

Tervise
Arengu
Instituut

Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2024

Metoodika ja standardtabelite
kogumik

Tallinn 2025

Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2024

Metoodika ja standardtabelite kogumik

Rainer Reile, Aleksei Põlajev, Johann Saavaste

Tervise Arengu Instituudi **missioon** on olla teaduspõhiste tervislike valikute kujundaja.

Retsensent: Sigrid Vorobjov

Väljaande andmete kasutamisel viidata allikale.

Soovitav viide käesolevale väljaandele: Reile R, Põlajev A, Saavaste J. Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2024. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2025.

ISBN 978-9949-666-68-3 (pdf)

Sisukord

Sissejuhatus.....	1
1 Uuringu metoodika ja korraldus.....	2
1.1 Uuringu valim.....	2
1.2 Uuringumaterjalid.....	3
1.2.1 Küsimustik.....	3
1.2.2 Kaaskiri ja teised uuringumaterjalid.....	3
1.2.3 Uuringu korraldust toetavad tegevused ja materjalid	4
1.3 Andmekogumine.....	4
1.3.1 Andmekogumise ajakava	5
1.3.2 Uuritavate tagasiside ning laekunud vastuste registreerimise korraldus	7
1.3.3 Andmesisestus ja kontroll.....	7
2 Andmestik	9
2.1 Vastamismäär	9
2.2 Küsimustele mittevastamine	10
2.3 Vastajate võrdlus rahvastikuga.....	11
2.4 Vastajate kirjeldamiseks kasutatud indikaatorid	14
3 Uuringu tulemused	17
3.1 Tulemuste lühikokkuvõte.....	17
3.2 Tervise seisund ja arstiabi ning ravimite kasutus.....	22
3.3 Vaimne tervis	43
3.4 Suitsetamine.....	50
3.5 Alkoholi ja narkootiliste ainete tarvitamine	60
3.6 Toitumine.....	72
3.7 Kehakaal ja kehaline aktiivsus.....	81
3.8 Terviseriskid ja ennetus	97
Kasutatud kirjandus.....	110
LISAD.....	111
Lisa 1. Tabelite loend	111
Lisa 2. TKU2024 küsimustik.....	122
Lisa 3. TKU2024 küsimustik inglise keeles/ Questionnaire in English.....	136
Lisa 4. TKU2024 küsimustiku muudatused.....	150
Summary.....	151

Sissejuhatus

Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring (TKU) on Tervise Arengu Instituudi (TAI) korraldatav regulaarne rahvastikupõhine küsitlusuuring. Alates 1990. aastast igal paaris aastal toimuv uuring käsitleb Eesti 16–64 a rahvastiku tervises seisundit ja -käitumist ning aitab mõtestada indiviidi ja ühiskonna rolle tervisemõjuritena tänaseks enam kui 30 a vältel.

Uuringu pikal aegreal on suur väärtus nii teadustöös kui rahvatervishoiu valdkonna sihtide seadmisel. Paljud küsimused ja indikaatorid on püsinud ühetaolised alates 1990. aastatest, kui uuring oli osa Soomet ja Balti riike kaasanud Finbalt Health Monitor ühisprojektist. TKU lähtub tulemuste võrreldavuse säilitamiseks endiselt toonase ühisuuringu metoodikast ja kokkulepetest, kuid aastate jooksul on toimunud uuringu küsimustikus ja korralduses siiski mitmeid muutusi. Alates 2004. a on uuringut teostanud TAI ning uuringut on rahastatud Rahvastiku tervise arengukava vahenditest koos lisarahastusega TAI palgafondist ja teadusrahadest. TKU andmeid on kasutatud arvukates teadusartiklites ja üliõpilastöodes ning uuringu andmed on andnud sisendi mitmetele tervise ja sotsiaalvaldkonna poliitikadokumentidele.

2024. a kevad-suvel toimunud TKU2024 andmekogumine oli järjekorras 18. küsitluslane. Kui kaht eelmist uuringut raamistas eelkõige COVID-19 pandeemia, siis seekordse uuringu tulemustes võib aimata Ukraina sõja kaudset mõju. Endiselt on küsitlusuuringu korraldusel peamiseks väljakutseks langevad vastasmäärad. Sarnaselt 2022. a uuringuga on ka sel korral andmekvaliteedi säilitamiseks kasutatud mittevastajate asendamist, mis koos uuringu-andmetele arvutatud kaaludega võimaldab kompenseerida vastamisnihet.

Kogumikus on kirjeldatud 2024. a uuringu metoodikat ja korraldust ning esitatud põhitulemuste lühitutvustus. Teemaplokkidesse jaotatud standardtabelid esitavad uuringu küsimustikus olnud (või neist arvutuslikult leitud) indikaatorite jaotuse vastajate soo- ja vanusejaotuse lõikes ja kirjeldatud nende varieeruvust sotsiaaldemograafiliste tunnuste järgi koos indikaatorite pikaajalise trendiga. Valik uuringuandmeid on avaldatud ka TAI Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasis [1].

TKU2024 vastutav täitja on Rainer Reile, uuringumeeskonda kuulusid veel Aleksei Põlajev, Johann Saavaste ja Tiiu Vahtramäe.

1 Uuringu metoodika ja korraldus

TKU2024 ettevalmistused algasid 2023. a kevadel uuringu korraldusliku tööplaani loomise ning uuringumaterjalide koostamisega. Metoodiliste valikute peamiseks lähtekohaks on tulemuste võrreldavuse tagamine senise aegreaga. Selleks kasutatakse valimivõtul ning andmekogumisel varasemate uuringulainetega sarnast lähenemist.

TKU on valikuuring, milles vastanute andmete alusel saab teha järeldusi üldkogumi kohta. Uuringu üldkogumiks on Eesti 16–64-aastane rahvastik, millest kihitatud juhuvaliku teel leitud isikud moodustavad uuringu valimi. Kuna tegu on isiku-uuringuga, siis on uuringu küsimustiku fookus tervise individuaalsete aspektidel (erandiks mõned laiemalt leibkonda puudutavad küsimused). Metoodika olulisteks lähtekohtadeks on ka küsimustiku ja küsitlusviisi (postiküsitlus, alates 2016. a paralleelselt ka veebiküsitlus) ning andmekogumise aja (märts–mai igal paaris aastal) võrreldavus. Uuringutulemuste rahvusvahelise kasutuse eesmärgil on kogumikus esitatud standardtabelid paralleelselt eesti ja inglise keeles.

Uuringu läbiviimine kooskõlastati TAI inimuuringute eetikakomiteega (TAIEK otsus nr 1250, 06.11.2023) ning uuring registreeriti TAI isikuandmete töötlemise registris. Uuringu korraldusel on järgitud isikuandmete kasutust reguleerivat seadusandlust, vastavaid asutusesiseseid regulatsioone ning kõiki teadustöö hea tava põhimõtteid.

1.1 Uuringu valim

Eesti 16–64-aastane rahvastik (Statistikaameti andmetel 849 655 inimest seisuga 01.01.2024) on uuringu üldkogumiks, millest TKU valimiraami kuuluvad need Eesti alalised elanikud, kes valimivõtu ajaks veebruaris 2024 olid vanuses 16–64 eluaastat. Kasutades Statistikaameti avaandmeid valimiraamile vastava rahvastiku soo ja 5-aastaste vanuserühmade jaotuse kohta, leiti vajalike isikute arv (soo ja vanusekihtide kaupa) 5000 isiku suuruse põhivalimi jaoks. Saadud valimimudel oli aluseks rahvastikuregistri moodustatud valimile. Rahvastikuregistri andmete kasutus kooskõlastati Siseministeeriumiga (luba nr IT-28722, 26.01.2024), mille järel Siseministeeriumi Infotehnoloogia- ja arenduskeskus väljastas 19.02.2024 eelnevale kirjeldusele vastava valimi rahvastikuregistri andmebaasist.

Küsitlusuuringute vastamismäärade pidev langus on väljakutseks nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt. Näiteks TKU2010 kohandamata vastamismäär oli 61%, TKU2020 puhul aga vaid 48%. Sarnaselt TKU2022 uuringule kasutab ka seekordne uuringuline täiendavat lisavalimit (n=3482) mittevastajatele asenduskirjete leidmiseks. Lisavalimi taotlus esitati rahvastikuregistrile aprillis 2024 ning see põhines kolme järjestikuse uuringukutse/meeldetuletuse järel mittevastajate soo- ja vanusejaotusel. Kuna lisavalimis olnud kirjeid kasutati põhivalimi mittevastanute 1:1 asenduseks, siis on uuringu koguvalimiks endiselt 5000 isikut.

Valimid sisaldasid uuringu läbiviimiseks vajalikke isikuandmeid ja taustatunnuseid. Isikuandmete töötlemine on vältimatult vajalik uuringu postitustes ees- ja perekonnanimega isikustatud uuringukutsete või meeldetuletuste saatmiseks meilile või postiaadressile. Soo ja sünniaja andmed olid olulised andmete validerimiseks kasutatud isikusamasuse kontrollil, milles võrreldi küsimustikus olnud soo ja sünniaja väärtusi valimiandmetega. Emakeele andmed on vajalikud uuritavatele saadetava küsimustiku keele valimiseks; rahvus ja haridus mittevastajatele lisavalimist asenduskirjete sobitamiseks ning isikukood on vajalik võimalike edasis(t)e teadusuuringu(te) teostamiseks.

Valimi vastavust rahvastikuregistri soo ja vanuskoosseisuga kontrollis uuringu vastutav täitja. Järgmisteks sammudeks olid valimiandmete põhjal isikute jaotamine veebi- ja posti alamvalimiteks ning vastavate (pseudonüümitud) uuringukoodide loomine. Veebivalimi moodustavad põhivalimisse kuuluvad isikud, kel leiti olevat valideeritud meiliaadress. Kirjepõhisel kontrollil kõrvutati rahvastikuregistrist saadud meiliaadressi(te) sarnasust isiku nimekujuga.

Ebakõlade korral (nt meiliaadress viitas lähikondsele, nimekuju erines või ei olnud meiliaadressis sarnasuse põhjal tuvastatav) määrati isik postiuuringu alamvalimisse. Seejärel loodi emakeele, rahvuse ja nimekuju põhjal tunnus postiuuringu materjalide keelemääratluse kohta.

1.2 Uuringumaterjalid

Uuringumaterjalide hulka kuulusid uuringut tutvustav kaaskiri/informeeritud nõusoleku leht, küsimustik, meeldetuletuskirjad ning postiuuringu puhul ka saatmis- ning tagastusümbrikud. Uuringumaterjalid koostati eesti, vene ja inglise keeles. Materjalid olid sisult identsed ning esitusviisilt (veebi küsitluskeskkonnast tulenevaid küljenduslikke piiranguid arvestamata) sarnased.

1.2.1 Küsimustik

Küsimustik koosnes TKU põhimoodulist ja vahelduvatest teemaplokkidest. Põhimoodul oli väga sarnane eelmisele uuringule ning koosnes üdistest küsimustest (vastaja demograafiline ja sotsiaalmajanduslik taust), tervise ja arstiabi kasutuse, suitsetamise, alkoholi ja narkootiliste ainete, toitumise, liikumise ja terviseriskide ning ennetuse plokkidest. Regulaarsetest vahelduvatest uuringuplokkidest lisandusid sel korral sõeluuringute küsmused, mis küsimustiku TAI valdkondlikke eksperte kaasates 2023. a III-IV kvartalis said põhjalikult uuendatud. Suuremad muudatused toimusid suitsetamise ning sekundaarsele tubakasuitsule eksponeerituse küsimustes, mis said laiendatud e-sigarettide konteksti. Küsimustikku algusesse lisati märkeruut informeeritud nõusoleku andmise kohta (valikud „olen nõus osalema“, „ei ole nõus osalema“). Küsimustikus toimunud muudatused on esitatud lisas 4. Muudatuste puhul järgiti aegridade säilimise põhimõtet ehk kogumikus kasutatavad indikaatorid püsiksid samal kujul või oleksid ka muudetud jaotuste korral taasesitatavad. Numeratsiooni järgi oli küsimustikus 93 küsimust. Eesti- ja inglisekeelsed küsimustikud on esitatud lisades 2 ja 3.

Küsimustik koostati esmalt paberversioonina, mille põhjal loodi veebiküsimustik LimeSurvey (<https://www.limesurvey.org/>) küsitluskeskkonnas. Veebiküsimustik oli uuringusse kutsututele ligipääsetav nii kutses olnud personaalse lingi kui ka TAI kodulehele TKU2024 jaoks loodud alamlehe kaudu (suleti uuringu lõppedes). Samuti sai küsimustikku avada sisestades internetibrauserisse uuringu lingi ning (posti)kutsele märgitud personaalse uuringukoodi. Vastajal oli võimalus küsimustik salvestada ja hiljem täitmist jätkata. Paberküsimustikud olid personaliseeritud eelnevalt märgitud vastaja uuringukoodiga.

1.2.2 Kaaskiri ja teised uuringumaterjalid

Lisaks küsimustikule kuulus uuringumaterjalide hulka uuringut tutvustav kaaskiri-infoleht. See sisaldas lühiülevaadet uuringu eesmärgist ja andis juhised küsimustiku täitmiseks. Kaaskirjas sisaldus teave osaluse vabatahtlikkuse, kogutavate andmete konfidentsiaalsuse ning teiste uuringueetika seisukohast oluliste aspektide kohta. Samuti sisaldas kaaskiri uuringu korraldajate kontakte (e-posti aadress ja telefoninumber) täiendavate küsimuste korral pöördumiseks või uuringust keeldumise soovist teatamiseks.

Meeldetuletuskirjade tekst oli lühendatud versioon kaaskirjast, mis tõi siiski välja olulised detailid uuringu eesmärkide ja uuritava õiguste (vabatahtlikkus, andmete konfidentsiaalsus jne) kohta. Veebi ja postiversioonide tekst kaas- ja meeldetuletuskirjas erines vähesel määral küsimustiku täitmise juhiste osas. TKU2024 korduvate meeldetuletuskirjade juurde oli esmakordselt lisatud link uuringus osalemisest keeldumise kohta, mis võimaldas uuringusse

kutsutul soovi korral loobumisest teatada lihtsustatud moel. Postiversioonides oli ka lühilink veebiküsimustikule, kui isik soovis täita paberküsimustiku asemel veebiküsimustikku.

Postimaterjalid saadeti isiku kodusele postiaadressile lihtkirjana. Täidetud küsimustiku tagastamiseks oli uuringumaterjalidega kaasas "Makstud vastus" märgistusega ümbrik.

1.2.3 Uuringu korraldust toetavad tegevused ja materjalid

Uuringu andmekogumise planeerimiseks ja teostamiseks loodi mitmed täiendavad töövahendid. Uuringumaterjalide koguste arvestamiseks ning kulude eelarvestamiseks koostati Exceli-põhine kalkulaator. Lähtuvalt valimisse kuuluvate isikute keelemääratluse jaotusele ja vastatismäärade eeldustele eri saatmisviiside ja -kordade lõikes leiti hinnangulised trükimahud. Nende sisendite põhjal (koos 3% ülekuluga) arvestati trükitavate uuringumaterjalide koguarvuks 4100 komplekti küsimustikke-kaaskirju ja 630 komplekti meeldetuletuskirju. Eestikeelsete trükimaterjalide osakaal oli 65%. Küsimustikud, kaaskirjad, meeldetuletuskirjad ning ümbrikud telliti uuringu läbiviimise partnerettevõttest Omniva.

Andmekogumise haldamiseks loodi uuringumeeskonna jaoks piiratud ligipääsuga online töölehed uuringusse kutsutud isikute pöördumiste ja laekunud vastuste registreerimiseks. Tagasiside jaoks olid kasutusel nii uuringu meiliaadress (tku@tai.ee) kui uuringu kontakttelefonid eesti/inglise ja vene keeles (kasutusel tööpäeviti kl 10–14). Uuringu ettevalmistavas faasis loodi ka Limesurvey küsimustiku põhjal sisestusvorm paberküsimustike sisestamiseks.

1.3 Andmekogumine

Alates 2016. a uuringust on TKU andmekogumiseks kasutatud veebi ja postiküsitlusuuringu kombineeritud meetodit, mis võimaldab vähendada uuringu korralduskulu ning töömahtu. Selleks on viimastes küsitluslainetes alustatud andmekogumist veebivalimil, millele järgnevad postikutsed; antud lahendus aitab koguda valdava osa vastuseid veebiplatvormi kaudu ning vähendab trüki- ja postikulu ning vähendab paberküsimustike sisestuseks kuluvat aega. Paberküsimustike järjest vähenev maht toetab ka andmekvaliteeti, sest veebivastustest automaatselt moodustuv digitaalses andmestikus ei ole andmesisestaja võimalikku sisestusviga.

Samas tuleb arvestada, et veebiuuringu puhul on vastamisaktiivsus ja uuringu andmekvaliteet tervikuna (eelkõige katkestatud vastamiste tõttu) madalam ja erinevatel põhjustel ei pruugi arvestatav osa valimisse kuuluvatest isikutest uuringukutset kätte saada. Seetõttu on alates 2020. uuringust saadetud pabermaterjalid ka kõigile neile veebivalimi kirjetele, kellega kontakti ei saadud. Uuringu protokoll nägi ette, et esmalt viiakse uuring läbi veebivalimil (kolm kontakti) ja seejärel alustatakse postiuuringuga. Uuringusse kaasamine toimus järgnevate etappide kaudu:

Etapp 1: Uuringukutse (1. kontakt) e-postiga neile vastajatele, kel on põhivalimis e-posti aadress(id) märgitud.

Etapp 2: Ühe nädala möödudes saadeti selleks ajaks mittevastanutele meili teel meeldetuletus (2. kontakt).

Etapp 3: Korduv meeldetuletus nädala möödudes meiliga neile, kes ei olnud pärast esimest meeldetuletust veebiküsimustikku täitnud või oma osalemisest keeldumisest teatanud (3. kontakt).

Etapp 4: Kahe nädala pärast saadeti uuringukutse postiga neile, kes: a) kuulusid postivalimisse ehk ei olnud veebikutset saanud, b) kuulusid veebivalimisse, kuid kelle meiliaadress osutus valeks (meiliserver tagastas veateate puuduva, täis vms põhjusel mittetoimiva meiliaadressi kohta), c) kes polnud seni vastanud või keeldumisest teatanud (neile viimane ehk 4. kontakt).

Etapp 5–6: Järgneva kahe nädala pärast saadeti posti teel meeldetuletuskiri seni mittevastanutele (eelnimetatud a ja b rühmades) ning täiendava 2 nädala pärast ka korduv uuringumaterjalide komplekt.

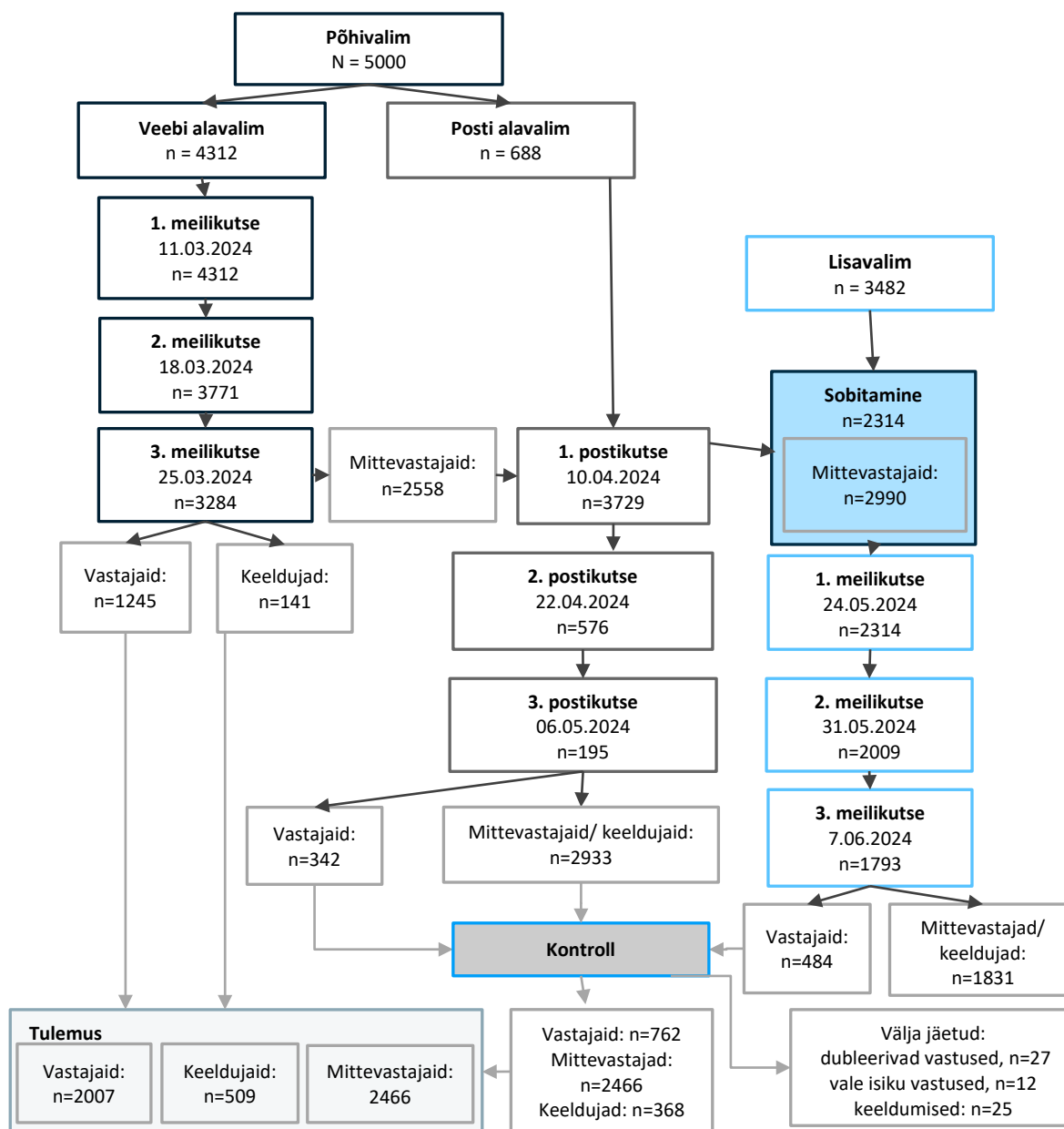
Etapp 7: Rühma c mittevastanutele leiti lisavalimist sobitatud asenduskirjed ja sellele veebivalimi mittevastajate asenduste rühmale saadeti 1 uuringukutse meiliga. Vastavalt vajadusele (kui pole vastanud, keeldumisest/osaleda mitte saamisest teatanud) saadeti korduskutsed +1 ja +2 nädala möödudes meili teel (sama protseduur, mis etappides 1-3).

Tulenevalt nädalavahetustest ja riigipühadest ning postiettevõtte Omniva postituskuupäevadest esines välitöödel mõningaid erinevusi eelkirjeldatuga, mis jäid reeglina ± 3 päeva raamesse.

1.3.1 Andmekogumise ajakava

Küsitlusperiood algas 11.03.2024, mil esimene veebipostitus saadeti uuringu veebivalimisse kuulunud 4312-le isikule. Meeldetuletusmeilid saadeti 18.03 ja 25.03 neile, kes polnud vastavale saatmisele eelnevaks kuupäevaks vastanud ega oma keeldumisest või vastata mittesaamisest teada andnud. Järgnes postiuuring kokku kolme saatmiskorraga: esimene postitus toimus 10.04, mil saadeti välja kokku 3729 komplekti uuringumaterjale. Teine saatiskord toimus kahe nädala möödumisel 12.04, kui uuringumaterjalide komplekt postitati kokku 576 posti alavalimisse kuulunud isikule. Kolmas postitus toimus 26.04 kui meeldetuletuskirjad saadeti 195 isikule.

TKU2024 puhul kavandati vastamismäärade langusest tuleneva andmekao ja vastamisnihke kompenseerimiseks mittevastajate asendamine. Selleks planeeritud lisavalimi kirjeid kasutati paralleelselt postiuuringuga toimunud täiendavas veebiuuringus. Lisavalimil läbi viidud veebiküsitlus oli materjalide ja protseduuride osas identne põhivalimi veebiuuringuga ja algas pärast põhiuuringu esimest postisaatmist. Selleks koostati loend põhivalimi mittevastanutest seisuga 22.05 ($n=3482$) ja kasutades juht-kontroll sobitamise protseduuri, leiti valimiandmetelt isiku soo, 5-aastase vanuserühma, elukoha maakonna ja kontaktkeele järgi neile 1:1 vasted lisavalimist. Täpsete vastete (ingl k exact matching) algoritmiga leiti 2314 paari, kus põhivalimi mittevastaja ja lisavalimisse kuulunud isiku demograafilised tunnused olid identsed. Need asendusvalimist leitud kirjed olid mais 2024 toimunud täiendava veebiuuringu valimiks. Kuna asendatud põhivalimisse kuulunud isik võis endiselt kas vastata või vastamisest keelduda, toimus lõplik valimi korrastamine andmete kontrolli etapis. Uuringukutsed saadeti 24.05 kokku 2314 isikule, millele järgnesid meeldetuletusmeilid 31.05 ja 7.06. Uuringu saatmiskordi, erinevate alavalimite kaasamise ja arvestamise loogikat selgitab joonis 1.

Joonis 1. TKU2024 andmekogumise skeem

Andmekogumise periood lõppes 30.06, mil suleti Limesurvey küsitluskeskkond. Seejärel viidi läbi vastamisstaatus kontroll, milles võrreldi uuringu käigus registreeritud vastamis-staatus ja põhi-või asenduvallimisse kuuluvust. Kuna asendused toimusid 1:1 põhimõttel pärast 3. veebipostitust, lisati enne asendusi laekunud kirjed vastustefaili pärast andmete valideerimist.

Kuna asendatud isikud põhivalimist võisid endiselt vastata või uuringus osalemisest keelduda, tuli kontrollil võrrelda põhivalimisse kuulunud kirjade ja neile sobitatud asenduskirjete paaride vastamisstaatus. Lähtekohaks oli põhivalimisse kuulunud isiku vastamisstaatus: kui isik oli vastanud, keeldunud või oma vastata mitte-saamisest teatanud, jäeti tema asenduskirje kõrvale. Muudel juhtudel asendas asendusvalimi kirje (koos tema vastamisstaatus) algse kirje lõplikus valimis. Dubleerivatel vastustel (n=27), kus vastanuks osutus nii põhivalimisse kuulunud isik kui tema asenduskirje, jäeti asenduskirje antud vastus (2 erandiga, vt ptk 1.3.3) andmestikust välja. Kokku asendati 2163 põhivalimisse kuulunud mittevastajat asendusvalimi kirjega. Kasutatud protseduuril valimi koguarv (n=5000) ei muutunud ja kõigi asendusvalimist lisandunud vastajate demograafiline profiil oli identne põhivalimi kirjega.

1.3.2 Uuritavate tagasiside ning laekunud vastuste registreerimise korraldus

Andmekogumise perioodil 11.03–30.06.2024 registreeriti kokku 407 pöördumist kas uuringust keeldumise, vastata mitte-saamise või uuringumaterjalidega seotud küsimustes¹. Seda on märgatavalt enam kui 125 registreeritud pöördumist TKU2022 uuringus.

Valdav enamus (304 teavitust) tagasisidest laekus meili teel, telefonikõnesid (sh SMS) registreeriti kokku 103. Sõltuvalt pöördumise põhjusest märgiti registreerimisvormile isiku staatus (keelduja, vastata mitte-saaja) või täpsustati uuringu või -materjalidega seotud küsimusi. Registreeritud pöördumistest oli uuringus osalemisest keeldumisi 368. Individuaalse pöördumise alusel saadeti uuringumaterjale üksikutel juhtudel (nt küsimustik kadunud, isik elab teisel aadressil jne) ka postituste vahelisel perioodil.

Registreerimisvormi lisati igal tööpäeval ka nii veebi kui ka posti teel laekunud küsimustike andmed². Kui veebiküsimustiku täitnute vastused laekusid Limesurvey keskkonda, siis postiuuringu vastused saabusid tagastusümbrikega TAI-sse ning laekunud vastused registreeriti vastavalt saabumise kuupäevale. Postivastuste puhul kontrolliti küsimustikku visuaalselt, tühjalt tagastatud küsimustikud loeti keeldumisteks.

1.3.3 Andmesisestus ja kontroll

Laekunud paberküsimustike registreerimise ja esmase kontrolli järel sisestati andmed kasutades veebiküsimustiku vormi. Andmesisestuse viis läbi uuringu assistent. Kuna andmesisestuse protseduur oli identne TKU2020 puhul kasutatuga, kus juhuvalikul tehtud osaline korduvisestus andis veamääraks 0,1%, siis topeltsisestust ei kasutatud.

Veebivastustest ja sisestatud pabervastustest tekkinud pseudonüümitud andmefail asus Limesurvey keskkonnas ning sisaldas lisaks küsimustikus olnud tunnustele ka uuringukoodi ning meta-andmeid küsimustiku täitmise aja kohta. Pärast paberküsimustike sisestuse lõppu eemaldati andmebaas LimeSurvey keskkonnast ja kodeeriti ümber TKU andmestruktuurist lähtuvaks andmefailiks, et andmestik oleks võrreldav ja ühildatav varasemate uuringuaastate andmetega. Vastav andmetöötlus hõlmas ka peamiste arvutuslike lisatunnuste (nt kehamassiindeks, tarvitatud alkoholikogus jms) loomist. Kokku oli algses andmefailis 2509 erineva täiusega kirjet, mille edasine valideerimine toimus etapiviisiliselt.

Esmalt eemaldati andmestikust tühiread või vastuseks mitte-klassifitseeruvad kirjed (vastatud vähem kui 30. küsimuseni) ning need valimisse kuuluvad isikud määratleti kui mitte-vastajad. Järgmise sammuna võrreldi vastajate sünniaega ja sugu rahvastikuregistrist saadud algfailiga. Kui küsimustikus märgitud sünniaeg ei vastanud valimiandmetele, siis jäeti küsimustik analüüsist välja kui vale isiku poolt täidetud. Selliseid vastuseid oli 13. Kui erines ainult sünnipäev või -kuu, siis loeti õigeks rahvastikuregistri andmed. Kui sünniaeg kahes failis ühtis, sugu aga erines või puudus, siis lähtuti küsimustikus soost sõltuvatele küsimustele vastamisest. Vastavaid andmekirjete parandusi tehti 57-l juhul kokku 2057 andmefaili alles jäänud kirjes.

Seejärel eemaldati kirjed, kus uuringu käigus oli registreeritud isiku keeldumine, kuid osaline või täielik vastus oli juba antud. Taoline olukord võis tekkida siis, kui veebiküsimustiku täitmine oli pooleli jäänud ja meeldetuletuskirja järel oldi uuringus osalemisest loobunud. Kokku eemaldati andmestikust 25 vastuseks klassifitseeruvat kirjet ning need isikud märgiti keeldujateks.

Järelejäänud 2032 kirje puhul võrreldi vastamisstaatust sobitatud valimikirjetes. Kokku oli 27 vastusepaari, kus vastanud oli nii algses valimis olnud isiku kui talle uuringu käigus sobitatud asenduskirje. Neist 25 juhul kasutati algsel valimi kirjet (ja vastanud asendusvalimi kirjed kustutati),

¹ Tagasiside ja andmete registreerimisel kasutati järgmist vastaja staatuse klassifikatsiooni: 1- veebiküsimustik olemas; 2-keeldus; 4-vale aadress; 5-Eestist ära; 6-surnud; 7-vale isik; 8-ei saa vastata; 10-paberküsimustik olemas.

² vastaja uuringukood, vastuse tüüp, vastamise aeg

Kahel juhul aga eelistati küsimustiku täitmise määra arvestades asendusvalimi kirjet (vastavad andmerekad kustutati ning lõplikus valimis asendati need isikud asendusvalimisse kuulunud kirjega). Lõplikus andmestikus oli 2007 vastust.

Andmestiku edasisel kontrollimisel kasutati loogilisi kontrole (nt sugu ja vastused soospetsiifilistele küsimustele), erindite tuvastamist ning maatriksküsimuste vastuste muustrite võrdlust. Eeldatavad sisestusvead (nt pikkus meetrites vs sentimeetrites) parandati, mitte-usutavad erindid märgiti puuduvaks väärtuseks. Paberküsimustikuga antud vastuseid võrreldi vajadusel juhuvigade parandamiseks failikirjeid küsimustikuga; täiendavat vastaja poole pöördumist andmete täpsustamiseks või täiendamiseks TKU metoodika ette ei näe. Andmete töötlemiseks kasutati tarkvarapakette R 4.3.0 ja SPSS 29.0.

2 Andmestik

2.1 Vastamismäär

Uuringu valimisse kuulunud 5000 inimesest osutus pärast andmete kontrolli vastajaks 2007 uuringusse kutsutud 16-64-aastast Eesti elanikku (vt tabel 2-1). Neist 1587 kuulus põhivalimisse ning 420 olid asendusvalimist. Lõplikest vastustest 87,2% oli antud veebiküsimustikuga ning posti teel laekus 12,8%; postivastuste osakaal ületas 25% nii meeste kui naiste seas üksnes 55-64-aastaste vanuserühmas. Samuti oli postivastuste osakaal märgatavalt väiksem kui nt 2020. a (24,7%) ja 2018. a (39,8%) uuringutes.

Keeldumisi oli lõplikus valimis kokku 509. Keeldumiste osakaal (10,2% valimist) on oluliselt suurem kui 2022. aasta uuringus (1,5%, n=73), mida osaliselt seletab seekord meeldetuletuskirjadesse uuringus osalemisest loobumise lingi lisamine. Samas oli ka meili või telefoni teel registreeritud tagasisidet (sh keeldumisi) oluliselt enam (vt ptk 1.3.2).

Mittevastajaid oli kokku 2466. Mittevastamise põhjus ei ole reeglina teada. Üksikujuhtudel anti telefoni või e-kirja teel teada, et vastata ei saa tervise tõttu, kuid need kirjed märgiti keeldumisteks. Teadaolevalt ei saadud kontakti 18 valimisse kuulunud isikuga kas Eestist lahkumise (15 juhtu) või vale isikukirje (3 juhtu) tõttu. Eestist lahkunuks loeti isikud, kes ei viibinud küsitluse toimumise ajal teadaolevalt Eestis ega naasnud enne sisestusperioodi plaanitavat lõppu. Vale isikukirje tähistas olukorda, kus uuringukutse saanud isik ei olnud valimis esindatud (ning sellest anti teada). Need 18 kirjet liigitati valimiveaks ehk kokku oli võimalikke vastajaid 4981.

Tabel 2-1. Vastajate arv ja mittevastamise põhjused soo ja vanuse järgi/ Number of respondents and reasons for nonresponse by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Vastas/ Responded	98	157	209	186	185	835	128	212	262	271	299	1172	2007
Mittevastaja/ No response	231	312	345	313	226	1427	177	231	247	217	167	1039	2466
Keeldus/ Refused	32	49	54	49	56	240	41	46	56	57	69	269	509
Ei saanud vastata/ Not available	1	3	7	1	1	13	1	1	3	0	0	5	18
Kokku algvalim/ Total sample	362	521	615	549	468	2515	347	490	568	545	535	2485	5000
Kokku võimalikud vastajad / All potential respondents	361	518	608	548	467	2502	346	489	564	545	535	2479	4981

Tabel 2-2. Vastamismäär (%) soo ja vanuse järgi/ Response rate (%) by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Kohandamata/ Crude	27,1	30,1	34,0	33,9	39,5	33,2	36,9	43,3	46,2	49,7	55,9	47,2	40,1
Kohandatud/Adjusted	27,1	30,3	34,4	33,9	39,6	33,4	37,0	43,4	46,5	49,7	55,9	47,3	40,3

Uuringu kohandamata vastamismäär oli 40,1% ning kohandatud vastamismäär³ 40,3% (vt tabel 2-2). Vastamismäär on oluliselt madalam kui 2022. a (48,5%) ja 2020. a (46,5%) uuringutes. Saranselt kõigi varasemate uuringulainetega, on vastamismääras arvestatavad soolised erinevused. Kui naistel oli vastamismäär 47,2%, siis meestel vaid 33,2% Vastamisaktiivsus varieerus ka vanuseti, olles väikseim (27,1%) 16-24 aastaste meeste ning suurim (55,9%) 55-64 aastaste naiste seas.

³ Kohandamata vastamismäär on leitud vastanute ja algvalimi jagatisena, kohandatud vastamismäära puhul on algvalimist täiendavalt välja arvatud teadaolevad juhud, kes ei saanud vastata (vale aadress, Eestist lahkunud, surnud).

Muust rahvusest isikute vastamismäär oli madalam kui eestlastel (vt tabel 2-3). Kohandamata vastamismäär eesti rahvusest valimisse kuulunud isikutele oli 42,8%, kuid mitte-eestlastel 34,1%. Kui mitte-eestlaste vastamismäär on kõigis senistes uuringulainetes olnud selgelt madalam (nt TKU2022-s 37,3% ja TKU2020-s 37,6%), siis vastamisaktiivsuse langust seekordses uuringus saab selgitada eelkõige eesti rahvusest valimisse kuulunud isikute madalama osalusega. Kõigis vanuserühmades oli eestlaste vastamismäär siiski kõrgem kui mitte-eestlastel. Tuleb arvestada, et rahvastikuregistri andmetele tuginev rahvuseline määratlus (rahvuse tunnuse alusel, selle puudumisel emakeele ja/või nimekuju põhjal) on teatud määral hinnanguline.

Tabel 2-3. Vastamismäär (%) rahvuse, soo ja vanuse järgi/ Response rate (%) by nationality, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Kohandamata/ Crude													
Eestlane/ Estonian	28,1	31,1	36,3	35,5	43,3	34,9	38,9	46,2	49,4	53,9	63,6	50,9	42,8
Mitte-eestlane/Non-Estonian	23,4	27,7	28,6	30,6	32,1	29,1	29,9	35,6	40,5	40,0	42,3	38,9	34,1
Kohandatud/ Adjusted													
Eestlane/ Estonian	28,2	31,2	36,6	35,5	43,3	35,1	39,0	46,2	49,6	53,9	63,6	51,0	42,9
Mitte-eestlane/Non-Estonian	23,4	28,1	29,1	30,8	32,3	29,4	29,9	35,8	40,9	40,0	42,3	39,1	34,3

Haridustase eristab samuti vastamismäära (vt tabel 2-4). Kõrgharidusega meestel oli kohandamata vastamismäär 46,7%, ilma kõrghariduseta meestel aga vaid 28,9%. Mõnevõrra väiksem suhteline erinevus oli naistel, kus kõrghariduse rühmas oli vastamismäär 59,7%, ilma kõrghariduseta aga 40,0%. Samuti on mõlema soo puhul kõigis vanuserühmades kõrgharidusega inimeste vastamismäär kõrgem. Haridustaseme info puudus valimis 171 isikul.

Tabel 2-4. Vastamismäär (%) haridustaseme, soo ja vanuse järgi/ Response rate (%) by education, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Kohandamata/ Crude													
Kõrgharidus/ Higher education	47,1	44,6	46,5	46,0	51,5	46,7	38,5	54,8	56,8	66,2	65,7	59,7	54,6
Muu haridustase/ Other education	26,7	24,6	27,4	30,4	35,7	28,9	37,8	34,7	36,6	38,1	50,3	40,0	33,9
Kohandatud/Adjusted													
Kõrgharidus/ Higher education	47,1	45,2	47,0	46,0	51,5	47,1	38,5	54,8	56,8	66,2	65,7	59,7	54,8
Muu haridustase/ Other education	26,8	24,6	27,6	30,4	35,8	29,1	37,9	34,9	37,0	38,1	50,3	40,2	34,1

2.2 Küsimustele mittevastamine

Uuringus loeti vastanuteks need isikud, kelle postiga tagastatud või veebis täidetud küsimustikus olid täidetud demograafilise tausta ning tervise ja arstiabi kasutamise osad (kuni 30. küsimuseni). Tagastatud küsimustikud, kus vastatud oli vähem küsimusi (n=114) jäeti andmestikust välja ja isikud arvati mittevastajateks. Nendel juhtudel oli tegu pooleli jäetud veebiküsimustikega, kus täitmisest oldi loobunud.

Kuigi küsimustikus oli numeratsiooni järgi 93 küsimust, sisaldab suur osa neist mitut eri alamjaotust või -küsimust, mis andmestikust väärtustatakse need eraldi tunnustena. Samas on vastaja taustast mitmeid soo- või käitumisspetsiifilisi küsimusi, kus kõik vastajad ei peagi

vastuseid andma. Sel korral⁴ vaadeldi küsimuste vastamata jätmise puhul 200 indikaatorit, mis olid kõigile vastatavad.

Tabelis 2-5 on esitatud vastamata küsimuste jaotus TKU2024 andmetes. Kuni 3 küsimust (võrreldud 200 tunnusest) oli vastamata 38,7% ning 42,7% oli vastamata enam kui 10 küsimust. Viimases arvestuses on veebis vastanutel andmetäius kõrgem, teisalt moodustasid postivastused vähem kui 13% kõigist vastustest ning üldine mõju andmekavaliteedile on vähene.

Tabel 2-5. Vastajate jaotus (%) vastamata küsimuste arvu ja vastamisviisi järgi/ Distribution (%) of respondents by number of missing answers and method of submitting questionnaire

	Saatsid täidetud küsimustiku postiga/ Submitted questionnaire by post	Täitsid veebiküsimustiku/ Submitted questionnaire online	Kokku/ Total
0 küsimust/ 0 questions	-	17,5	14,5
1–3 küsimust/ 1–3 questions	-	29,1	24,2
4–10 küsimust/ 4–10 questions	4,1	21,6	18,6
>10 küsimust/ >10 questions	95,9	31,8	42,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	342	1665	2007

2.3 Vastajate võrdlus rahvastikuga

Võimaliku vastamisnihke (ingl k *response bias*) hindamiseks on tabelis 2-6 kõrvutatud vastajate ning samaealise rahvastiku soo- ja vanusejaotust. Kui 16–64-aastasi hõlmavas rahvastikus oli mehi 50,3% ja naisi 49,7%, siis vastanute hulgas oli mehi 41,7% ja naisi 58,3%. Seega on vastanute seas mehed ala- ja naised vastavalt üleesindatud, kuid sooline vastamisnihe ei ole võrreldes TKU2022 andmetega (vastanutest 42,3% mehi ja 57,7% naisi) oluliselt erinev. Vanusejaotuse järgi oli suurim suhteline erinevus rahvastiku osakaalust meestel 16-24-aastaste seas ning naistel 55-64-aastaste seas.

Tabel 2-6. Erinevate vanuserühmade jaotus (%) Eesti elanike ja vastajate hulgas soo ja vanuse järgi/ Distribution of age groups (%) in population and respondents by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24*	25–34	35–44	45–54	55–64		Total	16–24*	25–34	35–44	45–54		
Rahvastik/Population	8,3	9,8	12,3	10,8	9,2	50,3	8,0	9,1	11,4	10,7	10,4	49,7	100,0
Vastajad/ Respondents	4.9	7.8	10.4	9.3	9.2	41.7	6.4	10.6	13.1	13.5	14.9	58.3	100.0

Tabel 2-7. Eestlaste osakaal (%) rahvastikus ja vastajate hulgas soo ja vanuse järgi/ Distribution of Estonians (%) in Estonian population and respondents by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group*					Kokku	Vanuserühm/ Age group*					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	
Eesti rahvastik/ Estonian population	73,8	69,0	63,7	66,8	65,1	67,3	72,8	69,2	65,0	67,8	64,0	67,4	67,4
Vastajad/ Respondents	83.7	76.6	74.0	68.6	72.4	74.1	85.9	78.2	67.0	76.1	71.6	74.4	74.3

* Statistika andmebaasis: 15–24 aastat/ in Statistics Estonia database: 15–24 years

Tulenevalt mitte-eestlaste madalamast vastamisaktiivsusest on vastanute seas eestlaste osakaal (74,3%) suurem kui samaealises rahvastikus (67,4%, vt tabel 2-7). Eestlaste üleesindatus vastanute seas ilmneb kõigis vanuserühmades. Võrreldes 2022. aastaga on eestlaste osakaal 15-64-aastases rahvastikus veidi vähenenud (68,6% vs. 67,4%). Elukoha järgi (vt tabel 2-8) on linnalistes asulates elavate vastanute proportsionaalne osakaal suurem kui samaealises

⁴ Varasemates kogumikes on käsitletud küsimuse-põhiselt, st kui vähemalt üks alamjaotu oli valitud, läks küsimus vastusena arvesse.

rahvastikus⁵ ehk maapiirkondades on vastamismäär olnud kõrgem. Võrreldes TKU2022 uuringuga on erisus suurenenud, kuid kasvanud on ka linnalistes asulates elavate inimeste osakaal rahvastikus.

Tabel 2-8. Linnaelanike jaotus (%) 16–64-aastaste Eesti elanike ja vastajate hulgas soo ja vanuse järgi/
Distribution of urban residents (%) among 16–64 year-old Estonian population and respondents by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	
Eesti rahvastik/ Estonian population	69,5	72,5	74,0	69,6	64,8	70,4	70,9	75,4	76,2	72,3	68,6	72,8	71,6
Vastajad/ Respondents	67,3	72,0	65,1	65,8	55,1	64,6	64,8	72,6	64,1	68,9	65,9	67,3	66,2

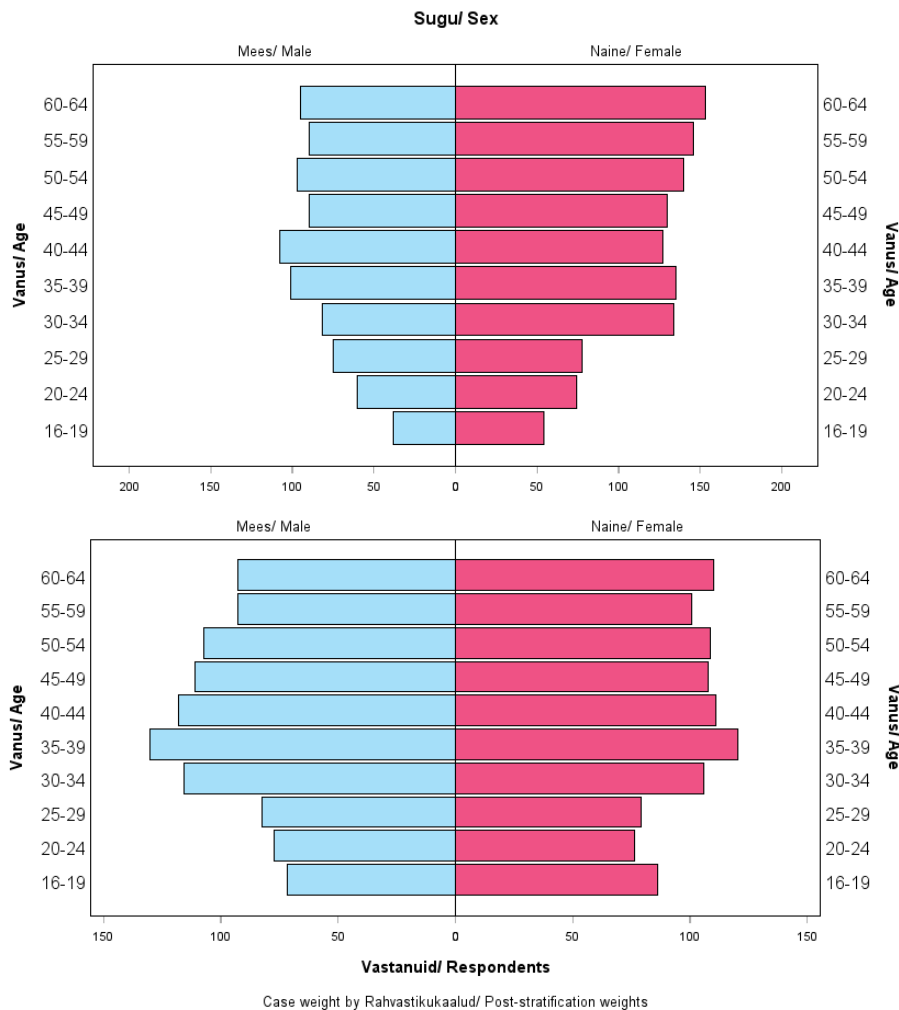
Tulenevalt ühetaolisest metoodikast on TKU vastamisnihe püsinud ajas sarnane – vastanute hulgas on võrreldes samaealise rahvastikuga alaesindatud nooremaealised vastajad ning mehed, samuti mitte-eestlased. Vastamisnihe korrigeerimiseks on kõigile uuringuaastatele lisatud rahvastiku soo- ja vanuskoosseisu põhjal arvutatud proportsionaalne rahvastikukaalude tunnus⁶. Andmete kaalumisel kaob sooline ja vanuseline erinevus vastavast rahvastikukihist (erinevus kuni 1%) ja kaalude kasutamine aitab oluliselt vähendada vastamisnihest tulenevat kallutatust juhtudel, kus indikaator on soo või vanuse järgi selgelt eristuv (nt suitsetamine, alkoholi tarvitamine jne). Kaalude koefitsendid on kolmes viimases uuringus püsinud sarnased (vt tabel 2-9), kuid TKU2024 andmetes on suurenenud 16–19-aastaste meeste ning 16–29-aastaste naiste koefitsient. Need vanuserühmad on võrreldes rahvastikujaotusega vastanute seas alaesindatud ning andmete tõlgendamisel tuleb seda arvesse võtta.

Tabel 2-9. Kaalukoefitsendid TKU2020, TKU2022 ja TKU2024 andmetes soo ja vanuse järgi/ Post-stratification weight coefficients by sex and age in TKU2020, TKU2022 and TKU2024 data

Vanus/ Age	Mehed/ Males			Naised/ Females		
	TKU2020	TKU2022	TKU2024	TKU2020	TKU2022	TKU2024
16–19	1,292	1,531	1,888	0,867	1,154	1,595
20–24	1,275	1,27	1,291	0,826	0,915	1,035
25–29	1,494	1,202	1,100	0,932	0,879	1,013
30–34	1,464	1,119	1,411	0,893	0,871	0,792
35–39	1,221	1,473	1,291	0,859	0,89	0,892
40–44	1,477	1,119	1,095	0,869	0,919	0,874
45–49	1,11	1,212	1,235	0,834	0,779	0,828
50–54	1,096	1,154	1,109	0,724	0,822	0,776
55–59	1,164	1,041	1,030	0,805	0,832	0,691
60–64	0,985	1,09	0,977	0,798	0,741	0,721

⁵ Statistikaamet, tabel RV0240: RAHVASTIK, 1. JAANUAR | Elukoht, Aasta, Sugu ning Vanus

⁶ Kuna rahvus on enesemääratluslik tunnus mis pole valimiandmetes täieliku kaetusega, siis rahvust (ega teisi samalaadseid tunnuseid) kaalude arvutamisel TKUs kasutatud ei ole.

Joonis 2. Vastanute soo- ja vanus jaotus kaalumata (üleval) ja kaalutud (all) andmetes/ The sex and age distribution of respondents in unweighted (up) and weighted (down) data.

Joonisel 2 on esitatud TKU2024 vastanute soo- ja vanusjaotus võrdlevalt kaalumata ja kaalutud andmestikus. Uuringu korraldajad soovivad kaalude kasutamist analüüsid, kus soovetakse TKU andmestikus olevate tervisenäitajate levimust kanda üle samaealise Eesti rahvastiku konteksti. TAI Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi standardtabelites on alates 2020. a esitatud eraldi ka kaalutud andmed. Siinses kogumikus on sarnaselt kõigi varasemate tulemustega⁷ esitatud kaalumata andmed.

⁷ Vaid TKU 2006 tulemused on avaldatud nii kaalumata kui kaalutud kujul

2.4 Vastajate kirjeldamiseks kasutatud indikaatorid

TKU standardtabelites esitatakse terviseseisundit ja tervisekäitumist kirjeldavate tunnuste jaotus osakaaluna (%) ning vastajate arvuna soo ja vanuserühma järgi. Enamikel juhtudel on nende tunnuste põhjal arvutatud indikaatorite (esineb nii riski- kui kaitsetegurina määratletuid) jaotuse kirjeldamiseks kasutatud sotsiaaldemograafilisi tunnuseid. TKU2024 kogumikus on nendeks valitud elukoht, elupiirkond, rahvus, haridustase ja sissetulek. Samuti esitatakse neis tabelites indikaatori trend alates 2012. a uuringust (või hilisemast uuringust, kui indikaator on lisandunud küsimustikku hiljem). Tabelis 2-10 on esitatud vastajate arvud tervisenäitajate kirjeldamiseks kasutatud indikaatorite lõikes. Järgnevalt tutvustatakse nende indikaatorite määratlusi ja jaotust TKU2024 andmetes.

Tabel 2-10. Vastajate arv taustaandmete, soo ja vanuse järgi/ Number of respondents by background variables, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	40	65	72	74	46	297	44	92	105	89	93	423	720
Muu linn/ Other town	26	48	64	49	56	243	39	62	63	97	104	365	608
Maapiirkond/ Rural area	32	44	73	64	83	296	45	58	94	84	102	383	679
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	7	9	20	20	27	83	7	15	22	15	25	84	167
Kirde-Eesti/ Northeastern	5	5	13	11	22	56	8	14	16	26	36	100	156
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	27	54	54	34	45	214	33	49	51	81	72	286	500
Lääne-Eesti/ Western Estonia	5	13	15	16	20	69	13	20	20	25	35	113	182
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	54	76	107	106	71	414	67	114	153	123	131	588	1002
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	82	118	154	127	131	612	110	165	175	204	212	866	1478
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	16	36	54	58	50	214	18	46	86	64	84	298	512
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	26	11	25	11	11	84	37	3	6	9	12	67	151
Kesk-/ Secondary	46	31	29	34	40	180	58	43	27	35	48	211	391
Kesk-eri-/ Secondary-vocational	14	39	59	69	71	252	18	34	58	73	112	295	547
Kõrg-/ University	11	74	96	72	60	313	15	132	171	153	126	597	910
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	27	28	54	46	54	209	40	52	100	86	94	372	581
900–1299 eurot/ 900–1299 €	25	35	40	41	56	197	44	54	65	86	100	349	546
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	20	33	39	40	31	163	22	42	48	53	62	227	390
1700 eurot/ 1700 €	24	60	75	55	37	251	19	63	49	42	41	214	465
Aasta/ Year													
2024	98	157	209	187	185	836	128	212	262	270	299	1171	2007
2022	125	231	229	224	218	1027	161	275	296	326	341	1399	2426
2020	126	182	202	222	209	941	182	267	291	317	326	1383	2324
2018	123	214	226	236	229	1028	183	321	300	325	368	1497	2525
2016	145	236	243	238	256	1118	192	329	339	368	405	1633	2751
2014	134	222	231	210	234	1031	204	288	298	338	416	1544	2575
2012	236	258	225	273	267	1259	241	292	364	389	424	1710	2969

Elukoht on rahvastikuregistri elukoha aadressil põhinev liigitus pealinnaks, muuks linnaks või maapiirkonnaks (vt tabel 2-11) Jaotuse aluseks on haldusreformi järgne Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaator EHAK 2018v3 [3] ja asustusüksuste määratlus [4]. Tegelik elukoht ja registreeritud elukoht võivad erineda registriandmete ebatäielikkuse tõttu, TKU2024 küsimustikus tegeliku elukoha (maakonna) küsimust ei olnud.

Tabel 2-11. Vastajate jaotus (%) elukoha, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by place of residence, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Tallinn	40,8	41,4	34,4	39,6	24,9	35,5	34,4	43,4	40,1	33,0	31,1	36,1	35,9
Muu linn/ Other town	26,5	30,6	30,6	26,2	30,3	29,1	30,5	29,2	24,0	35,9	34,8	31,2	30,3
Maa/ Rural area	32,7	28,0	34,9	34,2	44,9	35,4	35,2	27,4	35,9	31,1	34,1	32,7	33,8
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	98	157	209	187	185	836	128	212	262	270	299	1171	2007

Elupiirkond tähistab elukoha piirkonda Euroopa Liidu piirkondlike üksuste statistilise klassifikaatori NUTS3 alusel [3] jaotuses: 1) Kesk-Eesti (Järva, Lääne-Viru ja Rapla maakond), 2) Kirde-Eesti (Ida-Viru maakond), 3) Lõuna-Eesti (Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakond), 4) Lääne-Eesti (Hiiu, Lääne, Pärnu ja Saare maakond) ja 5) Põhja-Eesti (Harju maakond). Vastajate elupiirkond algse maakonna ning NUTS3 klassifikaatori koondatud jaotuse järgi on esitatud tabelis 2-12.

Tabel 2-12. Vastajate jaotus (%) elupiirkonna, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by region of residence, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Harju maakond	55,1	48,4	51,2	56,7	38,4	49,5	52,3	53,8	58,4	45,6	43,8	50,2	49,9
Hiiu maakond	2,0	0,6	1,4	0,5	0,0	0,8	0,0	0,9	0,4	0,7	1,7	0,9	0,8
Ida-Viru maakond	5,1	3,2	6,2	5,9	11,9	6,7	6,3	6,6	6,1	9,6	12,0	8,5	7,8
Jõgeva maakond	2,0	1,9	1,4	1,1	1,6	1,6	0,8	2,4	1,1	1,5	1,3	1,5	1,5
Järva maakond	0,0	1,9	2,9	2,7	1,6	2,0	0,0	1,9	1,1	1,5	1,3	1,3	1,6
Lääne maakond	0,0	1,9	1,4	0,0	1,1	1,0	0,0	1,9	1,9	0,7	2,0	1,5	1,2
Lääne-Viru maakond	4,1	2,5	3,8	6,4	9,2	5,4	1,6	4,2	5,0	2,6	4,7	3,8	4,5
Põlva maakond	0,0	1,3	1,4	1,1	1,1	1,1	1,6	0,5	0,8	2,2	2,3	1,5	1,3
Pärnu maakond	3,1	2,5	2,4	4,8	6,5	3,9	8,6	4,7	4,2	4,8	6,4	5,5	4,8
Rapla maakond	3,1	1,3	2,9	1,6	3,8	2,5	3,9	0,9	2,3	1,5	2,3	2,0	2,2
Saare maakond	0,0	3,2	1,9	3,2	3,2	2,5	1,6	1,9	1,1	3,0	1,7	1,9	2,1
Tartu maakond	21,4	22,9	17,7	7,0	11,9	15,4	18,0	16,0	11,5	18,9	11,0	14,6	14,9
Valga maakond	0,0	2,5	0,5	3,7	2,2	1,9	0,8	0,9	0,8	1,5	3,0	1,5	1,7
Viljandi maakond	1,0	3,2	1,9	3,7	2,7	2,6	3,1	0,9	3,1	3,0	2,7	2,6	2,6
Võru maakond	3,1	2,5	2,9	1,6	4,9	3,0	1,6	2,4	2,3	3,0	3,7	2,7	2,8
Kesk-Eesti/ Central Estonia	7,1	5,7	9,6	10,7	14,6	9,9	5,5	7,1	8,4	5,6	8,4	7,2	8,3
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	5,1	3,2	6,2	5,9	11,9	6,7	6,3	6,6	6,1	9,6	12,0	8,5	7,8
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	27,6	34,4	25,8	18,2	24,3	25,6	25,8	23,1	19,5	30,0	24,1	24,4	24,9
Lääne-Eesti/ Western Estonia	5,1	8,3	7,2	8,6	10,8	8,3	10,2	9,4	7,6	9,3	11,7	9,6	9,1
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	55,1	48,4	51,2	56,7	38,4	49,5	52,3	53,8	58,4	45,6	43,8	50,2	49,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	98	157	209	187	185	836	128	212	262	270	299	1171	2007

Tabel 2-13. Vastajate jaotus (%) rahvuse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by nationality, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Eestlane/ Estonian	83,7	76,6	74,0	68,6	72,4	74,1	85,9	78,2	67,0	76,1	71,6	74,4	74,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	16,4	23,4	26	31,3	27,6	25,9	14,1	21,8	33	23,9	28,4	25,6	25,7
sh venelane/ Russian	8,2	6,5	17,3	21,6	20,4	15,9	10,2	12,3	23,4	19,4	24,0	19,2	17,8
sh muu/ Other	8,2	16,9	8,7	9,7	7,2	10,0	3,9	9,5	9,6	4,5	4,4	6,4	7,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	98	154	208	185	181	826	128	211	261	268	296	1164	1990

Rahvus on enesemääratluslik etniline kuuluvus küsimustikku märgitu alusel. Tabelites on kasutatud jaotust: eestlane ning mitte-eestlane, mis hõlmab kõiki teisi rahvusi. Vastanute jaotus rahvuse järgi on esitatud tabelis 2-13.

Haridus tähistab kõrgeimat lõpetatud haridustaset vastavalt rahvusvahelisele ISCED klassifikaatorile [5]. Küsimustikus paluti vastajal määrata oma haridustase skaalal: 1) algharidus (kuni 6 klassi/kooliaastat), 2) põhiharidus (sõltuvalt hariduse omandamise ajast 7–9 klassi), 3) põhiharidus koos kutseharidusega, 4) keskharidus (gümnaasiumi 10.–12. klass), 5) keskeri- ja tehnikumiharidus keskhariduse baasil, 6) rakenduslik- või kutsekõrgharidus, 7) akadeemiline kõrgharidus (bakalaureusekraad või sellel vastav tase kõrghariduse põhiõppes), 8) akadeemilise kõrghariduse kraadiõpe (magister, doktor või kandidaat). Tabelis 2-14 on esitatud nii haridustunnuse algjaotus kui hilisemates tabelites kasutatud koondjaotus.

Tabel 2-14. Vastajate jaotus (%) kõrgeima lõpetatud haridustaseme, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by highest finished educational level, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		Total	16–24	25–34	35–44	45–54		
Alg-/ Primary	2,1	-	-	-	1,1	0,5	1,6	-	-	0,4	-	0,3	0,4
Põhi-/ Basic	24,7	7,1	12,0	5,9	4,9	9,7	27,3	1,4	2,3	3,0	4,0	5,5	7,2
Põhi+kutseharidus/ Basic+vocational	7,2	3,2	4,8	8,1	7,1	6,0	1,6	1,9	2,7	3,7	3,7	2,9	4,2
Kesk-/ Secondary	47,4	20,0	13,9	18,3	22,0	21,7	45,3	20,3	10,3	13,0	16,1	18,0	19,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	7,2	21,9	23,4	29,0	31,9	24,4	12,5	14,2	19,5	23,3	33,9	22,3	23,2
Rakenduslik-või kutsekõrgharidus/ Vocational higher education	1,0	9,0	5,3	9,7	6,6	6,8	1,6	13,7	17,9	10,7	10,1	11,7	9,7
Kõrghariduse põhiõppe/ Tertiary education (bachelor)	7,2	14,8	16,3	12,4	11,0	12,9	8,6	20,8	19,8	19,6	10,4	16,3	14,9
Kõrghariduse kraadiõppe/ Tertiary education (master, doctoral/candidate)	3,1	23,9	24,4	16,7	15,4	18,1	1,6	27,8	27,5	26,3	21,8	23,0	21,0
Alg-, põhi-/ Primary, basic	26,8	7,1	12,0	5,9	6,0	10,1	28,9	1,4	2,3	3,3	4,0	5,7	7,6
Kesk-/ Secondary	47,4	20,0	13,9	18,3	22,0	21,7	45,3	20,3	10,3	13,0	16,1	18,0	19,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	14,4	25,2	28,2	37,1	39,0	30,4	14,1	16,0	22,1	27,0	37,6	25,2	27,4
Kõrg-/ University	11,3	47,7	45,9	38,7	33,0	37,8	11,7	62,3	65,3	56,7	42,3	51,0	45,5
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	155	209	186	182	829	128	212	262	270	298	1170	1999

Tabel 2-15. Vastajate viimase 12 kuu netosissetuleku (pereliikme kohta) jaotus (%) soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by monthly net income per family member in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
<400 eurot/ <400 €	6,3	2,6	5,3	4,4	4,5	4,5	5,6	4,7	7,3	3,4	4,0	4,9	4,7
400–699 eurot/ 400–699 €	9,4	7,1	8,7	12,1	14,0	10,4	10,4	10,0	17,6	14,6	15,5	14,2	12,6
700–899 eurot/ 700–899 €	12,5	8,3	12,0	8,8	11,8	10,6	16,0	10,0	13,4	14,2	12,1	12,9	12,0
900–1099 eurot/ 900–1099 €	16,7	13,5	9,1	12,6	15,7	13,0	17,6	12,8	14,9	17,2	18,2	16,2	14,9
1100–1299 eurot/ 1100–1299 €	9,4	9,0	10,1	9,9	15,7	11,0	17,6	12,8	9,9	15,0	15,5	13,9	12,7
1300–1499 eurot/ 1300–1499 €	13,5	7,7	10,1	12,6	7,9	10,1	8,8	10,4	8,8	10,5	10,4	9,9	10,0
1500–1700 eurot/ 1500–1700 €	7,3	13,5	8,7	9,3	9,6	9,8	8,8	9,5	9,5	9,4	10,4	9,6	9,7
>1700 eurot/>1700 €	25,0	38,5	36,1	30,2	20,8	30,6	15,2	29,9	18,7	15,7	13,8	18,4	23,5
<900 eurot/ <900 €	28,1	17,9	26,0	25,3	30,3	25,5	32,0	24,6	38,2	32,2	31,6	32,0	29,3
900–1299 eurot/ 900–1299 €	26,0	22,4	19,2	22,5	31,5	24,0	35,2	25,6	24,8	32,2	33,7	30,0	27,5
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	20,8	21,2	18,8	22,0	17,4	19,9	17,6	19,9	18,3	19,9	20,9	19,5	19,7
1700 eurot/ 1700 €	25,0	38,5	36,1	30,2	20,8	30,6	15,2	29,9	18,7	15,7	13,8	18,4	23,5
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	96	156	208	182	178	820	125	211	262	267	297	1162	1982

Kuusissetulek (vt tabel 2-15) on keskmine ühe kuu netosissetulek (kõigist allikatest) ühe pereliikme kohta viimase 12 kuu jooksul. Sissetulekurühmade jaotus põhineb TKU2020 küsimustikus kasutatul [2], kuid on uuendatud. Standardtabelites on sissetuleku tunnus koondatud neljaks kategooriaks.

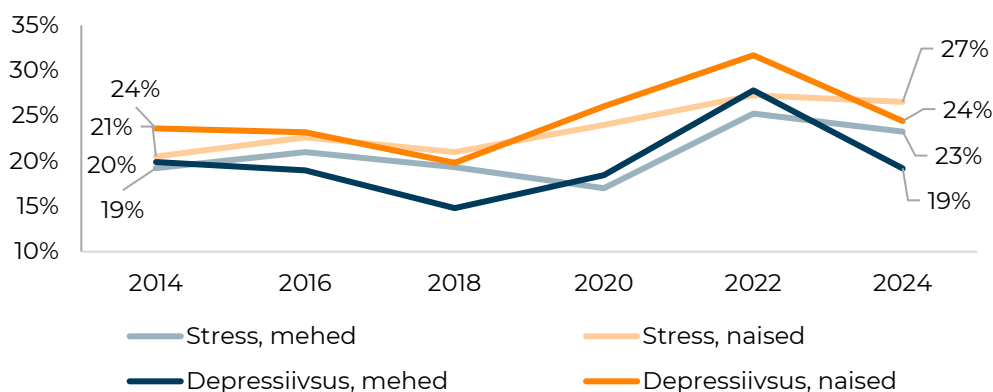
3 Uuringu tulemused

TKU2024 andmestik hõlmab ligi 400 tunnust, kuid siinses kogumikus on käsitletud neist umbes pooli. Teemade valik lähtus nii varasemate uuringulainete tulemuste esitusest kui sisulisest tähendusest uuringu senise aegrea kontekstis. Tulemuste lühikokkuvõttele järgnevad teemade kaupa esitatud uuringuandmete kirjeldused, milles tutvustatakse indikaatorite esitusviisi ja olulisust ning antakse kirjeldav ülevaade peamistest leidudest. Indikaatorite jaotust soo, vanuse ning teiste taustatunnuste järgi kirjeldavad küsimustiku teemajaotustele vastavad andmetabelid (tabelite loend on toodud lisas 1).

3.1 Tulemuste lühikokkuvõte

Terviseseisund, vaime tervis ja arstiabi kasutus

TKU2024 vastanutest 55,5% hindas enda terviseseisundit kas heaks või üsna heaks. Siiski on võrreldes nii 2020. a kui 2022. a uuringuga (vastavalt 57,4% ja 58,5%) hea või üsna hea tervisega vastanuid jäänud veidi vähemaks ning muutust selgitavad eelkõige hea tervisehinnangu osakaalu langus nii 16–24. a vanuserühmas kui naistel. Enda tervist pidas halvaks või üsna halvaks 9,3% vastanutest ning see osakaal on püsinud 10% piires viimase 10 aasta jooksul. Tähelepanuväärne on ka see, et 55–64 aastaste vanuserühmas hindas iga viies mees ning iga seitsmes naine enda tervist kas halvaks või väga halvaks. Võrreldes 2022. a uuringuga on veidi suurenenud ka pikaajalise terviseprobleemiga vastajate hulk (48,6% vs. 43,3%). Samas on igapäevategevusi tugevalt piirava terviseprobleemiga 13,0% vastajatest ning see osakaal on püsinud nii meestel kui naistel viimase nelja uuringulaine võrdluses samal tasemel. Terviseseisundiga seonduvalt võis eelnevas kahes uuringulaines näha COVID-19 pandeemia mõju töölt- või koolist puudumise määras. Kui 2022. a uuringus oli viimase 12 kuu jooksul 15 või rohkem päeva töölt või koolist tervise tõttu puudunud 21,9%, siis seekordses uuringus 15,4%. Siiski oli ligi veerand (25,3%) 16–64 a vastajatest puudunud kuni 7 päeva. Töövõimetuspensioni või töövõimetoetuse saajaid oli 11,0%, kuid vastav osakaal suurenes vanusega: nt 55–64 vanuserühmas sai töövõimetuspensioni või töövõimetoetuse 19,7% meestest ja 22,9% naistest. Viimase 30 päeva jooksul esinenud terviseprobleemidest nimetasid üle poole vastanutest peavalu või seljavalu ning kaela-õlapiirkonna valu oli esinenud pooltel vastanutest. Ligikaudu viiendik vastanutest oli viimase aasta jooksul saanud kas diagnoosi või ravi kõrgvererõhutõve, kõrge vere kolesteroolisisalduse või liigestehaiguste vastu.

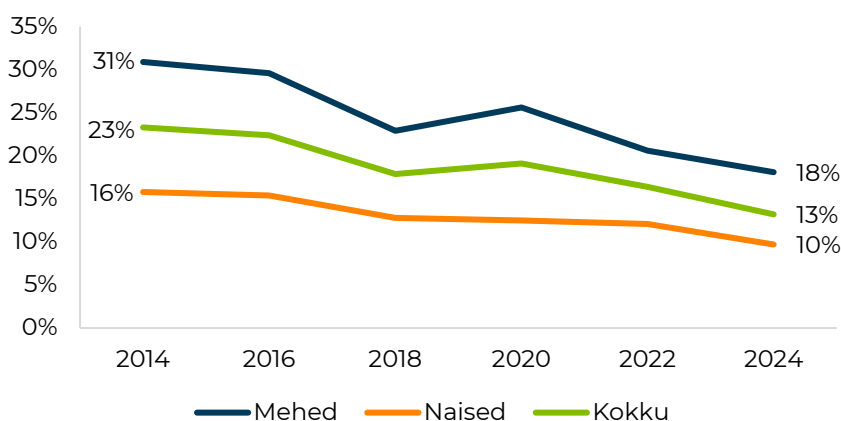
Joonis 3. Enesehinnangulise stressi ja depressiivsuse levimus 16–64 a rahvastikus (TKU2014–2024)/
Prevalence of self-reported stress and depressiveness in 2014–2024 data

Enesehinnanguline stress, depressiivsus, üleväsimus ning enesetapumõtete esinemine on peamised rahvastiku vaimset tervist käsitlevad indikaatorid TKUs. Tavapärasest suuremat stressi tundis 26,1% 16–64-aastastest (24,8% meestest ja 26,9% naistest); sarnasel tasemel oli indikaator ka 2022. a uuringus. Samas esineb 2024. a vastanute hinnangutes kõrgemat stressitaset enam kui 2014. a, mil vastavad osakaalud olid 19,2% meestel ning 20,5% naistel. Depressiivsust ehk rohkem kui varem masendunud või õnnetuna tundis end 23,4%, mida on veidi vähem kui 2022. a (29,7%). Kui 2022. a andmetes oli eeldatavalt Ukraina sõjaga seondult järsk depressiivsuse osakaalu tõus eelkõige meeste seas (18,7% 2020. a vs. 27,4% 2022. a), siis 2024. a on näha selget positiivset muutust nii naistel kui meestel (vt joonis 3), kuid viimase 10 aasta stressi ja depressiivsuse levimus kirjeldab kõnekalt COVID-19 pandeemia ja Ukraina sõja kaudseid mõjusid rahvastiku vaimsele tervisele. Viimase 12 kuu jooksul oli depressiooni diagnoosi saanud kokku 11,7% TKU 2024. a 16–64-aastastest vastajatest. Aegreastistuvat 2022. uuringuaastat kõrvale jättes, on depressiooni diagnoosi osakaal nii meestel kui naistel samal tasemel kui 2020. aastal. Antidepressante oli 2024. a uuringu andmetel viimase 7 päeva jooksul tarvitanud 5,7% 16–64-aastastest meestest ja 10,8% samas vanuses naistest (2022. a vastavalt 11,2% ja 16%). Kui meestest on antidepressantide tarvitamine sagedasem nooremaealistel, siis naistel on vanuseline erinevus väiksem. Viimase 12 kuu jooksul oli enesetapumõtteid esinenud 4,2% vastanutest (2022. a 8,7%). Kuigi tervikuna ei ole muutus 2022. a (ega pandeemia eelse 2018. a) võrreldes statistiliselt oluliselt erinev, väärib tähelepanu, et ligikaudu iga viies 16–24 a mees ja iga kuues naine oli enesetapumõtteid mõelnud.

Ravikindlustus oli 94,9% vastanutest (94,7% 2022. a). Kui 2022. a andmetes oli arstiabi kasutus pandeemia mõjul vähenenud nii pere- kui eriarstivisiitide osas, siis 2024. a oli perearsti külastanud 75,2% (65,3% 2022. a) ja eriarsti 66,4% (52,1% 2022. a) uuringu 16–64-aastastest vastajatest. Endiselt kasutatakse sageli telefonikonsultatsioone (42,7% vastajatest), mis tegi märgatava tõusu just pandeemia ajal. Tähelepanuväärne on ka hambaarsti (71,0% vs. 59,0% 2022. a) ja erakorralise meditsiini osakonda pöördumiste (27,6% vs. 17,5% 2022. a) kasv ning samuti on suurenenud päevaravil (11,4% vs. 6,1% 2022. a) ja haiglaravil viibinute (10,3% vs. 5,0% 2022. a) osakaal. Vaid 5,1% Eesti 16–64-aastastest ei olnud 12 kuu jooksul ühtegi arstiabi teenust kasutanud; aegrea võrdluses on selliste vastajate osakaal langenud (nt 2014. a 8,3%).

Suitsetamine, alkohol ja uimastid

Vastanutest 13,2% (sh meestest 18,1% ja naistest 9,7%) olid igapäevasuitsetajad (joonis 4). Nii madal pole suitsetamise levimust kirjeldav näitaja seni olnud – veel 10 aastat tagasi oli igapäevasuitsetajaid 16–64 a rahvastikus ligi veerand (26,0%). Võrreldes 2022. aastaga on igapäevasuitsetajate osakaal langenud nii meeste kui naiste seas sarnaselt (2,9% ja 2,4%).

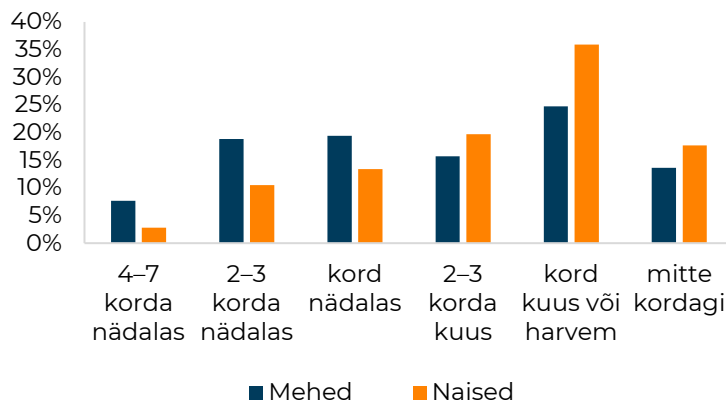
Joonis 4. Igapäevasuitsetajate osakaal 16–64 a rahvastikus/ Prevalence of daily smokers in 16–64 year olds

TKU tulemused näitavad, et kui 2022. aastal tarvitas 16–64-aastastest meestest e-sigarette regulaarselt 7,7% vastanutest, siis 2024. aastal oli näha väikest tõusu (8,2%). Samal ajal suurenes aga tarvitamine naiste seas peaaegu 9%-ni. Nikotiiniga e-sigarette vähemalt mõned korrad nädalas oli 16–24-aastastest meestest tarvitanud 15,6% ja naistest 16,0%. Kui

nikotiinivabade e-sigarettide kasutamine on vähe levinud (regulaarseid tarvitajaid <1%), siis nikotiinipatjade kasutus on kiiresti kasvanud ja seda eriti nooremas vanusrühmas. Kui 2022. aastal kasutas nikotiinipatju sagedusega vähemalt mõned korrad nädalas 16–64-aastastest 2,5%, siis 2024. aastal juba 3,2%. Nooremas vanuserühmas (16–24 a) on nikotiinipatjade kasutamise osakaal üldrahvastikust oluliselt kõrgem just meeste seas ja see osakaal on viimastel aastatel veelgi kasvanud (20% 2022. aastal vs 22,9% 2024. aastal). Noorte naiste seas on kasutamine aga kahekordistunud nii nikotiinipatjade (3,0% 2022. a vs 6,6% 2024. a) kui ka huuletubaka tarvitamine (vastavalt 2,7% vs 5,6%).

Valdav enamus igapäevasuitsetajatest suitsetab sigarette. Igapäevasuitsetajatest 68,5%-l kulub 10–20 sigaretti päevas, kuid 7,8% suitsetab päevas >20 sigaretti. Praegustest suitsetajatest sooviks loobuda 51,4% mida on veidi enam kui 2022. aastal (46,4%). Suitsetamine mõjutab ka teisi. Hoolimata igapäevasuitsetamise levimuse langusest puutub 8,8% TKU2024 vastanutest tubakasuitsuga kokku igapäevaselt kodus olles. Samuti on viimaste aastate jooksul püsinud stabiilsena nende osakaal, kes viibivad iga päev vähemalt ühe tunni töö- või ühiskondlikus ruumis, kus suitsetatakse. TKU2024 andmetel puutus e-sigarettide aerosoolidega kodus igapäevaselt kokku pea 10% vastanutest. Seejuures 2,4% on igapäevaselt kodus eksponeeritud nii tubakasuitsule kui e-sigareti aerosoolidele.

TKU 2024. aasta andmetel tarvitas ligikaudu kolmandik (34,7%) Eesti 16–64-a elanikest alkoholi kord nädalas või sagedamini. Harvem kui kord nädalas tarvitas alkoholi 49,3% ning mitte-tarvitajaid oli 16%. Soolises võrdluses (vt joonis 5) on meestel alkoholi tarvitamine ootuspäraselt sagedasem kui naistel, kuid pikaajalises võrdluses on kord nädalas või sagedamini alkoholi tarvitavate meeste osakaal pigem vähenenud (47,2% 2014. a vs. 45,9% 2024. a), samas kui naiste seas on vastav näitaja märgatavalt suurenenud (16,3% vs 26,7%). Viimase seitsme päeva jooksul ei olnud alkoholi tarvitanud 46,2% vastanutest, madala terviseriskiga tarbimist esines 39,7% ja tervist ohustavat/kahjustavat tarvitamist 14,1% vastanutest. Korraga vähemalt kuue alkoholi-ühiku tarvitamist esines vähemalt kord nädalas 5,4% vastanutest (10% meestest ja 1,9% naistest). Alkohoolsete jookide puhul on võrreldes 2022. a kasvanud nii veini, õlle kui siidri või kerge alkoholisegujoogi tarvitamine. Näiteks mõnel korral nädalas või sagedamini tarvitas 2024. a veini 11,5% vastanutest (2022. a aga 9,8%), õlut 17,6% (2022. a 13,7%) ja siidrit/kerget alkoholisegujoogi 6,0% (2022.a 4,6%).

Joonis 5. Alkoholi tarvitamise sagedus 16–64 aastastel meestel ja naistel/ Frequency of alcohol consumption in 16–64 year olds

TKU2024 andmetel tarvitavad Eesti 16–64 a mehed nädalas keskmiselt 9,9 ja naised 3,7 alkoholiühikut (10 g absoluutalkoholi). Keskmised kogused erinevad siiski märgatavalt vanuserühmade ja uuringuaastate võrdluses. Sagedasem tarvitamine tähendab ka suuremat alkoholikogust. Nii oli nädalas 4–7 päeval alkoholi tarvitanute keskmine nädalane kogus meestel 31,9 ja naistel 15,0 alkoholiühikut, kord nädalas tarvitajatel aga vastavalt 8,8 ja 5,7 ühikut. Suure terviseriskiga tarvitajaid (mehed ≥ 140 ja naised ≥ 70 g absoluutalkoholi nädalas) on Eesti 16–64 a elanike seas viimasel kümnekonnal aastal keskmiselt 20% (2024. a 17,6%). Positiivse trendina on meeste hulgas selliste tarvitajate osakaal selgelt langenud: kui 2014.

aastal oli iga kolmas (34,1%) 16–64. a mees suure terviseriskiga alkoholitartvaja, siis 2024. a iga neljas (25,3%). Naiste seas on suure terviseriskiga tartvatajate osakaal püsinud märgatavate muutusteta vahemikus 10–12%. Suure terviseriskiga alkoholitartvatajate keskmine nädalane alkoholikogus oli 2024. a 25,3 alkoholiühikut meestel ja 15,0 naistel. Võrdluseks oli mõõduka riskiga tartvatajatel (meestel <140 g ja naistel <70 g nädalas) tartvatud alkoholikogus 3,6 ühikut meestel ning 1,7 ühikut naistel.

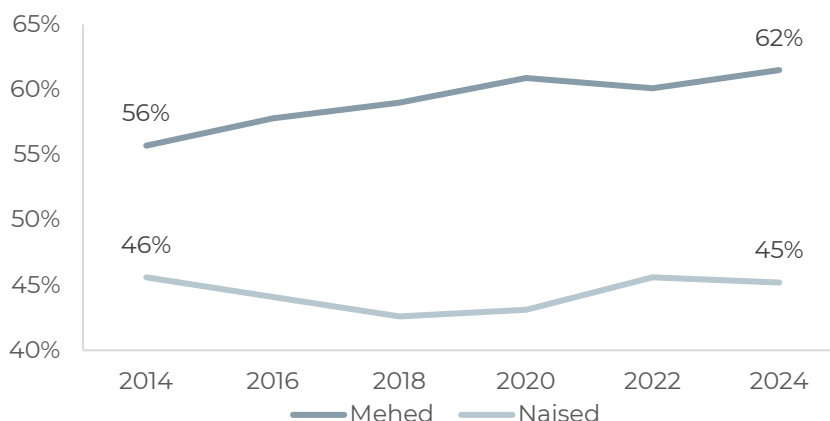
Viimase 12 kuu jooksul oli narkootilisi aineid (või narkootilise toimega retseptiravimeid ilma arsti väljakirjutuseta) tartvanud 4,4% vastanutest (6,1% 2022. a). Märgatav langus on eelkõige 16–24 aastaste naiste seas (4,1% vs 12,5% 2022. a). Viimase 30 päeva jooksul oli tartvatajaid kokku 5,1% (5,3% 2022. a) ja sarnaselt 12 kuu näitajaga oli suurim langus 16–24 a naiste seas (4,9% vs 12,6% 2022. a). Viimase 30 päeva jooksul tartvatud ainetest kõige sagedasem oli amfetamiin (7,2% vastanutest), mille tartvitamine oli sagedasem 16–24 a meeste hulgas (14,8%).

Toitumine, kehakaal ja liikumine

Toidukordade regulaarsus ei ole võrreldes 2022. a uuringuga oluliselt muutunud: 6–7 päeval nädalas sööb hommikusööki 70,9% (72,8% 2022. a), lõunasööki 70,0% (70,0% 2022. a) ja õhtusööki 81,8% (79,4% 2022. a) vastanutest. Kaalu langetamise eesmärgil järgib eridieeti 19,2% (16,5% 2022. a) vastanutest, haiguse tõttu 8,8% (6,6% 2022. a) ja taimetoitluse tõttu 5%. Taimetoitlaste või veganite osakaal on võrreldes 2022. a pisut tõusnud nii meeste (4,4% vs 3,5%) kui naiste (7,8% vs 7,2%) vaates.

Puu- ja köögiviljade söömine jääb aga endiselt alla soovitusliku taseme. Soovituslik minimaalne päevakogus on 300 g köögivilju ja 200 g puuvilju või marju, kuid 67,5% vastanutest (75,2% meestest ja 62,1% naistest) sõi vähem kui 300 g köögivilju päevas ning 52,4% vastanutest (62,4% meestest ja 45,4% naistest) sõi vähem kui 200 g puuvilju või marju. Samuti ei söö 26,5% TKU2024 vastanutest tavapäraselt rukki- ega teraleiba. Energiajooke rohkem kui kahel päeval nädalas tartvas aga 4,6% vastanutest (2022. a 3,9%), kuid näiteks 16–24 a meeste hulgas (19,5%) oli see märksa sagedasem. Viimase 12 kuu jooksul oli arstilt saanud soovitusel tootumisharjumuste muutmiseks 17,1% vastanutest, mida on rohkem kui 2022. a (12,7%).

TKU2024 andmetes oli meeste keskmine KMI 27,1 kg/m² ja naistel 25,9 ning keskmiselt on Eesti 16–64-aastastel meestel 6,2 ning naistel 2,2 lisakilo. Samas veel 2014. aastal oli lisakilosid vastavalt 4,4 ja 1,6. Ülekaalus oli 42% meestest ja 26,3% naistest ning rasvunud 20,3% meestest ja 19,5% naistest. Kuigi ülekaalu levimus tervikuna ei ole võrreldes 2022. a muutunud, on veidi suurenenud liigse kehakaaluga meeste osakaal (joonis 6). Meestest oli 2024. a oli ülekaalus 42,9% ja naistest 26,9%, rasvunud vastavalt 18,6% ja 18,4%. Seega on just meest liigne kehakaal jätkuvalt murekohaks.

Joonis 6. Liigse kehakaalu levimus 16–64 aastastel meestel ja naistel/ Excess body weight in 16–64 year olds

TKU 2024. aasta uuringu andmetel oli ülekaalus või rasvunud vastajatest 28,2% saanud viimase 12 kuu jooksul saanud arstilt kaalu langetamise soovitus. Väärrib märkimist, et arstilt või pereliikmelt kaalu vähendamise soovitus saanud ülekaalus või rasvunud vastajatest 21,7% on järginud dieeti kaalu vähendamiseks ja 27,2% suurendanud oma kehalist aktiivsust. Seda on oluliselt enam kui neil ülekaalulistel, kelle kaaluprobleemile tähelepanu juhitud ei ole (vastavalt 13,7% ja 19,4%). Siiski umbes pooled (49,9% meestest ja 46,9% naistest) ülekaalus või rasvunud vastajatest on kunagi oma kehalist aktiivsust suurendanud ja iga viies (22,1% meestest ja 10,4% naistest) pole kunagi toitumisharjumusi muutnud.

Ligikaudu kolmandik vastanutest hindas oma praegust füüsilist vormi heaks või väga heaks. Igapäevatöös väga vähese kehalise pingutuse tasemega vastajaid oli 46,2%, mis on veidi vähem kui 2022. a (47,2%) ning jalgsi või rattaga alla 15 minuti liikumist päevas (tööle-koju marsruudil) oli 30,9% vastanutest. Kehalist aktiivsust on hinnatud vabal ajal vähemalt poole tunni vältel keskmise koormusega füüsilise tegevuse sageduse kaudu. Nädalas viiel või enamal päeval vähemalt poole tunni vältel kehaliselt aktiivseid vastajaid (kel tervises seisund seda ei takista) oli 26,8%. Täiendav küsimus oli esitatud tervisespordi harrastamise sageduse kohta, millele vastanutest tegeles tervisespordiga neli või enam korda nädalas 17,7% (sh 18,4% meestest ja 17,2% naistest). Tervises seisundi tõttu ei saa tervisespordiga tegeleda 7,7% vastanutest, kuid see osakaal suureneb vanusega. Päevas vabal ajal neli või enam tundi ekraaniaega oli 26,1% vastanutest (31,3% meestest ja 22,5% naistest), mida on enam kui 2022. a uuringus (22,8%).

Terviseriskid ja ennetus

Eelmise uuringulainega võrreldes on märgatavalt vähenenud gripi vastu vaktsineeritus: viimase 12 kuu jooksul oli gripi vastu vaktsineeritud 18,0% vastanutest (23,7% 2022. a). Puukentsfaliidi vaktsiini oli saanud 12 kuu jooksul 10,5% vastanutest (6,5% 2022. a) ja difteeria-teetanuse vaktsiini (3,8%) osas olulist muutust ei ole. Viimase 12 kuu jooksul oli COVID-19 vaktsiini saanud 5,5% vastanutest, kuid vähemalt korra viimase 5 aasta jooksul on COVID-19 vastu vaktsineeritud 82,7% 16-64-aastastest vastajatest.

Suuhügieeni iseloomustab hammaste pesemise sagedus. Kaks korda päevas (või sagedamini) peseb oma hambaid 68,3% vastanutest (57,8% meestest ja 75,8% naistest), harvem kui kord päevas aga 4,5%. Hammaste tervist peegeldab ka puuduvate hammaste osakaal – kuus või enam puuduvat hammast oli 2024. a 16,4% vastajatest (16,1% 2022.a), kuid pika-ajalist trendi vaadeldes (28,0% 2012. a andmetes) on näitaja märgatavalt paranenud.

Enamik vastanutest (58,7%) kasutab pimedal ajal liikudes üldiselt alati helkurit, kuid soolised erinevused on tuntavad: kui naistest on helkuri kasutajaid 67,9%, siis meestest vaid 45,8%. Viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise järel on autot juhtinud 6,2% vastanutest (8,5% meestest ja 4,2% naistest). Korduvalt on joobes juhtimist esinenud 2,4% vastanutest.

Juhuvahekordi esines 2024. a 5,5% meestest ja 1,5% naistest, neist vaid ligikaudu veerand kasutas alati kondoomi. Viimase 12 kuu jooksul oli HIV testi teinud 9,6% vastanutest (7,2% meestest ja 11,4% naistest).

TKU2024 käsitles taas ka vähi sõeluuringute teemat, mis viimati oli kasutusel 2020. a uuringus. Viimase 12 kuu jooksul oli mammogrammi teinud 12,1% naistest (sh 20,6% 55-64-aastastest). PAP- või HPV testi oli aga 12 kuu jooksul teinud 22,8%. Samas mitte kunagi pole mammogrammi teinud 65,1% ning PAP-testi 45,2% naistest. Meestel küsiti eesnäärmeuuringu ja PSA-testi tegemise kohta. Viimase 12 kuu jooksul oli eesnäärmeuuringul käinud 9,3% ning PSA testil 15,5%. Mõlemal juhul polnud aga enam kui 65% vastanutest kunagi vastavatel uuringutel käinud/testi teinud. Jämesoolevähi sõeluuringus 60-aastaste ja vanemate puhul on kutse saanud ning uuringul käinud 67,4% meestest ja 82,8% naistest; kutse sai, kuid ei käinud aga vastavalt 14,0% ja 6,2%.

3.2 Tervises seisund ja arstiabi ning ravimite kasutus

Tabelites 3-1 kuni 3-7 kajastatud *Tervise enesehinnang, pikaajaline haigus või terviseprobleem ning tervises seisundiga seotud igapäevategevuste piirangud* moodustavad Euroopa tervisemooduli [6]. Need tervises seisundi näitajad võimaldavad tulemuslikult prognoosida haigestumust, funktsionaalset võimekust ja suremust ning on kasutusel paljudes rahvastikupõhistes uuringutes. TKU2024 andmetes oli hea või üsna hea enesehinnangulise tervisega 55,5% vastanutest (56,9% meestest ja 54,5% naistest). Pikaajalisi terviseprobleeme esines 48,6% vastajatest ja igapäevategevusi tugevalt piiravat terviseprobleeme ligikaudu 13% vastajatest.

Tervisega seotud elukvaliteedi (ingl k *health-related quality of life, HRQOL*) hindamiseks on kasutatud EuroQol-i (www.euroqol.org) poolt välja töötatud EQ-5D-3L valideeritud mõõdikut, milles vastaja hindab oma tervises seisundit viie eri valdkonna kohta (vt tabelid 3-8 kuni 3-12). Liikumise- või igapäevategevustega toimetuleku raskusi esines ligi viiendikul ja enese eest hoolitsemisega oli probleeme 6,9% vastajatest. Mõningaid valusid või vaevusi ja rahutuse/masenduse tundmist esines aga ligikaudu pooltel vastanutest. Instrumendi kasutus TKU2024-s on kooskõlastatud EuroQol-iga. *Haiguse tõttu töölt/koolist puudumine* (tabelid 3-13 kuni 3-14) ning *töövõimetuspensioni või töövõimetoetuse* saamine (tabelid 3-15 ja 3-16) käsitlevad samuti terviseprobleemi või haiguse esinemist. Viimase 12 kuu jooksul 15 või rohkem päeva töölt või koolist haiguse tõttu puudunud oli 15,4%, mida on vähem kui 2022 aastal. Töövõimetuspensioni või töövõimetoetuse saajaid (11,0%) oli aga sarnasel tasemel 2022. aastaga (10,5%).

Tervisehäiretest käsitletakse *pingutusstenokardia, liigestevalu, seljavalu, kaela-õlapiirkonna valu, peavalu, hambavalu, kõhuvaevuste, kõhukinnisuse, hommikuse köha, allergia (va astma), unetuse või unehäirete* ning esinemist viimase 30 päeva jooksul. Nende tervisekaebuste esinemine (tabel 3-17) tööelises rahvastikus on püsinud ajas ühetaoline – võrreldes 2022. a (38,5%) eristub ehk mõningane unetuse ja unehäirete kaebuste kasv (41,5%). Viimase 12 kuu jooksul diagnoositud või ravitud haigustest/haigusnähtudest (vt tabel 3-18) oli võrreldes 2022. a kõrgeenenud kolesteroolitaseme (19,9% vs 15,3% 2022. a) ja ülekaalu/rasvumuse (17,9% vs 16,3% 2022. a) ravi saanud. Eelmises, TKU2022 uuringus lisandusid täiendavalt ka alajaotused ärevushäire ning COVID-19 diagnoosi esinemise kohta – 2024. a uuringus vastanutest 12%-l oli diagnoositud või ravitud ärevushäiret ja 26,7%-l vastanutest COVID-19 nakkust. *Ravikindlustuse* küsimus (vt tabel 3-19 ja 3-20) hõlmab nii solidaarse ravikindlustuse kui tasulise kindlustuskaitse olemasolu ja peegeldab kaudselt arstiabi kättesaadavust. Ravikindlustusest oli 5,1% vastanutest (7% meestest ja 3,7% naistest).

Arstiabi kasutust käsitletakse viimase 12 kuu jooksul *perearsti, hambaarsti, muu eriarsti juures käimise, arstiga telefoni teel konsulteerimise, pereõe iseseisval vastuvõtul käimise, pereõega telefoni teel konsulteerimise küsimuste kaudu, erakorralise meditsiini osakonnas (EMOs) käimise, kiirabi vajamise, päevaravil ning haiglaravil olemise* kohta (vt tabel 3-21 kuni 3-31). Perearsti oli külastanud 75,2% (2022. a 65,3%) ja telefoni teel oli konsulteerinuid arstiga 42,7% ja pereõega 43,5% (2022. a tervikuna 40,1% telefoni teel). On suurenenud ka eriarstiabi, erakorralise meditsiini osakonda pöördumised, päevaravi ja haiglaravi kasutus võrreldes 2022. aastaga. Viimase 12 kuu jooksul ei olnud ühtegi arstiabi teenust kasutanud vaid 5,1% vastanutest.

Ravimikasutust viimasel seitsmel päeval kirjeldab tabel 3-32. Kõrge vererõhu tõttu kasutas ravimeid 18,7%, diabeedi tõttu 3,8% ning antidepressante 8,7% vastanutest. On suurenenud vitamiinide-mineraalide kasutajate osakaal (67,3% vs 63,9% 2022. a).

Tabel 3-1. Vastajate jaotus (%) tervise enesehinnangu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by self-assessed health, sex and age

	Mehed/ Males					Kokku	Naised/ Females					Kokku	Kokku Total	
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group							Kokku
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64			
Hea/ Good	27,8	32,5	26,8	23,2	15,7	24,7	30,5	27,5	25,3	18,6	14,2	21,9	23,1	
Üsna hea/ Rather good	36,1	34,4	37,3	31,9	22,7	32,2	29,7	42,7	36,8	34,2	21,6	32,6	32,4	
Keskmine/ Average	33,0	27,4	27,8	35,1	43,2	33,4	33,6	22,7	31,8	38,7	49,7	36,5	35,2	
Üsna halb/ Rather bad	2,1	5,1	5,3	9,2	14,1	7,7	6,3	6,2	4,6	8,2	10,5	7,4	7,5	
Halb/ Bad	1,0	0,6	2,9	0,5	4,3	2,0	-	0,9	1,5	0,4	4,1	1,6	1,8	
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	157	209	185	185	833	128	211	261	269	296	1165	1998	

Tabel 3-2. Hea/üsna hea tervise enesehinnangu jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of good/rather good self-rated health by sex, age and background variables

	Mehed/ Males					Kokku	Naised/ Females					Kokku	Total
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group						
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	70,0	70,8	69,4	63,9	39,1	63,7	61,4	66,3	63,5	53,9	41,8	57,1	59,9
Muu linn/ Other town	68,0	64,6	60,9	53,1	46,4	57,4	53,8	66,1	54,0	51,0	27,2	47,7	51,6
Maapiirkond/ Rural area	53,1	63,6	61,6	46,9	32,5	49,7	64,4	80,7	66,0	53,6	39,2	58,1	54,4
Elupiirkond/ Region													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	42,9	66,7	50,0	45,0	25,9	42,2	85,7	73,3	50,0	53,3	20,0	48,8	45,5
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	60,0	80,0	53,8	63,6	45,5	55,4	25,0	78,6	43,8	34,6	20,0	36,4	43,2
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	69,2	63,0	72,2	35,3	33,3	55,4	63,6	68,8	58,8	51,9	37,5	53,7	54,4
Lääne-Eesti/ Western Estonia	80,0	53,8	46,7	50,0	40,0	49,3	46,2	75,0	50,0	54,2	31,4	49,1	49,2
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	63,0	71,1	66,4	63,5	43,7	62,1	62,7	68,4	68,4	56,9	43,4	59,8	60,8
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	63,4	65,3	65,6	57,1	35,9	57,1	62,7	70,1	65,7	57,1	42,7	58,5	57,9
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	66,7	75,0	59,3	52,6	44,0	57,1	44,4	69,6	55,3	40,6	19,5	43,7	49,3
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	64,0	45,5	40,0	36,4	9,1	43,4	56,8	66,7	33,3	22,2	16,7	43,3	43,3
Kesk-/ Secondary	69,6	74,2	65,5	60,6	25,0	58,1	65,5	51,2	40,7	48,6	29,2	48,3	52,8
Keskeri-/ Secondary-vocational	35,7	59,0	66,1	49,3	38,0	50,8	50,0	70,6	63,8	45,2	19,8	42,5	46,3
Kõrg-/ University	72,7	71,6	68,8	60,6	55,0	65,1	60,0	76,3	65,9	59,2	54,8	64,0	64,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	59,3	71,4	57,4	39,1	25,9	47,4	65,0	48,1	60,0	40,0	17,2	43,5	44,9
900–1299 eurot/ 900–1299 €	58,3	60,0	62,5	43,9	33,9	49,5	45,5	67,9	67,7	47,7	33,7	50,3	50,0
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	70,0	69,7	69,2	63,2	41,9	62,7	59,1	78,6	55,3	66,0	53,2	61,9	62,3
≥1700 eurot/ ≥1700 €	66,7	68,3	68,0	72,7	64,9	68,5	78,9	84,1	65,3	69,0	58,5	71,5	69,9
Aasta/ Year													
2024	63,9	66,9	64,1	55,1	38,4	56,9	60,2	70,1	62,1	52,8	35,8	54,5	55,5
2022	73,4	73,6	56,6	54,0	37,0	57,8	71,9	74,2	65,8	53,4	40,5	59,1	58,5
2020	81,7	73,5	56,7	45,0	26,4	53,8	69,8	73,8	69,1	56,0	37,8	59,8	57,4
2018	66,9	62,1	54,5	36,9	30,3	48,0	65,7	65,9	56,7	44,3	34,6	51,7	50,2
2016	73,8	61,7	60,1	39,2	24,4	49,6	69,8	70,5	66,7	46,9	32,9	55,1	52,9
2014	79,9	67,4	53,9	41,0	23,1	50,5	75,5	74,0	60,3	43,5	26,7	52,2	51,5
2012	69,5	65,8	49,6	31,5	23,3	47,2	71,2	72,1	64,7	46,8	28,1	53,7	50,9

*Statistiliselt oluline ($p<0,05$) erinevus võrreldes 2022. aastaga/ Statistically significant ($p<0,05$) difference compared to 2022

Tabel 3-3. Halva/üsna halva tervise enesehinnangu jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/
Distribution (%) of bad/rather bad self-rated health by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	2,5	3,1	5,6	4,2	8,7	4,7	4,5	9,8	5,8	6,7	18,7	9,5	7,6
Muu linn/ Other town	-	2,1	9,4	8,2	12,5	7,4	7,7	8,1	7,9	12,5	12,6	10,5	9,3
Maapiirkond/ Rural area	6,3	13,6	9,6	17,2	27,7	16,6	6,7	1,8	5,3	6,0	12,7	7,1	11,2
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	14,3	22,2	15,0	15,0	33,3	21,7	-	-	18,2	13,3	16,0	11,9	16,8
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	7,7	9,1	13,6	8,9	12,5	7,1	-	11,5	17,1	11,1	10,3
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	-	5,6	7,4	20,6	26,7	12,2	3,0	6,3	7,8	12,3	15,3	10,2	11,0
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	15,4	13,3	12,5	30,0	17,4	15,4	1-	5,0	-	5,7	6,3	10,5
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	3,7	2,6	6,5	4,8	5,6	4,9	6,0	7,9	4,6	6,5	15,5	8,2	6,8
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	3,7	6,8	7,1	11,1	20,6	10,3	6,4	6,7	4,6	7,9	10,9	7,5	8,7
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	-	11,1	5,3	12,0	7,1	5,6	8,7	9,4	10,9	23,2	13,2	10,7
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	4,0	18,2	12,0	18,2	27,3	13,3	2,7	-	50,0	-	25,0	10,4	12,0
Kesk-/ Secondary	2,2	6,5	6,9	18,2	27,5	12,3	3,4	9,3	11,1	17,1	25,0	12,8	12,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	7,1	2,6	10,2	7,2	22,5	11,5	22,2	11,8	1,7	12,3	18,9	13,3	12,5
Kõrg-/ University	-	4,1	6,3	7,0	6,7	5,8	6,7	5,3	5,3	5,3	5,6	5,4	5,5
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	3,7	-	18,5	19,6	27,8	16,7	5,0	15,4	10,0	15,3	30,1	16,5	16,6
900–1299 eurot/ 900–1299 €	-	11,4	2,5	9,8	21,4	10,7	4,5	3,8	1,5	10,5	8,2	6,4	7,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	-	6,1	7,7	2,6	12,9	6,2	9,1	9,5	6,4	1,9	4,8	5,8	5,9
≥1700 eurot/ ≥1700 €	8,3	3,3	4,0	5,5	8,1	5,2	10,5	1,6	4,1	-	7,3	3,7	4,5
Aasta/ Year													
2024	3,1	5,7	8,1	9,7	18,4	9,7	6,3	7,1	6,1	8,6	14,5	9,0	9,3
2022	4,8	3,9	8,3	8,9	17,6	9,0	4,4	3,6	6,4	10,1	14,5	8,5	8,7
2020	3,2	4,4	7,0	14,4	20,7	10,8	3,8	3,7	4,8	9,2	18,3	8,6	9,5
2018	6,6	4,7	8,1	12,7	17,5	10,4	5,5	3,8	7,0	8,0	14,3	8,2	9,1
2016	4,1	4,7	6,2	11,0	21,3	10,1	1,6	5,8	5,0	10,6	17,1	9,0	9,4
2014	3,0	3,2	10,9	11,4	23,1	11,1	3,4	1,4	7,1	11,0	18,2	9,4	10,1
2012	4,7	5,4	4,9	17,4	25,2	12,0	1,3	4,8	5,8	11,4	19,8	9,7	10,7

Tabel 3-4. Vastajate jaotus (%) pikaajalise terviseprobleemi olemasolu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having a long-term health problem, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah/ Yes	40,0	35,3	39,2	45,7	68,1	46,4	32,0	37,3	46,2	52,4	68,7	50,2	48,6
Ei/ No	60,0	64,7	60,8	54,3	31,9	53,6	68,0	62,7	53,8	47,6	31,3	49,8	51,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	95	156	209	186	182	828	128	212	260	269	297	1166	1994

Tabel 3-5. Pikaajalise terviseprobleemiga vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with a long-term health problem by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	32,5	38,5	41,7	36,5	64,4	41,9	27,3	41,3	54,4	48,9	64,5	49,8	46,5
Muu linn/ Other town	42,3	27,1	40,6	49,0	70,9	46,7	33,3	33,9	42,9	54,6	75,7	52,7	50,3
Maapiirkond/ Rural area	48,3	39,5	35,6	54,0	68,3	50,7	35,6	34,5	39,4	53,6	65,3	48,2	49,3
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	42,9	33,3	30,0	45,0	63,0	45,8	14,3	40,0	50,0	60,0	80,0	56,0	50,9
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	60,0	40,0	61,5	45,5	63,6	57,1	62,5	14,3	50,0	61,5	85,7	61,6	60,0
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	38,5	31,5	33,3	61,8	88,6	49,5	33,3	40,8	37,3	59,3	69,0	51,6	50,7
Lääne-Eesti/ Western Estonia	60,0	33,3	33,3	50,0	65,0	48,5	38,5	20,0	50,0	40,0	60,0	44,2	45,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	36,5	38,2	42,1	40,0	59,4	43,0	28,4	41,2	47,7	47,5	64,1	47,9	45,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	40,5	37,3	35,1	45,2	69,0	45,5	32,7	37,0	41,1	51,5	64,3	47,3	46,6
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	37,5	30,6	51,9	44,8	66,0	48,6	27,8	39,1	56,0	54,0	78,6	57,6	53,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	45,8	54,5	44,0	54,5	80,0	51,9	24,3	.	66,7	88,9	75,0	44,8	48,6
Kesk-/ Secondary	41,3	29,0	34,5	47,1	70,0	45,6	36,2	44,2	61,5	61,8	78,7	54,8	50,5
Keskeri-/ Secondary-vocational	46,2	38,5	35,6	55,9	64,8	50,4	33,3	44,1	37,9	53,4	73,2	55,6	53,2
Kõrg-/ University	18,2	32,4	41,7	34,7	67,2	41,8	33,3	34,1	45,9	47,7	60,0	46,4	44,8
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	32,0	46,4	48,1	60,9	75,9	56,0	32,5	44,2	43,4	60,5	81,5	55,8	55,9
900–1299 eurot/ 900–1299 €	36,0	45,7	37,5	55,0	72,7	52,3	29,5	37,0	43,1	61,6	66,0	51,6	51,8
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	57,9	30,3	41,0	40,0	66,7	45,3	45,5	28,6	46,8	39,6	56,5	44,2	44,7
≥1700 eurot/ ≥1700 €	41,7	26,7	32,0	29,1	52,8	34,0	26,3	38,1	55,1	34,1	65,9	45,5	39,3
Aasta/ Year													
2024	40,0	35,3	39,2	45,7	68,1	46,4	32,0	37,3	46,2	52,4	68,7	50,2	48,6
2022	28,5	34,2	41,0	47,5	62,0	43,8	25,0	25,8	37,4	50,0	63,2	42,9	43,3
2020	31,0	31,1	41,5	51,4	68,3	46,3	33,0	28,1	38,5	47,8	67,2	44,6	45,3
2018	33,9	37,0	35,9	56,2	66,1	47,3	32,4	32,9	42,5	55,5	62,8	47,0	47,1
2016	29,2	33,5	34,7	53,4	66,3	44,9	26,6	30,1	40,1	54,0	70,3	47,0	46,1
2014	22,7	32,3	45,4	50,7	66,7	45,5	27,0	33,7	42,2	58,4	70,2	49,6	48,0
2012	28,2	31,3	40,2	57,6	73,7	46,9	27,0	28,6	40,6	52,5	68,7	46,1	46,5

*Statistiliselt oluline ($p<0,05$) erinevus võrreldes 2022. aastaga/ Statistically significant ($p<0,05$) difference compared to 2022

Tabel 3-6. Vastajate jaotus (%) viimase kuue kuu jooksul igapäevategevust piiranud terviseprobleemi olemasolu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by restricted everyday activity due to a health problem in the past six months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Tugevalt piiranud/ Strongly restricted	8,3	9,6	12,9	11,4	18,9	12,8	9,4	9,9	11,1	11,6	20,8	13,3	13,0
Mõnevõrra piiranud/ Somewhat restricted	41,7	42,9	40,2	33,0	47,6	40,9	39,4	37,3	42,4	43,3	41,6	41,1	41,0
Ei ole piiranud/ No restrictions	50,0	47,4	46,9	55,7	33,5	46,3	51,2	52,8	46,6	45,1	37,5	45,6	45,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	96	156	209	185	185	831	127	212	262	268	293	1162	1993

Tabel 3-7. Igapäevategevusi tugevalt piirava terviseprobleemiga vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with strongly restricted everyday activity by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	10,3	9,2	8,3	8,1	4,3	8,1	9,1	10,9	14,3	7,9	20,9	13,1	11,0
Muu linn/ Other town	11,5	8,3	14,1	6,3	14,3	11,2	15,8	8,1	11,1	16,7	24,8	16,4	14,3
Maapiirkond/ Rural area	3,2	11,6	16,4	19,0	30,1	18,8	4,4	10,3	7,4	9,6	16,8	10,5	14,1
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	14,3	-	25,0	15,0	33,3	21,7	-	6,7	18,2	13,3	16,0	13,1	17,4
Kirde-Eesti/Northeast Estonia	20,0	-	-	9,1	22,7	12,5	25,0	7,1	18,8	11,5	34,3	21,2	18,1
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	7,7	14,8	18,5	18,2	26,7	17,9	9,1	12,2	5,9	20,0	20,0	14,8	16,2
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	8,3	13,3	18,8	35,0	19,1	15,4	10,0	10,0	8,3	20,0	13,4	15,6
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	7,5	7,9	9,3	7,6	2,8	7,3	7,6	9,6	11,1	6,5	18,8	11,1	9,5
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	8,8	11,0	13,6	11,2	19,8	13,3	10,1	10,3	8,0	10,9	16,3	11,4	12,2
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	6,3	5,6	11,1	10,3	16,0	10,7	5,6	8,7	16,3	12,5	31,7	17,9	14,9
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	27,3	28,0	36,4	36,4	21,7	8,3	-	33,3	11,1	36,4	15,4	18,9
Kesk-/ Secondary	11,1	12,9	13,8	6,1	27,5	14,6	8,6	16,3	14,8	31,4	25,5	18,6	16,8
Keskeri-/ Secondary-vocational	14,3	7,7	10,2	14,7	19,7	13,9	16,7	17,6	6,9	12,5	29,1	18,5	16,4
Kõrg-/ University	9,1	6,8	10,4	6,9	10,0	8,6	6,7	6,1	11,1	6,6	10,4	8,6	8,6
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	7,7	10,7	22,2	19,6	29,6	20,2	12,5	19,2	12,0	23,5	40,9	23,0	22,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	4,0	11,4	15,0	15,0	16,1	13,3	7,0	3,7	10,8	10,5	14,4	10,1	11,3
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	5,3	3,0	10,3	2,6	12,9	6,8	13,6	11,9	10,4	1,9	9,7	8,8	8,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	16,7	11,7	6,7	5,5	16,2	10,0	5,3	6,3	10,2	2,4	5,1	6,1	8,2
Aasta/ Year													
2024	8,3	9,6	12,9	11,4	18,9	12,8	9,4	9,9	11,1	11,6	20,8	13,3	13,0
2022	13,7	6,1	12,8	13,9	18,3	12,8	11,3	8,0	10,8	15,3	21,2	13,9	13,4
2020	9,5	8,3	10,1	15,9	23,3	13,9	11,0	5,7	8,2	13,3	21,8	12,4	13,1
2018	7,6	9,6	10,5	13,2	19,7	12,7	10,7	9,6	11,7	13,2	20,3	13,6	13,2
2016	6,3	8,9	4,9	14,4	25,0	12,5	5,2	4,6	7,1	14,9	21,0	11,5	11,9
2014	4,5	7,8	10,1	16,4	21,8	12,7	4,5	4,6	9,5	15,1	17,8	11,4	11,9
2012	7,4	5,9	7,8	15,7	19,6	11,5	2,9	7,3	5,2	13,6	19,4	10,6	11,0

Tabel 3-8. Vastajate jaotus (%) liikumisraskuste esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by mobility problems, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei ole mingeid raskusi/ No problems	90,5	89,7	86,5	82,1	62,0	81,1	94,5	88,2	83,4	77,2	58,0	77,6	79,1
On mõningaid raskusi/Some problems in walking about	9,5	10,3	13,5	17,9	38,0	18,9	5,5	11,8	16,6	22,0	42,0	22,2	20,8
Pean olema voodis/ Confined to bed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,7	-	0,2	0,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	95	155	208	184	184	826	128	211	259	268	295	1161	1987

Tabel 3-9. Vastajate jaotus (%) enese eest hoolitsemise probleemide esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by self-care problems, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei ole mingeid raskusi/ No problems	96,9	98,7	95,7	93,9	84,8	93,6	94,5	97,2	96,1	92,5	86,6	92,9	93,2
On mõningaid raskusi/ Some problems	3,1	1,3	3,8	6,1	15,2	6,3	5,5	2,8	3,9	7,5	13,4	7,1	6,8
Ei ole võimeline/ Unable to wash or dress	-	-	0,5	-	-	0,1	-	-	-	-	-	-	0,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	96	157	209	181	184	827	128	212	259	265	292	1156	1983

Tabel 3-10. Vastajate jaotus (%) igapäevategevustes probleemide esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having problems in performing usual activities, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei ole mingeid raskusi/ No problems	80,4	87,1	85,5	82,5	68,9	80,9	77,3	84,0	83,2	82,5	65,5	78,1	79,3
On mõningaid raskusi/ Some problems	19,6	12,9	13,0	17,5	28,9	18,2	21,1	15,6	16,8	17,1	34,1	21,5	20,1
Ei suuda tavapäraseid toiminguid sooritada/ Unable to perform	-	-	1,4	-	2,2	0,9	1,6	0,5	-	0,4	0,3	0,4	0,6
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	155	207	183	180	822	128	212	262	269	293	1164	1986

Tabel 3-11. Vastajate jaotus (%) valude või vaevuste esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having pain or discomfort, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku	
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			
Ei ole valusid ega vaevusi/ No pain	62,1	54,1	51,4	43,7	31,3	47,1	53,6	56,7	48,5	39,2	26,5	42,8	44,6	
Mõningad valusd/vaevused/ Some pain	36,8	42,7	48,1	54,6	63,1	50,5	44,0	42,9	48,5	56,7	69,8	54,2	52,7	
Väga suured valud/vaevused/ Extreme pain	1,1	3,2	0,5	1,6	5,6	2,4	2,4	0,5	3,1	4,2	3,8	3,0	2,7	
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Kokku (arv)/ Total (No.)	95	157	208	183	179	822	125	210	260	263	291	1149	1971	

Tabel 3-12. Vastajate jaotus (%) rahutuse või masenduse esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having anxiety or depression, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei ole rahutu ega masendunud/ Not depressed	54,6	48,7	46,9	59,9	57,1	53,3	38,3	45,3	43,2	45,5	41,1	43,1	47,3
Mõningal määral rahutu/ masendunud/ Moderately depressed	39,2	44,9	48,3	37,4	38,5	42,0	50,0	46,2	52,5	50,4	53,3	50,8	47,1
Väga rahutu/ suures masenduses/ Extremely depressed	6,2	6,4	4,8	2,7	4,4	4,7	11,7	8,5	4,2	4,1	5,6	6,2	5,6
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	156	207	182	182	824	128	212	259	266	287	1152	1976

Tabel 3-13. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul töölt/koolist enda haiguse tõttu puudunud päevade, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by days they were absent from work/school due to being ill in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Mitte päevagi/ None	33,7	47,7	44,3	58,3	51,2	48,3	30,4	55,0	52,9	43,9	48,1	47,4	47,8
1–7 päeva/ 1–7 days	31,6	24,5	30,3	23,3	23,3	26,3	25,6	24,5	26,4	26,1	21,3	24,6	25,3
8–14 päeva/ 8–14 days	15,8	13,5	10,4	7,2	11,0	11,1	16,0	9,0	9,5	11,9	13,4	11,7	11,4
15–30 päeva/ 15–30 days	18,9	10,3	10,0	7,2	7,6	10,0	20,0	8,5	7,4	11,5	7,8	10,1	10,0
>30 päeva/ >30 days	0,0	3,9	5,0	3,9	7,0	4,4	8,0	3,0	3,7	6,7	9,3	6,2	5,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	95	155	201	180	172	803	125	200	242	253	268	1088	1891

Tabel 3-14. Haiguse tõttu 15 või rohkem päeva puudunute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with 15 or more sickness-absence days by sex, age and background variables

	Mehed/ Males					Kokku Total	Naised/ Females					Kokku Total	
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group						
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	20,5	10,8	14,1	12,5	15,9	14,1	34,1	10,3	11,1	13,1	16,0	14,9	14,6
Muu linn/ Other town	12,5	14,9	18,3	10,4	17,6	15,2	21,6	15,8	16,4	20,0	21,1	19,1	17,5
Maapiirkond/ Rural area	21,9	18,6	12,9	10,0	11,7	13,8	27,3	8,9	8,0	21,5	14,4	15,1	14,6
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	22,2	30,0	10,5	4,2	13,9	14,3	6,7	15,8	13,3	32,0	18,5	16,3
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	25,0	20,0	16,7	18,2	30,0	23,1	12,5	9,1	33,3	39,1	24,0	26,8	25,4
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	11,5	18,9	13,5	18,8	16,3	16,0	29,0	16,7	8,3	20,0	14,7	17,0	16,6
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	16,7	16,7	-	18,8	13,6	25,0	11,1	5,6	32,0	14,7	17,8	16,3
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	24,5	9,2	12,4	9,6	11,6	12,5	31,3	10,2	9,9	10,4	14,7	13,7	13,2
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	17,5	16,2	13,4	9,7	10,7	13,2	27,8	11,8	9,2	16,0	13,1	14,7	14,0
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	26,7	8,3	19,6	14,5	21,7	17,2	29,4	10,3	15,4	26,3	28,4	21,3	19,5
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	24,0	27,3	13,6	-	-	16,0	54,1	33,3	16,7	11,1	33,3	40,6	27,3
Kesk-/ Secondary	17,8	19,4	20,7	12,5	21,1	18,3	21,1	14,6	15,4	25,8	20,0	19,5	18,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	15,4	18,4	27,3	14,7	14,1	18,1	6,3	12,5	6,0	25,4	22,7	17,9	18,0
Kõrg-/ University	18,2	8,1	6,3	7,1	11,9	8,4	13,3	9,7	11,9	13,7	10,7	11,6	10,5
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	4,2	22,2	14,3	6,8	26,1	15,3	25,6	8,7	13,0	24,1	21,6	18,6	17,4
900–1299 eurot/ 900–1299 €	28,0	20,0	23,7	15,4	11,3	18,4	27,3	13,7	6,8	18,8	22,6	18,0	18,2
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	35,0	12,1	23,7	17,9	9,7	18,6	36,4	17,1	13,3	14,3	8,5	15,3	16,7
≥1700 eurot/ ≥1700 €	12,5	8,3	6,7	7,4	8,3	8,0	22,2	8,1	10,9	10,0	7,5	10,2	9,0
Aasta/ Year													
2024	18,9	14,2	14,9	11,1	14,5	14,3	28,0	11,5	11,2	18,2	17,2	16,3	15,4
2022	23,0	16,1	21,3	19,3	16,6	19,0	37,6	20,2	19,7	23,7	24,3	24,1	21,9
2020	15,6	9,1	12,4	9,7	14,9	12,0	25,0	10,7	9,6	14,7	18,0	14,9	13,8
2018	16,1	11,2	10,2	10,2	10,2	11,1	24,7	11,0	7,4	11,7	10,9	12,2	11,7
2016	12,9	9,3	8,0	15,3	13,0	11,5	21,0	7,3	12,7	16,1	15,7	14,1	13,0
2014	9,1	7,5	12,4	17,4	14,7	12,2	18,9	8,5	12,9	17,2	17,4	15,0	13,9
2012	16,8	11,2	10,8	13,7	16,0	13,6	23,2	12,9	9,7	13,0	11,9	13,6	13,6

Tabel 3-15. Vastajate jaotus (%) töövõimetuspensioni/töövõimetoetuse saamise, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by receiving disability pension/allowance, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	
Saab töövõimetuspensioni/ Receives disability pension	6,2	6,4	4,9	8,1	19,7	9,3	8,6	6,6	6,9	11,6	22,9	12,1	11,0
Ei saa töövõimetuspensioni / Does not receive disability pension	93,8	93,6	95,1	91,9	80,3	90,7	91,4	93,4	93,1	88,4	77,1	87,9	89,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	156	206	186	183	828	128	212	261	268	293	1162	1990

Tabel 3-16. Töövõimetuspensioni/töövõimetoetust saavate vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with disability pension/allowance by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	2,5	-	5,7	4,1	8,7	4,1	9,1	8,7	5,8	8,0	20,9	10,5	7,9
Muu linn/ Other town	-	16,7	4,8	8,2	20,0	10,8	12,8	4,8	9,5	15,5	29,0	16,1	14,0
Maapiirkond/ Rural area	15,6	4,7	4,1	12,5	25,6	13,3	4,4	5,2	6,4	10,7	18,6	10,2	11,5
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	11,1	15,0	-	25,9	13,3	-	6,7	13,6	20,0	16,0	13,1	13,2
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	-	20,0	7,7	18,2	18,2	14,3	25,0	7,1	-	11,5	31,4	17,2	16,1
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	7,7	14,8	1,9	20,6	27,3	14,2	6,1	6,1	7,8	18,5	29,6	15,8	15,1
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	-	6,7	6,3	40,0	14,7	15,4	-	15,0	8,0	21,2	12,6	13,4
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	7,4	-	3,8	4,8	7,1	4,4	7,5	7,9	5,3	6,6	18,6	9,3	7,3
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	7,3	5,1	4,6	9,4	20,2	9,4	8,2	5,5	6,3	10,8	18,7	10,4	10,0
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	11,1	5,8	5,3	18,0	9,0	11,1	10,9	8,1	11,1	33,3	16,3	13,3
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	11,5	18,2	8,0	18,2	45,5	16,7	8,1	-	33,3	11,1	36,4	15,2	16,0
Kesk-/ Secondary	-	3,2	-	6,1	27,5	7,9	5,2	18,6	7,4	28,6	27,7	17,1	12,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	21,4	10,3	8,5	10,1	20,0	13,1	22,2	5,9	8,6	12,3	33,9	19,5	16,6
Kõrg-/ University	-	4,1	3,2	5,6	10,2	5,2	6,7	3,0	5,3	7,3	10,4	6,4	6,0
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	11,5	10,7	7,4	8,9	28,3	14,1	7,5	15,4	9,0	19,8	43,8	20,7	18,3
900–1299 eurot/ 900–1299 €	-	11,4	5,0	9,8	16,1	9,6	4,5	9,3	6,3	9,3	17,2	10,4	10,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	5,0	-	5,3	5,0	22,6	7,4	22,7	-	4,2	9,4	11,3	8,4	8,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	8,3	5,0	2,7	3,6	13,9	5,6	5,3	1,6	6,1	2,5	9,8	4,7	5,2
Aasta/ Year													
2024	6,2	6,4	4,9	8,1	19,7	9,3	8,6	6,6	6,9	11,6	22,9	12,1	11,0
2022	2,4	4,8	10,5	12,2	18,6	10,3	5,7	2,6	5,8	14,6	19,9	10,6	10,5
2020	8,7	4,4	9,9	7,7	28,2	14,6	7,3	6,4	6,9	16,9	8,0	14,0	14,3
2018	1,7	5,3	9,6	13,1	21,5	11,2	3,4	5,4	5,8	14,6	4,8	11,9	11,6
2016	8,5	6,8	10,4	17,6	25,0	14,1	3,7	4,0	5,4	18,4	26,2	12,9	13,4
2014	1,6	7,4	13,8	14,6	23,0	12,9	2,5	6,7	9,5	19,2	22,2	13,4	13,2
2012	7,8	4,3	11,4	19,0	23,5	13,3	3,4	3,9	6,1	15,6	18,4	10,3	11,6

Tabel 3-17. Vastajate jaotus (%) viimase 30 päeva jooksul mõnede tervisehäirete esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having symptoms/complaints in past 30 days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Pingutusstenokardia/ Exertional chest pain	14,6	13,1	12,6	9,1	14,1	12,5	11,1	9,2	10,4	11,5	21,5	13,1	12,8
Liigestevalu/ Joint-pain	35,4	32,9	42,3	42,1	54,3	42,2	41,3	33,5	38,1	51,4	62,4	46,6	44,8
Seljavalu/ Back-pain	39,2	44,8	47,7	48,6	52,3	47,3	65,4	51,2	55,4	49,2	58,8	55,2	51,9
Kaela-õlapiirkonna valu/ Neck-shoulder pain	29,2	37,7	39,8	42,3	40,1	38,7	54,8	50,0	57,6	64,8	58,8	57,8	49,9
Peavalu/ Headache	63,5	61,9	54,7	40,9	36,9	50,5	86,6	77,0	72,8	69,4	59,5	71,2	62,7
Hambavalu/ Toothache	15,6	11,8	12,4	13,5	10,3	12,5	20,8	16,1	14,4	9,4	15,4	14,5	13,7
Kõhuvaevused/ Stomach problems	26,0	34,2	40,9	29,1	38,5	34,7	63,2	60,1	50,6	46,5	48,5	52,4	45,0
Kõhukinnisus/ Constipation	20,6	15,0	10,4	8,1	12,9	12,6	30,2	25,7	25,1	27,0	23,5	25,9	20,4
Hommikune köha/ Morning cough	10,4	17,6	8,3	11,9	12,8	12,2	14,3	9,2	12,0	14,0	20,7	14,1	13,3
Allergia (va astma)/ Allergy (exl. asthma)	22,1	17,8	9,8	6,9	8,0	11,9	26,2	24,2	19,5	13,5	22,2	20,4	16,9
Unetus, unehäired/ Insomnia, sleep disorders	40,6	29,4	34,3	32,9	41,7	35,4	50,0	35,9	42,4	42,1	58,2	45,8	41,5
Kokku (arv)/ Total (No.)	96	153	198	164	163	774	126	206	250	243	247	1072	1846

Tabel 3-18. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul mõnede haiguste/haigusnähtude diagnoosi või ravi saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by some diseases diagnosed/ or treated in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Kõrgenenud veresuhkur, suhkurtõbi/ Elevated blood sugar, diabetes	1,0	1,3	2,5	6,2	19,5	6,5	0,8	2,9	3,6	5,8	16,2	6,5	6,5
Kõrgenenud vererõhk, kõrgvererõhktõbi/ Elevated blood pressure, primary hypertension	4,1	12,3	14,4	31,0	52,0	24,6	4,0	5,8	10,2	20,6	44,1	19,1	21,4
Kõrgenenud kolesteroolitase veres/ Elevated blood cholesterol	4,1	5,8	16,3	26,0	42,9	20,6	2,4	3,8	10,0	25,3	44,1	19,4	19,9
Ülekaal või rasvumus/ Overweight or obesity	7,2	12,3	13,3	24,7	26,1	17,4	7,9	10,1	17,9	21,5	27,0	18,2	17,9
Ajuinsult/ Stroke	-	0,6	-	-	1,3	0,4	-	-	0,4	0,8	0,4	0,4	0,4
Südamelihase infarkt/ Myocardial infarction	-	-	0,5	-	3,1	0,8	-	-	-	-	2,1	0,5	0,6
Südamepuudulikkus/ Heart failure	-	0,6	1,0	1,2	9,9	2,7	2,4	-	1,2	2,9	8,1	3,0	2,9
Liigestehaigused/ Joint disorders	5,2	4,5	13,3	16,5	35,1	15,9	4,8	6,7	12,0	22,1	41,8	19,6	18,0
Seljaprobleemid/ Back problems	2,1	6,5	15,8	21,6	33,5	17,3	3,2	7,2	16,3	17,6	31,4	16,9	17,1
Luuhõrenemine (osteoporoos)/ Osteoporosis	-	-	1,0	0,6	3,1	1,0	-	-	1,2	2,9	10,6	3,3	2,4
Tuberkuloos/ Tuberculosis	-	-	-	-	1,3	0,3	-	-	-	-	0,9	0,2	0,2
Krooniline bronhiit, kopsuemfüseem/ Chronic bronchitis, emphysema	1,0	0,6	1,0	0,6	3,7	1,4	-	-	1,6	2,5	5,9	2,3	1,9
Astma/ Asthma	5,2	1,9	1,0	3,8	3,1	2,7	1,6	1,4	4,0	5,0	9,6	4,7	3,9
Mao- või kaksteistsõrmiksoole haavand/ Gastric or duodenal ulcer	2,1	1,3	2,0	2,5	8,7	3,4	0,8	1,9	2,0	3,7	5,1	2,9	3,1
Kollatõbi/ Jaundice	1,0	-	-	-	1,2	0,4	-	-	-	0,4	1,7	0,5	0,4
Depressioon/ Depression	12,4	11,7	8,9	3,2	8,6	8,7	20,3	16,3	10,4	13,2	12,8	13,9	11,7
Ärevushäire/Anxiety disorder	12,4	13,7	9,9	5,7	6,8	9,5	25,2	14,4	11,4	11,2	13,0	13,9	12,0
Trauma, vigastus, mürgistus (mis vajasis arstiabi)/ Trauma, injury, poisoning (requiring medical attention)	7,2	11,0	11,1	14,9	12,3	11,6	10,4	9,6	7,2	10,0	13,0	10,0	10,7
COVID-19	14,4	23,4	24,0	25,0	24,2	22,9	29,4	24,5	25,4	30,1	36,4	29,3	26,7
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	154	200	164	161	776	126	208	252	246	253	1085	1861

Tabel 3-19. Vastajate jaotus (%) ravikindlustuse olemasolu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having health insurance, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah/ Yes	90,6	89,7	92,8	95,7	94,5	93,0	89,8	96,2	97,7	97,0	97,3	96,3	94,9
Ei/ No	9,4	10,3	7,2	4,3	5,5	7,0	10,2	3,8	2,3	3,0	2,7	3,7	5,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	96	156	207	184	183	826	127	212	259	267	294	1159	1985

Tabel 3-20. Ravikindlustuseta vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents without health insurance by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	10,3	9,2	5,7	5,6	8,7	7,5	11,4	3,3	1,9	3,5	1,1	3,3	5,1
Muu linn/ Other town	4,0	6,3	4,7	8,2	1,9	5,0	2,6	6,5	4,8	2,1	3,0	3,6	4,2
Maapiirkond/ Rural area	12,5	16,3	11,0	-	6,0	8,2	15,6	1,7	1,1	3,6	4,0	4,2	5,9
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	28,6	-	5,0	-	11,5	7,3	28,6	-	-	-	4,0	3,6	5,4
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	-	20,0	-	18,2	-	5,4	-	7,1	6,3	3,8	-	3,1	3,9
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	7,7	13,0	11,1	3,0	4,5	8,5	9,1	4,1	3,9	2,5	4,2	4,2	6,0
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	16,7	13,3	6,3	-	7,4	16,7	10,0	5,0	4,0	2,9	6,3	6,7
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	9,4	7,9	5,7	3,8	7,0	6,4	9,0	2,6	1,3	3,3	2,3	3,1	4,4
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	8,6	9,3	7,8	1,6	3,9	6,1	9,2	2,4	0,6	1,5	2,4	2,7	4,1
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	13,3	13,9	5,7	10,7	6,0	9,0	16,7	8,7	5,9	7,9	2,5	6,5	7,6
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	18,2	16,0	-	-	7,2	16,2	-	20,0	-	9,1	12,5	9,5
Kesk-/ Secondary	13,0	12,9	17,2	6,1	5,0	10,6	5,2	4,7	3,7	5,9	4,2	4,8	7,5
Keskeri-/ Secondary-vocational	7,1	12,8	8,5	8,7	4,2	7,9	11,8	2,9	-	4,1	0,9	2,4	5,0
Kõrg-/ University	18,2	6,8	1,1	-	6,9	3,9	13,3	3,8	2,4	2,0	3,3	3,0	3,3
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	-	21,4	16,7	8,7	3,7	10,1	10,3	7,7	3,0	4,8	4,4	5,2	7,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	16,0	11,4	2,5	5,1	3,6	6,7	11,4	1,9	-	3,5	3,0	3,5	4,6
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	5,0	6,1	2,6	5,0	3,2	4,3	4,5	2,4	4,2	1,9	1,6	2,7	3,4
≥1700 eurot/ ≥1700 €	17,4	6,7	5,5	-	11,4	6,5	15,8	3,2	2,0	-	-	2,8	4,8
Aasta/ Year													
2024	9,4	10,3	7,2	4,3	5,5	7,0	10,2	3,8	2,3	3,0	2,7	3,7	5,1
2022	10,7	8,7	6,1	5,8	8,1	7,6	7,0	3,7	3,4	2,8	3,3	3,7	5,3
2020	11,4	11,7	10,0	7,7	4,3	8,7	12,4	4,5	3,8	4,1	2,5	4,8	6,4
2018	10,3	9,5	6,0	8,6	5,5	7,7	9,7	5,7	5,4	2,2	2,0	4,5	5,8
2016	11,9	10,2	9,1	10,6	5,6	9,2	5,3	5,2	4,5	4,7	3,3	4,5	6,4
2014	8,5	11,5	9,2	7,7	6,6	8,7	7,2	3,8	4,8	6,3	2,7	4,7	6,3
2012	13,2	12,5	12,9	8,8	3,0	9,9	6,3	5,5	5,2	5,2	3,1	4,9	7,0

Tabel 3-21. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul arstiabi kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of medical services in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		Total	16–24	25–34	35–44	45–54		
Käinud perearsti juures/ Visited a family physician (GP)	68,1	65,3	68,3	70,3	87,7	72,6	71,1	77,4	73,9	78,6	81,2	77,1	75,2
Käinud hambaarsti juures/ Visited a dentist	68,1	56,8	64,0	65,7	61,4	62,8	79,7	73,4	75,4	79,0	76,4	76,6	71,0
<i>Ei käinud pere- ega hambaarsti juures/ Did not visit family physician or dentist</i>	13,5	13,9	18,2	17,3	5,6	13,8	10,3	7,4	13,6	10,0	5,6	9,3	11,1
Käinud muu eriarsti juures/ Visited an other specialist physician	51,7	47,4	52,5	60,2	69,2	56,5	55,2	76,8	73,4	74,7	76,5	72,9	66,4
<i>Ei käinud ühegi arsti juures/ Did not visit any physicians</i>	8,2	11,2	15,2	12,1	5,1	10,7	7,9	2,9	8,1	7,2	3,8	5,9	7,9
Konsulteerinud arstiga telefoni teel enda terviseprobleemi tõttu/ Consulted with physician over the phone due to their own health problem	31,7	35,1	33,6	33,6	47,3	36,7	40,5	49,1	41,3	50,3	50,2	46,8	42,7
<i>Ei käinud vastuvõtul ega konsulteerinud ühegi arstiga/ Did not visit or consult with any physician</i>	5,1	10,5	14,2	12,1	3,9	9,7	4,8	2,9	8,1	6,4	3,4	5,2	7,1
Käis pereõe iseseisval vastuvõtul/ Visited a family nurse by way of an independent visit	20,5	29,7	40,8	44,5	55,9	39,7	37,3	35,2	42,7	53,7	55,9	46,2	43,5
Konsulteeris pereõega telefoni teel enda terviseprobleemide tõttu/ Consulted with a family nurse over the phone due to their own health problem	26,5	35,9	33,3	36,5	48,5	36,9	41,3	48,2	51,1	60,4	59,5	53,4	46,8
<i>Ei käinud vastuvõtul ega konsulteerinud pereõega/ Did not visit or consult with a family nurse</i>	64,7	50,4	50,7	43,6	32,4	47,0	45,5	42,4	36,9	26,2	27,5	34,1	39,3
Käinud EMOs/ Visited emergency room (ER)	23,2	32,8	26,2	31,5	29,7	29,0	25,0	30,6	21,3	29,3	26,5	26,7	27,6
Kutsunud endale/kutsuti talle kiirabi/ Called the ambulance/someone called for them	7,4	4,8	10,6	9,4	11,0	8,7	7,9	9,9	9,8	11,3	10,7	10,1	9,5
<i>Ei käinud EMOs ega kutsunud kiirabi/ Did not visit an ER or call the ambulance</i>	76,8	66,4	72,5	67,3	69,2	70,1	70,1	66,9	74,4	67,6	69,9	69,8	69,9
Olnud päevaravil/ Received day care treatment	6,2	6,3	4,7	12,7	16,9	9,4	4,4	13,1	14,7	14,5	14,6	12,9	11,4
Olnud haiglaravil/ Was hospitalized	9,9	7,8	8,5	10,2	17,2	10,8	5,3	9,5	9,5	12,2	11,5	9,9	10,3
<i>Ei olnud päeva- ega haiglaravil/ Did not receive day care treatment and was not hospitalized</i>	87,8	89,1	89,4	82,1	76,4	84,9	91,2	79,9	82,2	78,7	80,1	81,7	83,0
<i>Ei kasutanud ühtegi nimetatud arstiabi liikidest/ Did not use any of the listed medical services</i>	5,1	8,4	9,8	8,2	3,3	7,2	3,1	2,9	5,0	4,5	2,7	3,7	5,1
Kokku (arv)/ Total (No.)	98	154	204	183	183	822	128	209	260	269	295	1161	1881

Tabel 3-22. Perearstiabi kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who visited a general physician by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	63,2	60,0	54,7	69,4	84,2	64,9	66,7	77,1	67,0	77,6	80,0	74,2	70,4
Muu linn/ Other town	72,7	68,9	78,0	77,5	94,3	79,5	68,4	67,9	73,8	80,2	76,6	74,7	76,6
Maapiirkond/ Rural area	71,0	69,0	73,3	66,0	85,0	74,4	78,0	87,5	81,9	77,6	87,4	82,8	79,1
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	85,7	55,6	70,6	68,8	81,5	73,7	71,4	78,6	75,0	64,3	91,7	78,7	76,2
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	66,7	80,0	80,0	71,4	95,2	84,8	62,5	53,8	73,3	75,0	84,8	74,2	77,7
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	76,0	70,6	72,3	62,1	97,7	76,4	66,7	77,8	77,6	85,3	76,2	78,1	77,4
Lääne-Eesti/ Western Estonia	75,0	66,7	66,7	86,7	84,2	76,9	77,8	77,8	73,7	79,2	82,1	78,6	77,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	61,5	61,4	64,9	70,5	82,0	67,9	73,4	80,0	72,7	76,4	80,5	76,7	73,1
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	68,4	63,1	68,4	71,6	86,2	71,9	72,8	79,1	75,9	82,1	77,6	78,0	75,4
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	66,7	73,5	67,4	70,5	93,3	75,7	61,1	73,2	70,7	66,7	88,8	74,9	75,2
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	58,3	50,0	66,7	71,4	90,9	65,8	72,7	100,0	83,3	75,0	91,7	79,0	71,9
Kesk-/ Secondary	69,8	56,7	59,3	66,7	88,6	69,1	68,4	67,4	69,2	78,1	81,8	72,8	71,2
Keskeri-/ Secondary-vocational	85,7	81,1	70,6	72,4	91,0	79,7	82,4	77,4	80,8	76,5	84,0	80,6	80,2
Kõrg-/ University	60,0	62,3	70,2	69,8	81,8	70,1	64,3	80,5	72,1	80,0	77,3	76,8	74,5
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	64,0	67,9	73,5	87,5	98,0	80,7	78,9	75,5	75,8	80,5	84,5	79,4	79,9
900–1299 eurot/ 900–1299 €	69,6	79,3	72,7	56,3	81,6	72,9	64,3	75,5	76,3	79,7	85,7	77,9	76,2
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	83,3	59,4	63,6	68,8	86,7	71,0	66,7	78,0	78,6	75,0	77,6	76,2	74,1
≥1700 eurot/ ≥1700 €	65,2	60,3	65,7	66,0	80,6	66,7	82,4	80,4	63,0	76,3	71,1	73,8	70,0
Aasta/ Year													
2024	68,1	65,3	68,3	70,3	87,7	72,6	71,1	77,4	73,9	78,6	81,2	77,1	75,2
2022	66,1	51,8	63,2	67,4	74,4	64,2	65,8	66,5	62,6	63,0	72,0	66,1	65,3
2020	69,0	60,7	60,8	68,8	81,9	68,5	74,4	64,7	69,7	72,4	80,9	72,6	70,9
2018	68,9	65,0	70,1	75,8	81,3	72,7	73,2	70,4	70,8	73,3	82,0	74,4	73,7
2016	71,7	60,4	67,0	73,0	77,0	69,9	76,4	73,0	71,2	74,0	80,2	75,1	73,0
2014	70,9	61,3	66,1	63,1	76,4	67,4	74,0	71,5	70,5	72,0	81,5	74,4	71,6
2012	67,8	64,1	66,1	68,5	79,4	69,3	74,4	69,9	70,3	73,4	74,7	72,6	71,2

Tabel 3-23. Hambaarsti külastanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who visited a dentist by sex, age and background variables

	Mehed/ Males					Kokku Total	Naised/ Females					Kokku Total	Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group						
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	66,7	60,7	59,7	67,9	71,4	64,4	81,0	70,7	72,6	80,5	72,5	74,7	70,6
Muu linn/ Other town	91,7	62,2	67,3	60,6	59,6	66,2	79,5	70,4	70,7	80,7	78,7	76,5	72,6
Maapiirkond/ Rural area	50,0	45,0	65,5	66,7	57,7	58,5	78,6	80,4	81,9	75,3	77,8	78,8	70,2
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	50,0	66,7	80,0	53,3	58,3	62,3	85,7	76,9	86,7	75,0	57,9	74,2	68,1
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	100,0	40,0	50,0	37,5	47,4	51,1	75,0	76,9	75,0	69,6	80,6	75,8	67,4
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	80,0	52,0	67,4	45,8	60,5	60,7	78,8	68,9	78,7	77,5	83,9	77,9	70,7
Lääne-Eesti/ Western Estonia	25,0	63,6	53,8	92,9	50,0	62,1	81,8	72,2	63,2	82,6	85,7	77,8	72,0
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	64,7	59,2	62,6	72,2	71,4	65,8	79,7	74,8	74,8	81,7	71,8	76,2	72,1
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	66,7	57,3	64,4	71,3	60,6	63,7	81,0	77,2	80,3	80,7	73,0	78,2	72,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	76,9	52,9	62,8	56,8	65,9	61,1	72,2	59,5	65,4	73,3	83,6	71,6	67,5
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	76,9	50,0	62,5	71,4	22,2	61,8	86,1	66,7	50,0	85,7	60,0	77,4	69,2
Kesk-/ Secondary	67,4	42,9	44,0	64,0	45,2	53,9	75,4	75,6	59,1	72,4	71,8	72,3	64,1
Keskeri-/ Secondary-vocational	50,0	48,6	58,7	66,0	64,8	59,8	75,0	71,0	84,6	72,3	75,8	76,1	68,9
Kõrg-/ University	70,0	68,6	72,7	64,9	73,2	70,1	85,7	73,5	75,6	83,2	80,0	78,3	75,5
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	70,8	55,6	59,1	65,5	52,3	59,5	86,8	71,7	74,7	71,6	69,3	73,8	68,9
900–1299 eurot/ 900–1299 €	68,0	56,3	64,7	56,7	60,9	61,1	76,7	62,0	78,6	76,3	79,5	75,3	70,3
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	72,2	50,0	67,7	57,1	68,0	62,1	63,6	78,9	79,5	87,5	79,2	79,5	72,7
≥1700 eurot/ ≥1700 €	59,1	61,4	66,2	73,5	71,9	66,7	94,1	81,0	68,9	86,5	78,4	79,9	72,8
Aasta/ Year													
2024	68,1	56,8	64,0	65,7	61,4	62,8	79,7	73,4	75,4	79,0	76,4	76,6	71,0
2022	57,0	51,3	56,1	48,4	46,9	51,5	65,2	63,2	64,0	64,6	65,4	64,5	59,0
2020	72,2	53,9	54,6	47,9	47,1	53,7	66,7	68,0	66,2	67,3	57,5	64,8	60,3
2018	61,3	58,3	52,5	53,2	48,2	53,9	62,6	67,2	70,8	66,7	59,7	65,4	60,7
2016	53,8	49,8	48,7	42,2	35,9	45,3	66,0	63,0	64,0	56,9	56,9	60,7	54,5
2014	52,2	45,5	49,6	44,2	38,4	45,4	62,7	58,1	63,4	58,3	52,1	58,2	53,1
2012	50,6	48,2	46,6	42,7	33,6	44,2	63,0	54,7	60,0	57,4	49,4	56,3	51,2

Tabel 3-24. Eriarstiabi kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who visited a specialist physician by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	53,8	50,9	48,3	55,1	63,6	53,4	59,0	75,3	70,5	75,3	74,7	72,2	64,7
Muu linn/ Other town	40,0	39,0	50,0	72,7	76,2	56,5	61,1	74,5	73,5	79,0	81,3	76,0	68,7
Maapiirkond/ Rural area	57,1	51,3	59,6	56,5	67,6	59,7	46,3	81,1	76,6	68,7	72,8	70,8	66,1
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	50,0	42,9	46,7	41,7	60,9	50,8	57,1	83,3	85,7	53,8	77,8	73,4	62,2
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	-	60,0	55,6	66,7	64,7	59,5	71,4	69,2	78,6	75,0	83,9	77,6	71,7
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	54,2	40,8	47,4	74,1	78,9	57,4	48,5	78,3	68,3	79,1	76,2	72,4	66,2
Lääne-Eesti/ Western Estonia	50,0	50,0	53,3	66,7	81,3	63,0	44,4	58,8	88,2	78,9	80,0	73,9	69,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	52,9	51,5	55,4	56,3	63,5	55,7	58,3	79,4	71,1	73,6	73,3	72,2	65,7
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	55,3	51,4	51,7	64,8	71,2	58,6	56,0	76,4	72,5	75,9	73,9	72,1	66,7
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	27,3	35,5	55,0	52,6	66,7	51,6	50,0	80,0	76,1	69,8	82,4	75,4	66,1
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	60,9	50,0	52,4	62,5	63,6	57,5	61,8	50,0	83,3	42,9	81,8	65,0	60,9
Kesk-/ Secondary	52,4	44,8	43,5	52,6	68,8	53,1	51,9	73,2	62,5	79,3	79,1	68,1	61,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	18,2	37,5	50,0	64,4	77,8	57,5	50,0	75,0	75,6	78,7	75,6	74,6	67,0
Kõrg-/ University	60,0	53,8	56,9	58,2	61,7	57,4	58,3	78,9	74,1	73,4	75,7	75,0	69,2
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	56,5	41,7	53,2	55,6	79,1	59,1	60,5	76,2	75,9	73,0	83,3	75,2	69,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	40,9	48,3	58,1	48,5	61,0	52,6	47,4	78,0	76,0	77,8	81,7	74,4	66,6
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	52,9	48,3	46,2	60,9	75,9	57,3	61,9	67,6	68,4	69,6	68,4	67,8	63,8
≥1700 eurot/ ≥1700 €	56,5	49,1	52,7	68,3	66,7	57,2	50,0	82,1	69,8	78,1	66,7	72,6	64,6
Aasta/ Year													
2024	51,7	47,4	52,5	60,2	69,2	56,5	55,2	76,8	73,4	74,7	76,5	72,9	66,4
2022	52,9	40,8	40,4	39,5	55,5	45,0	58,2	60,3	53,3	63,4	51,8	57,2	52,1
2020	43,7	39,3	39,7	45,6	52,9	44,5	62,2	59,8	64,8	60,9	61,3	61,8	54,8
2018	46,2	45,6	34,4	43,7	45,5	42,8	62,6	65,3	62,4	61,0	57,2	61,4	53,8
2016	40,0	39,1	35,2	44,3	42,7	40,4	62,8	63,9	58,6	60,8	59,1	60,8	52,6
2014	35,8	38,3	34,8	41,7	40,6	38,4	52,9	63,7	63,7	61,6	57,0	60,0	51,4
2012	41,2	37,8	42,5	41,2	43,5	41,2	55,9	63,7	60,0	60,3	55,8	59,1	51,6

Tabel 3-25. Telefoni teel enda terviseprobleemi tõttu arstiga konsulteerinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consulted with physician by phone due to their health problem by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	36,8	42,6	28,1	39,5	56,7	39,2	35,9	50,7	34,2	49,2	48,4	44,1	42,1
Muu linn/ Other town	16,7	21,1	34,0	30,0	56,4	33,7	40,5	49,0	38,0	54,8	52,7	48,4	42,9
Maapiirkond/ Rural area	34,6	38,5	40,0	29,7	37,1	36,4	45,0	46,9	52,4	46,0	49,2	48,2	43,1
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	66,7	37,5	46,2	16,7	33,3	36,7	14,3	61,5	64,3	50,0	47,1	50,8	43,9
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	-	20,0	44,4	-	35,3	28,2	62,5	53,8	46,2	50,0	56,5	53,4	44,6
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	22,7	30,4	31,4	20,8	55,9	33,5	40,6	46,3	43,6	55,6	58,0	50,2	43,3
Lääne-Eesti/ Western Estonia	33,3	33,3	30,8	60,0	66,7	46,8	60,0	47,1	37,5	55,0	43,5	47,7	47,4
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	32,7	39,7	31,6	41,4	46,8	37,8	37,3	48,3	37,4	45,5	46,7	43,2	41,0
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	33,3	34,7	33,6	32,9	46,7	36,4	41,8	48,9	42,4	51,9	46,6	46,8	42,6
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	20,0	35,5	31,6	37,1	50,0	37,3	33,3	51,4	39,7	43,2	57,4	46,3	42,6
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	27,3	40,0	47,1	50,0	44,4	39,1	29,4	100,0	40,0	42,9	25,0	33,9	36,7
Kesk-/ Secondary	37,5	42,9	33,3	33,3	53,1	40,7	42,6	50,0	47,8	53,8	51,4	48,3	44,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	27,3	30,0	36,6	30,8	46,8	36,3	56,3	57,7	47,5	58,0	59,5	56,3	47,3
Kõrg-/ University	22,2	32,3	28,4	34,1	43,9	33,2	41,7	45,7	38,0	46,6	44,0	43,4	39,9
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	22,7	46,2	42,9	48,3	47,4	42,7	38,9	53,5	41,1	55,9	61,3	50,5	47,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	23,8	25,0	39,3	21,4	38,5	30,7	41,5	45,7	38,6	44,1	53,3	45,2	40,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	46,7	32,1	16,7	33,3	68,0	38,9	57,1	47,4	54,5	60,0	42,0	51,1	46,4
≥1700 eurot/ ≥1700 €	36,4	35,8	31,5	29,0	43,5	34,4	26,7	50,0	33,3	41,9	34,5	39,4	36,7
Aasta/ Year													
2024	31,7	35,1	33,6	33,6	47,3	36,7	40,5	49,1	41,3	50,3	50,2	46,8	42,7
2022	40,5	43,4	36,8	31,2	28,0	35,7	48,7	41,2	39,4	44,7	44,6	43,3	40,1
2020	23,8	24,7	24,7	20,9	26,5	24,1	28,9	31,2	29,3	31,1	35,3	31,4	28,5
2018	20,2	22,3	16,3	16,9	16,1	18,1	26,3	26,7	25,1	20,3	22,9	24,0	21,6
2016	10,3	16,9	18,7	12,2	13,7	12,5	26,2	25,7	23,1	19,6	19,0	22,2	18,3
2014	19,4	23,4	19,2	14,6	17,5	18,8	32,4	34,2	27,5	24,7	25,2	28,1	24,4
2012	12,9	21,1	16,7	15,7	15,4	16,4	25,6	36,7	33,1	26,4	26,3	29,4	24,0

Tabel 3-26. Erakorralise meditsiini osakonnas käinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/
Distribution (%) of respondents who visited the emergency room by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	29,7	30,8	18,9	25,6	25,9	26,0	17,9	35,7	17,8	26,2	27,9	25,7	25,8
Muu linn/ Other town	11,1	26,8	30,4	26,7	30,6	26,9	25,0	24,0	25,5	25,8	31,0	26,7	26,8
Maapiirkond/ Rural area	22,2	42,1	31,0	41,0	30,8	33,6	31,7	30,2	22,2	36,2	19,3	27,8	30,4
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	33,3	42,9	50,0	38,5	23,8	36,1	14,3	35,7	18,2	22,2	33,3	26,8	31,6
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	-	20,0	37,5	50,0	28,6	32,4	12,5	16,7	28,6	26,7	50,0	31,0	31,5
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	22,7	33,3	19,4	28,0	34,3	28,3	19,4	22,0	20,0	28,6	20,0	22,6	25,1
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	44,4	33,3	55,6	38,5	39,1	45,5	29,4	6,7	56,3	22,7	30,9	33,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	24,5	30,6	22,5	24,5	26,7	25,7	27,1	36,0	23,2	25,9	23,5	27,1	26,5
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	25,0	36,1	26,0	34,7	31,6	30,7	24,0	29,3	18,9	29,2	20,6	24,6	27,2
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	10,0	25,0	25,0	26,5	23,3	23,9	31,3	35,9	25,8	30,2	41,2	32,7	29,2
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	18,2	30,0	41,2	33,3	33,3	29,7	29,4	0,0	40,0	20,0	28,6	28,3	29,1
Kesk-/ Secondary	27,5	28,6	24,0	31,6	26,7	27,5	15,4	26,8	36,8	32,1	23,5	24,7	25,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	27,3	32,3	33,3	31,6	31,1	31,7	41,2	29,6	17,1	29,5	32,3	29,3	30,4
Kõrg-/ University	11,1	36,1	18,3	31,1	28,6	27,6	30,8	33,0	19,1	28,8	22,9	26,1	26,6
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	18,2	30,8	21,1	44,4	33,3	29,5	18,9	32,6	18,8	32,2	35,1	27,5	28,3
900–1299 eurot/ 900–1299 €	28,6	40,7	40,0	25,9	27,5	32,4	32,5	31,3	25,6	32,2	26,3	29,6	30,7
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	25,0	29,6	25,0	30,0	36,4	29,4	19,0	30,6	32,3	22,6	15,6	23,8	26,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	19,0	31,4	22,9	27,3	12,5	24,3	33,3	28,3	11,4	25,8	25,0	23,9	24,1
Aasta/ Year													
2024	23,2	32,8	26,2	31,5	29,7	29,0	25,0	30,6	21,3	29,3	26,5	26,7	27,6
2022	26,4	25,4	13,0	19,1	15,2	19,2	20,9	20,6	13,5	12,1	16,6	16,2	17,5
2020	25,4	20,2	18,6	19,5	18,6	20,1	28,9	22,2	13,6	17,6	17,5	19,1	19,5
2018	27,7	27,2	18,6	17,3	16,5	20,7	28,5	21,9	18,3	13,0	16,0	18,6	19,4
2016	21,4	20,0	14,8	19,6	16,1	18,1	23,0	21,0	16,2	15,2	14,8	17,4	17,7
2014	22,4	17,1	21,4	15,0	13,5	17,5	24,0	15,5	13,6	15,5	12,1	15,4	16,2

Tabel 3-27. Kiirabi vajanud (kutsus ise/kutsuti talle) vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who called the ambulance/for whom an ambulance was called by sex, age and background variables

	Mehed/ Males					Kokku Total	Naised/ Females					Kokku Total	Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group						
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	11,1	8,0	9,8	2,9	15,4	9,1	7,9	10,4	6,8	7,1	9,8	8,5	8,7
Muu linn/ Other town	5,6	2,5	11,6	14,3	13,5	9,6	11,1	4,2	13,6	10,3	12,9	10,5	10,1
Maapiirkond/ Rural area	3,7	2,8	10,5	11,8	7,8	7,5	5,0	14,9	10,7	16,7	9,1	11,5	9,8
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	9,1	16,7	9,1	8,8	-	-	18,2	27,3	31,3	17,5	13,2
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	-	-	25,0	16,7	6,7	11,1	12,5	-	15,4	-	16,7	9,5	10,1
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	4,5	-	3,0	16,0	6,1	5,0	9,4	10,0	6,1	15,7	5,0	9,7	7,6
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	22,2	25,0	-	28,6	20,5	11,1	12,5	12,5	14,3	9,5	11,8	15,0
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	10,4	6,7	10,3	4,3	11,6	8,6	6,9	12,0	9,0	7,6	8,4	8,9	8,8
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	7,0	4,2	9,2	9,4	12,1	8,4	8,2	8,9	9,0	13,4	7,8	9,5	9,0
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	10,0	6,9	12,1	10,0	6,1	8,9	6,3	13,5	11,5	5,0	19,1	11,9	10,7
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	4,5	10,0	14,3	33,3	-	9,8	8,8	-	40,0	16,7	28,6	14,8	12,2
Kesk-/ Secondary	12,8	3,8	4,5	16,7	20,0	11,9	7,5	7,7	9,5	17,4	10,3	9,7	10,7
Keskeri-/ Secondary-vocational	-	-	15,8	3,0	4,4	5,7	6,7	19,2	11,4	7,1	15,9	12,7	9,5
Kõrg-/ University	-	6,8	8,6	7,7	12,2	8,3	8,3	8,4	8,0	11,3	5,1	8,4	8,3
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	9,1	-	13,5	16,7	13,9	11,2	8,3	19,0	11,4	11,3	12,5	12,4	12,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	15,0	8,0	15,4	4,0	10,3	10,4	5,1	8,9	5,1	10,3	14,5	9,3	9,7
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	6,3	7,4	4,2	15,8	9,1	8,3	14,3	5,9	17,2	14,3	6,7	10,8	9,8
≥1700 eurot/ ≥1700 €	-	4,0	9,1	3,7	8,3	5,4	-	4,9	5,7	10,7	3,6	5,4	5,4
Aasta/ Year													
2024	7,4	4,8	10,6	9,4	11,0	8,7	7,9	9,9	9,8	11,3	10,7	10,1	9,5
2022	5,8	5,3	6,7	7,9	7,1	6,6	9,5	8,8	5,5	6,8	7,2	7,4	7,0
2020	5,6	4,5	8,2	9,8	9,8	7,9	7,2	7,1	4,2	6,7	10,0	7,1	7,4
2018	4,2	1,9	4,1	6,1	12,5	6,0	6,1	6,4	6,8	5,4	7,2	6,4	6,3
2016	3,4	7,1	4,3	7,0	8,5	6,3	3,1	5,3	5,4	7,7	7,5	6,2	6,2
2014	5,2	3,6	8,5	6,8	11,8	7,4	7,8	4,9	6,1	6,3	8,9	6,9	7,1
2012	3,4	5,2	7,2	12,4	10,3	7,8	9,2	8,3	4,2	8,4	9,3	7,8	7,8

Tabel 3-28. Päevaravil viibinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who received treatment at the day care hospital by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	8,1	6,1	-	15,8	12,0	7,6	5,3	7,8	8,5	15,5	12,7	10,1	9,1
Muu linn/ Other town	5,6	10,0	7,3	17,2	25,0	13,4	5,7	10,4	25,0	15,0	15,6	14,7	14,2
Maapiirkond/ Rural area	3,8	2,7	7,9	5,7	14,3	8,0	2,5	22,9	14,5	13,0	15,3	14,1	11,4
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	16,7	-	16,7	-	14,3	10,7	-	15,4	33,3	-	14,3	14,8	12,7
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	-	20,0	25,0	28,6	20,0	21,6	12,5	9,1	33,3	29,4	25,0	23,5	22,9
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	4,5	6,4	3,2	12,0	18,2	8,9	3,1	15,0	20,6	11,8	14,0	13,0	11,2
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	11,1	8,3	14,3	30,8	15,9	-	12,5	-	14,3	9,5	8,0	10,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	6,3	5,1	-	13,5	11,9	6,8	5,3	12,5	10,3	14,6	13,8	11,6	9,7
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	7,0	5,3	3,2	10,6	18,2	8,7	4,1	13,7	13,5	14,2	12,8	12,0	10,6
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	10,3	9,1	17,6	15,2	12,2	6,3	11,4	17,2	15,9	20,9	15,8	14,3
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	10,0	-	-	22,2	5,0	8,8	-	60,0	20,0	28,6	17,0	10,6
Kesk-/ Secondary	12,8	3,8	-	11,1	17,9	9,9	1,9	5,4	15,0	24,0	9,7	9,0	9,4
Keskeri-/ Secondary-vocational	-	3,3	10,5	13,9	15,9	10,7	-	16,0	12,5	14,0	18,0	14,2	12,5
Kõrg-/ University	-	8,5	3,6	11,9	17,1	9,2	9,1	15,6	13,3	12,1	12,7	13,3	11,9
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	4,5	8,3	10,5	8,0	22,9	11,8	2,9	15,4	16,2	9,4	21,2	13,8	13,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	5,0	4,0	8,3	11,5	16,2	9,8	5,1	13,6	15,8	18,0	15,1	14,0	12,5
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	6,7	3,7	-	19,0	9,1	7,4	9,5	11,4	24,1	23,3	2,3	13,2	10,9
≥1700 eurot/ ≥1700 €	9,1	8,0	-	10,7	20,8	8,4	-	11,9	2,9	7,4	21,4	9,5	8,9
Aasta/ Year													
2024	6,2	6,3	4,7	12,7	16,9	9,4	4,4	13,1	14,7	14,5	14,6	12,9	11,4
2022	3,3	3,1	6,3	6,0	5,7	5,0	5,1	7,7	6,6	7,5	6,6	6,8	6,1
2020	5,6	1,1	6,2	5,6	4,9	4,7	5,0	7,9	6,3	7,1	6,9	6,7	5,9
2018	2,5	3,9	4,1	3,0	5,8	4,0	6,7	6,1	4,4	7,6	8,6	6,8	5,6
2016	2,1	3,1	2,6	5,2	6,5	4,1	4,7	8,8	7,8	5,0	5,5	6,4	5,5
2014	1,5	3,2	4,5	4,4	7,4	4,4	2,9	8,5	7,1	8,3	5,7	6,7	5,8
2012	3,4	3,2	4,5	4,1	4,0	3,8	4,2	4,8	3,9	4,2	4,8	4,4	4,2

Tabel 3-29. Haiglaravil viibinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who were hospitalized by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	13,9	9,8	5,9	10,8	16,0	10,5	5,3	7,7	8,5	8,8	13,6	9,0	9,6
Muu linn/ Other town	5,6	7,5	9,8	10,7	26,5	12,4	5,6	8,7	11,6	11,5	13,4	10,7	11,4
Maapiirkond/ Rural area	7,4	5,4	10,8	9,1	12,7	9,6	5,0	12,8	9,1	16,7	7,1	10,3	10,0
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	9,1	8,3	15,0	9,1	-	16,7	25,0	10,0	12,5	14,0	11,6
Kirde-Eesti/ Northeast Estonia	-	-	14,3	-	23,1	12,1	-	16,7	9,1	18,8	21,1	15,2	14,1
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	4,5	8,5	6,5	13,0	15,2	9,6	-	8,1	6,1	8,0	2,4	5,2	7,1
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	11,1	25,0	14,3	35,7	22,2	11,1	6,3	-	31,3	17,4	13,9	16,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	14,6	8,2	5,9	10,0	11,9	9,7	8,6	8,6	10,2	10,0	12,2	10,0	9,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	11,3	6,3	9,3	10,8	14,8	10,3	6,1	9,2	8,2	11,8	9,0	9,0	9,5
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	13,3	6,3	9,7	25,8	12,7	-	10,8	12,1	13,6	19,6	12,9	12,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	13,6	-	14,3	20,0	25,0	13,6	8,8	-	40,0	-	-	9,8	11,8
Kesk-/ Secondary	12,8	14,8	9,5	-	17,2	12,0	3,8	8,1	10,0	29,2	14,7	11,3	11,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	-	3,3	8,1	11,4	19,5	10,4	-	12,0	6,3	11,4	14,3	10,6	10,5
Kõrg-/ University	-	8,3	7,0	12,2	14,3	9,6	8,3	9,6	8,9	9,0	8,9	9,1	9,2
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	9,1	8,3	11,1	8,7	21,2	12,3	8,3	7,9	6,0	14,5	15,4	10,5	11,1
900–1299 eurot/ 900–1299 €	10,0	15,4	12,0	8,0	14,3	12,2	-	9,3	17,9	8,8	19,3	11,5	11,7
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	12,5	3,7	8,3	19,0	25,0	13,4	9,5	14,7	11,1	21,9	-	10,7	11,8
≥1700 eurot/ ≥1700 €	9,5	5,9	4,7	3,7	12,5	6,6	6,7	7,0	5,6	3,7	7,4	6,1	6,4
Aasta/ Year													
2024	9,9	7,8	8,5	10,2	17,2	10,8	5,3	9,5	9,5	12,2	11,5	9,9	10,3
2022	9,9	7,9	5,8	7,9	5,7	7,2	4,4	2,6	4,8	2,8	2,7	3,4	5,0
2020	5,6	11,2	10,3	9,8	6,9	8,9	3,3	4,1	6,3	2,9	3,8	4,1	6,0
2018	5,9	7,8	11,8	10,0	5,8	8,5	3,9	4,5	3,7	2,9	5,5	4,2	5,9
2016	8,3	14,7	10,0	10,9	8,9	10,7	3,7	2,8	5,7	4,4	5,3	4,5	7,0
2014	4,5	14,9	12,1	14,1	10,0	11,6	6,4	5,3	5,4	7,1	6,4	6,2	8,3
2012	9,9	13,1	11,3	13,5	10,3	11,7	5,0	7,3	7,5	6,8	7,6	7,0	9,0

Tabel 3-30. Ühtegi eelnimetatud arstiabi liiki mitte kasutanud vastajate (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who did not use any of the previously listed medical services by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	10,0	7,8	13,0	8,3	4,4	9,0	4,5	2,2	6,7	3,4	3,3	4,0	6,1
Muu linn/ Other town	-	12,8	6,3	6,3	1,8	5,8	-	6,7	4,8	3,1	2,0	3,3	4,3
Maapiirkond/ Rural area	3,1	4,7	9,9	9,5	3,7	6,5	4,4	-	3,2	7,2	3,0	3,7	4,9
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	10,5	21,1	3,7	8,6	14,3	6,7	-	-	4,0	3,6	6,1
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	-	18,2	4,5	5,4	-	7,1	-	11,5	2,9	5,1	5,2
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	-	9,4	9,4	3,0	2,2	5,7	-	-	6,0	3,7	2,8	2,8	4,0
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	16,7	20,0	6,3	5,0	10,3	-	11,1	5,0	4,0	-	3,6	6,2
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	9,3	8,0	9,6	6,7	2,9	7,4	4,5	1,8	5,9	4,1	3,1	3,9	5,4
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	4,9	9,4	10,5	6,5	4,6	7,4	2,7	1,8	4,0	3,4	3,3	3,1	4,9
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	6,3	5,7	7,8	8,8	-	5,7	5,6	6,7	7,1	7,8	1,2	5,5	5,6
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	10,0	4,2	9,1	9,1	4,9	2,7	-	16,7	-	-	3,0	4,0
Kesk-/ Secondary	8,7	19,4	10,7	9,1	2,6	9,6	5,2	4,7	7,4	8,8	6,3	6,2	7,8
Keskeri-/ Secondary-vocational	7,1	2,6	15,8	8,8	1,4	7,3	-	3,0	0,0	5,5	2,7	2,7	4,8
Kõrg-/ University	-	6,8	7,4	7,1	5,1	6,5	-	2,3	5,9	3,3	1,6	3,4	4,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	7,4	10,7	9,4	2,3	1,9	5,9	-	5,9	6,1	5,8	1,1	4,1	4,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	8,0	6,1	10,5	9,8	5,4	7,8	6,8	1,9	1,5	3,5	3,1	3,2	4,8
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	-	9,1	13,2	15,0	3,2	9,3	4,5	-	6,3	3,8	3,2	3,5	5,9
≥1700 eurot/ ≥1700 €	4,2	8,3	8,1	7,4	2,7	6,8	-	3,2	6,1	4,8	4,9	4,2	5,6
Aasta/ Year													
2024	5,1	8,4	9,8	8,2	3,3	7,2	3,1	2,9	5,0	4,5	2,7	3,7	5,1
2022	9,9	7,9	5,8	7,9	5,7	7,2	4,4	2,6	4,8	2,8	2,7	3,4	5,0
2020	5,6	11,2	10,3	9,8	6,9	8,9	3,3	4,1	6,3	2,9	3,8	4,1	6,0
2018	5,9	7,8	11,8	10,0	5,8	8,5	3,9	4,5	3,7	2,9	5,5	4,2	5,9
2016	8,3	14,7	10,0	10,9	8,9	10,7	3,7	2,8	5,7	4,4	5,3	4,5	7,0
2014	4,5	14,9	12,1	14,1	10,0	11,6	6,4	5,3	5,4	7,1	6,4	6,2	8,3
2012	9,9	13,1	11,3	13,5	10,3	11,7	5,0	7,3	7,5	6,8	7,6	7,0	9,0

Tabel 3-31. Loetletud meditsiiniteenuseid kasutanud vastajate viimase 12 kuu keskmine arstikülastuste/konsultatsioonide/ravipäevade arv soo ja vanuse järgi/ Mean number of visits/consultations/days at the hospital of respondents that used relevant medical services in the past 12 months by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Käinud perearsti juures (korda)/ Visited family physician (times)	2,0	2,3	2,3	2,2	3,1	2,5	2,8	2,2	2,4	2,4	2,8	2,5	2,5
Käinud hambaarsti juures (korda)/ Visited dentist (times)	1,8	1,5	1,2	1,7	1,3	1,5	1,9	1,5	1,5	2,0	2,1	1,8	1,7
Käinud eriarsti juures (korda)/ Visited special physician (times)	5,4	3,6	2,8	1,5	5,8	4,3	12,3	3,0	5,1	2,6	3,7	4,3	4,3
Konsulteerinud arstiga enda terviseprobleemi tõttu telefoni teel (korda)/ Consulted with physician by phone due to their health problem (times)	2,7	1,8	2,5	1,7	2,7	2,3	2,5	2,3	3,1	2,7	2,4	2,6	2,5
Käinud pereõe iseseisval vastuvõtul/ Independent visit to family nurse	1,6	2,0	1,8	1,8	3,4	2,3	1,9	2,3	2,2	2,3	2,6	2,3	2,3
Konsulteerinud pereõega telefoni teel enda terviseprobleemide tõttu/ Consulted with a family nurse over the phone due to their own health problem	4,3	1,9	2,3	1,8	2,7	2,5	2,5	2,3	2,5	2,7	3,2	2,7	2,6
Käinud EMOs (korda)/ Visited emergency room (times)	1,2	1,4	1,5	1,2	1,4	1,4	1,5	1,4	1,5	1,3	1,4	1,4	1,4
Kutsunud endale/kutsuti talle kiirabi (korda)/ Called the ambulance/someone called to them (times)	2,0	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,2	1,2	1,7	1,1	1,1	1,3	1,3
Olnud päevaravil (korda)/ Had treatment at the daily stationary (times)	1,0	2,7	1,3	2,4	3,6	2,7	2,6	1,5	2,1	1,4	1,8	1,8	2,1
Olnud haiglaravil (korda)/ Had treatment at the hospital (times)	1,3	1,2	1,2	1,3	1,5	1,3	2,2	1,1	3,0	1,6	2,3	2,0	1,7
Olnud haiglaravil (ööpäevi) / Stayed at the hospital (days per patient)	3,3	3,7	7,5	6,1	8,3	6,5	12,0	2,8	12,5	5,6	6,1	7,2	6,9

Tabel 3-32. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul teatud ravimite jm kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by taking some medicine etc in the past seven days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Kõrge vererõhu tõttu/ For high blood pressure	5,2	3,8	6,5	26,9	50,3	19,8	4,0	2,9	8,3	18,9	44,4	17,9	18,7
Suhkruhaiguse tõttu/ For diabetes	-	0,7	1,5	2,4	11,7	3,5	-	1,4	1,6	2,8	12,2	4,1	3,8
Kehakaalu alandamiseks/ For weight loss	-	1,3	1,5	0,6	3,1	1,4	1,6	4,8	7,6	5,2	8,2	5,9	4,1
Peavalu tõttu/ For headache	33,0	34,4	34,3	27,4	23,8	30,5	57,6	51,9	53,1	54,2	48,3	52,5	43,3
Muude valude tõttu (va valud südames)/ For other pains (exl. heart pain)	11,3	17,8	16,4	18,7	33,3	20,2	37,6	28,8	24,5	29,8	42,0	32,1	27,1
Kõrgenenud kolesteroolitaseme tõttu/ For high cholesterol	1,0	1,3	5,1	12,0	29,0	10,5	0,8	-	2,8	11,7	33,2	11,2	10,9
Rahustid/ Sedatives	5,2	4,6	4,0	8,6	8,6	6,2	9,6	8,2	11,1	13,8	20,4	13,1	10,2
Uinutid/ Hypnotics	10,3	8,5	9,5	6,7	8,6	8,6	14,4	8,2	7,1	14,3	20,1	12,8	11,1
Antidepressandid/ Antidepressants	8,2	9,9	5,6	1,2	4,9	5,7	11,1	10,6	8,8	10,8	13,1	10,8	8,7
Hormoonasendusravi/ Hormonal replacement therapy	-	-	-	-	-	-	0,8	0,5	0,8	10,0	7,5	4,4	-
Impotentsusravimid/ For impotence	-	1,3	0,5	2,5	4,4	1,8							
Vitamiinid, mineraalid, mikroelemendid/ Vitamins, minerals, trace elements	59,2	51,3	55,0	51,2	54,8	53,9	70,4	76,7	76,1	76,4	80,6	76,7	67,3

3.3 Vaimne tervis

Vaimset tervist on TKUs alates 2004. a käsitletud nelja põhiküsimuse kaudu. *Üleväsimus* (vt tabel 3-33 ja 3-34) on pingelise või kestva tegevuse tagajärjel tekkiv füsioloogiline seisund, mille võib põhjustada ka vastumeelne, väga üksluine või võimetele mittevastav töö, puhkuse ja töö tasakaalu puudumine. *Stress* (vt tabel 3-35 ja 3-36) on emotsionaalne pingeseisund, mis tekib välis- ja/või sisekeskkonna ulatuslikul muutumisel. Teatud juhtudel tagab see eduka toimimise ja ellujäämise, kuid pikaajalisel stressil on negatiivsed tervisetulemid. TKU2024 andmed näitavad, et enesehinnangulise stressi tase on jäänud samaks kui eelmises uuringus – rohkem kui tavalist või talumatut stressi tundis 26,1% vastanutest (26,1% 2022. a).

Depressioon ehk masendus on püsiv meeleoluhäire, mida iseloomustab alanenud meeleolu, huvideringi kitsenemine, elurõõmu kadumine, energia vähenemine. Viimase 30 päeva jooksul rohkem kui varem masendunud või õnnetuna tundis end 23,4% vastanutest (vt tabel 3-37 ja 3-38). Depressiooni esinemine on vähenenud nii meestel (21,2% vs 27,4%) kui naistel (25% vs 31,5%) võrreldes 2022. aastaga. Enesetapumõtted (vt tabel 3-39 ja 3-40) on nii vaimse terviseprobleemide kui otseselt suitsiidiriski indikaatoriks. Korduvalt esinenud enesetapumõtteid (nii viimase 12 kuu jooksul kui ka varem) oli kokku 4,5% vastanutest. Kuigi tervikuna ei ole muutus võrreldes 2020. a statistiliselt oluliselt erinev, väärib tähelepanu enesetapumõtete sage esinemine noorte täiskasvanute seas – ligikaudu iga viies 16–24 a mees või naine on suitsiidimõtteid mõelnud.

Alates 2020. a uuringust on lisatud ka küsimus emotsionaalset tuge pakkuvate lähisuhete kohta (vt tabelid 3-41 ja 3-42). Vastanutest 4,7% meestest ja 4,3% naistest ei olnud ühtegi lähedast, kellele tõsiste isiklike probleemide korral loota; võrreldes eelmise uuringulainega näitajas märgatavaid muutusi ei ole.

Vaimse tervisega seondult on terviseseisundi ja arstiabi kasutuse osas toodud ka küsimused *antidepressantide tarvitamise* (vt tabel 3-32) ja *depressiooni* ning *ärevushäire* esinemise kohta (vt tabel 3-18). Rahusteid või antidepressante oli tarvitanud 8,7% vastanutest (5,7% meestest ja 10,8% naistest). Viimase 12 kuu jooksul oli diagnoositud või ravitud depressiooni 11,7% ja ärevushäiret 12% vastanutest.

Tabel 3-33. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul üleväsimuse tundmise, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by being overtired in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Kokku	Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Total		Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Peaaegu alati/ Almost always	5,3	5,8	5,8	3,3	8,6	5,8	20,0	5,7	9,2	5,9	6,8	8,1	7,2	
Üsna tihti/ Quite often	34,2	42,3	30,8	25,7	30,3	32,1	39,0	57,1	48,1	46,1	43,9	47,4	41,0	
Harva/ Seldom	53,9	46,2	59,1	61,2	53,5	55,3	36,2	34,4	40,1	45,0	43,2	40,6	46,7	
Mitte kunagi/ Never	6,6	5,8	4,3	9,8	7,6	6,8	4,8	2,8	2,7	3,0	6,1	3,9	5,1	
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Kokku (arv)/ Total (No.)	76	156	208	183	185	808	105	212	262	269	294	1142	1950	

Tabel 3-34. Üsna tihti/peaaegu alati üleväsimust tundnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/
Distribution (%) of respondents who were often/almost always overtired by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	41,0	50,8	36,1	18,1	43,5	36,7	72,7	70,7	54,3	53,9	56,5	60,2	50,6
Muu linn/ Other town	40,0	41,7	39,7	31,3	30,4	36,3	48,7	71,0	69,8	50,0	54,5	58,2	49,4
Maapiirkond/ Rural area	40,6	51,2	34,2	39,7	42,2	40,8	55,6	41,4	52,1	52,4	41,6	48,2	45,0
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	14,3	44,4	50,0	25,0	37,0	36,1	28,6	53,3	59,1	50,0	48,0	50,6	43,4
Kirde-Eesti/ Northeastern													
Estonia	60,0	40,0	38,5	27,3	27,3	33,9	75,0	50,0	75,0	50,0	60,0	59,6	50,3
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	46,2	46,3	32,1	50,0	37,8	41,5	48,5	67,3	68,6	46,9	52,2	55,8	49,7
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	50,0	46,7	53,3	55,0	49,3	46,2	40,0	60,0	56,0	45,7	49,6	49,4
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	41,5	50,0	34,6	19,4	39,4	35,4	68,7	67,5	51,0	55,3	49,2	56,7	47,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	40,7	50,0	37,0	32,5	43,5	40,5	59,1	61,8	54,3	51,2	42,8	52,8	47,8
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	40,0	41,7	35,8	22,4	26,0	31,1	61,1	67,4	62,8	53,1	69,0	63,1	49,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	50,0	45,5	48,0	27,3	72,7	48,8	67,6	33,3	66,7	55,6	60,0	63,1	55,0
Kesk-/ Secondary	35,6	35,5	17,2	36,4	50,0	36,0	55,2	69,8	63,0	44,1	54,2	57,1	47,4
Keskeri-/ Secondary-vocational	50,0	48,7	41,4	23,9	33,8	36,1	55,6	50,0	58,6	46,6	56,8	53,7	45,7
Kõrg-/ University	30,0	52,7	36,5	31,0	33,3	38,3	60,0	64,4	55,6	56,2	42,7	55,1	49,3
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	38,5	35,7	46,3	46,7	51,9	45,4	45,0	65,4	60,0	58,1	59,1	58,5	53,8
900–1299 eurot/ 900–1299 €	36,0	57,1	25,6	34,1	44,6	39,8	68,2	59,3	53,8	46,5	51,5	54,0	48,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	42,1	45,5	38,5	12,5	32,3	32,7	63,6	69,0	62,5	50,0	42,6	55,6	46,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	41,7	50,0	33,3	22,6	18,9	33,7	68,4	60,3	51,0	54,8	39,0	53,7	43,0
Aasta/ Year													
2024	40,6	48,1	36,5	29,0	38,9	38,0	59,4	62,7	57,3	52,0	50,7	55,6	48,3
2022	46,3	45,0	47,2	34,4	36,3	41,5	58,9	55,8	51,7	48,9	45,6	51,2	47,1
2020	41,3	34,3	35,1	43,7	37,0	38,2	57,5	50,9	48,5	46,4	47,8	49,5	44,9
2018	41,9	39,4	36,1	38,8	31,6	37,1	62,8	46,2	49,0	48,7	38,4	47,4	43,2
2016	34,5	42,8	39,7	47,3	45,9	42,7	54,7	53,5	53,7	50,4	51,5	52,5	48,5
2014	32,8	37,1	42,2	41,3	40,1	39,2	53,2	48,6	50,0	53,7	54,7	52,2	47,0
2012	37,3	41,0	41,8	43,0	46,8	42,1	47,9	53,1	48,1	52,7	53,7	51,4	47,4

Tabel 3-35. Vastajate jaotus (%) viimase 30 päeva jooksul tajutud stressi, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by feeling stressed in the past 30 days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Peaaegu talumatult/ Nearly unbearably	3,1	3,8	2,4	1,1	1,6	2,3	3,1	6,6	1,5	1,9	1,0	2,6	2,5
Rohkem kui inimesed tavaliselt/ More than people in general	35,1	29,5	23,6	14,0	17,3	22,5	42,2	25,6	22,5	22,3	19,1	24,3	23,6
Mitte rohkem kui inimesed tavaliselt/ Not more than people in general	50,5	51,3	48,1	50,5	43,8	48,6	43,8	56,9	58,0	53,9	54,3	54,3	51,9
Üldse mitte/ Not at all	11,3	15,4	26,0	34,4	37,3	26,7	10,9	10,9	17,9	21,9	25,6	18,7	22,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	78	156	208	186	185	813	105	211	262	269	293	1140	1953

Tabel 3-36. Rohkem kui tavaliselt/talumatus stressis olnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who were under stress more than usual/unbearably by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	37,5	29,2	19,7	9,5	17,4	21,3	47,7	39,6	25,7	29,2	17,6	30,0	26,4
Muu linn/ Other town	34,6	37,5	34,4	10,2	19,6	26,7	46,2	33,9	22,2	22,9	20,8	26,6	26,7
Maapiirkond/ Rural area	41,9	34,9	24,7	25,4	19,3	26,6	42,2	19,0	23,4	20,2	21,8	23,8	25,0
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	28,6	33,3	30,0	10,0	29,6	25,3	42,9	20,0	27,3	26,7	20,8	25,3	25,3
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	40,0	20,0	23,1	-	4,5	12,5	75,0	35,7	18,8	15,4	20,0	25,3	20,6
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	37,0	35,2	25,9	26,5	20,0	28,5	36,4	28,6	21,6	25,0	30,0	27,6	28,0
Lääne-Eesti/ Western Estonia	40,0	50,0	46,7	43,8	35,0	42,6	30,8	20,0	20,0	16,0	20,0	20,4	28,7
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	39,6	30,3	22,6	9,5	14,1	21,4	49,3	37,2	25,5	26,8	14,7	28,4	25,5
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	40,7	33,9	28,8	17,5	22,9	27,8	46,4	31,7	21,7	25,1	18,7	26,8	27,2
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	25,0	30,6	18,5	10,3	8,0	16,4	38,9	34,8	27,9	20,3	23,5	26,8	22,4
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	36,0	27,3	36,0	30,0	45,5	35,4	51,4	66,7	66,7	11,1	27,3	43,9	39,2
Kesk-/ Secondary	30,4	29,0	20,7	11,8	25,0	23,9	43,1	31,0	33,3	32,4	25,5	33,7	29,1
Keskeri-/ Secondary-vocational	64,3	30,8	24,1	13,0	11,3	20,7	38,9	32,4	13,8	20,5	23,6	22,9	21,9
Kõrg-/ University	45,5	37,8	26,0	16,7	20,0	26,2	46,7	31,8	24,6	24,8	14,5	24,7	25,2
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	30,8	25,0	33,3	28,3	33,3	30,8	40,0	40,4	25,0	30,6	33,0	32,1	31,6
900–1299 eurot/ 900–1299 €	28,0	40,0	25,0	7,5	10,7	20,4	52,3	37,0	27,7	22,1	13,1	26,7	24,4
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	45,0	42,4	28,9	5,0	16,1	25,3	50,0	33,3	20,8	18,9	16,4	24,3	24,7
≥1700 eurot/ ≥1700 €	50,0	28,3	20,0	14,5	13,5	22,7	42,1	19,4	20,4	21,4	10,0	20,3	21,6
Aasta/ Year													
2024	38,1	33,3	26,0	15,1	18,9	24,8	45,3	32,2	24,0	24,2	20,1	26,9	26,0
2022	30,9	28,6	27,2	20,5	19,7	24,9	43,6	29,0	25,3	26,2	19,4	26,9	26,0
2020	19,0	17,2	16,5	18,9	14,5	17,1	34,1	24,8	20,3	22,9	22,0	24,0	21,2
2018	23,3	22,9	20,5	17,2	12,4	18,7	36,7	22,2	18,5	19,0	14,6	20,7	19,9
2016	29,7	24,3	21,8	16,9	13,4	20,4	26,2	25,4	20,7	19,9	22,2	22,5	21,6
2014	14,5	20,0	23,3	21,4	15,6	19,3	19,1	22,3	20,9	19,6	20,3	20,5	20,0
2012	20,0	25,3	25,3	23,6	20,1	22,8	17,6	21,2	22,0	21,3	19,5	20,5	21,5

Tabel 3-37. Vastajate jaotus (%) viimase 30 päeva jooksul masendunud/õnnetu olemise soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by feeling unhappy/depressed in the past 30 days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Palju rohkem kui varem/ More than before	6,1	7,1	7,8	3,8	3,3	5,6	7,9	7,1	6,1	3,7	5,8	5,9	5,7
Mõnevõrra rohkem kui varem/ Somewhat more than before	17,3	19,2	16,6	13,5	12,5	15,6	22,8	20,4	21,0	19,4	14,7	19,1	17,7
Mitte rohkem kui varem/ Not more than before	31,6	33,3	31,2	30,3	28,8	30,9	40,2	40,8	36,3	37,7	38,0	38,3	35,2
Üldse mitte/ Not at all	44,9	40,4	44,4	52,4	55,4	47,9	29,1	31,8	36,6	39,2	41,4	36,7	41,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	78	156	205	185	184	808	105	211	262	268	292	1138	1946

Tabel 3-38. Rohkem kui varem masendunud/õnnetu olnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of being unhappy/depressed more than before by sex, age and background variables

	Mehed/ Males					Kokku Total	Naised/ Females					Kokku Total	
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group						
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	22,5	26,2	22,2	12,5	17,4	20,0	31,8	34,8	33,3	23,9	17,6	28,1	24,8
Muu linn/ Other town	26,9	27,1	27,4	16,3	17,9	22,8	42,1	26,2	31,7	25,0	23,8	27,9	25,8
Maapiirkond/ Rural area	21,9	25,6	23,9	23,4	13,4	20,9	20,0	17,2	17,0	20,2	20,0	18,9	19,8
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	14,3	44,4	36,8	15,0	18,5	24,4	28,6	28,6	22,7	20,0	26,1	24,7	24,5
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	20,0	20,0	25,0	9,1	13,6	16,4	62,5	35,7	37,5	23,1	20,0	29,3	24,7
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	29,6	20,4	20,8	29,4	11,1	21,1	21,9	22,4	27,5	25,0	23,9	24,4	23,0
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	41,7	35,7	37,5	36,8	36,4	23,1	20,0	20,0	20,0	25,7	22,1	27,4
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	22,2	26,3	22,4	11,5	12,7	18,7	32,8	29,8	27,5	23,0	16,4	25,2	22,5
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	23,2	27,1	25,2	18,3	15,4	21,7	30,3	27,4	22,9	21,8	20,1	23,7	22,9
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	25,0	25,0	22,6	14,0	16,0	19,3	33,3	28,3	34,9	25,0	21,3	27,9	24,3
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	30,8	36,4	40,9	27,3	36,4	34,6	41,7	66,7	66,7	22,2	9,1	36,9	35,6
Kesk-/ Secondary	15,2	19,4	24,1	15,2	23,1	19,1	27,6	32,6	37,0	34,3	26,1	30,6	25,3
Keskeri-/ Secondary-vocational	50,0	30,8	27,1	14,7	9,9	20,7	22,2	32,4	20,7	19,7	26,4	24,1	22,5
Kõrg-/ University	9,1	25,7	18,9	18,1	15,0	19,2	26,7	23,7	26,3	22,2	14,5	22,2	21,2
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	18,5	17,9	33,3	28,9	29,6	27,3	28,2	28,8	31,0	30,6	31,1	30,3	29,2
900–1299 eurot/ 900–1299 €	24,0	37,1	27,5	7,5	8,9	19,4	40,9	35,8	23,1	18,8	14,1	23,7	22,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	25,0	39,4	23,7	7,5	12,9	21,0	22,7	38,1	31,3	20,8	19,4	26,0	23,9
≥1700 eurot/ ≥1700 €	25,0	16,7	17,3	21,8	8,3	17,6	26,3	12,7	20,4	21,4	10,3	17,0	17,3
Aasta/ Year													
2024	23,5	26,3	24,4	17,3	15,8	21,1	30,7	27,5	27,1	23,1	20,5	25,0	23,4
2022	34,7	26,5	30,6	25,0	23,0	27,4	37,6	32,1	32,7	32,3	26,4	31,5	29,7
2020	22,2	15,0	19,9	20,4	16,5	18,6	37,4	26,3	23,4	24,1	23,4	26,0	23,0
2018	18,8	20,9	11,0	12,4	11,1	14,3	33,7	21,2	13,3	21,5	14,7	19,6	17,4
2016	28,3	19,5	19,0	15,2	14,7	18,5	26,2	25,3	22,0	17,8	25,6	23,1	21,2
2014	17,4	19,6	20,4	20,2	21,3	20,0	27,5	21,9	24,5	23,3	22,5	23,6	22,2
2012	20,1	21,9	23,2	22,6	23,3	22,2	20,1	24,1	28,0	26,0	27,8	25,7	24,2

Tabel 3-39. Vastajate jaotus (%) enesetapumõtete esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by reporting suicide thoughts, sex and age

	Mehed/ Males						Kokku Total	Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Vanuserühm/ Age group					Kokku Total			
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	16–24		25–34	35–44	45–54		55–64		
Ei/ No	68,4	68,6	80,8	90,9	83,6	80,3	62,5	72,5	81,5	83,5	89,8	80,9	80,7	
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	7,1	8,3	4,8	3,2	3,3	5,0	3,9	5,7	5,0	3,0	1,0	3,5	4,2	
Varem/ Before	11,2	16,7	10,1	4,8	9,8	10,2	20,3	15,2	9,6	11,2	6,8	11,0	10,7	
Viimase 12 kuu jooksul ja varem/ In the past 12 months and before	13,3	6,4	4,3	1,1	3,3	4,8	13,3	6,6	3,8	2,2	2,4	4,7	4,7	
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Kokku (arv)/ Total (No.)	98	156	208	187	183	832	128	211	260	267	294	1160	1992	

Tabel 3-40. Viimase 12 kuu jooksul enesetapust mõelnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who thought about suicide in the past 12 months by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	22,5	10,9	6,9	6,8	6,5	9,8	18,2	15,2	8,7	6,7	1,1	9,0	9,3
Muu linn/ Other town	23,1	12,5	14,3	2,0	9,1	11,2	12,8	11,3	16,1	6,3	5,0	9,2	10,0
Maapiirkond/ Rural area	15,6	22,7	6,8	3,1	4,9	8,8	20,0	8,8	4,3	2,4	4,0	6,3	7,4
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	14,3	-	5,0	-	7,4	4,8	28,6	26,7	9,1	-	4,0	10,7	7,8
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	20,0	-	8,3	-	4,5	5,5	12,5	7,1	6,7	3,8	5,9	6,2	5,9
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	22,2	18,5	9,3	8,8	9,1	13,1	12,1	10,4	13,7	7,5	4,3	8,9	10,7
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	15,4	20,0	-	10,5	11,8	7,7	-	15,0	4,3	8,6	7,2	8,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	20,4	14,7	8,4	4,7	4,2	9,4	20,9	14,0	6,6	4,9	0,8	8,0	8,6
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	22,0	13,7	9,7	5,5	7,8	10,8	15,5	13,4	7,4	5,5	3,8	8,3	9,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	12,5	16,7	7,5	1,7	4,0	7,0	27,8	8,7	11,9	3,1	1,2	7,5	7,3
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	23,1	9,1	12,0	-	-	11,9	21,6	-	33,3	-	11,1	17,2	14,2
Kesk-/ Secondary	17,4	9,7	3,4	2,9	7,7	8,9	17,2	26,2	11,1	-	8,7	13,5	11,4
Keskeri-/ Secondary-vocational	42,9	23,1	8,6	7,2	7,1	12,0	16,7	14,7	5,4	5,6	3,6	6,5	9,1
Kõrg-/ University	-	12,3	10,4	2,8	6,7	8,0	6,7	7,6	8,8	6,5	0,8	6,2	6,8
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	22,2	10,7	14,8	6,5	9,4	12,0	15,0	17,6	14,0	8,3	6,6	11,5	11,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	20,0	8,8	5,1	-	5,4	6,7	22,7	7,4	1,6	3,5	4,1	6,4	6,5
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	15,0	18,2	7,7	5,0	6,5	9,8	27,3	11,9	6,4	1,9	-	6,6	8,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	20,8	16,7	8,0	5,5	5,6	10,4	-	12,7	10,2	7,1	-	7,5	9,1
Aasta/ Year													
2024	20,4	14,7	9,1	4,3	6,6	9,9	17,2	12,3	8,8	5,2	3,4	8,2	8,9
2022	19,5	13,0	13,1	3,6	4,3	9,9	19,6	9,1	6,5	6,5	3,3	7,7	8,7
2020	12,7	7,8	6,0	6,9	4,3	7,1	26,0	10,1	6,6	5,7	3,4	8,9	8,1
2018	16,2	8,1	2,7	3,8	4,0	6,0	14,0	7,9	3,0	3,5	3,0	5,5	5,7
2016	8,3	8,9	5,8	5,1	4,7	6,4	5,7	7,0	5,3	5,2	3,0	5,1	5,6
2014	11,2	5,5	5,7	6,2	3,9	6,1	8,4	6,7	4,4	3,9	4,4	5,2	5,6
2012	7,7	6,3	4,5	5,9	4,6	5,8	6,4	5,8	4,1	4,7	4,3	4,9	5,3

Tabel 3-41. Vastajate jaotus (%) lähedaste arvu järgi, kellele tõsiste isiklike probleemide korral loota soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by number of close persons to rely on in case of severe personal problems by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Mitte ühtegi/ None	1,0	4,5	7,2	3,2	5,5	4,7	4,7	3,3	5,0	4,8	3,7	4,3	4,5
1–2 inimest/ 1–2 persons	36,7	52,2	54,1	61,0	57,9	54,1	45,7	49,5	50,8	51,1	53,2	50,7	52,1
3–5 inimest/ 3–5 persons	43,9	28,7	32,1	25,1	27,3	30,2	40,2	33,5	34,0	37,4	32,9	35,1	33,0
Üle 5 inimese/ More than 5 persons	18,4	14,6	6,7	10,7	9,3	11,0	9,4	13,7	10,3	6,7	10,2	9,9	10,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	98	157	209	187	183	834	127	212	262	270	295	1166	2000

Tabel 3-42. Vastajate jaotus (%), kellel tõsiste isiklike probleemide korral ei ole ühtegi lähedast, soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who have no close persons to rely on in case of severe personal problems by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	-	7,7	9,7	5,4	2,2	5,7	-	3,3	2,9	5,6	6,6	4,0	4,7
Muu linn/ Other town	-	2,1	6,3	2,0	7,3	4,1	2,6	3,2	7,9	4,1	3,9	4,4	4,3
Maapiirkond/ Rural area	3,1	2,3	5,5	1,6	6,0	4,1	11,4	3,4	5,3	4,8	1,0	4,5	4,3
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	10,0	-	7,4	4,8	14,3	6,7	4,5	13,3	4,2	7,2	6,0
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	20,0	7,7	-	4,8	5,5	12,5	-	25,0	3,8	8,3	9,0	7,7
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	-	-	5,6	-	13,3	4,2	-	2,0	2,0	2,5	-	1,4	2,6
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	7,7	13,3	6,3	-	5,8	-	10,0	5,0	4,0	2,9	4,4	4,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	1,9	6,6	6,5	4,7	1,4	4,6	6,0	2,6	3,9	5,7	4,7	4,4	4,5
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	1,2	1,7	7,8	3,1	5,4	4,3	4,6	2,4	3,4	5,4	2,4	3,6	3,9
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	11,1	5,6	3,4	4,1	5,2	5,6	6,5	8,1	3,1	6,1	6,1	5,7
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	3,8	9,1	16,0	-	-	7,2	2,8	-	16,7	-	10,0	4,7	6,1
Kesk-/ Secondary	-	3,2	3,4	2,9	5,0	2,8	3,4	4,7	3,7	2,9	6,3	4,3	3,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	-	-	8,5	1,4	5,6	4,0	16,7	11,8	1,7	4,1	4,5	5,4	4,8
Kõrg-/ University	-	6,8	5,2	5,6	6,8	5,8	-	0,8	5,8	5,9	1,6	3,7	4,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	-	7,1	11,1	4,3	9,3	7,2	7,5	7,7	9,0	4,7	7,5	7,3	7,2
900–1299 eurot/ 900–1299 €	-	5,7	5,0	4,9	3,6	4,1	4,5	1,9	1,5	5,8	4,1	3,7	3,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	-	3,0	5,1	2,5	3,2	3,1	-	2,4	4,2	1,9	-	1,8	2,3
≥1700 eurot/ ≥1700 €	4,2	3,3	5,3	1,8	5,6	4,0	5,6	1,6	2,0	7,1	-	2,8	3,5
Aasta/ Year													
2024	1,0	4,5	7,2	3,2	5,5	4,7	4,7	3,3	5,0	4,8	3,7	4,3	4,5
2022	8,1	6,9	4,8	4,5	2,8	5,2	1,9	2,9	5,4	5,2	3,6	4,0	4,5
2020	8,7	1,7	7,5	7,7	4,8	6,0	3,9	3,7	4,8	4,7	2,8	4,0	4,8

Tabel 3-43. Rahusteid või antidepressante kasutanute jaotus (%), soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by taking sedatives or antidepressants, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah/ Yes	10,3	11,2	8,5	9,2	9,8	9,7	18,3	15,3	16,9	19,7	25,5	19,4	15,4
Ei/No	89,7	88,8	91,5	90,8	90,2	90,3	81,7	84,7	83,1	80,3	74,5	80,6	84,6
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	152	198	162	162	771	126	208	251	250	245	1080	1851

Tabel 3-44. Rahusteid või antidepressante kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who took sedatives or antidepressants by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	15,0	14,3	8,6	7,6	12,2	11,1	27,3	19,6	23,8	17,9	23,5	21,9	17,4
Muu linn/ Other town	12,0	10,6	8,3	9,8	10,6	10,0	18,4	13,3	8,2	21,3	36,5	21,0	16,6
Maapiirkond/ Rural area	3,1	7,1	8,6	10,7	8,0	8,0	9,1	10,5	15,2	19,8	16,9	15,2	12,1
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	11,1	15,0	-	8,3	8,0	-	14,3	9,5	21,4	20,8	15,0	11,6
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	8,3	22,2	11,1	10,2	50,0	23,1	13,3	38,1	48,3	36,0	26,7
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	11,1	10,5	8,1	8,0	7,8	8,9	16,5	14,1	12,3	15,5	15,9	14,8	12,4
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	6,3	13,9	10,0	12,2	15,9	12,3	29,4	20,0	26,8	31,0	47,9	32,2	23,9
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	7,7	27,3	14,3	-	20,0	13,0	22,2	66,7	33,3	-	12,5	21,3	16,7
Kesk-/ Secondary	8,7	6,9	3,4	11,1	16,2	9,5	14,0	16,3	18,5	18,8	31,0	19,4	14,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	30,8	10,5	8,9	8,8	5,2	9,5	27,8	18,2	16,1	22,7	31,6	24,3	17,6
Kõrg-/ University	-	11,0	8,5	8,7	9,1	8,9	13,3	13,1	16,4	19,6	18,3	16,8	14,0
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	11,5	11,1	11,8	12,2	20,0	13,7	20,0	19,6	14,7	29,6	40,3	25,3	21,2
900–1299 eurot/ 900–1299 €	8,0	11,4	10,3	5,9	6,0	8,2	20,9	11,5	20,0	8,9	25,0	17,3	14,0
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	5,0	9,4	5,4	3,1	0,0	4,6	13,6	16,7	22,2	24,0	14,0	18,5	12,8
≥1700 eurot/ ≥1700 €	16,7	12,1	6,9	9,8	12,1	10,5	16,7	14,3	12,2	17,1	11,4	14,1	12,2
Aasta/ Year													
2024	10,3	11,2	8,5	9,2	9,8	9,7	18,3	15,3	16,9	19,7	25,5	19,4	15,4
2022	6,6	11,7	12,3	11,4	11,8	11,2	13,2	12,8	13,6	17,2	20,8	16,0	13,9
2020	5,6	5,6	10,4	13,1	14,0	10,3	12,1	10,5	12,7	18,8	30,2	17,7	14,7
2018	5,1	6,7	5,6	11,1	10,2	8,1	8,4	8,5	12,5	15,0	19,8	13,5	11,3
2016	5,6	6,4	7,8	11,2	9,8	8,4	8,4	11,0	9,9	12,5	24,0	14,0	11,7
2014	4,5	6,2	10,9	10,9	6,8	8,1	7,8	8,4	9,2	15,1	22,0	13,6	11,4
2012	2,7	6,1	6,1	7,9	9,8	6,6	6,0	9,5	11,0	17,9	21,2	14,1	11,0

3.4 Suitsetamine

Suitsetamine on Tubakaseaduse [7] järgi sigareti, sigari, sigarillo, suitsetamistubaka või taimse suitsetatava toote eesmärgipärane tarvitamine sõltumata asjaolust, kas ja millist vahendit selleks kasutatakse. TKUs on *suitsetamise staatus* defineeritud sigarettide, paberosside, sigari või piibu suitsetamise põhjal. Igapäevasuitsetajaid (vt tabelid 3-45 kuni 3-50) ehk käesoleval ajal iga päev suitsetavaid vastajaid oli 2024. a 13,2% (meestest 18,1% ja naistest 9,7%). Nii madal pole see näitaja varem olnud ja veel 2014. a oli igapäevasuitsetajaid 22,1%.

Päevas suitsetatud suitsude/piibutäite puhul lähtuti suurimas koguses kasutatud tubakatootest. Nikotiinisalduse põhjal on arvestatud, et 1 sigari suitsetamine = 1 piibutäie = 5 sigareti suitsetamisega [8]. Valdav enamus igapäevasuitsetajatest suitsetab sigarette. Igapäevasuitsetajatest 68,5%-l kulub 10–20 sigaretti päevas, kuid 7,8% kulub rohkem kui 20 sigaretti. Ligi pooled igapäevasuitsetajatest sooviksid suitsetamisest loobuda. Viimase 10 a võrdluses on oluliselt kasvanud nii arstilt kui hambaarstilt suitsetamisest loobumise soovitus saamine. *Endine suitsetaja* on isik, kes uuringu toimumise ajal ei suitseta, kuid tegi seda varem (arvestamata aega, millal ta suitsetas viimast korda). Endistest suitsetajatest 33,5% suitsetas rohkem kui aasta tagasi.

Tubakaseaduse [7] järgi liigitatakse tubakatooted suitsetatavateks (sigaret, sigar, sigarillo, suitsetamistubakas) ja suitsuvabadeks (närimistubakas, nuusktubakas, suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakas, mille tarvitamiseks ei ole vaja põlemisprotsessi). *Tubakatootega sarnaselt kasutatavad tooted* on mõeldud tubakatoodete tarbimise imiteerimiseks või asendamiseks. Nende hulka kuulub näiteks elektrooniline sigaret, taimsed suitsetatavad tooted, erinevad materjalid vesipiibutubaka asendamiseks ja tubakavaba huuletubakas, sõltumata nende toodete nikotiinisaldusest. Vähemalt mõni kord kuus on nikotiiniga e-sigarette tarvitanud 11,8% vastanutest (11,3% meestest ja 12,0% naistest, vt tabel 3-52 ja 3-53). Teiseks laialdasemalt levinud tubakatooteks on huuletubakas (vt tabel 3-54), mille vähemalt juhutarvitajaid (mõni kord kuus või sagedamini) oli 2024. a 2,7% (2,4% 2022. a). Alates 2022. a uuringust on küsimustikku lisatud ka nikotiinipatjade alajaotus: nikotiinipatjade kasutajaid oli 3,4% 16–64 a vastajatest (vt tabel 3-55), kuid nt 16–24. a meeste seas oli igapäevaseid tarvitajaid juba 24,0%.

Passiivne suitsetamine on olukord, kus mittesuitsetaja viibib kellegi teise tubaka tarvitamise tõttu tubakasuitsuga saastatud keskkonnas. Passiivse suitsetamise alla kuulub nii otseselt suitsetaja väljahingatav mürgine suits, sigareti otsast tulev mürgine tubakakemikaale sisaldav suits, kui ka pindadele ladestunud mürgised tubakasuitsust tekkinud keemilised peenosakesed [9]. TKU2024-s on lisaks senisele tubakasuitsuga kokkupuutele avalikus ruumis, töökohas ning kodus eluruumides käsitletud passiivset suitsetamist ka e-sigareti aerosooli kontekstis (vt tabelid 3-57 kuni 3-59). Vähemalt tund aega päevas viibis suitsustes tööruumides 3,6% vastanutest (3,8% 2022. a). Suitsustes avalikes ruumides viibis vähemalt tund aega päevas 3,5% (2,8% 2022. a) vastanutest ja kodustes eluruumides suitsetati 8,8% vastanute puhul (11,6% 2022. a).

Tabel 3-45. Vastajate jaotus (%) suitsetamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by smoking status, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Igapäevasuitsetaja/ Daily smoker	5,2	14,9	12,1	25,8	26,4	18,1	4,8	5,3	10,5	9,0	14,7	9,7	13,2
Juhusuitsetaja/ Occasional smoker	14,4	11,0	8,7	5,4	4,4	8,1	8,7	5,8	3,5	2,2	3,4	4,2	5,8
Endine suitsetaja/ Ex-smoker	22,7	35,7	40,3	38,2	46,7	38,3	30,2	43,3	33,9	33,7	31,2	34,4	36,1
Mittesuitsetaja/ Non-smoker	57,7	38,3	38,8	30,6	22,5	35,5	56,3	45,7	52,1	55,1	50,7	51,7	45,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	154	206	186	182	825	126	208	257	267	292	1150	1975

Tabel 3-46. Igapäevasuitsetajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of daily smokers by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	2,5	7,8	8,3	23,0	21,7	13,2	9,3	6,7	12,7	4,5	9,9	8,7	10,5
Muu linn/ Other town	3,8	23,4	14,8	28,6	28,6	21,3	2,6	3,3	11,1	8,3	17,0	9,7	14,4
Maapiirkond/ Rural area	9,7	16,3	13,7	27,0	27,5	20,3	2,3	5,3	7,6	14,6	16,8	10,6	14,9
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	33,3	11,1	20,0	30,0	34,6	27,2	-	0,0	19,0	26,7	50,0	24,4	25,8
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	60,0	33,3	45,5	36,4	36,4	-	7,7	18,8	11,5	16,7	13,1	21,4
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	7,4	18,9	9,6	38,2	27,9	20,1	-	4,1	5,9	7,6	12,7	7,1	12,6
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	7,7	20,0	13,3	30,0	17,6	15,4	10,5	5,0	12,0	12,1	10,9	13,5
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	1,9	10,8	8,4	20,8	18,3	12,9	6,1	5,4	10,7	6,6	9,4	8,0	10,0
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	4,9	13,0	8,6	20,6	26,4	15,3	2,8	5,5	7,6	8,0	15,5	8,6	11,4
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	6,3	22,2	22,6	37,9	28,6	26,9	16,7	4,5	15,3	12,5	13,4	12,6	18,6
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	7,7	45,5	37,5	36,4	54,5	31,3	8,1	33,3	66,7	12,5	10,0	15,6	24,5
Kesk-/ Secondary	4,4	-	6,9	18,2	32,5	12,9	1,8	7,0	4,0	17,1	19,1	9,7	11,2
Keskeri-/ Secondary-vocational	7,1	29,7	20,7	39,1	27,9	28,5	11,1	8,8	13,8	12,5	20,9	15,4	21,4
Kõrg-/ University	-	9,6	2,1	15,3	16,7	9,6	-	3,1	8,3	5,3	8,1	6,1	7,3
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	-	21,4	18,9	37,0	28,8	23,3	-	10,0	14,0	9,4	19,8	12,3	16,3
900–1299 eurot/ 900–1299 €	8,0	17,1	10,3	22,0	26,8	18,4	9,1	5,7	11,1	4,8	15,3	9,6	12,8
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	5,0	15,6	10,3	30,0	25,8	18,5	4,8	7,3	4,3	11,3	9,8	8,1	12,5
≥1700 eurot/ ≥1700 €	8,7	10,3	8,1	16,7	16,7	11,8	5,3	0,0	8,5	14,3	10,0	7,1	9,6
Aasta/ Year													
2024	5,2	14,9	12,1	25,8	26,4	18,1	4,8	5,3	10,5	9,0	14,7	9,7	13,2
2022	6,0	17,1	24,6	26,9	23,2	21,0	12,2	11,4	11,1	12,9	12,9	12,1	15,9
2020	19,5	22,9	26,6	28,0	28,4	25,7	10,7	10,0	13,9	13,4	13,7	12,6	17,9
2018	14,6	20,6	22,4	23,8	31,4	23,4	12,0	12,6	11,7	14,9	12,7	12,9	17,2
2016	21,5	26,4	32,4	32,8	32,9	29,9	16,1	15,9	12,1	16,8	16,4	15,5	21,3
2014	20,6	27,9	28,8	40,2	35,6	31,4	11,8	16,5	16,0	20,7	13,2	15,8	22,1
2012	27,1	40,6	40,4	44,1	28,5	36,2	16,7	16,5	19,5	19,9	17,8	18,3	26,0

Tabel 3-47. Igapäevasuitsetajate jaotus (%) päevas suitsetatud sigarettide/piibutäite arvu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of daily smokers by number of cigarettes/pipefuls per day, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
1–9	60,0	36,4	12,0	10,6	12,5	17,0	66,7	45,5	33,3	25,0	28,6	32,7	23,7
10–20	40,0	59,1	64,0	80,9	79,2	72,8	16,7	45,5	66,7	70,8	66,7	62,7	68,5
>20	0,0	4,5	24,0	8,5	8,3	10,2	16,7	9,1	0,0	4,2	4,8	4,5	7,8
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	5	22	25	47	48	147	6	11	27	24	42	110	257

Tabel 3-48. Igapäevasuitsetajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul suitsetamisest loobumise soovitusel saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of daily smokers by receipt of advice to quit smoking in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Arstilt*/ From a physician*	25,0	47,1	63,2	41,7	60,6	52,6	20,0	50,0	31,6	15,8	45,5	34,9	44,3
Muult tervishoiutöötajalt*/ Other health care personnel*	25,0	23,5	18,8	31,6	32,3	27,6	-	30,0	26,3	10,0	20,0	19,3	23,5
Kokku (arv)/ Total (No.)	4	17	19	24	33	97	5	10	19	19	33	86	183
Hambaarstilt**/ From a dentist**	-	33,3	-	22,2	6,7	15,0	-	-	12,5	16,7	35,7	19,5	17,3
Kokku (arv)/ Total (No.)	2	9	5	9	15	40	3	4	8	12	14	41	81
Arstilt/ From a physician													
2024	25,0	47,1	63,2	41,7	60,6	52,6	20,0	50,0	31,6	15,8	45,5	34,9	44,3
2022	-	16,1	43,2	51,0	52,4	41,1	17,6	25,9	21,4	36,8	38,2	29,9	36,1
2020	9,1	34,5	43,9	36,5	34,6	34,2	33,3	29,2	22,9	33,3	31,4	29,8	32,3
2018	21,4	26,5	30,8	47,8	48,4	39,0	9,5	17,1	19,4	26,2	26,7	21,3	30,6
2016	23,1	26,8	37,3	35,5	35,3	33,2	22,2	24,5	25,7	28,8	31,0	27,2	30,4
2014	12,5	31,3	40,9	36,2	43,9	35,8	17,4	10,0	46,2	28,6	33,3	28,0	32,3
2012	29,4	26,0	25,4	42,5	35,1	32,4	17,1	20,0	27,6	23,8	25,9	23,6	28,6
Hambaarstilt/ From a dentist													
2024	-	33,3	-	22,2	6,7	15,0	-	-	12,5	16,7	35,7	19,5	17,3
2022	-	11,8	31,8	23,1	14,3	20,2	25,0	27,8	15,8	25,0	4,2	17,6	18,9
2020	15,4	21,1	17,4	11,8	16,7	16,7	12,5	21,4	33,3	18,2	11,1	20,5	18,4
2018	10,0	9,5	15,8	21,1	12,0	13,8	10,0	15,4	15,0	14,8	11,8	14,0	13,9
2016	11,1	13,3	36,8	23,8	7,1	18,6	16,7	17,2	10,0	9,5	9,4	12,5	15,3
2014	13,3	42,9	22,7	17,2	18,8	21,9	15,4	10,0	18,2	12,1	-	11,8	16,7
2012	17,4	20,6	6,3	9,1	-	11,3	5,0	-	9,7	5,6	-	4,5	8,0*

*Vastajad, kes olid viimase 12 kuu jooksul kasutanud vähemalt ühte küsimuses 18 märgitud tervishoiuteenust (va hambaarst)/ Respondents who in the past 12 months had consumed at least one health care service listed in Question 18 (except dentist)

**Vastajad, kes olid viimase 12 kuu jooksul käinud hambaarsti juures/ Respondents who had visited a dentist in past 12 months

Tabel 3-49. Praeguste suitsetajate jaotus (%) suitsetamisest loobuda tahtmise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of current smokers by wish to quit smoking, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Igapäevasuitsetaja/ Daily smoker													
Tahab loobuda/ Wishes to quit	50,0	63,6	48,0	55,3	48,9	53,1	50,0	72,7	55,6	52,2	38,1	49,5	51,6
Ei taha/ Does not wish to quit	50,0	9,1	12,0	17,0	8,5	13,1	16,7	9,1	11,1	13,0	14,3	12,8	13,0
Ei tea/ Does not know	-	27,3	40,0	27,7	42,6	33,8	33,3	18,2	33,3	34,8	47,6	37,6	35,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	4	22	25	47	47	145	6	11	27	23	42	109	254
Juhusuitsetaja/ Occasional smoker													
Tahab loobuda/ Wishes to quit	42,1	42,1	68,0	36,4	66,7	51,8	38,1	57,9	50,0	50,0	55,6	49,4	50,6
Ei taha/ Does not wish to quit	15,8	21,1	16,0	27,3	33,3	20,5	14,3	15,8	13,6	14,3	-	12,9	16,7
Ei tea/ Does not know	42,1	36,8	16,0	36,4	-	27,7	47,6	26,3	36,4	35,7	44,4	37,6	32,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	19	19	25	11	9	83	21	19	22	14	9	85	168
Kõik praegused suitsetajad/ All current smokers													
Tahab loobuda/ Wishes to quit	43,5	53,7	58,0	51,7	51,8	52,6	40,7	63,3	53,1	51,4	41,2	49,5	51,2
Ei taha/ Does not wish to quit	21,7	14,6	14,0	19,0	12,5	15,8	14,8	13,3	12,2	13,5	11,8	12,9	14,5
Ei tea/ Does not know	34,8	31,7	28,0	29,3	35,7	31,6	44,4	23,3	34,7	35,1	47,1	37,6	34,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	23	41	50	58	56	228	27	30	49	37	51	194	422

Tabel 3-50. Suitsetamisest loobuda tahtjate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who want to quit smoking by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	25,0	56,3	73,3	43,5	41,7	50,0	37,5	78,6	72,0	60,0	45,5	63,2	56,3
Muu linn/ Other town	40,0	66,7	73,3	53,3	50,0	58,6	40,0	75,0	33,3	41,7	45,5	46,4	53,2
Maapiirkond/ Rural area	60,0	30,0	35,0	60,0	58,3	50,0	42,9	25,0	33,3	53,3	33,3	38,6	44,8
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	66,7	100,0	66,7	57,1	60,0	64,3	-	75,0	-	75,0	30,8	34,5	49,1
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	100,0	66,7	20,0	37,5	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	37,5	50,0	50,0
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	44,4	40,0	60,0	71,4	50,0	53,3	33,3	60,0	57,1	50,0	45,5	48,8	51,5
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	50,0	20,0	100,0	57,1	50,0	50,0	-	66,7	33,3	60,0	42,1	45,7
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	36,4	52,6	60,9	43,3	52,6	50,0	46,2	73,3	62,1	50,0	42,9	56,5	52,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	45,0	48,4	46,7	58,3	57,5	52,2	30,0	58,3	38,5	48,0	35,1	41,7	47,4
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	33,3	70,0	73,7	40,9	40,0	53,6	71,4	83,3	68,2	58,3	57,1	65,6	59,2
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	28,6	71,4	41,7	50,0	33,3	44,4	22,2	-	20,0	-	-	17,6	35,8
Kesk-/ Secondary	27,3	50,0	80,0	71,4	66,7	56,5	45,5	83,3	28,6	75,0	44,4	53,7	55,2
Kesk-eri-/ Secondary-vocational	100,0	43,8	66,7	50,0	50,0	54,9	50,0	50,0	57,1	61,5	41,4	50,0	52,8
Kõrg-/ University	100,0	60,0	50,0	47,1	42,9	50,0	100,0	66,7	65,2	33,3	41,7	54,5	52,5
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	33,3	71,4	40,0	47,1	45,0	46,2	40,0	53,8	57,1	40,0	47,6	50,0	48,1
900–1299 eurot/ 900–1299 €	66,7	57,1	76,9	45,5	56,3	60,0	42,9	66,7	30,8	37,5	35,3	39,7	50,0
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	80,0	37,5	62,5	68,8	55,6	60,9	20,0	100,0	80,0	70,0	37,5	59,4	60,3
≥1700 eurot/ ≥1700 €	-	50,0	53,8	38,5	42,9	42,0	66,7	57,1	60,0	55,6	40,0	55,9	47,6
Aasta/ Year													
2024	43,5	53,7	58,0	51,7	51,8	52,6	40,7	63,3	53,1	51,4	41,2	49,5	51,2
2022	25,0	44,3	58,9	55,7	46,4	49,3	20,5	47,8	44,2	47,5	50,8	43,0	46,4
2020	33,3	49,2	58,0	60,5	62,3	54,6	35,3	47,2	41,1	59,6	47,5	46,4	50,8
2018	29,4	50,7	63,1	59,4	51,3	53,0	23,5	45,6	60,9	35,9	47,5	42,4	47,9
2016	52,9	46,8	62,4	62,6	62,2	57,8	63,5	52,1	42,6	54,8	57,3	54,2	56,2
2014	44,9	59,3	55,6	67,0	64,5	59,8	41,3	56,5	66,1	53,9	58,2	55,9	58,0
2012	57,6	57,0	71,3	64,7	55,2	61,4	44,6	48,0	73,3	63,4	61,8	59,1	60,4

Tabel 3-51. Juhu- ja endiste suitsetajate jaotus (%) viimase suitsetamise aja, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of occasional smokers and ex-smokers by time of last smoking, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Juhusuitsetaja/ Occasional smoker													
Eile või täna/ Yesterday or today	42,9	41,2	52,9	30,0	37,5	42,4	30,0	40,0	22,2	40,0	30,0	31,8	38,2
2–30 päeva tagasi/ 2–30 days ago	42,9	41,2	41,2	40,0	50,0	42,4	50,0	40,0	66,7	40,0	50,0	50,0	45,5
1–5 kuud tagasi/ 1–5 months ago	14,3	11,8	5,9	30,0	12,5	13,6	20,0	20,0	11,1	20,0	20,0	18,2	15,5
6–12 kuud tagasi/ 6–12 months ago	-	5,9	-	-	-	1,5	-	-	-	-	-	-	0,9
Kokku (arv)/ Total (No.)	14	17	17	10	8	66	10	10	9	5	10	44	110
Endine suitsetaja/ Ex-smoker													
2–30 päeva tagasi/ 2–30 days ago	25,0	15,0	23,1	12,5	14,3	19,5	22,2	25,0	41,7	42,9	14,3	30,6	26,1
1–5 kuud tagasi/ 1–5 months ago	18,8	10,0	15,4	25,0	42,9	18,2	14,8	18,8	12,5	4,8	0,0	12,6	14,9
6–12 kuud tagasi/ 6–12 months ago	31,3	35,0	19,2	25,0	42,9	28,6	29,6	18,8	16,7	23,8	42,9	23,4	25,5
≥1 aasta tagasi/ ≥1 year ago	25,0	40,0	42,3	37,5	0,0	33,8	33,3	37,5	29,2	28,6	42,9	33,3	33,5
Kokku (arv)/ Total (No.)	16	20	26	8	7	77	27	32	24	21	7	111	188

Tabel 3-52. Tubaka- ja nikotiinitoodete tarvitamine viimase 12 kuu jooksul soo ja vanuse järgi/ Consuming certain tobacco or nicotine products in the past 12 months by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
E-sigaretid ilma nikotiinita/ E-cigarettes without nicotine:													
Mitte kordagi/ Never	85,4	83,6	93,6	95,1	97,7	92,0	82,4	87,8	93,7	95,0	98,6	92,9	92,5
Mõni kord aastas/ A few times a year	14,6	13,2	3,9	2,7	2,3	6,3	12,8	9,3	5,1	4,2	0,4	5,3	5,7
Mõni kord kuus/ A few times a month	-	2,0	2,5	0,5	-	1,1	3,2	2,4	0,4	0,4	0,0	1,0	1,0
Mõni kord nädalas/ A few times a week	-	0,7	-	1,1	-	0,4	0,8	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Iga päev/ Every day	-	0,7	-	0,5	-	0,2	0,8	0,0	0,4	0,0	0,7	0,4	0,3
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
E-sigaretid nikotiiniga/ E-cigarettes with nicotine:													
Mitte kordagi/ Never	52,1	69,9	78,9	90,0	93,7	79,7	52,0	69,9	80,4	90,1	94,2	81,0	80,4
Mõni kord aastas/ A few times a year	24,0	13,1	8,3	5,0	2,3	9,0	16,8	14,6	5,1	3,1	2,5	7,0	7,9
Mõni kord kuus/ A few times a month	8,3	5,9	4,4	0,6	1,7	3,7	15,2	4,9	4,7	0,8	1,4	4,2	4,0
Mõni kord nädalas/ A few times a week	5,2	2,0	2,5	1,1	0,0	1,9	4,8	2,4	1,6	0,8	0,0	1,5	1,7
Iga päev/ Every day	10,4	9,2	5,9	3,3	2,3	5,7	11,2	8,3	8,2	5,3	1,8	6,3	6,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Vesipiip/ Water pipe/hookah:													
Mitte kordagi/ Never	79,2	77,0	86,8	95,0	98,9	88,5	82,4	85,8	92,2	98,9	99,6	93,3	91,3
Mõni kord aastas/ A few times a year	20,8	21,1	12,7	5,0	1,1	11,0	13,6	13,2	6,7	1,1	0,4	5,8	8,0
Mõni kord kuus/ A few times a month	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,1	3,2	0,5	0,8	0,0	0,0	0,6	0,4
Mõni kord nädalas/ A few times a week	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,2	0,1
Iga päev/ Every day	0,0	1,3	0,5	0,0	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Põsk-/huuletubakas/ Dipping tobacco:													
Mitte kordagi/ Never	77,1	81,0	92,6	98,3	97,7	90,9	87,1	94,6	98,8	99,6	100,0	97,2	94,6
Mõni kord aastas/ A few times a year	11,5	11,1	2,5	0,6	2,3	4,7	4,8	2,9	0,8	0,0	0,0	1,2	2,7
Mõni kord kuus/ A few times a month	3,1	0,0	1,5	0,0	0,0	0,7	2,4	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,6
Mõni kord nädalas/ A few times a week	4,2	2,0	1,5	0,0	0,0	1,2	2,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,4	0,7
Iga päev/ Every day	4,2	5,9	2,0	1,1	0,0	2,4	3,2	2,0	0,0	0,0	0,0	0,7	1,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nikotiinipadjad/Nicotine pads													
Mitte kordagi/ Never	72,9	85,5	94,6	100,0	100,0	92,7	93,4	98,0	98,8	100,0	99,6	98,6	96,1
Mõni kord aastas/ A few times a year	3,1	1,3	1,5	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,4	0,2	0,5
Mõni kord kuus/ A few times a month	1,0	1,3	1,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Mõni kord nädalas/ A few times a week	5,2	1,3	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Iga päev/ Every day	17,7	10,5	3,0	0,0	0,0	4,9	6,6	2,0	0,8	0,0	0,0	1,3	2,8
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nuusktubakas/ Snuff tobacco:													
Mitte kordagi/ Never	93,7	96,7	99,5	99,4	100,0	98,4	99,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,3
Mõni kord aastas/ A few times a year	6,3	3,3	0,5	0,6	0,0	1,6	0,8	-	-	-	-	-	0,7
Mõni kord kuus/ A few times a month	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mõni kord nädalas/ A few times a week	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iga päev/ Every day	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Närimistubakas/ Chewing tobacco:													
Mitte kordagi/ Never	97,9	100,0	99,0	100,0	100,0	99,5	98,4	98,5	100,0	98,9	100,0	99,3	99,4
Mõni kord aastas/ A few times a year	2,1	-	1,0	-	-	0,5	1,6	1,0	-	0,8	-	0,5	0,5
Mõni kord kuus/ A few times a month	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mõni kord nädalas/ A few times a week	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-	-	-	0,1	0,1
Iga päev/ Every day	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	-	0,1	0,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Tubakaekstraktiga geelid/ Tobacco gels:													
Mitte kordagi/ Never	95,8	99,3	97,5	98,9	99,4	98,4	98,4	98,5	99,2	98,9	100,0	99,1	98,8
Mõni kord aastas/ A few times a year	2,1	0,0	1,0	0,0	0,6	0,6	1,6	1,0	0,8	1,1	0,0	0,8	0,7
Mõni kord kuus/ A few times a month	1,0	0,0	0,5	0,6	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2
Mõni kord nädalas/ A few times a week	0,0	0,7	0,0	0,6	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Iga päev/ Every day	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kuumutatavad tubakatooted/ IQOS													
Mitte kordagi/ Never	92,6	93,4	96,6	96,1	98,3	95,8	96,8	96,6	97,6	97,7	100,0	97,9	97,0
Mõni kord aastas/ A few times a year	4,2	4,6	2,0	0,0	1,2	2,1	2,4	1,5	0,8	0,4	0,0	0,8	1,4
Mõni kord kuus/ A few times a month	2,1	0,0	0,0	0,6	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2
Mõni kord nädalas/ A few times a week	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,2	0,2
Iga päev/ Every day	1,1	2,0	1,5	2,8	0,6	1,6	0,8	1,5	1,6	1,2	0,0	1,0	1,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mitte ühtegi neist/ None of the above	43,9	41,4	64,1	80,2	83,2	65,3	44,5	59,0	72,5	82,2	86,3	72,8	69,7

Tabel 3-53. Vähemalt mõni kord kuus nikotiiniga e-sigaretti kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who used e-cigarettes with nicotine at least a few times a month by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	22,5	20,6	11,3	5,5	4,5	12,4	33,3	19,1	18,0	8,1	1,2	14,2	13,4
Muu linn/ Other town	20,0	15,2	15,0	10,6	-	11,4	17,9	13,1	11,3	6,4	4,1	9,0	9,9
Maapiirkond/ Rural area	29,0	14,0	12,3	1,7	3,8	9,8	43,2	16,4	11,0	7,4	4,2	13,1	11,7
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	16,7	11,1	10,0	-	-	5,2	42,9	28,6	9,5	-	12,0	14,6	10,1
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	20,0	16,7	10,0	-	7,7	25,0	15,4	12,5	4,2	3,1	8,6	8,3
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	26,9	19,2	13,5	11,8	2,4	14,1	31,3	8,3	16,0	10,0	4,3	11,8	12,8
Lääne-Eesti/ Western Estonia	40,0	7,7	7,1	-	-	6,1	23,1	31,6	10,0	8,3	3,0	12,8	10,3
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	24,1	17,8	13,2	4,9	5,8	12,1	33,8	16,2	14,4	6,8	0,8	12,5	12,4
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	25,0	17,7	14,6	4,9	3,2	12,2	31,5	15,6	14,1	6,5	3,5	12,3	12,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	18,8	16,7	5,8	7,3	2,2	8,3	35,3	20,5	13,4	10,0	2,6	12,2	10,6
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	24,0	9,1	17,4	-	-	14,1	40,5	33,3	50,0	-	10,0	31,3	21,8
Kesk-/ Secondary	24,4	16,7	17,2	3,0	2,6	13,1	29,1	23,8	20,0	12,5	4,4	18,6	16,0
Keskeri-/ Secondary-vocational	35,7	30,6	17,2	6,1	1,5	13,0	38,9	21,9	15,8	7,1	3,9	11,4	12,1
Kõrg-/ University	9,1	12,3	7,4	7,0	5,2	8,1	13,3	12,5	10,9	6,6	1,7	8,3	8,2
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	22,2	22,2	9,6	4,5	2,0	10,1	28,2	22,9	9,3	6,0	4,8	11,4	10,9
900–1299 eurot/ 900–1299 €	37,5	31,4	15,4	-	3,8	14,7	32,6	19,2	18,0	6,0	4,2	13,1	13,7
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	10,0	6,5	7,7	7,9	3,3	7,0	33,3	4,9	10,6	7,8	-	8,2	7,7
≥1700 eurot/ ≥1700 €	26,1	12,1	16,4	9,4	-	12,4	31,6	17,5	20,8	12,2	2,8	15,9	14,1
Aasta/ Year													
2024	24,0	17,1	12,7	5,6	2,9	11,2	32,0	16,6	13,8	7,3	3,2	12,2	11,8
2022	23,5	14,0	14,7	6,5	4,9	11,8	34,5	12,8	5,2	5,4	3,1	9,5	10,4
2020	19,2	7,3	3,1	2,4	3,5	6,0	7,3	3,8	1,7	0,7	0,3	2,4	3,8
2018	16,5	9,0	3,2	1,8	3,8	5,9	7,3	1,6	1,4	2,3	0,6	2,2	3,7
2016	11,0	7,8	6,3	4,2	3,7	6,3	4,8	1,9	1,9	1,5	1,4	2,1	3,8
2014	13,8	12,2	7,4	3,6	4,5	7,9	10,1	4,3	3,6	4,8	1,5	4,3	5,8
2012	1,8	2,8	2,9	1,3	0,9	2,0	1,3	1,5	0,6	-	0,6	0,7	1,3

Tabel 3-54. Vähemalt mõni kord kuus põsk-/huuletubakat kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who used dipping tobacco at least a few times a month by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	7,5	4,7	2,8	-	-	2,7	7,1	3,4	1,0	-	-	1,7	2,1
Muu linn/ Other town	20,0	13,0	1,7	2,1	-	5,7	10,3	3,4	-	-	-	1,7	3,3
Maapiirkond/ Rural area	9,7	7,0	9,6	1,7	-	4,9	7,0	-	-	1,2	-	1,1	2,8
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	16,7	11,1	5,0	-	-	3,9	-	-	-	-	-	-	1,9
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	-	-	-	-	12,5	-	-	-	-	1,1	0,7
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	23,1	13,2	3,8	2,9	-	7,8	12,5	2,0	-	-	-	1,8	4,3
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	-	7,1	6,7	-	4,5	-	-	-	-	-	-	1,7
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	5,6	5,4	5,7	-	-	3,2	7,7	3,6	0,7	0,8	-	2,0	2,5
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	10,0	8,8	6,6	1,6	-	5,1	6,5	3,1	0,6	-	-	1,6	3,0
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	18,8	5,6	-	-	-	2,5	17,6	-	-	1,6	-	1,4	1,9
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	8,0	9,1	4,3	-	-	5,1	13,9	-	-	-	-	7,9	6,4
Kesk-/ Secondary	8,9	9,7	6,9	3,0	-	5,6	5,5	4,8	-	-	-	2,5	4,0
Keskeri-/ Secondary-vocational	28,6	16,2	6,9	-	-	5,9	11,1	-	-	-	-	0,7	3,1
Kõrg-/ University	9,1	2,8	3,2	1,4	-	2,3	-	2,4	0,6	0,7	-	0,9	1,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	11,1	3,6	7,7	-	-	4,0	10,3	2,1	-	1,2	-	1,7	2,5
900–1299 eurot/ 900–1299 €	8,3	8,6	7,7	-	-	4,2	4,7	-	-	-	-	0,6	1,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	10,0	9,4	-	2,6	-	3,8	9,5	4,9	-	-	-	1,8	2,7
≥1700 eurot/ ≥1700 €	17,4	8,8	4,1	1,9	-	5,4	11,1	3,2	2,1	-	-	2,4	4,0
Aasta/ Year													
2024	11,5	7,8	4,9	1,1	-	4,3	8,1	2,5	0,4	0,4	-	1,5	2,7
2022	10,4	10,4	3,6	0,9	-	4,6	3,4	1,5	0,3	-	-	0,7	2,4
2020	24,2	12,3	2,6	1,0	-	6,4	7,9	3,5	0,3	-	-	1,8	3,7
2018	11,6	6,2	2,8	0,5	-	3,5	1,1	0,6	-	-	0,3	0,4	1,6
2016	13,1	3,9	1,8	0,9	-	3,3	2,1	0,9	-	-	-	0,5	1,6
2014	12,3	2,3	-	0,5	-	2,3	-	0,7	-	-	-	0,1	1,0
2012	13,3	4,0	2,0	-	-	3,9	2,2	-	-	-	-	0,3	1,9

Tabel 3-55. Vähemalt mõni kord kuus nikotiinipatju kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who used nicotine pouches at least a few times a month by sex, age and background variables

	Mehed/ Males					Kokku	Naised/ Females					Kokku	Total	
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group							Kokku
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64			
Elukoht/ Place of residence														
Tallinn	25,0	12,7	2,8	-	-	6,8	2,4	1,1	1,0	-	-	0,7	3,3	
Muu linn/ Other town	16,0	13,0	1,7	-	-	4,8	10,5	3,3	-	-	-	1,7	2,9	
Maapiirkond/ Rural area	29,0	14,0	6,8	-	-	7,1	7,1	1,8	1,1	-	-	1,4	3,9	
Elupiirkond/ Region of residence														
Kesk-Eesti/ Central Estonia	33,3	-	5,0	-	-	3,9	-	-	-	-	-	-	1,9	
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	-	-	-	-	-	8,3	-	-	-	1,1	0,7	
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	26,9	23,1	2,0	-	-	9,8	6,5	2,0	2,0	-	-	1,4	5,0	
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	-	7,1	-	-	1,5	16,7	5,3	-	-	-	2,8	2,3	
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	25,9	11,0	4,7	-	-	6,7	6,3	0,9	0,7	-	-	1,1	3,4	
Rahvus/ Nationality														
Eestlane/ Estonian	26,3	16,8	5,3	-	-	8,1	6,7	1,9	1,2	-	-	1,4	4,2	
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	12,5	2,8	-	-	-	1,5	5,9	2,3	-	-	-	0,7	1,0	
Haridus/ Education														
Alg-, põhi-/ Primary, basic	16,0	9,1	-	-	-	6,4	8,6	-	-	-	-	4,8	5,7	
Kesk-/ Secondary	28,9	26,7	10,3	-	-	13,6	3,6	-	-	-	-	1,0	6,9	
Kesk-eri-/Secondary-vocational	28,6	11,1	5,3	-	-	4,6	5,9	-	-	-	-	0,4	2,3	
Kõrg-/ University	18,2	9,6	2,1	-	-	3,6	13,3	3,1	1,2	-	-	1,4	2,1	
Kuusissetulek / Monthly income														
<900 eurot/ <900 €	7,4	14,8	1,9	-	-	3,5	2,6	-	-	-	-	0,3	1,5	
900–1299 eurot/ 900–1299 €	33,3	8,6	5,3	-	-	6,8	2,4	1,9	1,6	-	-	0,9	3,0	
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	25,0	19,4	2,6	-	-	7,6	19,0	4,9	-	-	-	2,8	4,8	
≥1700 eurot/ ≥1700 €	30,4	12,1	5,5	-	-	7,5	11,8	1,6	2,1	-	-	1,9	4,9	
Aasta/ Year														
2024	24,0	13,2	3,9	-	-	6,4	6,6	2,0	0,8	-	-	1,3	3,4	
2022	23,5	8,1	4,0	0,5	-	5,6	6,1	2,6	0,3	-	-	1,3	3,1	

Tabel 3-56. Vastajate jaotus (%) erinevate tubaka- ja nikotiinitoodete tarvitamise järgi sõltuvalt suitsetamise staatusest, soost ja vanusest*/ Distribution (%) of respondents by consuming certain tobacco or nicotine products by smoking status, sex and age*

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Igapäevasuitsetaja/ Daily smoker													
E-sigaretid/ E-cigarettes	60,0	39,1	8,0	13,6	6,5	16,1	66,7	60,0	36,0	20,8	2,4	23,6	19,3
Põsktubakas või nikotiinipadi/ snus or nicotine pouch	80,0	9,1	8,0	-	-	5,7	20,0	-	3,8	-	-	1,9	4,1
Muud/ Other	-	13,6	-	7,0	2,2	5,0	-	20,0	3,8	-	-	2,9	4,1
Mitte ühtegi neist/ None of them	-	14,3	70,8	69,8	75,6	60,9	20,0	10,0	56,0	58,3	85,0	61,5	61,2
Kokku (arv)/ Total (No.)	5	23	25	48	48	149	6	11	27	24	43	111	260
Juhusuitsetaja/ Occasional smoker													
E-sigaretid/ E-cigarettes	35,7	25,0	23,5	10,0	-	21,9	72,7	41,7	44,4	33,3	10,0	41,7	30,4
Põsktubakas või nikotiinipadi/ snus or nicotine pouch	50,0	18,8	-	10,0	-	17,2	20,0	8,3	-	-	-	6,4	12,6
Muud/ Other	7,7	-	5,9	20,0	-	6,3	10,0	-	-	-	-	2,2	4,6
Mitte ühtegi neist/ None of them	7,7	25,0	47,1	40,0	100,0	38,1	10,0	41,7	33,3	50,0	88,9	43,5	40,4
Kokku (arv)/ Total (No.)	14	17	18	10	8	67	11	12	9	6	10	48	115
Endine suitsetaja/ Ex-smoker													
E-sigaretid/ E-cigarettes	50,0	18,5	22,9	2,9	2,5	14,3	55,3	18,9	20,9	14,0	3,4	18,3	16,5
Põsktubakas või nikotiinipadi/ snus or nicotine pouch	59,1	31,5	13,4	-	-	13,3	28,9	6,7	1,2	-	-	4,6	8,5
Muud/ Other	14,3	5,6	6,2	2,9	-	4,3	5,3	5,6	4,7	4,8	-	8,5	4,1
Mitte ühtegi neist/ None of them	4,8	33,3	53,8	91,4	93,6	65,7	13,2	48,3	63,5	78,3	94,3	65,3	65,5
Kokku (arv)/ Total (No.)	22	55	83	71	85	316	38	90	87	90	91	396	726
Vastamata (arv)/ Missing (No.)	-	-	-	4	5	9	-	-	-	2	6	8	17
Mittesuitsetaja/ Non-smoker													
E-sigaretid/ E-cigarettes	7,3	5,1	1,3	1,8	-	3,1	10,0	5,4	3,0	-	0,7	3,0	3,0
Põsktubakas või nikotiinipadi/ snus or nicotine pouch	7,3	10,2	3,8	1,8	-	4,9	1,4	1,1	0,8	-	-	0,5	2,0
Muud/ Other	-	1,7	-	3,6	-	1,1	1,4	-	0,8	-	-	0,3	0,6
Mitte ühtegi neist/ None of them	74,5	69,0	84,6	92,9	97,4	82,8	72,5	83,5	90,8	97,2	99,3	91,0	88,3
Kokku (arv)/ Total (No.)	56	59	80	57	41	293	71	95	134	147	148	595	888
Vastamata (arv)/ Missing (No.)	2	1	4	2	3	12	-	-	1	3	3	7	19

* E-sigaretide, põsktubaka, või nikotiinipadja ning teiste toodete puhul tähistab kasutus sagedust „kord kuus või enam“, mitte ühtegi korda tarvitamisel on aga lähtutud 12 kuu perioodist/ For e-cigarettes, snus/nicotine pouches and other products, 'monthly or more frequently' is used whereas for 'no use' period of 12 months is considered.

Tabel 3-57. Viibimine suitsustes tööruumides (%) töötavatel vastajatel soo ja vanuse järgi/ Staying in smoky rooms at workplaces (%) among employed respondents by sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Tubakasuits/ Tobacco smoke													
>5 tundi päevas/ >5 hours a day	-	0,8	3,4	1,9	4,9	2,7	9,8	-	-	0,8	1,3	1,1	1,8
1–5 tundi päevas/ 1–5 hours a day	9,1	2,3	1,7	3,7	0,7	2,4	4,9	1,5	2,0	1,6	-	1,4	1,8
<1 tund päevas/ <1 hour a day	18,2	8,5	6,1	6,8	7,7	7,5	9,8	3,0	2,0	2,5	2,7	2,8	4,9
Ei viibi/ Almost never	72,7	86,9	87,7	86,4	86,7	86,5	75,6	94,8	94,0	94,7	94,7	93,6	90,6
Ei käi tööl/	-	1,5	1,1	1,2	-	0,9	-	0,7	2,0	0,4	1,3	1,1	1,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	22	130	179	162	143	636	41	135	201	244	225	846	1482
E-sigareti aerosool/ E-cigarette aerosol													
>5 tundi päevas/ >5 hours a day	4,3	1,5	1,1	1,3	0,8	1,3	9,8	-	0,5	0,8	-	0,8	1,0
1–5 tundi päevas/ 1–5 hours a day	8,7	5,4	2,2	2,0	1,5	2,9	7,3	2,9	2,0	-	-	1,3	2,0
<1 tund päevas/ <1 hour a day	21,7	6,9	6,7	3,9	5,3	6,4	19,5	5,1	2,0	2,5	0,9	3,2	4,5
Ei viibi/ Almost never	65,2	85,4	88,8	90,8	92,4	88,4	63,4	91,2	94,0	96,3	97,7	93,7	91,5
Ei käi tööl/	-	0,8	1,1	2,0	-	1,0	-	0,7	1,5	0,4	1,4	1,0	1,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	23	130	178	152	131	614	41	136	199	241	221	838	1452

Tabel 3-58. Kokkupuude tubakasuitsuga või e-sigareti aerosooliga avalikes ruumides seal viibitud aja, soo ja vanuse järgi/ Time spent in public spaces where people smoke or vape e-cigarettes by sex and age

	Mehed/ Males					Kokku	Naised/ Females					Kokku	Total
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group						
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Tubakasuits/ Tobacco smoke													
>5 tundi päevas/ >5 hours a day	1,0	-	0,5	1,1	0,5	0,6	3,2	1,0	-	0,7	0,7	0,9	0,8
1–5 tundi päevas/ 1–5 hours a day	6,2	3,9	2,0	2,2	3,3	3,2	7,3	2,4	2,3	1,1	1,4	2,4	2,7
<1 tund päevas/ <1 hour a day	13,4	27,9	12,2	12,3	7,1	14,2	26,6	20,7	11,2	8,2	5,3	12,4	13,2
Ei viibi/ Almost never	79,4	68,2	85,4	84,4	89,0	82,0	62,9	76,0	86,4	89,9	92,6	84,3	83,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	154	205	179	182	817	124	208	258	268	285	1143	1960
E-sigareti aerosool/ E-cigarette aerosol													
>5 tundi päevas/ >5 hours a day	1,0	0,6	-	1,2	-	0,5	1,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
1–5 tundi päevas/ 1–5 hours a day	9,3	3,2	1,5	1,2	1,1	2,6	9,8	1,9	2,7	0,8	0,4	2,3	2,4
<1 tund päevas/ <1 hour a day	25,8	23,4	13,5	7,0	4,0	13,4	34,1	21,2	9,4	7,2	3,2	12,1	12,7
Ei viibi/ Almost never	63,9	72,7	85,0	90,6	94,8	83,4	54,5	76,4	87,5	91,7	96,1	85,0	84,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	154	200	171	174	796	123	208	256	265	284	1136	1932

Tabel 3-59. Vastajate jaotus (%) kodustes eluruumides suitsetamise või e-sigareti kasutamise (ise või pereliige), soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by smoking or vaping e-cigarette at home in living quarters (respondent or family member), sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Tubakasuits/ Tobacco smoke													
Jah/ Yes	12,5	6,5	5,9	7,7	5,5	7,1	15,4	7,2	10,5	11,0	8,5	10,0	8,8
Ei/ No	87,5	93,5	94,1	92,3	94,5	92,9	84,6	92,8	89,5	89,0	91,5	90,0	91,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	96	153	203	183	183	818	123	208	257	264	284	1136	1954
E-sigareti aerosool/ E-cigarette aerosol													
Jah/ Yes	14,4	13,1	7,9	3,4	2,3	7,5	25,6	11,5	11,9	9,2	6,1	11,3	9,7
Ei/ No	85,6	86,9	92,1	96,6	97,7	92,5	74,4	88,5	88,1	90,8	93,9	88,7	90,3
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	97	153	202	175	176	803	125	209	252	261	279	1126	1929

3.5 Alkoholi ja narkootiliste ainete tarvitamine

TKU küsimustikus on alkoholiga seotud käitumismustreid hinnatud peamiselt tarvitamise sageduse ja tarvitatud koguste abil. *Alkoholi tarvitamise sagedus* põhineb alkohoolsete jookide tarbimisel viimase 12 kuu jooksul (vt tabel 3-60 ja 3-61). Viimase 12 kuu jooksul oli rohkem kui kord nädalas tarvitud alkoholi 18,8% vastanutest. Alkohoolsete jookide puhul on võrreldes 2022. a kasvanud nii veini, õlle kui siidri või kerge alkoholisegujoogi tarvitamine. Näiteks mõnel korral nädalas või sagedamini tarvitas 2024. a veini 11,5% vastanutest (2022. a aga 9,8%), õlut 17,6% (2022. a 13,7%) ja siidrit/kerget alkoholisegu jooki 6,0% (2022. a 4,6%) .

Alkoholiühik sisaldab 10 g absoluutset alkoholi. See on etanooli kogus, mille terve täiskasvanu organism suudab lagundada umbes ühe tunni jooksul. Alkoholiühikute hulga arvutamisel on kasutatud valemit: *alkoholiühikute hulk = kogus (liitrit) × kangus (%) × 0,789* [10]. *Kuus alkoholiühikut* on Euroopa Liidus kasutatav ühekordse riskipiiril alkoholi tarvitamise indikaator [11]. Korraga vähemalt kuue alkoholiühiku tarvitamist (vt tabel 3-70 ja 3-71) esines vähemalt kord nädalas 5,4% vastanutest (10% meestest ja 1,9% naistest).

Alkoholi tarbimise madala riski piiriks on meestel mitte üle nelja ning naistel mitte üle kahe alkoholiühiku päevas (vastavalt mitte üle 40 g või 20 g absoluutset alkoholi), kusjuures igasse nädalasse peab seejuures jääma vähemalt kolm täielikult alkoholivaba päeva [12]. *Tervist ohustav alkoholi tarvitamine* on meestel 41–60 g, naistel 21–40 g absoluutset alkoholi päevas, alkoholi tarbimine päevas suuremates kogustes mõjub juba *tervist kahjustavalt* [12]. Eeltoodust lähtuvalt on viimasel seitsmel päeval alkoholirühmade tarvitamise sageduse ja koguse põhjal arvutatud *tervist ohustava alkoholitarvitamise* nivoo, mis on defineeritud ravijuhendis „Alkoholitarvitamise häirega patsiendi käsitlus“⁸ toodud riskipiiride (meestel 140 g ja naistel 70 g absoluutalkoholi nädalas) järgi. Viimase seitsme päeva jooksul ei olnud alkoholi tarvitanud 46,2% vastanutest, madala terviseriskiga tarbimist esines 39,7% ja tervist ohustavat/kahjustavat tarvitamist 14,1% vastanutest (vt tabelid 3-72 ja 3-73). Viimase 12 kuu jooksul oli alkoholi tarvitamise vähendamise soovitus arstilt oli saanud 2,5% ja alkoholi liigtarvitamise tõttu ravil olnud 0,4% vastanutest. Mitteametlikust müügikohast oli alkoholi ostnud 2,5% vastanutest.

Lisaks alkoholile hõlmas TKU2024 ka küsimusi *narkootiliste ainete või retseptiravimite tarvitamise* kohta viimase 12 kuu ja viimase 30 päeva jooksul (vt tabelid 3-78 kuni 3-82). Viimase 12 kuu jooksul oli narkootilisi aineid (või narkootilise toimega retseptiravimeid ilma arsti väljakirjutuseta) tarvitanud 4,4% vastanutest (6,1% 2022. a). Märgatav langus on ilmne eelkõige 16-24 aastaste naiste seas (4,1% vs 12,5% 2022. a). Viimase 30 päeva jooksul oli tarvitajaid kokku 5,1% (5,3% 2022. a) ja sarnaselt 12 kuu näitajaga oli suurim langus 16–24 a naiste seas (4,9% vs 12,6% 2022. a). Viimase 30 päeva jooksul tarvitatud ainetest kõige sagedasem oli amfetamiin (7,2% vastanutest). Vanuseti on amfetamiini tarvitamine sagedasem 16–24 a meeste hulgas (14,8%).

⁸Ravijuhend RJ-F/7.2-2020: <https://ravijuhend.ee/tervishoiuvarav/juhendid/149/alkoholitarvitamise-hairega-patsiendi-kasitus>

Tabel 3-60. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by alcohol consumption in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
4–7 korda nädalas/ 4–7 times a week	1,0	10,3	7,9	7,7	8,8	7,7	0,0	3,1	3,5	4,5	1,7	2,8	4,8
2–3 korda nädalas/ 2–3 times a week	8,3	18,6	21,7	20,8	19,3	18,8	4,8	11,7	9,3	13,9	9,9	10,5	13,9
Kord nädalas/ Once a week	18,8	12,4	22,7	21,9	19,3	19,4	10,5	11,2	17,1	15,8	10,6	13,4	15,9
2–3 korda kuus/ 2–3 times a month	14,6	24,1	14,3	16,4	10,5	15,7	22,6	17,9	22,9	21,4	15,4	19,7	18,1
Kord kuus või harvem/ A few times a year	34,4	23,4	23,6	22,4	24,3	24,8	37,1	36,7	32,2	30,5	43,2	35,9	31,3
Mitte kordagi/ Never	22,9	11,0	9,9	10,9	17,7	13,6	25,0	19,4	15,1	13,9	19,2	17,7	16,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	96	145	203	183	181	808	124	196	258	266	292	1136	1944

Tabel 3-61. Alkoholi 2–7 korda nädalas tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/
Distribution (%) of respondents who consumed alcohol 2–7 times a week by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	10,3	24,2	33,8	30,6	25,0	26,4	4,8	16,3	14,6	25,8	9,9	15,3	19,9
Muu linn/ Other town	11,5	31,7	25,0	30,6	29,1	26,8	5,3	13,8	11,1	13,7	9,9	11,3	17,4
Maapiirkond/ Rural area	6,5	33,3	29,2	24,2	29,3	26,3	4,5	13,5	12,0	15,9	15,0	13,0	18,8
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	50,0	38,9	5,3	14,8	20,5	-	18,2	14,3	13,3	-	8,9	14,6
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	25,0	23,1	27,3	27,3	23,6	-	8,3	12,5	19,2	3,0	9,5	14,7
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	14,8	32,0	15,7	26,5	27,9	23,9	3,2	8,2	3,9	13,9	13,9	9,9	15,8
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	41,7	40,0	40,0	55,0	41,8	15,4	25,0	5,0	12,0	20,6	15,7	25,7
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	9,4	22,5	34,0	31,7	26,1	26,8	4,6	16,7	16,7	23,1	12,5	15,7	20,3
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	11,3	30,6	31,5	25,8	29,7	27,0	5,6	14,4	13,4	19,5	12,7	13,9	19,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	26,5	24,5	35,1	24,5	25,8	-	16,7	11,8	15,6	7,7	11,5	17,6
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	3,8	36,4	30,4	-	27,3	18,3	-	-	16,7	11,1	-	3,1	11,6
Kesk-/ Secondary	15,9	22,6	20,7	33,3	28,9	24,0	3,6	19,0	16,0	11,8	16,7	12,7	17,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	7,1	42,4	25,9	27,9	18,8	25,6	11,8	6,3	6,9	11,1	7,4	8,4	16,3
Kõrg-/ University	-	25,0	34,4	30,0	40,0	31,1	13,3	15,8	14,2	23,8	14,5	17,1	21,9
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	14,8	22,2	19,2	34,8	26,9	24,5	-	14,6	11,0	17,6	6,7	10,8	15,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	8,0	35,5	26,3	24,4	21,4	23,6	4,5	10,6	9,5	15,3	15,2	12,1	16,3
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	10,5	21,9	41,0	37,5	31,0	30,8	10,0	23,1	17,0	15,1	13,1	15,9	22,2
≥1700 eurot/ ≥1700 €	4,3	33,3	31,5	21,6	40,5	28,6	11,1	13,1	16,7	31,7	12,5	17,3	23,3
Aasta/ Year													
2024	9,4	29,0	29,6	28,4	28,2	26,5	4,8	14,8	12,8	18,4	11,6	13,3	18,8
2022	13,9	22,2	31,3	35,0	30,8	28,0	13,3	16,2	12,5	12,5	9,7	12,6	19,1
2020	8,5	29,6	26,3	36,2	24,8	26,6	9,7	13,2	15,8	11,6	7,3	11,5	17,6
2018	12,2	29,0	37,1	28,6	26,8	28,2	11,0	12,8	13,3	13,3	6,6	11,3	18,1
2016	17,0	30,5	34,4	28,2	26,6	28,3	4,7	11,9	12,5	13,1	4,3	9,6	17,2
2014	19,4	30,3	33,2	33,2	24,1	28,8	7,4	9,1	9,4	7,4	5,4	7,6	16,0
2012	15,7	32,5	37,0	32,7	27,3	29,1	10,1	14,1	13,8	7,3	5,1	9,7	17,9

Tabel 3-62. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul kange alkoholi tarvitamise, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by hard liquor consumption in past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Üldse mitte/ Never	14,9	14,0	13,9	8,3	9,0	11,7	18,3	35,7	38,9	39,9	43,6	37,6	26,5
Mõned korrad aastas/ A few times a year	36,5	52,7	50,0	46,5	38,2	45,8	53,8	50,3	47,2	42,2	44,4	46,5	46,2
Mõned korrad kuus/ A few times a month	39,2	27,9	30,6	35,0	38,9	33,8	26,9	11,5	13,0	15,2	8,4	13,6	22,2
Mõned korrad nädalas/ A few times a week	9,5	4,7	5,0	9,6	10,4	7,6	1,1	1,9	0,9	1,8	3,6	2,0	4,4
Peaaegu iga päev/ Almost every day	-	0,8	0,6	0,6	3,5	1,2	-	0,6	-	0,9	-	0,3	0,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	74	129	180	157	144	684	93	157	216	223	225	914	1598

Tabel 3-63. Vähemalt mõned korrad nädalas kanget alkoholi tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed hard liquor at least a few times a week by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	8,8	8,8	8,1	6,6	5,1	7,5	-	-	1,1	2,6	-	0,9	3,7
Muu linn/ Other town	11,8	2,9	5,5	13,3	21,1	10,5	-	6,4	-	2,6	6,9	3,7	6,5
Maapiirkond/ Rural area	8,7	2,7	3,2	11,8	14,9	8,7	2,9	2,4	1,3	2,9	3,8	2,6	5,3
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	-	12,5	-	3,3	-	12,5	-	-	5,3	3,2	3,3
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	9,1	-	31,3	14,3	-	-	-	4,5	-	1,5	6,4
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	14,3	2,2	6,8	19,4	17,6	10,9	-	-	-	3,0	7,0	2,7	6,3
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	1-	-	7,1	31,3	12,3	-	23,1	-	4,8	7,7	7,0	9,1
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	9,3	7,8	6,3	8,1	6,7	7,4	1,9	-	1,6	2,0	1,0	1,3	3,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	10,8	6,1	3,8	10,3	14,4	8,7	1,2	1,6	1,3	2,9	4,2	2,4	5,1
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	3,6	10,6	10,2	13,9	9,5	-	6,9	-	2,1	-	1,4	5,0
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	11,8	-	4,5	11,1	14,3	7,8	-	-	-	12,5	-	2,4	5,7
Kesk-/ Secondary	11,8	13,8	4,5	20,8	17,6	14,0	-	6,5	-	-	5,9	2,5	7,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	8,3	3,3	5,8	8,3	11,1	7,7	7,7	-	2,2	3,3	1,3	2,3	4,9
Kõrg-/ University	-	3,4	6,0	7,9	15,2	7,2	-	2,0	0,7	2,4	4,6	2,2	4,0
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	22,2	4,8	2,2	14,3	19,5	11,9	-	3,1	2,8	4,3	6,6	3,8	7,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	5,0	3,3	6,9	6,5	10,9	7,1	-	2,6	-	1,4	5,1	2,2	3,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	6,3	3,4	11,4	16,7	12,5	10,7	-	2,9	-	2,3	-	1,1	5,2
≥1700 eurot/ ≥1700 €	-	8,3	4,3	4,4	11,1	5,8	6,7	1,9	-	2,8	-	1,7	3,9
Aasta/ Year													
2024	9,5	5,4	5,6	10,2	13,9	8,8	1,1	2,5	0,9	2,7	3,6	2,3	5,1
2022	5,2	4,3	10,7	13,1	15,4	10,2	2,1	1,9	0,7	1,3	2,1	1,6	5,2
2020	3,3	5,6	9,1	14,6	11,1	9,4	2,9	2,3	1,1	1,6	1,9	1,9	4,9
2018	5,7	5,1	10,3	12,0	13,2	9,7	1,7	0,9	0,7	2,8	1,7	1,6	4,9
2016	5,0	5,6	7,9	11,6	12,9	8,9	1,1	1,5	1,5	1,4	1,0	1,3	4,4
2014	6,3	2,7	9,1	16,7	12,6	9,7	2,5	0,3	0,3	1,2	1,0	1,0	4,5
2012	4,7	7,9	12,2	15,4	12,8	10,7	0,4	1,0	1,1	1,8	1,9	1,4	5,3

Tabel 3-64. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul veini tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by wine consumption in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Üldse mitte/ Never	17,6	16,5	21,7	18,8	31,1	21,5	11,8	7,6	5,9	8,8	4,3	7,1	13,1
Mõned korrad aastas/ A few times a year	52,7	47,2	37,2	37,6	39,3	41,4	54,8	44,6	44,3	37,0	51,5	45,4	43,7
Mõned korrad kuus/ A few times a month	25,7	29,1	30,0	31,5	18,5	27,4	28,0	35,7	38,8	37,9	29,9	34,7	31,7
Mõned korrad nädalas/ A few times a week	2,7	6,3	11,1	11,4	10,4	9,2	5,4	10,2	10,5	15,0	11,7	11,3	10,4
Peaaegu iga päev/ Almost every day	1,4	0,8	-	0,7	0,7	0,6	-	1,9	0,5	1,3	2,6	1,4	1,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	74	127	180	149	135	665	93	157	219	227	231	927	1592

Tabel 3-65. Vähemalt mõned korrad nädalas veini tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed wine at least a few times a week by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	2,9	7,1	14,3	15,0	8,8	10,5	6,1	14,5	9,0	23,4	14,9	14,3	12,7
Muu linn/ Other town	-	2,9	7,3	12,5	10,0	7,5	3,8	10,6	14,6	11,4	10,8	10,9	9,6
Maapiirkond/ Rural area	8,7	10,8	11,3	8,2	13,1	10,8	5,9	9,8	11,0	14,1	16,9	12,5	11,8
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	20,0	8,3	17,6	12,5	-	-	17,6	7,7	-	6,5	9,3
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	9,1	1-	5,9	7,0	-	11,1	16,7	-	4,3	5,6	6,1
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	4,8	6,8	2,3	3,3	6,7	4,8	13,6	12,8	9,8	13,8	10,5	12,1	8,9
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	1-	7,1	21,4	6,3	10,5	-	7,7	5,6	22,7	22,2	14,8	13,1
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	4,7	7,9	14,4	14,5	14,5	12,0	3,8	13,6	10,7	21,0	19,0	14,5	13,5
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	4,6	8,2	12,1	8,8	13,4	9,9	6,2	11,8	11,9	19,5	17,5	14,5	12,6
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	3,6	8,5	17,8	2,9	8,5	-	13,8	9,0	5,9	5,2	7,4	7,9
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	-	4,5	-	-	1,6	4,2	-	-	-	-	2,4	1,9
Kesk-/ Secondary	8,8	11,1	13,0	16,7	3,3	10,1	4,4	12,9	9,1	7,4	25,0	11,8	11,0
Keskeri-/ Secondary-vocational	-	10,0	7,8	9,1	10,4	8,7	7,7	4,3	10,9	3,1	10,8	7,9	8,2
Kõrg-/ University	-	5,1	14,3	13,1	19,1	12,2	9,1	13,7	11,6	25,6	14,0	16,1	14,8
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	-	4,8	6,7	2,6	2,7	3,8	11,5	15,6	6,7	2,9	4,8	6,8	5,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	5,0	6,7	10,0	16,7	9,3	9,8	3,0	5,3	10,5	17,3	17,1	12,6	11,6
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	6,3	-	14,3	15,2	17,4	11,2	6,3	17,6	15,9	20,0	21,6	17,9	15,1
≥1700 eurot/ ≥1700 €	5,6	12,5	13,0	15,9	22,2	14,1	-	11,3	14,0	35,1	14,3	16,4	15,2
Aasta/ Year													
2024	4,1	7,1	11,1	12,1	11,1	9,8	5,4	12,1	11,0	16,3	14,3	12,7	11,5
2022	3,5	6,3	6,7	12,2	8,2	7,8	9,1	11,9	12,1	13,2	9,1	11,3	9,8
2020	1,7	5,6	7,2	8,5	3,4	5,6	4,0	9,8	12,4	8,7	7,7	8,8	7,5
2018	3,3	7,9	11,2	9,1	7,0	8,2	6,1	12,0	13,5	13,2	6,7	10,6	9,6
2016	5,7	4,7	9,6	6,5	8,6	7,2	6,3	10,2	11,2	10,6	3,8	8,5	8,0
2014	5,6	5,0	7,0	4,9	5,7	5,6	4,4	7,3	6,5	8,4	4,2	6,2	6,0
2012	1,7	7,5	8,1	6,8	3,1	5,4	3,8	7,5	7,5	3,9	2,7	5,0	5,2

Tabel 3-66. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul õlle tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by beer consumption in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Üldse mitte/ Never	16,2	15,5	11,0	8,1	16,6	12,9	55,9	43,3	55,5	50,9	50,9	51,2	34,7
Mõned korrad aastas/ A few times a year	27,0	17,1	16,5	22,5	20,0	19,9	24,7	33,1	20,2	24,6	29,7	26,3	23,5
Mõned korrad kuus/ A few times a month	36,5	33,3	35,2	33,8	31,0	33,8	17,2	17,8	18,3	17,9	14,0	17,0	24,2
Mõned korrad nädalas/ A few times a week	20,3	27,9	31,3	30,0	22,8	27,4	2,2	3,8	5,5	6,7	5,0	5,0	14,7
Peaaegu iga päev/ Almost every day	-	6,2	6,0	5,6	9,7	6,1	-	1,9	0,5	-	0,5	0,5	2,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	74	129	182	160	145	690	93	157	218	224	222	914	1604

Tabel 3-67. Vähemalt mõned korrad nädalas õlut tarvitavate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed beer at least a few times a week by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	11,8	24,6	33,9	28,1	20,0	25,4	-	7,2	7,9	5,3	2,8	5,3	13,9
Muu linn/ Other town	35,3	40,0	40,0	43,2	35,7	39,4	3,8	6,4	2,1	6,4	5,6	5,2	19,4
Maapiirkond/ Rural area	21,7	43,2	38,5	38,5	36,8	37,1	2,9	2,4	6,2	8,6	7,6	6,2	2-
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	20,0	71,4	56,3	50,0	23,5	44,3	-	25,0	-	23,1	-	8,2	26,2
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	66,7	18,2	30,0	22,2	25,0	-	-	8,3	4,5	9,5	5,8	13,3
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	33,3	37,8	33,3	37,9	33,3	35,3	9,1	-	2,4	10,6	5,3	5,8	18,6
Lääne-Eesti/ Western Estonia	33,3	50,0	57,1	35,7	61,1	50,8	-	15,4	5,6	-	8,0	5,9	24,3
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	14,0	23,4	35,4	33,0	28,8	28,9	-	5,7	7,7	3,9	5,0	5,1	15,2
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	20,0	36,4	40,6	38,5	36,8	35,9	2,5	5,5	5,3	6,4	6,6	5,6	18,4
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	22,2	28,6	27,1	30,0	22,9	27,1	-	6,9	7,5	8,0	1,9	5,7	15,2
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	23,5	66,7	27,3	37,5	42,9	34,9	-	-	-	-	-	-	21,4
Kesk-/ Secondary	20,6	34,5	30,4	46,2	33,3	32,4	2,2	12,5	-	3,7	11,8	6,3	18,5
Keskeri-/ Secondary-vocational	16,7	43,3	38,5	36,1	31,5	35,4	7,7	4,3	2,2	8,2	2,6	4,5	19,5
Kõrg-/ University	18,2	25,4	41,2	29,7	33,3	32,6	-	4,0	8,2	7,0	5,7	6,3	15,6
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	22,2	38,1	26,7	34,1	26,2	29,3	3,8	9,1	5,4	6,0	5,0	5,8	15,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	25,0	43,3	34,4	45,5	28,9	35,6	-	2,6	1,8	6,9	3,8	3,6	15,3
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	18,8	24,1	54,3	37,8	41,7	37,6	6,3	12,1	9,1	4,4	10,0	8,5	21,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	16,7	33,3	37,7	30,4	42,9	34,0	-	1,9	9,3	10,8	2,9	5,5	20,7
Aasta/ Year													
2024	20,3	34,1	37,4	35,6	32,4	33,5	2,2	5,7	6,0	6,7	5,4	5,6	17,6
2022	13,0	21,7	31,7	33,8	30,8	27,6	5,6	4,6	3,2	3,4	2,1	3,5	13,7
2020	15,0	29,1	27,3	36,3	27,7	28,2	5,7	5,1	5,3	6,5	1,9	4,8	14,3
2018	13,0	27,4	36,4	25,2	26,9	27,0	3,3	5,7	4,4	5,6	5,0	4,9	13,9
2016	19,9	33,8	40,5	30,9	24,4	30,7	3,6	4,9	4,1	4,1	3,1	4,0	14,8
2014	22,4	34,3	36,4	37,0	27,4	32,3	3,5	2,1	3,4	3,3	2,2	2,8	14,5
2012	24,2	38,8	43,7	40,9	32,4	36,1	5,9	7,6	5,3	3,9	2,0	4,6	17,8

Tabel 3-68. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul siidri või kerge alkoholise segu tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of cider or long drinks in the past 12 months by age and sex

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Üldse mitte/ Never	17,6	21,3	34,3	41,8	60,7	37,0	8,6	27,4	28,6	44,1	45,4	34,3	35,4
Mõned korrad aastas/ A few times a year	39,2	38,6	34,8	34,2	20,7	33,0	48,4	46,5	39,6	30,6	40,1	39,6	36,9
Mõned korrad kuus/ A few times a month	32,4	28,3	21,9	19,2	11,9	21,7	37,6	19,1	26,7	21,2	13,2	21,8	21,8
Mõned korrad nädalas/ A few times a week	9,5	11,8	7,9	4,1	5,9	7,6	5,4	6,4	5,1	4,1	1,3	4,1	5,6
Peaaegu iga päev/ Almost every day	1,4	-	1,1	0,7	0,7	0,8	-	0,6	-	-	-	0,1	0,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	74	127	178	146	135	660	93	157	217	222	227	916	1576

Tabel 3-69. Vähemalt mõned korrad nädalas siidrit või kerget alkoholise segu tarvitavate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed cider or long drinks at least a few times a week by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	5,9	9,1	9,8	1,7	-	5,8	6,1	4,3	5,6	4,0	-	3,9	4,7
Muu linn/ Other town	17,6	17,1	13,0	5,3	7,5	11,4	-	10,6	4,2	1,3	1,4	3,3	6,6
Maapiirkond/ Rural area	13,0	10,8	4,8	8,0	9,5	8,5	8,8	7,3	5,0	7,1	2,4	5,5	6,8
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	28,6	13,3	7,1	11,8	12,1	-	12,5	-	7,7	-	3,2	7,5
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	33,3	-	-	-	2,4	-	-	8,3	-	4,8	2,9	2,7
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	19,0	11,1	6,8	6,9	-	8,2	4,5	2,6	2,4	6,2	-	3,1	5,3
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	10,0	7,7	7,7	13,3	9,3	12,5	30,8	-	4,8	7,1	9,1	9,2
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	9,3	9,7	10,5	3,7	9,3	8,3	5,7	5,7	7,0	3,0	-	4,2	5,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	10,8	13,4	9,2	4,8	9,3	9,3	6,2	6,3	4,0	5,2	0,6	4,1	6,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	11,1	7,1	8,5	4,9	-	5,7	-	10,3	7,5	-	3,7	4,8	5,2
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	11,8	33,3	9,1	-	-	11,1	4,2	-	-	-	-	2,5	7,8
Kesk-/ Secondary	8,8	14,3	5,0	8,3	10,7	9,7	6,7	9,7	-	14,8	2,7	6,8	8,1
Keskeri-/ Secondary-vocational	16,7	16,7	9,6	1,9	4,1	7,6	-	-	6,5	3,3	2,5	3,2	5,3
Kõrg-/ University	9,1	5,2	9,5	6,6	8,5	7,7	9,1	7,8	5,5	2,3	-	4,1	5,3
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	16,7	23,8	6,7	5,4	-	8,2	11,5	9,4	9,5	1,5	1,6	5,8	6,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	10,0	13,8	3,4	6,9	-	6,0	6,1	7,9	1,8	6,8	2,5	4,6	5,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	12,5	10,7	17,1	2,9	17,4	11,8	-	11,8	2,3	6,8	-	4,2	7,4
≥1700 eurot/ ≥1700 €	5,6	6,3	8,8	4,7	18,5	8,3	-	1,9	4,7	-	-	1,6	5,2
Aasta/ Year													
2024	10,8	11,8	9,0	4,8	6,7	8,3	5,4	7,0	5,1	4,1	1,3	4,3	6,0
2022	9,6	2,4	6,3	7,0	4,3	5,6	7,0	5,8	3,2	2,8	2,4	3,8	4,6
2020	10,0	6,1	3,6	4,7	4,9	5,5	5,1	3,5	2,5	1,9	1,3	2,6	3,8
2018	4,1	6,2	6,7	2,1	7,0	5,3	6,7	4,1	2,7	1,2	1,7	2,9	3,9
2016	13,5	9,4	5,0	5,2	4,4	6,9	7,4	5,2	4,8	2,5	1,0	3,7	5,0
2014	6,3	8,2	5,3	4,8	3,1	5,4	4,0	3,5	4,7	2,7	1,7	3,1	4,1
2012	9,5	6,7	5,8	2,2	2,7	5,3	6,7	5,2	5,0	1,6	1,0	3,5	4,2

Tabel 3-70. Vastajate jaotus (%) korraga vähemalt kuue alkoholiühiku tarvitamise, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by consuming six or more standard drinks at once, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Mitte kunagi/ Never	23,0	19,4	17,9	20,5	27,2	21,3	46,2	54,4	57,3	61,6	75,4	61,3	44,2
Kord kuus või harvem/ Once a month or less	47,3	46,5	39,1	43,5	33,1	41,1	45,2	32,9	28,4	27,5	16,5	27,6	33,4
Mõned korrad kuus/ Soome times a month	16,2	19,4	13,6	12,4	21,2	16,3	6,5	7,0	7,3	7,0	3,4	6,1	10,5
Umbes kord nädalas/ Approx. once a week	6,8	6,2	16,8	13,7	8,6	11,3	2,2	1,9	4,6	1,7	3,8	3,0	6,6
Mõned korrad nädalas/ Some times a week	5,4	6,2	10,9	8,1	7,3	8,0	-	2,5	1,8	1,3	0,4	1,3	4,2
Peaaegu iga päev/ Almost daily	1,4	2,3	1,6	1,9	2,6	2,0	-	1,3	0,5	0,9	0,4	0,6	1,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	74	129	184	161	151	699	93	158	218	229	236	934	1633

Tabel 3-71. Vähemalt kord nädalas korraga kuus või rohkem alkoholiühikut tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Consumption of six or more standard drinks at once at least once a week by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	8,8	15,8	36,5	14,3	15,8	19,6	-	8,6	9,1	2,6	5,3	5,8	11,7
Muu linn/ Other town	17,6	5,7	25,5	31,8	19,0	21,2	7,7	6,4	6,3	1,2	5,3	4,7	11,5
Maapiirkond/ Rural area	17,4	21,6	25,8	27,8	19,7	23,1	-	-	4,9	8,5	3,6	4,2	12,6
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	20,0	42,9	43,8	31,3	5,6	27,4	-	12,5	5,9	7,7	5,3	6,5	16,9
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	33,3	27,3	30,0	22,2	25,0	-	-	16,7	8,7	-	5,6	12,9
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	19,0	11,1	22,2	29,0	22,9	20,3	4,5	-	2,4	4,5	6,9	4,0	11,2
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	10,0	33,3	21,4	33,3	25,0	-	15,4	5,6	4,5	-	4,5	12,8
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	11,6	14,1	29,9	20,0	14,5	19,7	1,9	6,7	7,7	1,9	5,6	5,2	11,3
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	13,8	13,1	27,4	26,4	17,3	20,6	2,5	5,5	4,6	2,9	4,6	4,1	11,1
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	11,1	21,4	33,3	18,4	24,3	24,0	-	6,9	12,1	7,7	3,4	7,3	14,7
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	23,5	44,4	34,8	22,2	37,5	31,8	4,2	-	-	-	16,7	4,7	21,1
Kesk-/ Secondary	14,7	13,8	29,2	34,6	12,1	19,9	-	12,5	9,5	7,1	5,4	6,1	12,6
Kesk- / Secondary-vocational	8,3	20,0	32,7	21,3	19,6	22,7	7,7	4,3	6,5	3,2	4,8	4,8	13,4
Kõrg-/ University	-	8,5	25,9	20,3	19,6	18,5	-	3,9	6,8	3,8	3,6	4,6	9,5
Kuuissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	11,1	9,5	17,0	29,3	24,4	20,3	-	9,1	9,5	4,2	7,8	6,7	12,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	15,0	23,3	25,0	23,5	12,8	19,6	-	2,6	3,5	2,7	7,1	3,8	9,6
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	12,5	10,3	48,6	27,0	16,0	25,4	12,5	8,8	9,1	2,3	-	5,3	13,9
≥1700 eurot/ ≥1700 €	16,7	14,6	30,4	17,4	21,4	21,5	-	3,8	4,7	8,1	-	3,8	13,3
Aasta/ Year													
2024	13,5	14,7	29,3	23,6	18,5	21,3	2,2	5,7	6,9	3,9	4,7	4,9	11,9
2022	8,8	13,1	27,9	26,1	21,3	20,6	4,2	3,9	3,6	3,5	3,1	3,6	10,8
2020	8,4	22,6	19,9	32,9	23,8	22,8	2,3	4,3	6,0	4,5	2,3	4,0	11,6
2018	11,5	31,8	33,5	25,7	25,9	27,0	6,7	5,3	4,7	5,9	3,9	5,2	14,1
2016	12,9	28,8	33,6	26,8	24,0	26,3	4,8	8,0	3,9	6,1	1,8	4,9	13,5
2014	21,4	27,3	33,6	34,1	28,8	29,7	6,5	3,5	5,1	3,3	2,7	3,9	14,2
2012	21,5	25,5	26,1	24,2	19,2	23,3	5,9	5,2	4,7	3,6	3,2	4,4	12,4

Tabel 3-72. Viimase seitsme päeva jooksul tarvitatud absoluutse alkoholi kogus soo ja vanuse järgi/ The quantity of absolute alcohol consumed during the past seven days, sex and age

	Mehed/ Males						Kokku	Naised/ Females						Kokku	Total
	Vanuserühm/ Age group					Total		Vanuserühm/ Age group					Total		
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			
Ei tarbinud üldse/ Did not consume at all	55,6	38,9	35,3	32,6	43,6	40,0	68,1	49,5	49,1	39,5	53,9	50,4	46,2		
Madala terviseriskiga tarbimine*/ Consumption with a low health risk*	30,0	38,9	41,2	47,4	42,3	40,8	23,3	40,1	36,7	47,8	39,4	39,0	39,7		
Tervist ohustav/kahjustav tarbimine**/ Health threatening/damaging consumption**	14,4	22,1	23,5	20,0	14,1	19,2	8,6	10,4	14,2	12,7	6,7	10,6	14,1		
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
Kokku (arv)/ Total (No.)	90	131	170	135	156	682	116	182	226	228	254	1006	1688		

*mehed/males: 10–140 g, naised/females: 10–70 g

**mehed/males: >140 g, naised/females: >70 g

Tabel 3-73. Nädalas > 140 g (mehed) või > 70 g (naised) absoluutset alkoholi tarvitavate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Consuming > 140 g (males) or > 70 g (females) of absolute alcohol a week by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Kokku	Naised/ Females						Kokku	Total
	Vanuserühm/ Age group					Total		Vanuserühm/ Age group					Total		
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			
Elukoht/ Place of residence															
Tallinn	17,1	14,5	29,5	9,3	10,5	16,9	15,0	13,6	13,5	15,4	7,8	12,9	14,5		
Muu linn/ Other town	19,2	26,3	26,9	34,2	10,4	23,3	2,9	9,6	16,1	13,1	6,5	10,1	15,2		
Maapiirkond/ Rural area	6,9	28,9	14,0	20,9	18,6	18,1	7,1	6,1	13,6	9,1	5,9	8,7	12,7		
Elupiirkond/ Region of residence															
Kesk-Eesti/ Central Estonia	20,0	37,5	16,7	15,4	4,2	14,5	-	9,1	15,8	-	-	5,5	9,6		
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	25,0	25,0	42,9	10,5	19,1	-	9,1	14,3	23,8	3,6	11,0	14,0		
Estonia															
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	19,2	28,3	20,5	22,2	23,8	23,2	6,9	6,4	10,4	9,1	6,3	7,9	14,4		
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	40,0	25,0	18,2	21,4	25,0	-	21,4	11,8	17,4	6,7	11,6	16,3		
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	12,2	12,7	25,6	18,2	10,5	17,0	13,1	11,1	15,6	13,2	9,3	12,5	14,3		
Rahvus/ Nationality															
Eestlane/ Estonian	14,9	24,7	23,2	18,6	14,7	19,5	8,8	11,2	13,2	12,0	6,9	10,4	14,0		
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	12,5	15,6	24,4	24,3	11,6	18,5	7,1	7,9	16,4	15,7	4,7	11,3	14,3		
Haridus/ Education															
Alg-, põhi-/ Primary, basic	8,0	36,4	25,0	-	30,0	18,8	2,9	-	50,0	16,7	-	6,9	13,4		
Kesk-/ Secondary	17,9	26,9	21,7	37,0	23,5	24,8	7,5	7,5	13,6	3,4	9,3	8,0	15,5		
Keskeri-/ Secondary-vocational	21,4	33,3	27,1	16,3	6,8	19,1	15,4	10,3	11,3	12,1	4,4	9,0	13,5		
Kõrg-/ University	9,1	12,7	21,7	17,2	14,0	16,6	20,0	11,7	14,3	14,8	8,3	12,8	14,1		
Kuusissetulek / Monthly income															
<900 eurot/ <900 €	16,7	20,8	13,6	37,9	17,0	20,2	5,4	7,0	13,6	11,3	7,9	9,8	13,5		
900–1299 eurot/ 900–1299 €	8,3	42,9	15,6	18,2	16,3	19,9	5,0	10,9	10,5	11,8	8,5	9,6	13,3		
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	16,7	11,1	41,2	20,7	16,0	22,6	10,5	13,2	14,6	10,6	6,9	10,8	15,5		
≥1700 eurot/ ≥1700 €	17,4	17,3	25,4	10,3	6,7	16,7	11,8	11,1	20,0	21,2	-	12,8	14,9		
Aasta/ Year															
2024	14,4	22,1	23,5	20,0	14,1	19,2	8,6	10,4	14,2	12,7	6,7	10,6	14,1		
2022	11,9	15,7	29,1	22,4	20,7	21,0	17,6	12,5	9,5	11,5	8,7	11,2	15,3		
2020	14,3	19,7	20,9	29,0	19,4	21,3	16,8	11,4	12,1	9,7	5,1	10,4	14,8		
2018	13,1	24,5	29,3	24,5	16,4	22,4	16,7	10,5	8,8	9,7	7,3	10,0	15,0		
2016	16,5	26,5	26,8	25,2	22,9	24,2	13,6	12,0	8,8	10,1	3,6	9,1	15,2		
2014	20,6	23,5	23,7	27,4	17,6	22,7	12,9	10,5	9,8	6,9	5,2	8,5	14,2		
2012	25,3	31,9	28,8	25,1	16,0	25,3	14,3	12,8	9,2	6,8	4,4	8,8	15,8		

Tabel 3-74. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise vähendamise soovitusel saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by receiving advice in the past 12 months to limit alcohol consumption, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Arstilt*/ From a physician*	-	4,2	4,9	6,2	6,0	4,7	1,2	1,4	-	0,5	1,7	0,9	2,5
Muult tervishoiutöötajalt*/ From other medical professional*	-	-	1,9	3,1	2,6	1,7	1,2	0,7	1,0	1,0	1,7	1,1	1,4
Teistelt/ From another person	15,6	15,5	20,4	21,7	29,5	20,9	3,5	6,2	3,7	5,7	5,1	4,9	11,6
Kokku (arv)/ Total (No.)	64	116	157	120	112	569	86	146	190	192	175	789	1358
Arstilt soovitusel saanud/ Advised by a physician	-	4,2	4,9	6,2	6,0	4,7	1,2	1,4	-	0,5	1,7	0,9	2,5
2022	2,7	3,0	6,5	6,8	6,8	5,5	0,9	1,9	2,8	1,6	1,6	1,8	3,3
2020	1,1	2,1	5,3	9,0	4,3	4,8	0,8	0,5	-	2,0	1,3	1,0	2,5
2018	-	4,7	7,3	7,3	8,8	6,2	0,8	-	0,8	1,5	1,1	0,9	3,0
2016	-	2,3	4,8	10,8	6,7	5,4	-	1,5	0,4	1,0	1,4	1,0	2,7
2014	0,9	3,5	5,4	6,2	8,3	5,1	0,0	1,7	0,4	1,4	0,7	0,9	2,5
2012	1,1	1,4	7,7	5,2	5,1	4,0	0,0	0,4	0,3	0,9	0,6	0,5	2,0*

**Vastajad, kes olid viimase 12 kuu jooksul tarbinud vähemalt ühte küsimuses 18 märgitud tervishoiuteenust/ Respondents who in the past 12 months had consumed at least one health care service listed in Question 18

Tabel 3-75. Viimasel 12 kuul vähemalt kord nädalas korraga 6 või rohkem alkoholiühikut tarvitanud vastajate jaotus (%) alkoholi tarvitamise vähendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed six or more standard drinks at once at least once a week during the past 12 months by reducing alcohol consumption, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah, viimase 12 kuu vältel/ Yes, in the past 12 months	14,3	36,8	18,4	16,7	19,2	20,6	-	14,3	7,1	-	18,2	9,8	18,0
Jah, juba varem/ Yes, before	14,3	-	12,2	13,3	30,8	14,5	-	14,3	-	57,1	18,2	17,1	15,1
Pole kunagi vähendanud/ Have never reduced	71,4	63,2	69,4	70,0	50,0	64,9	100,0	71,4	92,9	42,9	63,6	73,2	66,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	7	19	49	30	26	131	2	7	14	7	11	41	172
Pole kunagi vähendanud/ Never reduced													
2024	71,4	63,2	69,4	70,0	50,0	64,9	100,0	71,4	92,9	42,9	63,6	73,2	66,9
2022	75,0	87,0	76,7	81,5	57,1	74,9	100,0	66,7	66,7	63,6	66,7	70,5	74,0
2020	90,0	72,5	80,6	77,3	62,5	74,0	100,0	90,0	94,1	53,8	85,7	82,4	75,7
2018	57,1	80,6	69,3	62,1	77,6	71,7	66,7	62,5	64,3	57,9	42,9	58,7	68,9
2016	77,8	67,2	72,5	70,5	49,1	66,5	66,7	76,0	83,3	76,2	50,0	74,0	68,1
2014	77,8	74,6	64,0	77,6	71,2	72,1	76,9	80,0	40,0	72,7	54,5	63,3	70,6
2012	71,4	84,4	75,4	72,6	68,8	75,0	92,9	93,3	58,8	85,7	61,5	78,1	75,6

Tabel 3-76. Vastajate jaotus (%) alkoholi liigtarvitamise tõttu ravi saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having been treated for alcohol abuse, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei/ No	98,6	100,0	99,5	96,3	94,0	97,6	100,0	99,4	100,0	98,7	99,1	99,4	98,6
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	-	-	-	0,6	2,0	0,6	-	-	-	0,4	0,4	0,2	0,4
Varem/ Earlier	1,4	-	0,5	3,1	4,0	1,9	-	0,6	-	0,9	0,4	0,4	1,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	73	128	183	161	151	696	91	156	217	227	235	926	1622
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months													
2024	-	-	-	0,6	2,0	0,6	-	-	-	0,4	0,4	0,2	0,4
2022	-	-	1,8	1,4	-	0,7	-	-	-	-	-	-	0,3
2020	-	-	0,5	1,4	1,0	0,7	-	-	-	-	0,3	0,1	0,3
2018	-	0,5	0,4	-	1,4	0,5	-	-	0,3	0,6	-	0,2	0,3
2016	0,7	0,9	0,8	1,3	-	0,7	-	0,3	-	-	-	0,1	0,3
2014	-	1,8	1,7	1,0	0,9	1,2	-	-	-	-	0,5	0,1	0,6
2012	0,5	0,8	0,5	1,6	0,4	0,8	0,5	-	0,3	-	-	0,1	0,4

Tabel 3-77. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul mitteametlikust müügikohast alkoholi ostmise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having purchased alcohol from a nonofficial selling-place in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Kokku	Naised/ Females						Kokku	Total
	Vanuserühm/ Age group					Total		Vanuserühm/ Age group					Total		
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			
Ei/ No	90,4	95,1	97,5	98,9	97,8	96,6	96,0	98,5	99,6	98,5	97,3	98,1	97,5		
Üks kord/ Once	1,1	-	-	-	-	0,1	-	0,5	-	-	0,3	0,2	0,2		
Mõned korrad/ Sometimes	3,2	3,5	1,0	1,1	1,1	1,7	2,4	0,5	-	0,8	1,0	0,8	1,2		
Sageli/ Often	5,3	1,4	1,5	-	1,1	1,5	1,6	0,5	0,4	0,8	1,4	0,9	1,1		
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
Kokku (arv)/ Total (No.)	94	144	201	182	181	802	124	195	258	266	292	1135	1937		

Tabel 3-78. Vastajate jaotus (%) narkootiliste ainete või retseptiravimite tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of narcotic substances or prescription medicines, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei ole tarvitanud/ Never	72,6	68,1	70,1	91,1	97,2	80,9	81,3	75,5	86,0	94,3	99,0	89,0	85,6
Jah, viimase 12 kuu jooksul/ yes, during past 12 months	16,8	16,0	8,0	-	-	6,9	4,1	7,1	3,1	0,4	0,3	2,6	4,4
Jah, varem/ Yes, before	10,5	16,0	21,9	8,9	2,8	12,3	14,6	17,3	10,9	5,3	0,7	8,5	10,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	95	144	201	180	179	799	123	196	258	265	290	1132	1931

Tabel 3-79. Viimase 12 kuu jooksul narkootiliste aineid või retseptiravimeid tarvitanud vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents by having used narcotic substances or prescription during past 12 months by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	15,4	19,4	7,2	-	-	8,0	7,1	12,8	2,9	-	-	4,1	5,7
Muu linn/ Other town	30,8	12,2	8,5	-	-	7,9	5,4	1,7	3,2	-	-	1,4	4,0
Maapiirkond/ Rural area	6,7	14,6	8,2	-	-	4,9	-	3,8	3,3	1,2	1,0	1,9	3,2
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	16,7	12,5	10,5	-	-	5,2	-	-	4,8	-	-	1,3	3,2
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	20,0	50,0	-	-	-	5,6	12,5	-	-	-	-	1,1	2,7
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	25,9	14,0	7,8	-	-	8,8	-	4,1	3,9	-	1,4	1,8	4,7
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	-	13,3	-	-	3,1	-	6,3	-	-	-	0,9	1,7
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	13,5	18,3	7,7	-	-	7,0	6,2	10,2	3,3	0,8	-	3,7	5,1
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	16,5	16,7	9,4	-	-	7,7	4,7	7,2	4,7	0,5	0,5	3,1	5,0
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	18,8	14,7	3,9	-	-	4,8	-	7,1	-	-	-	1,1	2,6
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	12,0	45,5	13,0	-	-	13,6	5,6	-	-	-	-	3,1	8,9
Kesk-/ Secondary	18,2	25,8	10,7	-	-	10,9	3,6	4,8	4,0	-	-	2,4	6,3
Keskeri-/ Secondary-vocational	28,6	15,2	8,8	-	-	5,9	5,9	6,3	3,4	-	-	1,8	3,6
Kõrg-/ University	9,1	7,4	5,4	-	-	3,7	-	8,3	3,0	0,7	0,8	2,9	3,2
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	23,1	25,9	5,8	-	-	7,9	2,6	8,3	4,0	-	-	2,5	4,4
900–1299 eurot/ 900–1299 €	12,0	22,6	5,3	-	-	6,4	7,0	6,4	3,2	-	-	2,4	3,8
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	15,8	18,8	7,9	-	-	7,6	5,0	10,3	-	2,0	-	2,8	4,8
≥1700 eurot/ ≥1700 €	13,0	5,6	11,0	-	-	5,9	-	4,9	4,2	-	2,5	2,9	4,5
Aasta/ Year													
2024	16,8	16,0	8,0	-	-	6,9	4,1	7,1	3,1	0,4	0,3	2,6	4,4
2022	12,5	16,0	10,4	6,6	0,5	8,9	15,4	7,7	2,2	1,6	0,6	4,1	6,1
2020	29,2	18,5	8,1	2,8	1,5	10,2	17,2	7,1	3,2	1,9	1,0	5,0	7,1

Tabel 3-80. Viimasel 30 päeval narkootilisi aineid või retseptiravimeid tarvitanud vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustatunnuste järgi/ Distribution (%) of respondents by having used narcotic substances or prescription medicines during past 30 days by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	15,4	19,4	10,1	-	4,4	9,4	7,1	12,8	3,9	3,4	1,1	5,4	7,0
Muu linn/ Other town	19,2	14,6	8,5	-	-	7,0	5,4	3,4	3,2	-	-	1,7	3,8
Maapiirkond/ Rural area	6,7	17,1	13,7	3,3	-	7,4	2,3	3,8	2,2	1,2	1,0	1,9	4,3
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	16,7	-	5,3	-	-	2,6	-	9,1	-	-	-	1,3	1,9
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	50,0	-	-	-	3,7	-	-	-	-	-	-	1,4
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	18,5	18,0	11,8	3,0	-	10,2	3,3	4,1	3,9	-	1,4	2,1	5,6
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	9,1	13,3	6,7	-	6,2	7,7	6,3	-	-	-	1,9	3,5
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	13,5	18,3	12,5	-	2,9	8,8	6,2	10,2	4,0	3,3	0,8	4,6	6,3
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	15,2	18,5	12,8	1,7	0,8	9,3	4,7	8,5	4,1	2,0	0,5	3,6	5,9
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	6,3	14,7	5,9	-	2,0	4,8	5,9	4,8	1,2	-	1,3	1,8	3,0
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	12,0	45,5	17,4	-	9,1	16,0	5,6	-	33,3	-	-	6,2	11,6
Kesk-/ Secondary	13,6	22,6	17,9	-	-	10,3	5,5	9,5	-	-	-	3,4	6,6
Kesk-eri-/ Secondary-vocational	21,4	18,2	5,3	1,5	-	5,5	5,9	6,3	3,4	-	-	1,8	3,5
Kõrg-/ University	9,1	10,3	10,8	1,4	1,7	6,6	-	7,5	2,4	2,6	1,6	3,3	4,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	11,5	29,6	13,5	4,4	-	9,9	2,6	8,3	5,0	2,3	-	3,3	5,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	20,0	19,4	10,5	-	1,9	8,5	4,7	8,5	-	1,2	-	2,1	4,4
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	10,5	21,9	5,3	-	-	7,0	15,0	5,1	2,1	2,0	-	3,2	4,8
≥1700 eurot/ ≥1700 €	8,7	7,4	12,3	-	2,8	6,8	-	8,2	4,2	-	5,0	4,3	5,6
Aasta/ Year													
2024	13,7	17,4	10,9	1,1	1,1	8,0	4,9	7,7	3,1	1,5	0,7	3,1	5,1
2022	10,7	14,1	9,0	6,1	0,5	7,9	12,6	6,1	1,8	1,6	0,3	3,4	5,3
2020	23,3	16,3	6,1	2,8	1,5	8,5	12,6	5,5	3,2	1,6	1,0	4,0	5,8

Tabel 3-81. Viimasel 30 päeval narkootiliste aineid või retseptiravimeid tarvitanute jaotus (%) tarvitatud aine(t)e, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having used narcotic substances or prescription medicines during the past 30 days by substance, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Kanep/ Cannabis	11,2	13,4	8,6	0,5	1,1	6,3	3,9	4,7	2,3	1,1	0,7	2,2	3,9
Amfetamiin/ Amphetamine	14,8	10,6	9,5	5,3	9,1	10,2	4,2	-	11,1	-	-	3,6	7,2
Metaamfetamiin	3,7	-	4,8	-	-	2,4	4,2	-	2,8	-	-	1,5	2,0
Rahustid/uinutid arsti korralduseta/ Tranquilizers/sedatives without doctors orders	11,1	4,3	4,8	5,3	-	5,4	12,5	2,1	8,3	-	-	5,1	5,3
Ecstasy	-	-	12,7	-	-	4,8	12,5	6,3	8,3	5,3	-	7,3	5,9
Kokaiin/ Cocaine	7,4	8,5	11,1	-	-	7,8	-	8,3	8,3	5,3	-	5,8	6,9
Heroiin	-	-	4,8	-	-	1,8	-	-	-	-	-	-	1,0
Fentanüül/ Fentanyl	-	2,1	1,6	-	-	1,2	-	-	-	-	-	-	0,7
Opioidsed ravimid arsti korralduseta/ Opioid drugs without doctors orders	-	-	1,6	-	-	0,6	-	2,1	2,8	5,3	-	2,2	-
LSD	3,7	2,1	3,2	-	-	2,4	8,3	-	2,8	-	-	2,2	2,3
GHB	-	-	3,2	-	-	1,2	-	-	5,6	-	-	1,5	1,3
Süntetised kannabinoidid/ Synthetic cannabinoids	-	4,3	1,6	-	-	1,8	-	-	-	-	-	-	1,0
Uimastavad seemned/ hallocinogenic mushrooms	3,7	-	7,9	-	-	3,6	4,2	2,1	8,3	-	1-	4,4	3,9
Katinoonid	-	-	1,6	-	-	0,6	-	-	-	-	-	-	0,3
Muud ained/ Other	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kokku (arv)/ Total (No.)	95	144	201	180	179	799	123	196	258	265	290	1132	1931

Tabel 3-82. Viimasel 30 päeval kanepit tarvitanud vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustatunnuste järgi/
Distribution (%) of respondents by having used cannabis during past 30 days by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	15,0	15,4	9,7	0,0	4,3	8,4	4,5	7,6	3,8	2,2	1,1	3,8	5,7
Muu linn/ Other town	11,5	10,4	3,1	0,0	0,0	4,1	5,1	1,6	1,6	0,0	0,0	1,1	2,3
Maapiirkond/ Rural area	6,3	13,6	12,3	1,6	0,0	6,1	2,2	3,4	1,1	1,2	1,0	1,6	3,5
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	14,3	0,0	5,0	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	11,1	13,0	7,4	0,0	0,0	6,5	3,0	4,1	2,0	0,0	1,4	1,7	3,8
Lääne-Eesti/ Western Estonia	0,0	7,7	6,7	6,3	0,0	4,3	7,7	5,0	0,0	0,0	0,0	1,8	2,7
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	13,0	14,5	11,2	0,0	2,8	7,7	4,5	6,1	3,3	2,4	0,8	3,2	5,1
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	12,2	14,4	9,7	0,8	0,8	7,2	3,6	5,5	3,4	1,5	0,5	2,7	4,5
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	6,3	11,1	5,6	0,0	2,0	4,2	5,6	2,2	0,0	0,0	1,2	1,0	2,3
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	11,5	36,4	12,0	0,0	9,1	13,1	2,7	0,0	16,7	0,0	0,0	3,0	8,6
Kesk-/ Secondary	10,9	16,1	10,3	0,0	0,0	7,2	5,2	4,7	0,0	0,0	0,0	2,4	4,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	14,3	12,8	5,1	0,0	0,0	4,0	5,6	5,9	3,4	0,0	0,0	1,7	2,7
Kõrg-/ University	9,1	9,5	9,4	1,4	1,7	6,1	0,0	4,5	1,8	2,0	1,6	2,3	3,6
Kuusissetulek / Monthly income													
<600 eurot/ <600 €	11,1	21,4	11,1	2,2	0,0	7,7	2,5	5,8	3,0	1,2	0,0	2,2	4,1
600–999 eurot/ 600–999 €	16,0	14,3	10,0	0,0	1,8	7,1	4,5	3,7	0,0	1,2	0,0	1,4	3,5
1000–1399 eurot/ 1000–1399 €	5,0	21,2	5,1	0,0	0,0	6,1	9,1	2,4	2,1	1,9	0,0	2,2	3,8
≥1400 eurot/ ≥1400 €	8,3	5,0	8,0	0,0	2,7	4,8	0,0	6,3	4,1	0,0	4,9	3,7	4,3
Aasta/ Year													
2024	11,2	13,4	8,6	0,5	1,1	6,3	3,9	4,7	2,3	1,1	0,7	2,2	3,9
2022	9,8	11,7	7,2	3,8	0,5	6,3	10,5	5,0	1,1	-	-	2,3	4,0
2020	20,8	15,2	4,5	2,3	1,0	7,4	10,3	2,4	2,5	0,6	0,3	2,6	4,5
2018	10,6	6,6	3,1	-	-	3,3	3,8	1,9	-	0,3	-	0,9	1,9

3.6 Toitumine

Küsimustiku toitumist käsitlev osa hõlmab rea erinevaid indikaatoreid, toitumisega seotud käitumist ja toitumisvalikute kohta. *Söögikordade* (vt tabelid 3-83 kuni 3-84) puhul on hinnatud *hommikusöögi*, *lõunasöögi* ja *õhtusöögi* söömise sagedust viimasel 7 päeval. Hommikusööki ei söö 5,8%, lõunat ei söö 2,6% ja õhtusööki ei söö 1,1% vastajatest.

Eridieedi järgimine (vt tabelid 3-85 kuni 3-86) on käsitletud allergiate, taimetoitluse, veganluse, haiguse, kaalu langetamise eesmärgi või individuaalse toitumiskava järgimise ajendite tähendustes. Kaalu langetamise eesmärgil järgib eridieeti 19,2% (16,5% 2022. a) vastanutest, haiguse tõttu 8,8% (6,6% 2022. a) ja taimetoitluse tõttu 5%. Taimetoitlaste või veganite osakaal on võrreldes 2022. a tõusnud nii meeste (4,4% vs 3,5%) kui naiste (7,8% vs 7,2%) vaates.

Köögiviljade, puuviljade/marjade söömise (vt tabelid 3-87 kuni 3-92) soovitatav [13] päevakogus on minimaalselt 300 g köögivilju ja 200 g puuvilju või marju. Keskmiselt 6–7 päeval nädalas söi köögivilju 38,5% ja puuvilju või marju 29,3% vastanutest. Keskmiselt alla 300 g köögivilju päevas söi 67,5% vastanutest (75,2% meestest ja 62,1% naistest), alla 200 g puuvilju või marju söi aga 52,4% (62,4% meestest ja 45,4% naistest).

Leivatooteid (vt tabel 3-93) võiks keskmise energiavajadusega naine võiks süüa päevas 3–4 viilu ja mees 4–6, eelistades rukki-, täistera-, seemneleiba, sepikut, täisterasaia või karaskit. TKU2024 vastanutest 26,5% ei söö tavapäraselt rukki- ega teraleiba.

Kohv sisaldab kofeiini, mida tervele täiskasvanule on ohutu tarvitada päevas kuni 400 mg. Kohvitass (2 dl) sisaldab kofeiini keskmiselt 100–160 mg, espresso (100 ml) aga 70–120 mg, seega pole soovitatav juua kohvi üle 3–4 tassi päevas. Üle viie tassi kohvi päevas jõi keskmiselt 2,3% vastanutest (vt tabel 3-95). *Energiajoogid* on mittealkohoolsed joogid, mis sisaldavad suhkruid, kofeiini jt ergutava toimega aineid. Energiajookides sisalduvad kofeiini ning suhkru kogused võivad omada tervist kahjustavat mõju. Energiajooke (vt tabel 3-96) jõi rohkem kui kahel päeval nädalas 4,6% vastanutest, kuid energiajookide tarvitamine oli märksa sagedasem 16–24 a meeste hulgas (19,5%) ja 16–24 a naiste hulgas (22,7%).

Viimase 12 kuu jooksul oli arstilt soovitusel toitumisharjumuste muutmiseks saanud 17,1% vastanutest (tabel 3-98). *Toitumisharjumuste muutmine* (vt tabelid 3-99 kuni 3-103) hõlmab indikaatoreid *rasva vähendamise*, *loomse rasva osakaalu vähendamise* ja *taimse rasva osakaalu suurendamise*, *suhkru tarvitamise vähendamise*, *soola tarvitamise vähendamise* ja *dieedi pidamise* kohta.

Tabel 3-83. Vastajate jaotus (%) viimase 7 päeva söögikordade regulaarsuse, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by regularity of meals in past 7 days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Hommikusöök/ Breakfast													
6–7 päeval/ 6–7 days	57,1	52,6	66,0	73,7	77,7	67,0	48,7	68,8	75,8	78,6	80,3	73,6	70,9
3–5 päeval/ 3–5 days	20,9	23,4	14,4	11,1	10,1	15,0	21,8	14,5	11,7	10,3	9,3	12,3	13,4
1–2 päeval/ 1–2 days	12,1	16,1	12,4	9,4	7,8	11,3	16,0	12,4	8,5	6,1	7,2	9,0	10,0
Mitte kordagi/ Never	9,9	8,0	7,2	5,8	4,5	6,7	13,4	4,3	4,0	5,0	3,1	5,1	5,8
Lõuna/ Dinner													
6–7 päeval/ 6–7 days	68,5	70,1	69,5	67,0	72,5	69,6	50,0	70,8	78,3	72,6	69,4	70,3	70,0
3–5 päeval/ 3–5 days	21,7	22,6	20,3	21,6	18,0	20,6	28,8	19,5	17,7	20,5	21,8	20,9	20,8
1–2 päeval/ 1–2 days	6,5	2,9	7,6	8,5	7,3	6,8	13,6	7,6	3,6	6,1	5,6	6,5	6,6
Mitte kordagi/ Never	3,3	4,4	2,5	2,8	2,2	2,9	7,6	2,2	0,4	0,8	3,2	2,3	2,6
Õhtusöök/ Supper													
6–7 päeval/ 6–7 days	82,6	86,2	83,8	80,2	82,0	82,9	67,2	78,9	79,5	77,9	76,5	76,9	79,4
3–5 päeval/ 3–5 days	13,0	9,4	10,1	14,0	9,0	10,9	23,5	18,4	16,1	17,5	13,0	16,8	14,4
1–2 päeval/ 1–2 days	3,3	2,9	4,5	5,2	6,2	4,6	8,4	2,2	4,0	3,8	9,1	5,4	5,1
Mitte kordagi/ Never	1,1	1,4	1,5	0,6	2,8	1,5	0,8	0,5	0,4	0,8	1,4	0,8	1,1
Kokku (arv)/ Total (No.)	92	138	198	172	178	778	119	185	249	263	285	1101	1879

Tabel 3-84. Hommikusöögi mittesööjate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who never have breakfast by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	2,8	8,5	4,3	7,2	0,0	5,0	12,5	1,2	3,0	3,4	0,0	3,0	3,8
Muu linn/ Other town	4,0	7,7	3,6	2,1	1,8	3,6	7,9	7,7	6,5	3,2	5,1	5,5	4,7
Maapiirkond/ Rural area	23,3	7,7	13,2	7,4	8,9	11,1	19,5	6,0	3,4	8,8	4,0	7,0	8,8
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	33,3	0,0	16,7	0,0	8,3	9,5	42,9	11,1	5,0	6,7	12,5	12,0	10,7
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	20,0	25,0	0,0	0,0	4,5	5,8	12,5	8,3	18,8	0,0	3,0	6,4	6,2
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia													
Lääne-Eesti/ Western Estonia	0,0	16,7	0,0	0,0	5,3	4,7	16,7	13,3	0,0	8,0	0,0	5,7	5,3
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	6,1	9,0	5,9	5,1	0,0	5,2	11,1	1,0	3,5	3,4	0,8	3,2	4,0
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	9,3	6,9	7,0	6,8	4,8	6,8	12,6	5,5	2,4	5,0	2,9	5,0	5,7
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	12,5	9,1	8,0	3,8	2,0	5,9	18,8	0,0	7,3	4,9	3,8	5,4	5,6
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	12,0	27,3	29,2	0,0	9,1	17,5	11,8	50,0	40,0	22,2	10,0	16,7	17,1
Kesk-/ Secondary	9,5	6,9	7,1	12,5	5,0	8,2	18,5	10,8	9,1	2,9	6,3	10,3	9,3
Keskeri-/ Secondary-vocational	16,7	3,3	1,9	6,2	7,5	5,8	6,3	0,0	3,5	7,1	2,8	3,9	4,7
Kõrg-/ University	0,0	6,2	4,4	3,1	0,0	3,5	6,7	2,6	2,4	3,4	1,6	2,6	2,9
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	3,8	11,5	11,5	4,5	5,8	7,5	7,9	4,3	4,2	3,5	5,4	4,8	5,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	13,0	6,5	5,7	0,0	5,5	5,5	19,0	2,3	1,6	7,3	2,0	5,5	5,5
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	16,7	3,4	0,0	10,3	6,5	6,5	15,8	5,3	6,5	0,0	0,0	3,8	4,9
≥1700 eurot/ ≥1700 €	9,1	8,0	8,6	6,5	0,0	6,7	11,8	5,3	4,5	9,8	2,5	6,0	6,4
Aasta/ Year													
2024	9,9	8,0	7,2	5,8	4,5	6,7	13,4	4,3	4,0	5,0	3,1	5,1	5,8
2022	4,7	11,8	7,1	2,0	5,6	6,3	5,2	3,2	7,1	6,1	3,8	5,1	5,6
2020	11,9	9,7	8,5	8,0	2,6	7,7	7,1	2,0	5,1	3,0	3,0	3,8	5,4
2018	5,7	5,6	10,2	5,5	5,3	6,5	7,1	5,0	4,7	5,9	4,1	5,2	5,7
2016	3,5	8,5	6,2	6,4	4,0	5,9	7,3	7,9	6,2	7,1	3,5	6,2	6,1
2014	9,8	11,8	11,3	7,1	3,9	8,7	6,4	8,0	5,7	5,6	4,1	5,8	6,9
2012	6,8	7,4	5,8	6,3	4,5	6,2	7,5	6,2	8,0	6,2	3,3	6,1	6,1

Tabel 3-85. Vastajate jaotus (%) eridieedi järgimise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by following special diet, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Allergiate tõttu/ Due to allergies	2,7	2,3	2,9	3,6	1,6	2,7	9,1	6,3	8,3	5,3	6,2	6,8	5,2
Taimetoitluse tõttu/ Due to being vegetarian	1,3	3,9	3,6	4,3	2,4	3,3	6,4	9,1	5,3	4,9	6,2	6,2	5,0
Veganluse tõttu/ Due to being vegan	1,3	1,6	1,2	1,4	0,0	1,1	4,6	2,9	0,4	0,4	1,4	1,6	1,4
Haiguse tõttu/ Due to disease	2,7	4,7	5,3	4,3	7,8	5,1	7,3	10,3	7,4	10,6	19,0	11,3	8,8
Kaalu langetamise eesmärgil/ For losing weight	12,0	13,2	15,4	12,1	16,4	14,0	17,4	18,4	21,7	30,0	22,0	22,7	19,2
Individuaalne toitumiskava spordi tõttu/ Due to sports-related individual diet regime	10,7	9,2	7,6	2,2	0,0	5,6	5,6	4,0	4,8	1,8	1,0	3,2	4,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	75	129	169	141	128	642	109	174	230	230	214	957	1599

Tabel 3-86. Taimetoitlaste/veganite jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents are vegetarian/vegan by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	-	5,5	4,6	6,9	2,9	4,5	13,2	10,1	5,4	3,9	6,0	7,1	6,1
Muu linn/ Other town	5,3	5,6	4,2	-	-	2,8	8,8	10,4	5,3	2,7	9,7	6,9	5,3
Maapiirkond/ Rural area	-	2,7	1,8	4,3	2,0	2,3	2,7	8,5	5,1	9,6	3,8	6,0	4,5
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	-	13,3	7,7	5,6	14,3	12,5	10,5	7,1	10,5	10,4	8,3
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	-	-	-	-	16,7	-	20,0	-	5,9	7,5	5,1
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	4,5	2,3	4,8	-	-	2,4	3,8	14,0	2,2	4,3	5,7	5,9	4,5
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	9,1	-	-	-	2,3	-	6,7	-	5,6	4,2	3,4	3,0
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	-	6,3	4,2	4,9	1,8	3,9	10,2	9,2	4,7	6,8	6,3	7,0	5,7
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	-	3,1	2,3	3,9	2,3	2,5	9,5	11,0	4,6	5,7	4,4	6,7	5,0
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	7,7	10,0	7,5	5,3	-	5,8	-	5,3	6,7	4,3	12,0	6,7	6,4
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	-	-	16,7	-	1,8	6,9	-	-	25,0	-	8,3	4,9
Kesk-/ Secondary	-	3,4	3,7	7,7	-	2,8	7,8	24,2	-	-	7,9	8,8	6,1
Keskeri-/ Secondary-vocational	10,0	3,6	-	2,0	2,7	2,4	-	6,7	2,0	3,4	8,2	4,8	3,8
Kõrg-/ University	-	5,0	6,2	3,5	2,0	4,2	21,4	6,4	7,3	6,2	4,3	6,7	5,8
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	-	-	2,5	6,7	-	2,1	9,1	12,2	7,0	5,6	12,5	8,7	6,5
900–1299 eurot/ 900–1299 €	4,8	10,7	-	6,7	2,6	4,8	5,1	11,6	7,0	7,4	1,4	6,1	5,6
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	-	3,6	3,1	3,3	-	2,4	15,8	-	4,5	2,1	6,1	4,6	3,7
≥1700 eurot/ ≥1700 €	-	4,3	5,9	2,2	3,2	3,8	6,3	13,2	-	5,9	6,5	6,9	5,2
Aasta/ Year													
2024	1,3	4,7	3,6	4,3	1,6	3,3	8,3	9,8	5,3	5,4	6,2	6,7	5,3
2022	3,7	6,9	3,3	2,0	2,0	3,5	12,6	11,2	6,0	4,8	5,1	7,2	5,7
2020	2,6	2,9	3,1	0,5	0,5	1,8	7,8	5,6	4,3	2,9	1,0	3,9	3,0

Tabel 3-87. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul köögivilja söömise, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by consumption of vegetables in the past seven days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
6–7 päeval/ 6–7 days	26,1	29,0	22,4	27,6	24,3	25,6	40,7	51,4	46,8	52,5	44,4	47,6	38,5
3–5 päeval/ 3–5 days	38,0	42,8	42,9	44,3	42,2	42,4	38,1	35,7	35,2	31,6	32,4	34,0	37,5
1–2 päeval/ 1–2 days	29,3	22,5	31,6	24,7	30,6	27,9	16,1	13,0	15,6	14,8	22,2	16,7	21,4
Mitte kordagi/ Never	6,5	5,8	3,1	3,4	2,9	4,0	5,1	-	2,4	1,1	1,1	1,6	2,6
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	92	138	196	174	173	773	118	185	250	263	284	1100	1873

Tabel 3-88. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul keskmiselt päevas) söödud köögiviljade koguse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by average amount of consumed vegetables per day in the past seven days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei söönud/ Did not have any	10,0	6,7	4,1	6,5	5,3	6,1	4,5	1,1	2,1	1,6	3,1	2,3	3,9
<100 g	14,4	14,8	13,8	10,1	14,1	13,3	7,1	4,5	6,2	7,5	7,7	6,7	9,4
100–199 g	24,4	27,4	31,3	35,1	42,4	33,1	24,1	21,8	24,8	27,5	28,0	25,7	28,8
200–299 g	15,6	22,2	22,1	27,4	22,9	22,7	25,9	28,5	26,9	23,5	31,1	27,4	25,4
≥300 g	35,6	28,9	28,7	20,8	15,3	24,8	38,4	44,1	40,1	40,0	30,1	37,9	32,5
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	90	135	195	168	170	758	112	179	242	255	286	1074	1832

Tabel 3-89. Mitte kordagi või vähem kui 300 g päevas köögivilju (värskelt või toidu koostises) söönute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed vegetables (fresh or as ingredients in a dish) less than 300 g per day or never by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	73,0	67,8	71,0	80,9	81,4	74,6	55,0	56,8	52,6	52,9	65,2	56,6	64,1
Muu linn/ Other town	54,2	79,5	67,8	80,4	90,2	76,3	74,3	55,1	66,7	61,5	69,3	65,2	69,5
Maapiirkond/ Rural area	62,1	67,6	74,6	75,9	82,9	74,9	56,8	55,1	63,2	66,2	75,0	65,3	69,5
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	50,0	62,5	70,6	82,4	71,4	71,0	57,1	75,0	60,0	80,0	83,3	73,0	72,0
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	80,0	75,0	83,3	90,9	95,0	88,5	75,0	63,6	87,5	52,2	74,3	69,9	76,6
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	60,0	77,8	69,4	78,1	83,7	74,7	69,2	45,5	64,6	65,3	65,7	62,4	67,6
Lääne-Eesti/ Western Estonia	60,0	63,6	60,0	64,3	100,0	73,0	80,0	73,3	73,7	58,3	84,4	74,0	73,6
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	67,3	68,7	72,5	79,8	82,4	74,7	54,1	55,4	53,2	55,9	64,8	57,0	64,3
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	64,0	69,3	72,7	78,6	84,9	74,7	61,9	54,3	60,9	61,7	70,4	62,5	67,5
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	66,7	75,8	68,6	81,5	83,0	76,5	60,0	63,2	57,5	53,3	69,1	60,9	67,5
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	70,8	81,8	73,9	70,0	72,7	73,4	71,9	100,0	100,0	66,7	90,9	77,8	75,2
Kesk-/ Secondary	60,5	64,3	82,1	87,1	88,9	75,9	55,8	60,0	40,9	67,7	71,7	60,8	67,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	63,6	66,7	63,0	71,7	74,2	69,1	76,9	72,4	68,5	56,5	75,2	68,9	69,0
Kõrg-/ University	72,7	73,8	72,2	83,3	94,8	79,7	46,7	50,0	58,6	59,7	62,6	57,7	65,2
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	73,1	64,0	72,0	79,1	84,3	75,9	76,3	66,7	58,1	58,5	74,4	65,5	69,3
900–1299 eurot/ 900–1299 €	60,9	77,4	64,9	80,6	78,8	73,7	57,9	55,8	59,7	60,0	73,2	63,1	66,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	52,9	75,0	73,0	75,0	82,8	73,5	52,6	51,4	66,7	68,6	60,3	61,4	66,4
≥1700 eurot/ ≥1700 €	68,2	68,6	73,2	80,0	94,1	76,3	40,0	50,0	57,1	52,5	66,7	54,7	66,4
Aasta/ Year													
2024	64,4	71,1	71,3	79,2	84,7	75,2	61,6	55,9	59,9	60,0	69,9	62,1	67,5
2022	64,6	63,7	74,5	78,6	82,8	74,0	67,2	57,9	60,0	70,6	70,1	65,5	69,0
2020	64,9	65,1	75,5	80,0	81,6	74,4	59,8	55,1	63,3	63,7	64,3	61,6	66,8
2018	67,8	68,9	74,5	80,0	81,7	75,4	56,4	56,8	58,5	64,7	72,1	62,5	67,7
2016	67,6	68,8	74,3	77,3	80,7	74,4	55,3	55,9	58,7	66,3	70,5	62,3	67,2
2014	70,6	79,8	72,8	82,7	79,5	77,6	61,9	60,7	66,8	67,6	69,8	66,0	70,6
2012	72,4	75,2	78,8	84,3	81,8	78,6	63,6	65,8	67,8	69,3	66,6	66,9	71,8

Tabel 3-90. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul puuviljade/marjade söömise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of fruits/berries in the past seven days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku	
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			
6–7 päeval/ 6–7 days	17,6	15,2	19,4	25,0	23,9	20,7	26,3	28,1	33,2	39,9	41,6	35,4	29,3	
3–5 päeval/ 3–5 days	35,2	34,1	39,3	29,1	33,0	34,2	32,2	45,4	36,8	34,6	36,7	37,2	35,9	
1–2 päeval/ 1–2 days	37,4	38,4	29,6	39,0	33,5	35,1	32,2	20,5	26,8	20,9	18,9	22,9	27,9	
Mitte kordagi/ Never	9,9	12,3	11,7	7,0	9,7	10,1	9,3	5,9	3,2	4,6	2,8	4,5	6,8	
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Kokku (arv)/ Total (No.)	91	138	196	172	176	773	118	185	250	263	286	1102	1875	

Tabel 3-91. Viimase seitsme päeva jooksul keskmiselt päevas söödud puuviljade/marjade* kogus/ Average amount of consumed fruits/berries* per day in the past seven days

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei söönud/ Did not have any	12,6	12,9	9,3	8,3	10,1	10,3	8,8	6,7	3,8	3,1	3,2	4,5	6,9
<100 g	19,5	22,7	13,9	20,2	20,1	18,9	14,0	9,4	13,4	13,7	10,3	12,1	14,9
100–199 g	29,9	30,3	30,9	39,3	33,7	33,2	28,9	27,8	27,6	31,0	28,4	28,8	30,6
≥200 g	37,9	34,1	45,9	32,1	36,1	37,6	48,2	56,1	55,2	52,2	58,2	54,7	47,6
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	87	132	194	168	169	750	114	180	239	255	282	1070	1820

* värselt või toidu koostises/ fresh or as ingredients in a dish

Tabel 3-92. Mitte kordagi või vähem kui 200 g päevas puuvilju/marju söönute jaotus/ Distribution (%) of respondents who consumed fruits/berries never / less than 200 g per day

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	61,8	68,4	42,0	72,1	66,7	61,5	52,5	47,5	48,9	44,8	33,7	44,6	51,5
Muu linn/ Other town	58,3	61,5	56,1	63,0	70,0	62,0	47,2	36,7	48,3	44,4	52,0	46,5	52,7
Maapiirkond/ Rural area	65,5	66,7	64,7	66,7	58,4	63,6	55,3	45,1	37,9	55,1	38,9	45,0	53,0
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	66,7	50,0	61,1	61,1	54,5	58,3	42,9	66,7	15,8	33,3	60,9	42,5	50,3
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	60,0	75,0	63,6	80,0	68,4	69,4	62,5	45,5	62,5	54,5	56,3	56,2	60,9
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	60,0	65,9	49,0	65,6	69,0	61,5	44,4	33,3	43,8	51,3	47,1	45,1	52,0
Lääne-Eesti/ Western Estonia	60,0	45,5	71,4	57,1	52,6	57,1	63,6	46,7	31,6	43,5	36,4	41,6	47,6
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	63,0	70,8	52,0	70,2	65,7	63,6	52,5	46,0	48,9	47,1	33,1	44,7	52,5
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	62,5	61,2	54,9	66,1	63,3	61,2	51,5	39,7	40,3	46,9	41,3	43,5	50,7
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	60,0	78,8	53,1	72,2	62,2	65,3	53,3	60,5	53,2	52,5	43,0	51,1	57,1
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	58,3	45,5	68,2	80,0	81,8	65,4	51,5	100,0	75,0	57,1	81,8	60,7	63,4
Kesk-/ Secondary	63,4	63,0	65,5	80,6	65,7	67,5	50,9	44,1	50,0	34,4	40,0	44,1	55,0
Keskeri-/ Secondary-vocational	72,7	71,4	48,1	62,9	57,1	59,2	69,2	51,6	46,3	51,5	44,2	48,5	53,3
Kõrg-/ University	60,0	67,7	50,6	64,1	64,9	60,7	40,0	41,2	42,8	48,6	36,4	42,5	48,7
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	58,3	58,3	56,9	73,8	62,5	62,4	63,2	52,4	46,2	50,6	46,6	50,0	54,4
900–1299 eurot/ 900–1299 €	56,5	71,0	57,1	57,1	75,0	64,8	43,6	36,4	41,7	43,2	42,1	41,7	49,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	62,5	64,3	64,9	64,9	69,0	65,3	52,6	32,4	46,7	51,0	35,6	42,7	52,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	72,7	67,3	45,1	72,0	47,1	58,8	37,5	50,0	43,9	45,0	42,1	45,0	52,5
Aasta/ Year													
2024	62,1	65,9	54,1	67,9	63,9	62,4	51,8	43,9	44,8	47,8	41,8	45,3	52,4
2022	50,5	51,6	63,5	61,2	68,7	60,2	42,7	43,4	47,1	41,5	40,4	42,9	50,1
2020	49,1	57,4	56,0	68,0	62,6	59,6	37,8	41,6	41,1	43,3	44,7	42,1	49,1
2018	45,8	52,9	61,8	60,9	66,5	58,9	38,0	34,0	37,8	36,3	40,6	37,3	46,0
2016	51,1	56,3	63,7	58,2	62,2	59,0	32,1	35,7	36,5	38,2	39,2	36,9	45,8
2014	53,2	64,7	59,4	62,4	57,5	60,0	34,0	37,2	31,1	34,8	41,6	36,3	45,7
2012	55,1	56,5	53,8	63,4	66,8	59,4	37,3	40,1	44,1	45,2	41,4	42,0	49,2

Tabel 3-93. Vastajate jaotus (%) tavaliselt päevas söödud leiva/saia koguse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by the quantity of black bread/white bread normally consumed per day, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Rukki-, teraleib/ Rye bread, whole wheat black bread													
Üldse mitte/ Not at all	57,3	48,8	25,5	16,1	11,8	28,0	59,3	40,8	24,9	16,3	10,5	25,4	26,5
1–2 viilu/ 1–2 slices	33,7	40,9	54,2	54,8	37,6	45,8	35,4	54,6	63,9	67,3	68,2	61,2	54,9
3–5 viilu/ 3–5 slices	6,7	10,2	18,2	26,2	42,9	22,9	4,4	4,6	11,2	16,3	20,2	13,0	17,1
≥6 viilu/ ≥6 slices	2,2	-	2,1	3,0	7,6	3,1	0,9	-	-	-	1,1	0,4	1,5
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Peenleib/ Fine rye bread:													
Üldse mitte/ Not at all	76,5	81,1	72,6	66,9	63,4	71,5	82,3	87,5	75,1	86,5	78,3	81,6	77,4
1–2 viilu/ 1–2 slices	20,0	15,7	21,3	22,5	30,3	22,3	15,9	11,9	22,6	10,7	18,6	16,2	18,7
3–5 viilu/ 3–5 slices	2,4	2,4	4,9	8,5	4,9	4,8	0,9	0,6	2,3	1,4	3,1	1,8	3,1
≥6 viilu/ ≥6 slices	1,2	0,8	1,2	2,1	1,4	1,4	0,9	-	-	1,4	-	0,4	0,8
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Sepik, terasai/ Brown bread, whole wheat white bread													
Üldse mitte/ Not at all	66,3	66,7	56,2	51,7	44,4	55,7	70,7	55,7	53,8	50,9	39,5	51,9	53,4
1–2 viilu, kuklit/ 1–2 slices, buns	27,0	26,2	32,5	33,8	28,8	30,0	25,9	39,8	41,8	42,7	47,6	41,2	36,7
3–5 viilu, kuklit/ 3–5 slices, buns	5,6	5,6	10,1	13,8	19,4	11,6	3,4	4,5	4,4	6,0	12,1	6,6	8,7
≥6 viilu, kuklit/ ≥6 slices, buns	1,1	1,6	1,2	0,7	7,5	2,6	-	-	-	0,4	0,8	0,3	1,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Sai/ White bread													
Üldse mitte/ Not at all	60,0	67,5	63,1	49,0	51,0	57,8	59,3	73,1	70,2	71,4	69,1	69,5	64,6
1–2 viilu, kuklit/ 1–2 slices, buns	32,9	21,1	26,2	37,4	32,0	29,9	35,4	24,6	23,4	24,6	27,4	26,3	27,7
3–5 viilu, kuklit/ 3–5 slices, buns	7,1	9,8	9,5	12,9	14,3	11,0	3,5	2,3	6,4	4,0	3,0	4,0	6,9
≥6 viilu, kuklit/ ≥6 slices, buns	0,0	1,6	1,2	0,7	2,7	1,3	1,8	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Rukki-, teraleib ja/või sepik, terasai/ Rye, whole wheat black bread and/or brown bread, whole wheat white bread													
Üldse mitte/ Not at all	42,9	36,8	17,1	11,6	5,6	19,7	47,5	24,0	15,6	8,2	5,9	16,2	17,6
1–2 viilu, kuklit/ 1–2 slices, buns	36,3	42,1	45,1	43,6	26,0	38,8	37,3	55,7	55,3	53,9	42,0	49,6	45,1
3–5 viilu, kuklit/ 3–5 slices, buns	16,5	17,3	29,5	32,6	42,9	29,6	13,6	19,7	27,0	35,9	44,4	31,0	30,4
≥6 viilu, kuklit/ ≥6 slices, buns	4,4	3,8	8,3	12,2	25,4	11,9	1,7	0,5	2,0	2,0	7,7	3,2	6,8
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	91	133	193	172	177	766	118	183	244	256	286	1087	1853
Ei söönud rukki-, teraleiba/ Do not eat rye, whole wheat black bread													
2024	57,3	48,8	25,5	16,1	11,8	28,0	59,3	40,8	24,9	16,3	10,5	25,4	26,5
2022	54,7	44,6	29,4	18,5	18,1	30,5	49,6	43,8	25,7	21,7	14,2	27,9	28,9
2020	42,7	38,9	26,6	25,5	23,5	30,2	47,9	32,9	23,6	19,2	15,1	25,4	27,3
2018	47,1	37,9	29,2	27,5	26,4	32,1	45,9	29,7	25,8	19,1	23,2	27,0	29,1
2016	41,3	37,3	30,0	30,9	24,6	32,0	40,8	30,3	22,0	23,6	20,9	26,0	28,4
2014	45,1	38,0	30,0	28,2	28,4	33,0	39,2	28,9	22,1	22,8	20,1	25,3	28,4
2012	44,3	33,3	29,6	29,2	29,6	33,0	37,2	25,2	23,1	20,4	20,4	24,2	27,9

Tabel 3-94. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul kommide, šokolaadi ja/või magusate küpsetiste, kookide söömise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of candy, chocolate and/or sweet pastries, cakes in the past seven days, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
6–7 päeval/ 6–7 days	16,3	10,9	10,8	8,3	9,2	10,6	16,2	14,1	16,1	13,6	11,0	13,9	12,5
3–5 päeval/ 3–5 days	41,3	24,6	29,7	27,8	29,5	29,7	41,0	32,6	25,7	26,0	26,6	28,8	29,2
1–2 päeval/ 1–2 days	37,0	52,2	46,2	51,5	47,4	47,6	35,9	43,5	49,4	51,6	51,8	48,1	47,9
Mitte kordagi/ Never	5,4	12,3	13,3	12,4	13,9	12,1	6,8	9,8	8,8	8,9	10,6	9,3	10,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	92	138	195	169	173	767	117	184	249	258	282	1090	1857

Tabel 3-95. Vastajate jaotus (%) tavaliselt päevas joodava kohvi koguse järgi/ Distribution (%) of respondents by quantity of coffee normally consumed per day

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku	
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			
Üldse mitte/ Not at all	60,4	34,1	27,1	14,1	14,0	26,3	49,6	21,4	16,8	11,9	9,3	18,0	21,4	
1–2 tassi/ 1–2 cups	27,5	37,0	42,7	52,0	57,3	45,3	38,5	61,0	61,1	63,8	63,7	60,0	53,9	
3–5 tassi/ 3–5 cups	12,1	25,4	27,1	28,2	23,6	24,5	10,3	17,1	20,9	22,7	25,6	20,8	22,3	
≥6 tassi / ≥6 cups	0,0	3,6	3,0	5,6	5,1	3,8	1,7	0,5	1,2	1,5	1,4	1,3	2,3	
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Kokku (arv)/ Total (No.)	91	138	199	177	178	783	117	187	244	260	289	1097	1880	

Tabel 3-96. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul energijookide tarbimise järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of energy drinks in the past seven days

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
6–7 päeval/ 6–7 days	4,3	2,9	0,5	1,2	1,1	1,7	7,6	0,5	0,4	0,4	0,4	1,2	1,4
3–5 päeval/ 3–5 days	15,2	5,1	3,6	0,0	2,3	4,2	14,4	3,8	1,2	0,0	0,4	2,6	3,2
1–2 päeval/ 1–2 days	26,1	21,7	13,3	5,9	5,2	12,9	17,8	14,6	4,8	2,7	0,4	6,2	9,0
Mitte kordagi/ Never	54,3	70,3	82,7	92,9	91,4	81,3	60,2	81,1	93,6	96,9	98,9	90,0	86,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	92	138	196	170	174	770	118	185	249	261	277	1090	1860
Tarbisid energijooke rohkem kui kahel päeval nädalas/Consumed energy drinks on more than two days a week													
2024	19,5	8,0	4,1	1,2	3,4	5,9	22,0	4,3	1,6	0,4	0,8	3,8	4,6
2022	18,1	11,8	4,3	1,0	0,5	6,0	9,8	3,2	2,3	0,3	1,0	2,4	3,9
2020	17,1	8,6	2,7	3,6	1,6	5,8	6,0	2,4	0,4	1,0	-	1,6	3,3
2018	7,4	8,6	1,8	1,8	0,5	3,7	6,6	0,9	0,3	-	1,7	1,5	2,4
2016	7,0	6,5	1,3	0,9	1,4	3,2	3,7	1,2	0,6	0,3	0,8	1,1	1,9
2014	6,8	4,1	0,5	1,6	0,5	2,4	5,0	0,7	0,7	0,3	0,3	1,1	1,6
2012	10,4	9,2	6,2	3,1	0,9	5,9	4,7	1,7	0,6	0,5	1,0	1,5	3,3

Tabel 3-97. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul erinevate joogivee liikide tarbimise järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of different types of drinking water in the past seven days

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Joogivesi kraanist või kaevust/ Drinking water from tap or well													
6–7 päeval/ 6–7 days	84,8	70,3	68,9	65,3	64,2	69,2	75,4	73,4	72,7	76,2	75,3	74,6	72,4
3–5 päeval/ 3–5 days	5,4	8,0	9,7	9,2	11,9	9,3	13,6	8,2	8,0	7,7	8,0	8,6	8,9
1–2 päeval/ 1–2 days	2,2	9,4	7,7	9,2	6,8	7,5	5,9	7,6	6,0	5,7	4,9	5,9	6,6
Mitte kordagi/ Never	7,6	12,3	13,8	16,2	17,0	14,1	5,1	10,9	13,3	10,3	11,8	10,9	12,2
Gaseeritud ja pakendatud joogivesi/ Sparkling water in bottle or other container													
6–7 päeval/ 6–7 days	10,9	13,2	12,4	14,4	16,6	13,7	6,0	14,2	10,9	12,6	10,3	11,2	12,2
3–5 päeval/ 3–5 days	14,1	10,3	20,1	18,0	13,1	15,6	10,3	9,3	10,9	11,4	9,2	10,3	12,5
1–2 päeval/ 1–2 days	20,7	19,1	24,7	21,6	22,9	22,1	20,5	23,0	26,3	21,3	18,4	21,9	22,0
Mitte kordagi/ Never	54,3	57,4	42,8	46,1	47,4	48,6	63,2	53,6	51,8	54,7	62,1	56,7	53,3
Gaseerimata pakendatud joogivesi/ Still water in bottle or other container													
6–7 päeval/ 6–7 days	14,3	15,3	14,4	13,6	9,4	13,2	10,2	18,5	15,4	14,9	12,4	14,5	14,0
3–5 päeval/ 3–5 days	7,7	10,2	11,3	9,3	9,9	9,9	5,1	6,5	10,6	8,8	10,5	8,9	9,3
1–2 päeval/ 1–2 days	17,6	19,0	19,0	21,6	21,1	19,8	23,7	13,0	20,3	16,5	17,8	17,9	18,7
Mitte kordagi/ Never	60,4	55,5	55,4	55,6	59,6	57,0	61,0	62,0	53,7	59,8	59,3	58,8	58,0
Muud maitse- ja mineraalveed/ Other flavoured and mineral waters													
6–7 päeval/ 6–7 days	5,5	6,6	4,1	3,6	5,2	4,9	2,5	4,9	3,3	3,1	2,9	3,3	4,0
3–5 päeval/ 3–5 days	15,4	13,1	9,7	6,0	5,2	9,2	9,3	5,5	6,9	3,1	5,1	5,6	7,1
1–2 päeval/ 1–2 days	30,8	27,0	22,6	28,9	20,3	25,2	29,7	22,0	19,9	23,0	14,2	20,6	22,5
Mitte kordagi/ Never	48,4	53,3	63,6	61,4	69,2	60,7	58,5	67,6	69,9	70,8	77,8	70,5	66,4
Kokku (arv)/ Total (No.)	91	137	195	166	172	761	118	182	246	257	275	1078	1839

Tabel 3-98. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul toitumisharjumuste muutmise soovitus saamise järgi/ Distribution (%) of respondents by receiving advice to change dietary habits during the past 12 months

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Arstilt*/ From a physician*	5,4	15,3	13,9	22,6	30,6	18,0	17,4	14,4	13,8	16,6	20,2	16,4	17,1
Muult tervishoiutöötajalt*/ From other medical professional*	2,4	3,1	3,9	9,3	8,7	5,5	10,7	10,2	3,8	7,0	10,5	8,1	6,9
Kokku (arv)/ Total (No.)	112	162	206	169	140	789	139	153	195	180	162	829	1618
Teistelt/ From another person	32,3	22,8	27,2	24,7	31,6	27,3	34,8	25,0	16,8	12,8	18,7	21,0	24,0
Kokku (arv)/ Total (No.)	111	155	197	153	124	740	137	149	190	170	143	789	1529
Arstilt soovitus saanud/ Advised by a physician													
2024	5,4	15,3	13,9	22,6	30,6	18,0	17,4	14,4	13,8	16,6	20,2	16,4	17,1
2022	4,1	10,6	14,6	16,3	16,1	13,2	10,9	11,7	9,3	16,3	11,9	12,3	12,7
2020	4,5	5,9	9,9	10,9	17,2	10,3	7,6	6,3	9,8	12,0	15,5	10,7	10,5
2018	7,3	7,4	15,1	24,8	19,3	15,7	9,4	7,1	8,5	9,2	16,0	10,3	12,4
2016	3,1	5,8	9,7	19,2	16,7	11,6	5,4	6,5	6,7	12,2	14,8	9,7	10,5
2014	8,6	8,6	10,7	15,3	17,2	12,3	8,9	7,4	7,2	12,8	17,6	11,4	11,8
2012	5,3	7,4	11,9	18,0	18,8	12,4	4,5	6,4	9,3	15,9	17,6	11,6	12,0

* Vastajad, kes olid viimase 12 kuu jooksul kasutanud vähemalt ühte küsimuses 18 märgitud tervishoiuteenust/ Respondents who in the past 12 months had used at least one health care service listed in Question 18

Tabel 3-99. Vastajate jaotus (%) rasva kasutamise/söömise vähendamise järgi/ Distribution (%) of respondents by reduction in using/consuming fat

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah, viimasel 12 kuul/Yes, in past 12 months	16,2	22,6	21,2	21,6	21,4	20,9	18,3	21,6	22,7	21,8	24,8	22,1	21,5
Jah, juba varem/ Yes, before	17,2	21,2	27,2	31,2	30,6	26,0	23,2	29,7	32,5	48,3	43,5	36,5	31,4
Mitte kunagi / Have never reduced	66,6	56,2	51,7	47,2	48,1	53,1	58,5	48,8	44,8	30,0	31,6	41,5	47,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	126	173	226	187	165	877	140	160	215	207	194	915	1792
Pole kunagi vähendanud/ Never reduced													
2024	66,6	56,2	51,7	47,2	48,1	53,1	58,5	48,8	44,8	30,0	31,6	41,5	47,2
2022	67,0	56,7	61,3	58,6	53,0	58,6	55,2	51,4	51,3	41,8	36,7	45,8	51,1
2020	60,2	60,6	53,2	50,7	53,8	55,1	51,8	46,8	40,8	31,8	32,6	39,3	45,7
2018	61,5	50,7	54,2	43,7	61,2	53,5	41,2	43,1	37,8	34,8	37,3	38,6	44,7
2016	63,4	57,6	62,1	56,8	51,0	57,7	46,1	43,0	41,7	42,5	42,2	42,8	48,9
2014	64,9	60,6	59,2	61,2	62,3	61,3	44,6	41,1	41,6	40,5	44,4	42,4	50,0
2012	71,2	69,0	62,3	57,9	55,6	63,0	47,9	40,1	44,6	38,6	42,2	42,4	51,1

Tabel 3-100. Vastajate jaotus (%) köögiviljade söömise suurendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by increase in vegetable consumption, sex, and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah, viimasel 12 kuul/Yes, in past 12 months	15,9	23,1	19,7	21,7	22,1	20,7	30,8	24,9	23,3	27,1	24,2	25,8	23,3
Jah, juba varem/ Yes, before	25,0	25,9	33,5	39,4	41,8	33,6	34,1	45,6	41,5	50,1	47,1	44,2	39,0
Pole kunagi suurendanud/ Never increased	59,1	51,0	46,8	38,9	36,1	45,7	35,1	29,4	35,2	22,8	28,7	30,0	37,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	125	173	224	187	162	870	140	160	213	207	196	915	1786
Pole kunagi suurendanud/ Never increased													
2024	59,1	51,0	46,8	38,9	36,1	45,7	35,1	29,4	35,2	22,8	28,7	30,0	37,7
2022	48,1	43,3	57,1	53,2	50,0	50,8	34,3	39,4	41,5	33,2	33,2	36,3	42,3
2020	58,5	50,3	43,7	45,8	45,7	47,9	30,7	28,2	34,7	28,9	26,5	29,6	37,0
2018	55,7	39,4	43,6	42,0	61,2	47,7	28,0	24,7	28,1	30,4	36,5	29,9	37,1
2016	58,6	47,5	60,5	52,6	55,8	54,7	33,5	32,6	33,0	38,1	39,4	35,7	43,5
2014	55,0	52,5	55,7	65,1	62,3	58,3	37,8	32,1	36,2	36,9	39,5	36,7	45,3
2012	67,0	63,5	60,5	60,2	57,2	61,6	41,2	36,6	43,8	42,9	42,0	41,5	50,0

Tabel 3-101. Vastajate jaotus (%) suhkru kasutamise vähendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by reduction in using sugar, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah, viimase 12 kuu vältel/ Yes, in the past 12 months	16,8	21,9	18,9	19,3	15,9	18,7	27,0	21,6	19,4	20,0	17,9	20,8	19,8
Jah, juba varem/ Yes, before	31,1	38,9	43,8	44,6	51,6	42,6	19,1	46,4	48,2	57,4	60,7	48,2	45,5
Pole kunagi vähendanud/ Never reduced	52,1	39,2	37,3	36,2	32,5	38,7	53,9	32,1	32,5	22,5	21,4	31,1	34,8
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	125	173	225	186	164	872	140	161	215	207	194	916	1788
Pole kunagi vähendanud/ Never reduced													
2024	52,1	39,2	37,3	36,2	32,5	38,7	53,9	32,1	32,5	22,5	21,4	31,1	34,8
2022	56,6	45,5	43,4	47,3	40,1	45,5	45,5	38,6	37,4	31,6	27,5	34,6	39,1
2020	46,6	42,9	40,5	39,4	40,7	41,6	34,3	24,6	28,9	25,6	28,1	27,8	33,4
2018	54,1	36,2	40,0	35,9	53,6	43,0	33,5	26,3	29,1	29,2	34,0	30,2	35,4
2016	58,6	49,2	55,6	47,0	47,0	50,9	36,1	34,5	34,5	37,2	36,4	35,8	41,9
2014	67,2	54,8	56,6	67,5	57,0	59,9	43,1	40,1	38,9	38,1	42,2	40,4	48,2
2012	68,2	70,2	66,4	57,5	53,3	62,9	48,3	41,8	51,0	40,5	44,2	45,0	52,5

Tabel 3-102. Vastajate jaotus (%) soola kasutamise vähendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by reduction in using salt, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah, viimase 12 kuu vältel/ Yes, in the past 12 months	7,8	10,2	9,6	11,8	12,9	10,6	11,3	11,5	9,0	12,8	12,1	11,3	10,9
Jah, juba varem/ Yes, before	15,6	22,5	27,0	36,7	41,8	29,3	12,3	28,1	37,0	45,2	50,7	36,4	33,0
Pole kunagi vähendanud/ Never reduced	76,6	67,3	63,5	51,5	45,3	60,1	76,3	60,4	53,9	42,0	37,3	52,3	56,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	123	173	226	187	162	871	140	161	215	207	193	915	1786
Pole kunagi vähendanud/ Never reduced													
2024	76,6	67,3	63,5	51,5	45,3	60,1	76,3	60,4	53,9	42,0	37,3	52,3	56,1
2022	72,6	69,0	66,0	62,6	52,0	63,5	68,7	68,3	57,7	50,0	42,4	55,2	58,7
2020	72,9	66,3	57,4	56,7	57,8	61,1	61,4	54,8	51,6	39,6	36,8	47,1	52,8
2018	76,2	64,8	63,6	52,8	62,5	62,7	60,4	53,1	48,2	43,5	46,8	49,4	54,8
2016	67,6	66,5	65,0	58,1	57,4	62,5	62,8	58,5	52,1	54,4	43,7	53,1	57,0
2014	80,2	67,4	65,8	73,3	67,1	69,8	53,4	53,7	53,7	51,4	51,0	52,4	59,4
2012	74,3	72,6	70,5	67,7	65,8	70,0	62,6	57,2	56,8	54,8	58,1	57,5	62,8

Tabel 3-103. Vastajate jaotus (%) kaalu langetamiseks dieedi järgimise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having been on a diet to lose weight, sex, and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Jah, viimase 12 kuu vältel/ Yes, in the past 12 months	10,2	15,0	10,1	13,3	6,2	11,1	13,2	17,9	18,1	17,8	7,5	15,1	13,1
Jah, juba varem/ Yes, before	9,8	12,9	12,6	12,6	15,0	12,7	17,4	19,7	16,0	21,1	22,3	19,3	16,1
Mitte kunagi / Never	80,1	72,1	77,3	74,2	78,7	76,3	69,3	62,4	65,8	61,0	70,2	65,6	70,8
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	125	173	225	186	161	869	139	161	215	203	189	906	1775
Mitte kunagi / Never													
2024	80,1	72,1	77,3	74,2	78,7	76,3	69,3	62,4	65,8	61,0	70,2	65,6	70,8
2022	83,0	74,9	75,0	80,8	79,7	78,2	69,4	66,3	64,2	71,2	71,8	68,8	72,7
2020	83,9	80,6	78,4	82,3	79,9	80,8	63,9	66,1	65,7	69,8	71,3	67,8	73,1
2018	83,6	80,3	78,7	78,4	86,2	81,2	68,7	66,9	66,2	65,5	76,0	68,9	73,9
2016	90,3	82,6	85,2	80,8	83,9	84,1	73,8	69,5	70,5	69,4	76,0	71,8	76,8
2014	87,8	87,8	83,3	85,9	86,4	86,1	72,6	70,0	66,4	68,8	79,9	72,0	77,6
2012	88,8	89,4	88,6	89,9	87,2	88,8	74,4	67,5	69,0	73,8	78,8	73,0	79,7

3.7 Kehakaal ja kehaline aktiivsus

Kaaluindeks ehk kehamassiindeks (KMI) leitakse kehakaalu (kg) jagamisel pikkuse (m) ruuduga. KMI hindamisel võeti aluseks Maailma Terviseorganisatsiooni soovitatud skaala [14], kus KMI <18,5 tähistab alakaalu, vahemik 18,5–24,9 normaalkaalu, 25,0–29,9 ülekaalu ning KMI ≥30,0 rasvumust (vt tabelid 3-104 kuni 3-113). TKU2024 andmetes oli meeste keskmine KMI 27,1 ja naistel 25,9. Ülekaalus oli 42% meestest ja 26,3% naistest ning rasvunud 20,3% meestest ja 19,5% naistest. Iga neljas ülekaaluline või rasvunud vastaja on saanud arstilt viimase 12 kuu jooksul soovitusel kehakaalu alandamiseks ning 19,3% soovitusel kehalise aktiivsuse tõstmiseks. Enesehinnangu põhjal ei ole siiski umbes pooled (49,9% meestest ja 46,9%) ülekaalus või rasvunud vastajatest kunagi oma kehalist aktiivsust suurendanud ja iga viies (22,1% meestest ja 10,4% naistest) pole kunagi toitumisharjumusi muutnud.

Kehalist aktiivsust käsitlevad küsimused vastajate füüsilise vormi ja kehalise võimekuse, igapäevatöö kehalise pingutuse taseme, jalgsi või jalgrattaga tööle ja koju liikumise ning tervisespordi harrastamise kohta (vt tabelid 3-114 kuni 3-124). Oma füüsilist vormi hindas väga heaks 6,4% ning üsna heaks 29% vastanutest; üsna halva või väga halva vormiga oli 16,8% (15% meestest ja 18% naistest). Igapäevatöös väga vähese kehalise pingutuse tasemega vastajaid oli 46,2%.

Jalgsi või jalgrattaga liikumise kestust on 2012. aastast küsitud tööle/koju liikumise aja kohta. Kui 41,7% vastanutest kulus selleks 30 või enam minutit päevas, siis alla 15 minuti liikumistst oli 30,9% vastanutest. Kehalist aktiivsust on hinnatud ka vabal ajal vähemalt poole tunni vältel tervisespordi harrastamise sagedusega. Kui neli või enam korda nädalas tegeles tervisespordiga 17,7% vastanutest (18,7% meestest ja 17% naistest), siis kord kuus või harvem/üldse mitte tegeles tervisespordiga 25,9% vastanutest ja ligikaudu 7,7% ei saa tervisespordiga tegeleda tervises seisundi tõttu.

TKU2024 sisaldas küsimust ka *ujumisoskuse* (vt tabelid 3-125 ja 3-126) ja kaitseväge ning kaitseliidu kogemuse kohta (vt tabelid 3-127 ja 3-128). Kui 40,7% vastanutest peab end heaks ujujaks ja 48,9% püsib veel vähemalt 2–3 minutit, siis ujuda mitte oskavaid vastanuid on 10,4% (6,1% meestest ja 13,4% naistest). Ajateenistuse (sh vanemal põlvkonnal nõukogude ajal) oli läbinud 51,6% meestest. Tervislike põhjuste tõttu polnud ajateenistuses osalenud 27,4% meestest. Praegusel ajal osaleb Kaitseliidu tegevustes 6,5% meestest ja 3,7% naistest.

Ekraaniaeg (vt tabelid 3-129 ja 3-130) on passiivne, vähese füüsilise aktiivsusega televiisori, arvuti, tahvelarvuti, nutitelefon jt elektrooniliste seadmetega veedetav aeg. Tervise huvides on soovituslik vähendada nii igapäevast istumise kui ekraaniaega [13]. Päevas neli või enam tundi ekraaniaega oli 26,1% vastanutest (31,3% meestest ja 22,5% naistest).

Tabel 3-104. Vastajate jaotus (%) pikkuse (m), kaalu (kg) ja kehamassiindeksi (KMI) keskväärtuste, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by averages of height (m), weight (kg), and body-mass index, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Keskmine pikkus (m)/ Average height (m)	182,0	180,7	181,6	180,0	178,2	180,5	168,5	168,3	166,8	166,8	165,2	167,0	173,7
Keskmine kaal (kg)/ Average weight (kg)	78,8	85,6	88,4	89,9	91,6	87,4	66,0	69,4	70,0	74,3	75,6	71,5	74,4
Keskmine KMI/ Average BMI	24,0	26,1	26,8	27,8	28,9	27,1	23,3	24,4	25,1	26,6	27,7	25,9	26,4
Kokku (arv)/ Total (No.)	88	137	194	179	174	772	115	182	239	264	286	1086	1858

Tabel 3-105. Vastajate jaotus (%) kaaluindeksi (KMI), soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by BMI, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
<18,5	5,7	1,5	0,5	-	0,6	1,2	16,5	4,4	3,8	0,4	0,3	3,5	2,5
18,5–24,9	67,0	45,3	37,6	26,8	23,0	36,5	60,0	59,3	56,5	48,9	38,1	50,6	44,8
25,0–29,9	19,3	38,7	47,4	48,6	43,1	42,0	11,3	23,6	25,9	27,7	33,2	26,3	32,8
≥30,0	8,0	14,6	14,4	24,6	33,3	20,3	12,2	12,6	13,8	23,1	28,3	19,5	19,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	88	137	194	179	174	772	115	182	239	264	286	1086	1858

Tabel 3-106. Normaalkaalus (KMI 18,5–24,9) jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents in normal body weight range (BMI 18,5–24,9) by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	54,3	52,5	40,3	30,0	16,7	38,5	64,1	67,9	56,1	56,2	30,3	53,5	47,4
Muu linn/ Other town	83,3	42,1	34,5	22,4	34,6	38,5	60,5	46,2	58,6	44,8	41,0	48,0	44,2
Maapiirkond/ Rural area	69,0	37,5	37,7	26,7	18,8	33,1	55,3	59,2	55,4	45,6	42,3	50,0	42,5
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	66,7	62,5	33,3	36,8	8,0	31,6	71,4	20,0	47,4	26,7	39,1	39,2	35,3
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	50,0	75,0	25,0	18,2	45,5	37,7	62,5	58,3	57,1	36,0	30,3	42,4	40,7
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	88,0	30,4	42,9	14,7	25,6	37,1	53,6	54,3	63,3	46,2	42,3	50,4	44,8
Lääne-Eesti/ Western Estonia	80,0	58,3	33,3	28,6	15,8	35,4	66,7	42,9	40,0	60,0	48,5	51,0	45,0
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	56,3	49,3	38,0	29,7	21,5	37,3	60,0	68,0	57,7	53,7	34,9	53,7	46,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	67,1	43,1	40,0	29,8	20,5	37,7	63,0	59,4	57,2	49,2	44,9	53,2	46,8
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	66,7	48,5	31,3	21,4	29,2	33,5	40,0	57,9	54,4	47,6	21,5	43,1	39,0
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	66,7	54,5	33,3	27,3	18,2	43,2	61,3	50,0	60,0	22,2	18,2	46,6	44,6
Kesk-/ Secondary	65,0	41,4	32,1	21,9	21,1	37,1	55,6	55,6	54,5	50,0	33,3	49,2	43,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	75,0	30,0	32,1	20,9	20,9	27,6	62,5	40,6	59,3	41,4	29,0	41,2	35,0
Kõrg-/ University	63,6	52,3	44,2	35,3	28,6	41,6	71,4	66,1	55,7	53,6	50,0	56,4	51,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	70,8	46,2	38,5	22,7	23,5	36,0	62,2	43,5	56,0	45,2	31,5	46,1	42,5
900–1299 eurot/ 900–1299 €	65,2	45,2	38,9	20,0	17,3	33,0	39,0	58,1	54,8	40,5	35,4	43,9	40,0
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	66,7	62,1	27,0	20,5	27,6	36,8	84,2	62,2	56,8	57,7	47,5	57,8	49,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	61,9	34,0	41,2	39,2	25,7	38,7	73,3	72,7	59,5	58,5	45,0	61,1	49,0
Aasta/ Year													
2024	67,0	45,3	37,6	26,8	23,0	36,5	60,0	59,3	56,5	48,9	38,1	50,6	44,8
2022	64,1	50,5	38,0	28,0	21,9	37,8	67,4	64,2	57,1	42,3	33,7	50,1	45,0
2020	69,9	49,1	29,3	27,0	21,1	36,0	74,8	65,6	59,6	44,9	30,8	52,2	45,7
2018	70,7	49,8	32,1	24,9	28,5	38,0	69,6	65,1	59,4	50,0	29,9	52,6	46,6
2016	72,5	52,4	34,7	23,8	25,6	38,9	68,1	69,0	56,7	40,6	30,7	50,5	45,8
2014	66,7	54,3	33,3	32,0	29,8	41,2	71,3	67,1	52,0	39,9	28,9	48,6	45,6
2012	71,1	47,2	39,5	33,8	32,8	44,4	75,7	74,1	55,7	39,8	29,9	51,8	48,6

Tabel 3-107. Ülekaaluliste (KMI 25,0–29,9) jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of overweight (BMI 25,0–29,9) respondents by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	31,4	39,0	52,2	45,7	52,4	45,1	5,1	14,8	22,4	27,0	33,7	22,7	31,8
Muu linn/ Other town	4,2	42,1	44,8	53,1	38,5	40,3	13,2	36,5	25,9	27,1	31,0	27,9	32,7
Maapiirkond/ Rural area	17,2	35,0	44,9	48,3	41,3	40,3	15,8	24,5	30,1	29,1	35,1	28,9	34,0
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	33,3	25,0	50,0	47,4	48,0	44,7	0,0	40,0	36,8	53,3	34,8	36,5	40,7
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	0,0	25,0	50,0	72,7	22,7	37,7	12,5	25,0	21,4	28,0	33,3	27,2	31,0
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	8,0	43,5	40,8	52,9	34,9	38,1	21,4	26,1	28,6	23,1	40,8	29,0	32,8
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	33,3	53,3	42,9	52,6	44,6	8,3	57,1	40,0	28,0	21,2	29,8	35,5
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	25,0	38,8	49,0	45,5	50,8	43,6	8,3	16,0	21,9	27,3	31,7	22,8	31,4
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	20,5	37,3	46,9	43,0	46,7	40,9	11,0	25,2	26,4	30,2	32,2	26,7	32,5
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	13,3	45,5	47,9	60,7	37,5	46,0	13,3	18,4	25,3	19,0	34,2	24,8	33,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	16,7	18,2	41,7	45,5	27,3	29,6	6,5	50,0	40,0	44,4	45,5	24,1	27,3
Kesk-/ Secondary	20,0	41,4	60,7	53,1	34,2	40,1	16,7	27,8	27,3	26,5	33,3	25,7	32,4
Keskeri-/ Secondary-vocational	16,7	43,3	53,6	52,2	47,8	48,3	6,3	40,6	22,2	25,7	31,8	28,0	37,2
Kõrg-/ University	27,3	38,5	40,7	42,6	48,2	41,6	7,1	17,0	26,6	27,8	33,6	26,0	31,3
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	16,7	30,8	40,4	54,5	35,3	38,1	10,8	32,6	23,1	31,0	31,5	27,1	31,1
900–1299 eurot/ 900–1299 €	17,4	41,9	55,6	50,0	48,1	45,1	17,1	23,3	29,0	31,0	34,4	28,8	34,6
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	11,1	24,1	62,2	51,3	31,0	40,1	5,3	24,3	27,3	19,2	30,5	23,7	30,6
≥1700 eurot/ ≥1700 €	33,3	50,0	41,2	43,1	57,1	45,3	6,7	14,5	26,2	26,8	40,0	24,4	35,6
Aasta/ Year													
2024	19,3	38,7	47,4	48,6	43,1	42,0	11,3	23,6	25,9	27,7	33,2	26,3	32,8
2022	25,2	36,6	40,4	41,0	43,9	38,7	15,2	20,6	23,6	32,9	32,7	26,7	31,7
2020	15,9	41,5	49,7	42,0	39,7	39,7	13,5	14,8	22,4	32,5	35,3	25,3	31,1
2018	17,9	40,4	45,5	43,8	41,2	39,8	11,0	19,5	20,1	29,5	40,9	26,0	31,6
2016	19,0	36,1	45,5	48,9	42,4	40,1	16,8	17,9	24,9	36,2	34,2	27,3	32,5
2014	21,2	33,8	45,2	45,1	42,5	39,0	11,9	17,8	30,1	34,2	37,3	28,2	32,5
2012	20,7	40,9	39,9	39,0	37,8	35,9	9,8	14,8	25,5	32,8	35,5	25,6	29,9

Tabel 3-108. Rasvunute (KMI ≥ 30) jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of obese (BMI ≥ 30) respondents by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	11,4	6,8	6,0	24,3	31,0	15,4	12,8	12,3	18,4	16,9	34,8	19,9	18,1
Muu linn/ Other town	4,2	15,8	20,7	24,5	26,9	20,4	7,9	9,6	10,3	28,1	28,0	20,1	20,2
Maapiirkond/ Rural area	6,9	25,0	17,4	25,0	38,8	25,2	15,8	16,3	10,8	24,1	22,7	18,5	21,5
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	0,0	12,5	16,7	15,8	44,0	23,7	14,3	40,0	15,8	20,0	26,1	23,0	23,3
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	25,0	0,0	25,0	9,1	31,8	22,6	0,0	0,0	21,4	36,0	36,4	26,1	24,8
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	0,0	23,9	16,3	32,4	37,2	23,4	10,7	15,2	6,1	29,5	16,9	17,6	20,0
Lääne-Eesti/ Western Estonia	0,0	8,3	13,3	28,6	31,6	20,0	16,7	0,0	15,0	12,0	30,3	17,3	18,3
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	12,5	10,4	12,0	24,8	27,7	17,8	13,3	12,0	15,3	19,0	32,5	19,3	18,7
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	8,2	17,6	13,1	27,3	32,0	20,4	11,0	13,3	12,6	20,1	22,9	17,0	18,4
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	6,7	6,1	18,8	17,9	33,3	19,0	20,0	10,5	16,5	33,3	43,0	27,4	23,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	4,2	27,3	25,0	27,3	45,5	22,2	12,9	0,0	0,0	33,3	36,4	19,0	20,9
Kesk-/ Secondary	10,0	10,3	7,1	25,0	44,7	20,4	11,1	13,9	18,2	23,5	33,3	19,9	20,1
Keskeri-/ Secondary-vocational	8,3	26,7	14,3	26,9	31,3	24,1	18,8	12,5	14,8	32,9	38,3	28,3	26,4
Kõrg-/ University	9,1	9,2	14,0	22,1	23,2	16,4	7,1	12,5	13,3	17,9	16,4	14,9	15,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	8,3	23,1	19,2	22,7	39,2	24,4	5,4	17,4	16,5	23,8	37,1	22,5	23,2
900–1299 eurot/ 900–1299 €	13,0	9,7	5,6	30,0	34,6	20,9	22,0	11,6	12,9	27,4	29,2	22,4	21,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	5,6	13,8	10,8	28,2	41,4	21,1	10,5	13,5	11,4	23,1	22,0	17,5	19,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	4,8	14,0	17,6	17,6	17,1	15,6	6,7	9,1	11,9	14,6	15,0	11,9	13,9
Aasta/ Year													
2024	8,0	14,6	14,4	24,6	33,3	20,3	12,2	12,6	13,8	23,1	28,3	19,5	19,9
2022	7,8	10,8	20,7	30,5	34,2	22,3	6,8	10,7	15,8	23,5	33,3	20,1	21,0
2020	9,7	8,8	19,4	30,5	38,2	22,9	3,7	13,1	14,0	21,6	33,0	18,9	20,5
2018	6,5	9,9	21,4	31,3	28,9	21,2	8,8	9,4	16,8	19,6	28,3	17,7	19,1
2016	4,9	10,7	19,0	27,2	30,4	19,8	3,1	7,0	15,7	22,4	35,2	18,7	19,2
2014	7,6	11,9	20,6	22,3	27,2	18,9	5,4	9,1	16,2	24,7	33,6	19,9	19,5
2012	3,9	11,1	20,6	27,1	28,6	18,6	5,5	5,9	16,1	26,0	33,3	19,3	19,0

Tabel 3-109. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul toitumisharjumuste muutmise soovitus saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese respondents by receiving advice in the past 12 months to change dietary habits, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Arstilt*/ From a physician*	11,1	17,7	20,7	23,7	34,0	24,1	29,2	28,8	26,6	23,9	28,8	27,0	25,6
Muult tervishoiutöötajalt*/ From other medical professional*	5,6	5,1	6,8	7,6	9,5	7,4	12,5	14,0	7,6	10,7	15,3	12,1	9,8
Kokku (arv)/ Total (No.)	18	62	92	97	100	369	24	59	79	113	132	407	776
Teistelt/ From another person	33,3	29,3	34,5	29,1	36,8	32,7	62,5	41,8	21,8	17,8	25,0	27,1	29,8
Kokku (arv)/ Total (No.)	59	62	73	48	40	282	69	108	135	129	109	550	832
Arstilt soovitus saanud/ Advised by a physician													
2024	11,1	17,7	20,7	23,7	34,0	24,1	29,2	28,8	26,6	23,9	28,8	27,0	25,6
2022	10,0	15,2	19,7	15,3	16,2	16,3	18,5	22,7	14,3	19,3	16,9	18,1	17,2
2020	11,5	8,0	12,3	13,7	21,5	14,6	11,1	12,1	17,6	20,3	20,8	18,5	16,7
2018	20,8	9,4	19,2	28,9	21,9	21,1	22,2	17,5	12,9	12,2	19,1	16,3	18,6
2016	3,2	8,7	12,7	23,2	19,9	16,4	8,6	14,5	13,2	15,1	18,5	15,6	15,9
2014	8,3	10,6	12,5	16,7	18,6	14,6	17,1	9,5	11,1	16,5	20,5	16,3	15,6
2012	5,6	11,9	14,5	19,4	21,6	16,3	20,0	3,8	13,1	22,4	19,0	17,7	17,1

* Vastajad, kes olid viimase 12 kuu jooksul kasutanud vähemalt ühte küsimuses 18 märgitud tervishoiuteenust/ Respondents who in the past 12 months had used at least one health care service listed in Question 18

Tabel 3-110. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul kaalu langetamise soovitus saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese respondents by receiving advice in the past 12 months to lose weight, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Arstilt*/ From a physician*	17,6	23,0	14,3	29,8	35,1	25,8	29,2	28,3	27,5	28,9	34,6	30,4	28,2
Muult tervishoiutöötajalt*/ From other medical professional*	5,9	8,5	7,2	13,2	13,3	10,6	8,3	8,6	11,1	11,8	22,6	14,2	12,5
Kokku (arv)/ Total (No.)	17	61	84	94	97	353	24	60	80	114	127	405	758
Teistelt/ From another person	47,1	29,3	40,0	38,4	34,9	36,7	58,3	26,3	30,3	19,4	31,7	28,7	32,5
Kokku (arv)/ Total (No.)	17	58	80	86	83	324	24	57	76	108	104	369	693
Arstilt soovitus saanud/ Advised by a physician													
2024	17,6	23,0	14,3	29,8	35,1	25,8	29,2	28,3	27,5	28,9	34,6	30,4	28,2
2022	10,0	15,0	25,9	20,6	21,6	20,6	14,8	22,7	15,4	17,5	22,4	19,5	20,0
2020	7,7	6,7	16,4	17,6	27,5	17,9	29,6	15,2	22,6	19,9	22,9	21,4	19,7
2018	24,0	13,5	22,8	30,2	28,4	24,9	20,0	8,8	19,8	22,1	21,9	19,8	22,2
2016	12,1	8,7	16,3	23,7	20,6	18,1	14,3	13,2	17,1	17,5	21,7	18,3	18,2
2014	16,7	17,6	13,4	21,7	24,0	19,3	14,3	17,8	14,4	19,3	24,7	20,0	19,7
2012	9,4	8,2	17,0	19,5	29,7	18,5	28,1	7,6	13,9	19,6	19,9	18,1	18,2

* Vastajad, kes olid viimase 12 kuu jooksul kasutanud vähemalt ühte küsimuses 18 märgitud tervishoiuteenust/ Respondents who in the past 12 months had used at least one health care service listed in Question 18

Tabel 3-111. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul kehalise aktiivsuse tõstmise soovitus saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese respondents by receiving advice in the past 12 months to increase physical activity, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Arstilt*/ From a physician*	12,5	25,9	14,8	16,3	26,4	19,9	21,7	17,5	16,7	17,4	21,5	18,8	19,3
Muult tervishoiutöötajalt*/ From other medical professional*	6,3	10,3	4,7	7,8	10,6	8,1	4,3	8,9	9,0	7,7	16,5	10,6	9,4
Kokku (arv)/ Total (No.)	16	58	88	92	87	341	23	57	78	109	121	388	729
Teistelt/ From another person	31,3	32,8	35,7	26,4	28,2	30,7	47,8	27,3	27,3	17,8	26,2	25,6	28,0
Kokku (arv)/ Total (No.)	16	58	84	87	78	323	23	55	77	101	103	359	682
Arstilt soovitus saanud/ Advised by a physician													
2024	12,5	25,9	14,8	16,3	26,4	19,9	21,7	17,5	16,7	17,4	21,5	18,8	19,3
2022	10,0	12,5	17,9	11,9	14,4	14,0	15,4	21,6	9,8	13,9	9,2	12,7	13,3
2020	4,0	5,3	10,3	4,0	17,8	9,7	7,4	12,1	16,1	14,8	15,5	14,6	12,3
2018	24,0	8,3	13,4	22,3	16,1	16,2	22,9	12,5	12,1	10,1	11,3	12,0	14,0
2016	9,1	6,5	8,1	13,6	18,5	12,3	14,3	11,8	13,3	12,1	13,9	13,1	12,7
2014	8,3	7,1	8,7	10,8	13,9	10,4	2,9	6,8	10,3	10,3	15,5	11,5	11,0
2012	5,6	8,2	12,7	10,3	15,7	11,3	18,8	5,7	7,3	15,9	13,3	12,6	12,0

* Vastajad, kes olid viimase 12 kuu jooksul kasutanud vähemalt ühte küsimuses 18 märgitud tervishoiuteenust/ Respondents who in the past 12 months had used at least one health care service listed in Question 18

Tabel 3-112. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) kehalise aktiivsuse suurendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese by increasing physical activity, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Viimasel 12 kuul/ In the past 12 months	37,5	26,0	28,6	17,8	8,6	20,5	28,0	34,4	33,7	18,3	16,6	23,5	22,0
Varem/ Earlier	12,5	27,4	31,3	30,5	31,9	29,6	12,0	32,8	25,0	35,1	29,3	29,6	29,6
Mitte kunagi/ Never	50,0	46,6	40,2	51,7	59,5	49,9	60,0	32,8	41,3	46,6	54,1	46,9	48,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	24	73	112	118	116	443	25	64	92	131	157	469	912
Pole suurendanud/ Has not increased													
2024	50,0	46,6	40,2	51,7	59,5	49,9	60,0	32,8	41,3	46,6	54,1	46,9	48,4
2022	35,3	40,2	57,5	58,2	68,9	56,7	35,7	40,8	48,5	54,3	59,5	52,5	54,5
2020	37,9	48,8	45,7	53,8	69,1	54,5	28,6	29,4	37,8	54,0	58,4	48,6	51,5
2018	46,7	35,8	51,0	48,9	71,5	52,8	44,4	38,0	49,5	49,7	60,3	51,8	52,3
2016	32,4	50,5	55,1	56,2	75,7	59,1	28,9	43,2	50,7	55,2	61,9	54,1	56,5
2014	54,1	58,0	58,5	66,2	72,4	63,7	17,1	29,9	55,5	55,4	68,7	56,0	59,4
2012	46,4	61,1	61,7	66,5	78,6	65,8	47,2	51,7	50,3	57,9	67,6	59,0	62,2

Tabel 3-113. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) toitumisharjumuste muutmise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese respondents by changing their eating habits, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Kasutab/sööb vähem rasva(st)/ Uses/consumes less fat													
Viimasel 12 kuul/ In the past 12 months	25,0	26,0	26,5	23,1	24,0	24,8	20,0	26,6	31,5	31,1	30,5	29,8	27,4
Varem/ Earlier	20,8	20,5	23,0	32,5	33,1	27,7	24,0	28,1	33,7	43,9	39,0	37,1	32,5
Mitte kunagi/ Never	54,2	53,4	50,4	44,4	43,0	47,5	56,0	45,3	34,8	25,0	30,5	33,1	40,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kasutab vähem loomset, rohkem taimset rasva/ Uses less animal fat and more vegetable fat													
Viimasel 12 kuul/ In the past 12 months	8,3	12,7	13,2	14,7	16,2	14,0	12,5	12,3	16,7	23,7	20,6	19,1	16,7
Varem/ Earlier	4,2	7,0	13,2	20,7	23,9	16,5	16,7	32,3	30,0	27,5	36,3	31,1	24,0
Mitte kunagi/ Never	87,5	80,3	73,7	64,7	59,8	69,5	70,8	55,4	53,3	48,9	43,1	49,8	59,3
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Sööb rohkem köögivilju/ Eats more vegetables													
Viimasel 12 kuul/ In the past 12 months	16,7	21,9	19,5	23,9	23,7	22,0	32,0	21,9	35,6	34,6	27,7	30,5	26,4
Varem/ Earlier	20,8	23,3	33,6	39,3	44,1	35,5	24,0	48,4	35,6	45,9	45,8	43,1	39,4
Mitte kunagi/ Never	62,5	54,8	46,9	36,8	32,2	42,5	44,0	29,7	28,9	19,5	26,5	26,4	34,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kasutab vähem suhkrut/ Uses less sugar													
Viimasel 12 kuul/ In the past 12 months	25,0	21,9	22,3	24,8	16,7	21,5	32,0	18,5	29,3	27,3	20,0	24,2	22,9
Varem/ Earlier	25,0	35,6	42,9	44,4	54,2	44,2	16,0	55,4	50,0	53,0	59,4	53,0	48,8
Mitte kunagi/ Never	50,0	42,5	34,8	30,8	29,2	34,3	52,0	26,2	20,7	19,7	20,6	22,8	28,3
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kasutab vähem soola/ Uses less salt													
Viimasel 12 kuul/ In the past 12 months	16,7	11,0	14,0	12,7	13,6	13,2	12,0	7,7	14,1	17,3	12,9	13,6	13,4
Varem/ Earlier	12,5	16,4	26,3	34,7	43,2	30,6	16,0	29,2	34,8	37,6	48,5	38,5	34,7
Mitte kunagi/ Never	70,8	72,6	59,6	52,5	43,2	56,2	72,0	63,1	51,1	45,1	38,7	47,9	51,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Järginud dieeti kaalu langetamiseks/ Has been on a diet to lose weight													
Viimasel 12 kuul/ In the past 12 months	12,5	21,9	13,2	14,5	7,7	13,5	24,0	21,5	28,3	22,9	11,3	19,9	16,8
Varem/ Earlier	16,7	13,7	18,4	14,5	18,8	16,6	20,0	29,2	23,9	22,9	26,9	25,2	21,0
Mitte kunagi/ Never	70,8	64,4	68,4	70,9	73,5	69,9	56,0	49,2	47,8	54,2	61,9	55,0	62,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mitte ühtegi neist/ None of the above	37,5	26,8	27,3	16,4	16,5	22,1	33,3	6,5	10,1	9,4	9,5	10,4	16,0
Kokku (arv)/ Total (No.)	24	71	110	116	109	430	24	62	89	128	158	461	891
Ühtegi pole muutnud/ Has not changed any													
2024	37,5	26,8	27,3	16,4	16,5	22,1	33,3	6,5	10,1	9,4	9,5	10,4	16,0
2022	23,5	18,4	25,2	29,8	24,5	25,0	10,7	11,8	22,2	15,6	12,7	15,0	19,8
2020	17,2	29,1	24,8	21,0	31,6	26,0	3,6	5,9	13,3	10,4	12,9	11,0	18,3
2018	26,7	17,9	21,5	21,3	33,5	24,1	13,9	5,4	10,1	12,1	18,2	13,3	18,6
2016	32,4	28,4	32,7	27,0	25,4	28,4	2,6	12,3	12,5	18,4	19,6	16,3	22,0
2014	35,1	30,0	34,0	42,6	35,9	35,9	11,4	9,1	15,3	16,4	19,7	16,5	25,1
2012	44,6	45,8	31,6	33,5	28,6	35,2	16,7	18,3	17,4	18,1	19,1	18,3	26,3

Tabel 3-114. Vastajate jaotus (%) praeguse füüsilise vormi/kehalise võimekuse enesehinnangu järgi/
Distribution (%) of respondents by self-assessment of their current physical fitness/abilities

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	
Väga hea/ Very good	12,5	7,4	10,2	6,3	1,7	7,1	9,6	8,2	5,8	5,3	3,8	6,0	6,4
Üsna hea/ Rather good	42,0	32,4	34,7	25,6	25,0	30,8	26,1	31,9	32,5	28,6	20,7	27,6	29,0
Rahuldav/ Satisfactory	34,1	44,9	41,3	54,0	54,5	47,0	44,3	43,4	45,8	50,4	53,4	48,4	47,8
Üsna halb/ Rather bad	10,2	14,7	12,2	11,9	15,9	13,2	18,3	15,4	13,3	12,6	18,6	15,4	14,5
Väga halb/ Very bad	1,1	0,7	1,5	2,3	2,8	1,8	1,7	1,1	2,5	3,1	3,4	2,6	2,3
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	88	136	196	176	176	772	115	182	240	262	290	1089	1861

Tabel 3-115. Väga halva/üsna halva füüsilise vormi enesehinnanguga vastajate jaotus (%) / Distribution (%)
of very bad/rather bad self-assessed physical fitness/abilities

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	17,6	11,9	13,0	7,4	20,9	13,2	20,0	14,8	17,2	13,6	30,1	19,2	16,8
Muu linn/ Other town	8,3	16,2	19,0	12,2	13,2	14,5	21,1	21,2	17,2	16,7	20,0	18,9	17,2
Maapiirkond/ Rural area	6,7	20,0	10,1	23,7	21,3	17,3	18,9	14,3	13,3	16,7	16,5	15,7	16,4
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	12,5	11,1	15,8	28,0	17,1	-	10,0	15,8	13,3	12,5	12,0	14,6
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	25,0	-	58,3	-	15,0	21,6	25,0	25,0	28,6	28,0	30,3	28,3	25,9
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	3,8	15,6	8,2	32,4	14,0	14,7	18,5	21,7	10,2	15,6	16,9	16,3	15,6
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	25,0	13,3	14,3	30,0	19,7	16,7	13,3	20,0	4,0	6,1	10,5	14,0
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	17,0	14,9	11,8	9,2	16,2	13,1	23,0	14,1	15,9	15,8	28,7	19,4	16,8
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	9,6	15,7	7,6	16,8	19,4	13,9	14,1	15,4	13,0	13,6	15,4	14,3	14,2
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	20,0	12,5	31,4	7,3	14,6	16,9	56,3	21,1	21,8	19,4	38,8	28,1	23,4
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	8,3	27,3	8,3	27,3	45,5	18,5	21,9	-	50,0	11,1	18,2	20,7	19,4
Kesk-/ Secondary	12,2	17,2	10,3	15,2	26,3	16,5	22,6	21,6	18,2	11,8	31,3	22,2	19,5
Keskeri-/ Secondary-vocational	25,0	16,7	18,2	12,3	16,7	16,2	12,5	18,8	5,7	20,3	30,0	20,7	18,7
Kõrg-/ University	-	10,9	13,6	13,6	10,3	11,9	14,3	14,4	18,0	14,7	10,8	14,7	13,8
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	12,5	11,5	25,0	22,2	30,8	22,6	13,5	24,4	22,8	22,0	37,8	25,7	24,6
900–1299 eurot/ 900–1299 €	17,4	26,7	16,2	17,5	18,9	19,1	29,3	20,5	6,6	13,1	15,2	15,5	16,8
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	11,1	6,9	16,2	5,3	13,3	10,5	15,8	10,8	15,9	13,5	15,3	14,2	12,7
≥1700 eurot/ ≥1700 €	-	14,0	2,9	10,2	8,8	7,6	20,0	10,9	14,0	12,2	12,5	12,9	10,1
Aasta/ Year													
2024	11,4	15,4	13,8	14,2	18,8	15,0	20,0	16,5	15,8	15,6	22,1	18,0	16,8
2022	16,2	9,1	13,0	16,3	17,8	14,4	15,8	13,1	14,3	21,4	19,9	17,3	16,1
2020	8,7	7,5	10,4	18,8	21,1	13,9	16,5	13,8	14,2	16,8	20,1	16,4	15,4
2018	12,2	14,0	14,2	19,1	19,4	16,2	11,2	12,5	14,1	17,6	16,6	14,8	15,4
2016	9,1	11,1	9,5	17,6	19,6	13,8	9,5	14,1	12,5	14,3	20,0	14,7	14,4
2014	9,8	7,3	9,6	13,9	18,7	12,1	8,9	14,7	16,2	18,0	21,9	16,9	14,9
2012	10,7	8,2	9,8	15,6	21,9	13,5	14,7	15,2	14,4	18,7	21,7	17,3	15,7

Tabel 3-116. Vastajate jaotus (%) igapäevase töö kehalise pingutuse taseme, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by level of physical activity in everyday work, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Väga vähene/ Very low	55,3	53,7	44,8	38,7	32,9	43,5	46,8	59,7	47,4	50,6	39,3	48,2	46,2
Kerge/ Some	21,2	19,9	21,4	19,7	23,5	21,2	29,7	22,1	33,8	27,0	35,3	30,1	26,4
Keskmine/ Average	18,8	18,4	21,4	30,6	30,0	24,6	18,0	17,7	16,7	18,9	20,6	18,5	21,1
Raske/ A lot	4,7	8,1	12,5	11,0	13,5	10,7	5,4	0,6	2,1	3,5	4,8	3,2	6,3
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	85	136	192	173	170	756	111	181	234	259	272	1057	1813

Tabel 3-117. Igapäevatöös väga vähese kehalise pingutuse tasemega vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with a very low level of physical activity in everyday work by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	61,8	55,2	58,0	45,6	45,2	52,8	60,5	69,1	55,1	59,8	44,8	57,3	55,4
Muu linn/ Other town	62,5	52,6	36,8	31,9	37,0	41,4	45,7	47,1	37,5	54,7	40,2	45,6	43,9
Maapiirkond/ Rural area	40,7	52,5	37,9	36,2	23,0	35,8	34,2	57,1	45,0	35,1	33,3	40,1	38,2
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	0,0	37,5	11,8	15,8	17,4	16,4	16,7	33,3	25,0	60,0	16,7	30,0	23,1
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	50,0	0,0	30,0	9,1	33,3	26,0	37,5	25,0	50,0	40,0	44,8	40,9	35,5
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	56,0	52,2	38,8	45,2	31,0	43,5	46,4	62,2	33,3	48,0	41,5	46,0	44,9
Lääne-Eesti/ Western Estonia	60,0	75,0	35,7	30,8	22,2	40,3	20,0	46,7	40,0	48,0	32,4	38,5	39,2
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	62,2	56,1	55,9	45,5	42,4	51,6	55,9	67,0	55,9	53,8	43,3	54,7	53,4
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	57,1	55,9	45,8	47,4	37,3	47,6	46,3	62,0	49,4	54,6	41,0	50,5	49,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	46,7	45,5	42,9	21,8	22,9	33,0	50,0	52,6	44,2	38,1	33,8	41,4	37,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	73,9	9,1	18,2	10,0	10,0	31,6	44,8	0,0	33,3	0,0	10,0	28,3	30,2
Kesk-/ Secondary	48,7	48,3	31,0	41,4	31,4	40,4	46,3	47,2	23,8	32,3	37,2	39,5	39,9
Keskeri-/ Secondary-vocational	36,4	30,0	18,9	18,2	16,9	20,4	21,4	51,6	23,5	33,3	23,2	29,2	25,2
Kõrg-/ University	63,6	73,4	71,6	62,7	56,1	66,6	78,6	67,0	58,5	65,3	55,5	61,9	63,5
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	72,0	32,0	29,8	26,2	26,0	33,9	33,3	50,0	29,9	40,5	27,2	35,0	34,6
900–1299 eurot/ 900–1299 €	50,0	45,2	40,5	28,2	37,3	38,9	42,1	53,5	41,9	47,6	29,5	41,3	40,4
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	35,3	65,5	31,6	43,2	17,2	38,7	63,2	56,8	59,1	51,9	51,8	55,3	48,3
≥1700 eurot/ ≥1700 €	55,0	62,0	63,8	56,9	55,9	59,8	60,0	75,9	80,5	75,6	71,8	74,7	66,7
Aasta/ Year													
2024	55,3	53,7	44,8	38,7	32,9	43,5	46,8	59,7	47,4	50,6	39,3	48,2	46,2
2022	59,0	44,6	40,3	38,6	31,9	41,3	60,5	56,8	58,8	51,2	37,1	51,5	47,2
2020	48,2	48,0	36,9	34,7	33,9	39,4	58,5	55,9	47,6	43,9	37,2	47,3	44,1
2018	43,7	45,7	38,1	32,9	31,2	37,8	55,9	49,8	53,7	46,8	33,3	46,8	43,1
2016	47,4	40,0	36,1	29,8	28,3	35,4	55,8	50,7	52,5	36,9	36,4	45,2	41,2
2014	41,7	39,4	31,8	28,1	23,4	32,4	50,3	54,0	45,0	36,9	31,3	42,1	38,2
2012	44,8	33,3	32,2	25,5	26,0	32,1	49,8	50,2	41,8	36,5	33,4	41,2	37,4

Tabel 3-118. Päevas jalgsi/jalgrattaga tööle/töölt koju liikumise aeg väljaspool kodu töötavatel vastajatel/
Time spent walking or riding a bicycle to and from work per day for working respondents

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
<15 minutit/ <15 minutes	27,0	29,9	31,3	33,8	37,6	32,6	25,3	32,0	40,0	26,9	24,3	29,7	30,9
15–30 minutit/ 15–30 minutes	28,6	28,0	25,9	17,9	24,1	24,2	34,5	22,7	28,9	31,3	30,5	29,6	27,3
30–60 minutit/ 30–60 minutes	27,0	20,6	16,3	16,6	14,3	17,7	20,7	24,2	15,8	19,4	22,1	20,2	19,1
>60 minutit/ >60 minutes	17,5	21,5	26,5	31,8	24,1	25,5	19,5	21,1	15,3	22,5	23,0	20,5	22,6
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	63	107	166	151	133	620	87	128	190	227	226	858	1478

Tabel 3-119. Päevas <15 minutit jalgsi/jalgrattaga tööle/töölt koju liikuvate vastajate jaotus/ Respondents
who spend <15 minutes walking or riding a bicycle to and from work per day

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	28,0	26,0	28,1	23,7	25,0	26,0	13,3	39,7	32,5	24,4	14,7	25,9	26,0
Muu linn/ Other town	16,7	25,0	26,4	37,8	37,5	30,4	20,0	10,8	36,2	20,5	16,9	20,8	24,7
Maapiirkond/ Rural area	35,0	41,4	39,3	42,6	45,6	41,6	44,4	42,4	53,3	37,9	41,9	43,8	42,9
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	20,0	33,3	50,0	35,7	44,4	40,7	50,0	37,5	28,6	50,0	31,8	37,1	38,8
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	20,0	9,1	40,0	20,9	20,0	-	55,6	19,0	10,0	19,0	19,8
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	31,6	40,6	29,5	32,1	35,5	33,8	20,0	21,9	31,7	23,9	22,4	24,2	28,1
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	44,4	30,8	54,5	46,7	42,0	25,0	25,0	71,4	31,6	26,9	35,4	38,0
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	29,4	23,2	30,1	34,5	33,3	30,6	26,7	41,2	39,3	26,4	26,0	32,0	31,4
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	26,0	33,8	32,8	42,2	43,2	36,4	27,8	36,0	44,2	28,9	28,0	32,8	34,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	30,8	20,0	27,9	16,3	26,2	23,2	13,3	17,9	31,7	21,2	15,6	21,5	22,2
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	12,5	22,2	25,0	33,3	33,3	22,6	22,7	-	33,3	25,0	12,5	20,9	21,9
Kesk-/ Secondary	40,0	27,8	26,9	30,8	32,1	32,0	27,9	30,4	11,8	20,0	22,2	23,6	27,6
Keskeri-/ Secondary-vocational	14,3	30,8	28,3	31,0	30,6	29,5	10,0	28,6	34,9	14,1	23,3	22,8	25,9
Kõrg-/ University	22,2	32,1	36,6	38,3	50,0	38,2	33,3	34,1	45,7	34,6	27,4	36,1	36,8
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	23,5	15,8	30,0	35,3	36,7	30,0	24,1	25,0	33,8	21,4	20,7	25,4	27,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	29,4	34,6	35,1	40,5	31,7	34,8	20,0	25,8	43,1	34,7	18,8	28,8	31,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	28,6	29,2	24,2	25,0	37,0	28,5	33,3	35,7	40,0	29,8	28,8	32,8	30,9
≥1700 eurot/ ≥1700 €	28,6	34,2	34,5	34,8	46,7	36,1	40,0	40,0	48,5	18,2	37,1	36,4	36,2
Aasta/ Year													
2024	27,0	29,9	31,3	33,8	37,6	32,6	25,3	32,0	40,0	26,9	24,3	29,7	30,9
2022	27,4	38,8	38,5	35,4	30,7	35,1	29,0	29,2	36,9	29,5	26,4	30,2	32,3
2020	19,8	36,4	35,3	30,9	41,1	33,7	25,0	29,9	39,6	34,5	17,1	30,0	31,5
2018	24,5	38,2	36,4	31,6	31,0	33,2	22,3	33,5	35,3	30,8	21,1	28,9	30,7
2016	25,7	32,6	35,8	34,5	24,0	31,2	33,5	32,4	34,0	27,0	20,2	29,1	30,0
2014	21,8	35,1	33,9	25,0	14,4	27,4	20,1	27,8	27,6	18,1	12,5	20,8	23,4
2012	17,8	35,0	36,8	25,6	16,8	26,8	12,1	23,6	28,2	15,7	10,9	18,2	21,9

Tabel 3-120. Kehaline aktiivsus vabal ajal vähemalt poole tunni vältel/ Being physically active at least 30 minutes in leisure time

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Iga päev/ Daily	12,5	8,0	10,2	15,3	17,1	12,8	9,4	14,3	8,8	13,8	19,6	13,8	13,4
5–6 korda nädalas/ 5–6 times a week	13,6	15,3	13,8	10,8	13,1	13,2	17,1	12,6	12,1	14,9	12,4	13,5	13,4
2–4 korda nädalas/ 2–4 times a week	35,2	32,8	34,7	40,9	28,0	34,3	35,9	40,7	40,8	31,8	32,0	35,7	35,2
Kord nädalas/ Once a week	17,0	21,2	15,3	13,6	16,6	16,5	14,5	13,2	15,8	17,6	12,4	14,8	15,5
2–3 korda kuus/ 2–3 times a month	9,1	6,6	7,7	6,3	5,7	6,9	8,5	6,0	4,2	5,4	5,8	5,7	6,2
Kord kuus või harvem/ Once a month or less	11,4	15,3	14,8	7,4	11,4	12,0	12,0	11,0	15,8	13,4	10,0	12,5	12,3
Tervise tõttu ei saa aktiivne olla/ Cannot be physically active due to health status	1,1	0,7	3,6	5,7	8,0	4,3	2,6	2,2	2,5	3,1	7,9	4,0	4,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	88	137	196	176	175	772	117	182	240	261	291	1091	1863

Tabel 3-121. Nädalas 5 või enamal päeval vähemalt poole tunni vältel kehaliselt aktiivsete vastajate (kel tervises seisund seda ei takista) jaotus soo, vanuse ja taustatunnuste järgi*/ Distribution of respondents who are physically active on 5 or more days per week (without restrictions due to health reasons) by sex, age and background variables*

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	25,7	22,0	25,0	26,5	32,6	26,0	35,0	25,9	19,4	33,0	23,9	26,3	26,2
Muu linn/ Other town	21,7	26,3	11,9	20,4	26,4	20,7	28,9	26,9	23,7	22,1	38,0	28,5	25,4
Maapiirkond/ Rural area	30,0	22,5	33,3	30,5	31,6	30,3	15,4	28,6	20,5	32,1	33,3	27,3	28,6
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	33,3	25,0	33,3	26,3	45,8	34,7	14,3	22,2	26,3	26,7	39,1	28,8	31,8
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	33,3	25,0	0,0	18,2	20,0	16,0	12,5	33,3	26,7	16,7	35,3	26,9	23,1
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	23,1	13,0	20,0	20,6	34,9	22,1	27,6	26,1	18,4	24,4	37,5	27,4	25,2
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	50,0	20,0	42,9	20,0	30,3	33,3	26,7	20,0	32,0	36,4	30,5	30,4
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	27,1	25,4	27,7	26,5	27,9	27,0	27,9	27,0	20,4	33,6	25,6	26,6	26,7
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	27,0	24,5	26,4	27,7	32,3	27,7	26,7	25,9	19,9	31,2	31,7	27,6	27,6
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	21,4	18,2	17,6	23,6	21,3	20,5	25,0	28,9	23,1	21,7	30,9	26,0	23,7
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	33,3	36,4	34,8	27,3	36,4	33,8	33,3	50,0	0,0	11,1	45,5	30,5	32,4
Kesk-/ Secondary	22,0	20,7	24,1	18,8	28,9	23,1	22,2	29,7	13,6	42,4	34,0	29,0	26,2
Keskeri-/ Secondary-vocational	16,7	16,7	19,6	29,7	33,8	26,0	6,3	32,3	20,4	24,3	31,8	26,3	26,2
Kõrg-/ University	30,0	23,1	23,9	26,5	24,1	24,6	50,0	24,1	22,5	28,9	30,1	26,9	26,1
Kuuissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	16,7	19,2	15,4	22,7	31,4	21,8	23,7	26,1	18,5	27,4	40,9	28,0	25,8
900–1299 eurot/ 900–1299 €	30,4	19,4	24,3	41,0	34,6	30,8	26,2	25,6	21,0	26,2	28,6	25,8	27,6
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	38,9	27,6	34,2	21,1	23,3	28,1	31,6	27,0	20,5	34,6	29,3	28,6	28,4
≥1700 eurot/ ≥1700 €	19,0	24,0	24,6	21,6	22,9	23,0	26,7	29,1	26,2	30,8	25,0	27,7	25,2
Aasta/ Year													
2024	26,1	23,4	24,0	26,1	30,3	26,0	26,5	26,9	20,8	28,7	32,0	27,3	26,8

* Määratlus vastab WHO kehalise aktiivsuse minimaalsele piirmäärale (150 minutit nädalas)/ Definition refers to adults meeting WHO recommended minimal threshold for physical activity (150 minutes per week).

Tabel 3-122. Vabal ajal vähemalt poole tunni vältel tervisespordi harrastamine/ Doing physical exercises at least 30 minutes in leisure time

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Iga päev/ Daily	6,8	5,1	4,1	6,3	5,9	5,5	6,0	7,7	2,1	6,2	7,0	5,7	5,6
4–6 korda nädalas/ 4–6 times a week	19,3	14,7	18,9	7,4	8,2	13,2	15,4	13,7	11,3	14,2	5,6	11,3	12,1
2–3 korda nädalas/ 2–3 times a week	21,6	31,6	24,0	30,7	15,9	24,8	19,7	30,6	30,8	26,9	24,2	26,9	26,0
Kord nädalas/ Once a week	15,9	14,7	12,2	17,6	9,4	13,7	13,7	16,4	18,3	18,1	15,8	16,8	15,5
2–3 korda kuus/ 2–3 times a month	10,2	5,1	6,1	5,7	8,8	6,9	6,8	7,1	8,8	5,4	8,4	7,4	7,2
Kord kuus või harvem/ Once a month or less	25,0	27,2	30,1	24,4	32,9	28,3	32,5	21,9	23,8	24,2	22,5	24,1	25,9
Tervise tõttu ei spordi/ Cannot exercise	1,1	1,5	4,6	8,0	18,8	7,6	6,0	2,7	5,0	5,0	16,5	7,7	7,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	88	136	196	176	170	766	117	183	240	260	285	1085	1851

Tabel 3-123. Tervisesporti 4-7 korda nädalas harrastanute jaotus*/ Doing recreational sports 4-7 times a week by age, sex and background*

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	28,6	23,7	17,6	20,0	31,7	23,1	25,0	18,3	11,2	24,7	9,4	16,7	19,3
Muu linn/ Other town	17,4	23,7	16,9	11,1	10,2	15,4	28,9	23,1	19,0	10,9	19,4	18,6	17,4
Maapiirkond/ Rural area	30,0	10,3	30,3	7,1	7,1	16,1	10,5	24,5	12,2	25,7	10,9	16,4	16,3
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	16,7	12,5	29,4	11,1	13,0	16,7	14,3	20,0	10,5	21,4	8,3	13,5	15,1
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	66,7	-	8,3	18,2	11,1	14,6	25,0	25,0	21,4	13,0	10,7	16,5	15,8
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	11,5	10,9	20,4	-	2,6	10,0	20,7	20,0	10,2	11,7	19,1	15,7	13,3
Lääne-Eesti/ Western Estonia	60,0	41,7	14,3	16,7	11,8	23,3	18,2	26,7	20,0	22,7	18,8	21,0	21,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	29,2	24,2	23,8	17,0	23,4	22,8	23,0	20,8	13,2	26,1	10,2	17,9	19,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	27,0	20,8	23,4	11,5	14,4	19,1	23,0	20,8	17,5	22,9	15,0	19,5	19,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	21,4	18,2	17,6	17,0	15,6	17,3	12,5	21,1	5,2	10,5	9,5	10,3	13,3
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	37,5	9,1	14,3	11,1	10,0	20,0	21,9	50,0	-	-	11,1	16,4	18,5
Kesk-/ Secondary	22,0	35,7	27,6	6,9	15,2	21,3	18,5	21,6	4,8	33,3	19,6	20,2	20,7
Keskeri-/ Secondary-vocational	16,7	3,3	18,2	11,7	15,8	13,6	6,3	22,6	11,3	14,9	10,8	13,0	13,3
Kõrg-/ University	30,0	23,1	23,9	17,9	14,0	20,6	50,0	20,4	15,6	20,5	13,3	18,3	19,1
Kuuissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	12,5	16,0	16,0	12,2	9,1	13,0	15,8	24,4	13,2	15,6	20,2	17,3	15,8
900–1299 eurot/ 900–1299 €	34,8	9,7	29,7	16,7	20,8	21,7	16,7	9,1	6,5	20,7	7,8	12,2	15,6
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	22,2	31,0	18,4	13,9	10,7	18,8	31,6	21,6	16,3	26,0	12,7	20,1	19,5
≥1700 eurot/ ≥1700 €	33,3	22,0	23,5	10,2	17,1	20,2	35,7	26,8	21,4	20,0	12,8	22,0	21,0
Aasta/ Year													
2024	26,1	19,9	21,8	13,3	14,4	18,4	21,6	21,3	13,4	19,9	13,3	17,2	17,7

* Kellel see tervise tõttu oli võimalik/ Whose health permitted them to exercise

Tabel 3-124. Tervisesporti kord kuus või harvem harrastanute jaotus*/ Doing physical exercises onca a month or less frequently by age, sex and background*

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	25,7	22,0	30,9	20,0	41,5	27,2	22,5	19,5	23,5	22,4	28,2	23,3	24,9
Muu linn/ Other town	30,4	31,6	33,9	31,1	32,7	32,2	36,8	30,8	19,0	23,9	19,4	24,3	27,4
Maapiirkond/ Rural area	20,0	30,8	27,3	25,0	25,7	26,1	39,5	16,3	26,8	24,3	21,7	24,8	25,3
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	33,3	12,5	23,5	33,3	13,0	22,2	42,9	30,0	10,5	28,6	33,3	27,0	24,7
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	33,3	75,0	50,0	18,2	50,0	43,8	37,5	33,3	50,0	39,1	17,9	32,9	36,8
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	26,9	32,6	38,8	38,7	34,2	34,7	41,4	22,2	18,4	23,4	17,6	22,8	27,7
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	33,3	35,7	16,7	17,6	25,0	45,5	20,0	45,0	18,2	25,0	29,0	27,5
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	22,9	21,2	24,8	20,2	35,9	24,7	24,6	19,8	21,3	20,9	24,6	22,0	23,1
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	21,6	22,8	27,0	23,9	29,7	25,4	30,0	20,1	23,1	21,9	23,3	23,2	24,1
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	42,9	39,4	41,2	26,4	40,0	36,7	50,0	28,9	24,7	29,8	23,0	27,5	31,4
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	16,7	54,5	42,9	33,3	60,0	37,3	31,3	50,0	50,0	75,0	11,1	36,4	36,9
Kesk-/ Secondary	26,8	14,3	37,9	44,8	36,4	31,9	27,8	32,4	28,6	30,0	13,0	25,5	28,4
Keskeri-/ Secondary-vocational	50,0	43,3	25,5	25,0	24,6	29,0	62,5	25,8	30,2	16,4	22,5	25,3	26,9
Kõrg-/ University	10,0	20,0	28,4	14,9	33,3	23,7	21,4	16,8	20,0	22,6	28,3	21,8	22,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	33,3	32,0	44,0	22,0	43,2	35,9	31,6	28,9	28,6	27,3	13,1	24,8	28,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	21,7	35,5	29,7	30,6	27,1	29,1	38,1	34,1	16,1	22,0	26,7	25,9	27,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	33,3	20,7	31,6	36,1	42,9	32,9	31,6	13,5	23,3	12,0	25,5	20,1	25,5
≥1700 eurot/ ≥1700 €	14,3	22,0	20,6	14,3	14,3	17,9	28,6	12,5	23,8	35,0	33,3	25,1	21,3
Aasta/ Year													
2024	25,0	27,2	30,6	24,7	31,9	28,3	32,8	21,9	23,5	23,5	23,0	24,1	25,8
2022	15,7	20,2	32,8	25,4	33,8	26,3	17,3	26,1	33,1	25,0	25,4	26,2	26,3
2020	16,8	24,6	27,7	32,8	36,9	28,3	20,5	27,3	26,6	28,7	23,1	25,7	26,7
2018	18,5	16,0	26,3	30,0	46,5	27,9	16,3	23,2	24,4	30,5	31,1	25,9	26,7
2016	20,6	25,2	32,9	38,2	41,6	32,3	12,2	20,1	26,6	30,8	32,4	25,6	28,4
2014	20,6	30,6	40,6	49,2	47,8	38,6	18,5	31,9	31,7	33,7	37,4	31,6	34,4
2012	19,5	35,1	35,7	50,2	46,4	37,1	25,4	31,7	31,5	38,0	40,6	34,1	35,3

* Kellel see tervise tõttu oli võimalik/ Whose health permitted them to exercise

Tabel 3-125. Vastajate jaotus (%) ujumisoskuse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by ability to swim, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	
Ei oska/ Cannot	5,6	5,1	4,6	6,7	8,0	6,1	6,8	5,4	10,4	12,6	24,5	13,4	10,4
Veidi oskab (püsib vee peal 2–3 minutit)/ Can swim a little (stays afloat for 2–3 min)	12,4	13,9	9,7	7,9	13,8	11,2	14,5	12,0	18,3	18,8	25,2	18,8	15,6
Oskab (püsib vee peal 5–10 minutit)/ Can swim (stays afloat for 5–10 min)	21,3	24,8	33,2	29,2	36,2	30,1	44,4	38,0	37,8	35,6	28,6	35,6	33,3
Hea ujuja (püsib vee peal >10 minutit)/ Good swimmer (stays afloat for >10 min)	60,7	56,2	52,6	56,2	42,0	52,6	34,2	44,6	33,6	33,0	21,7	32,2	40,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	89	137	196	178	174	774	117	184	241	261	290	1093	1867

Tabel 3-126. Ujuda mitte oskajate/veidi oskajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who cannot swim or can swim a little by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	17,1	25,4	14,5	8,5	22,0	16,7	22,5	15,9	29,3	26,1	51,1	30,1	24,6
Muu linn/ Other town	29,2	13,2	13,8	20,4	18,9	18,0	15,8	19,2	32,2	32,3	54,9	35,2	28,5
Maapiirkond/ Rural area	10,0	15,0	14,5	17,2	23,8	17,3	25,6	18,0	25,3	36,4	42,9	31,7	25,3
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	16,7	37,5	11,1	11,1	16,0	16,0	28,6	40,0	42,1	33,3	52,2	41,9	28,9
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	25,0	-	25,0	9,1	30,0	21,6	25,0	25,0	40,0	40,0	62,9	45,3	37,0
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	26,9	15,2	12,2	29,4	25,6	20,7	20,7	19,6	20,4	28,6	49,3	30,1	26,2
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	-	33,3	23,1	20,0	20,0	25,0	13,3	25,0	32,0	50,0	33,0	28,1
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	12,5	23,9	11,8	9,8	19,7	14,8	19,7	13,9	29,0	31,1	45,7	29,5	23,4
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	16,2	16,7	13,9	15,7	23,4	17,2	17,8	13,1	23,0	29,1	46,2	28,0	23,5
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	26,7	27,3	15,7	10,9	19,6	18,0	43,8	34,2	39,2	36,5	58,2	43,6	32,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	12,0	-	33,3	10,0	63,6	23,5	24,2	50,0	50,0	33,3	54,5	33,9	27,9
Kesk-/ Secondary	12,2	31,0	10,3	27,3	24,3	20,7	24,1	18,9	40,9	55,9	47,9	36,4	29,1
Keskeri-/ Secondary-vocational	41,7	13,3	10,9	16,4	13,8	15,3	18,8	15,6	35,2	42,0	66,1	45,7	32,0
Kõrg-/ University	20,0	20,0	12,5	7,5	22,4	15,3	7,1	16,8	24,2	20,8	34,7	23,7	20,8
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	28,0	19,2	21,2	18,2	25,0	22,1	18,4	15,2	28,3	41,5	62,2	37,4	31,8
900–1299 eurot/ 900–1299 €	13,0	16,1	13,5	20,0	26,9	19,1	26,2	18,2	33,9	36,9	49,0	36,1	30,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	27,8	31,0	21,6	12,8	10,3	19,7	26,3	13,5	27,3	23,5	40,7	27,6	24,3
≥1700 eurot/ ≥1700 €	4,8	14,0	5,8	7,8	17,6	9,8	13,3	19,6	23,3	12,2	35,9	21,6	15,3
Aasta/ Year													
2024	18,0	19,0	14,3	14,6	21,8	17,3	21,4	17,4	28,6	31,4	49,7	32,2	26,0
2022	13,3	12,4	20,7	16,3	17,4	16,4	15,0	20,9	27,8	31,5	40,8	29,3	23,9
2020	12,2	15,5	13,5	16,4	16,2	15,0	20,0	21,5	23,4	39,9	44,5	31,5	24,9
2016	12,0	15,4	14,0	20,3	20,3	16,8	21,9	18,6	25,8	34,1	46,6	30,9	25,2
2012	9,8	12,6	16,2	13,4	19,0	14,2	20,1	26,9	32,1	40,3	56,4	37,3	27,5

Tabel 3-127. Vastajate jaotus (%) ajateenistuse läbimise ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents attending military service by age

	Mehed/ Males					Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	
Jah	34,8	41,8	37,9	48,4	83,8	51,6
Ei, sest ei kuulu(nud) kutsealuste hulka	24,6	18,0	23,6	33,1	7,2	20,9
Ei, tervislike põhjuste tõttu	40,6	40,2	38,5	18,5	9,0	27,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	69	122	182	157	167	697

Tabel 3-128. Vastajate jaotus (%) Kaitseliidu tegevustes osalemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by participation in Defence League, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ei ole kunagi osalenud/ Has never participated	75,9	77,1	77,2	76,3	78,9	77,2	87,6	92,0	92,7	91,1	95,3	92,3	86,0
Ei ole osalenud, aga plaanib seda teha/ Has not participated but plans to	19,0	14,5	16,3	17,2	15,1	16,2	4,8	4,6	4,3	6,9	3,1	4,7	9,5
Jah, kuni 3 aastat/ Yes, has been participating for up to 3 years	2,5	3,8	2,2	4,7	0,6	2,7	5,7	2,3	0,4	1,6	0,4	1,6	2,1
Jah, 4–5 aastat/ Yes, has been participating for 4–5 years	2,5	0,8	1,1	0,6	1,8	1,2	1,0	-	0,4	-	-	0,2	0,6
Jah, rohkem kui 5 aastat/ Yes, has been participating for more than 5 years	-	3,8	3,3	1,2	3,6	2,6	1,0	1,1	2,2	0,4	1,2	1,2	1,8
Kokku (arv)/ Total (No.)	79	131	184	169	166	729	105	175	232	248	254	1014	1743

Tabel 3-129. Vastajate jaotus (%) ekraaniaja*, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by screentime*, sex and age

	Mehed/ Males					Kokku	Naised/ Females					Kokku	Total	
	Vanuserühm/ Age group						Vanuserühm/ Age group							Kokku
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		Total	16–24	25–34	35–44	45–54			
Vabal ajal tööpäeval/ In leisure time on working days														
Üldse mitte/ None	2,3	2,2	1,5	3,4	1,7	2,2	3,5	2,8	2,5	3,4	1,8	2,7	2,5	
Alla ühe tunni päevas/ Less than 1 hour a day	5,7	8,8	10,3	17,6	12,1	11,6	6,1	10,5	16,7	21,3	18,8	16,2	14,3	
1–3 tundi päevas/ 1–3 hours a day	40,2	37,5	56,4	48,9	61,3	50,6	40,9	54,7	55,8	55,5	61,3	55,4	53,4	
4–6 tundi päevas/ 4–6 hours a day	28,7	28,7	19,5	20,5	17,3	21,9	33,0	18,2	16,3	12,2	10,6	15,9	18,4	
≥6 tundi päevas/ ≥6 hours a day	23,0	22,8	12,3	9,7	7,5	13,7	16,5	13,8	8,8	7,6	7,4	9,8	11,4	
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Kokku (arv)/ Total (No.)	87	136	195	176	173	767	115	181	240	263	282	1081	1848	
Vabadel päevadel/ On days off														
Üldse mitte/ None	0,0	2,2	1,6	2,3	2,4	1,8	1,7	1,7	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	
Alla ühe tunni päevas/ Less than 1 hour a day	1,1	3,7	8,3	14,9	8,3	8,2	1,7	4,4	9,2	13,0	8,5	8,3	8,3	
1–3 tundi päevas/ 1–3 hours a day	23,0	22,4	47,7	42,3	55,6	40,9	19,1	45,6	46,9	51,9	53,5	46,7	44,3	
4–6 tundi päevas/ 4–6 hours a day	35,6	38,8	24,9	28,6	24,3	29,3	37,4	32,2	31,0	24,8	28,9	29,8	29,6	
≥6 tundi päevas/ ≥6 hours a day	40,2	32,8	17,6	12,0	9,5	19,8	40,0	16,1	11,3	8,4	7,4	13,4	16,1	
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Kokku (arv)/ Total (No.)	87	134	193	175	169	758	115	180	239	262	284	1080	1838	
Vabal ajal ja vabadel päevadel/ In leisure time and on days off														
Üldse mitte/ None	-	1,5	1,6	2,3	1,8	1,6	1,8	1,1	1,7	1,5	0,7	1,3	1,4	
<4 tundi päevas/ <4 hours a day	50,0	49,3	71,9	75,0	76,8	67,1	48,2	69,7	76,1	82,4	86,1	76,2	72,4	
≥4 tundi päevas/ ≥4 hours a day	50,0	49,3	26,6	22,7	21,3	31,3	50,0	29,2	22,3	16,1	13,1	22,5	26,1	
Kokku (arv)/ Total (No.)	87	134	193	175	169	758	115	180	239	262	284	1080	1838	

* Televisori, arvuti, tahvelarvuti, nutitelefon jt elektrooniliste seadmete vaatamiseks kuluv aeg/ Time spent on watching TV, computer, tablet, smartphone etc.

Tabel 3-130. Vastajate jaotus (%) kel päevas ≥ 4 tundi ekraaniaega** soo, vanuse ja taustaandmete järgi/
Distribution (%) of respondents with ≥ 4 hours of daily screentime** by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	54,3	50,0	32,8	23,5	26,2	35,9	55,0	36,3	19,2	20,2	16,1	25,8	29,9
Muu linn/ Other town	62,5	59,5	19,0	19,1	22,6	31,5	47,4	22,0	34,5	16,0	16,7	23,8	26,8
Maapiirkond/ Rural area	33,3	38,5	26,9	24,6	17,4	26,3	47,2	25,0	17,3	11,5	6,6	17,4	21,2
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	20,0	42,9	16,7	23,5	25,0	23,9	42,9	30,0	25,0	13,3	17,4	22,5	23,2
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	100,0	75,0	41,7	9,1	25,0	35,3	50,0	16,7	60,0	16,7	28,1	30,8	32,4
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	53,8	46,7	21,3	33,3	15,4	32,6	39,3	26,2	16,3	14,5	10,3	18,3	24,3
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	58,3	33,3	30,8	21,1	32,8	40,0	20,0	40,0	12,0	3,0	18,4	24,0
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	50,0	48,5	28,0	19,4	22,7	31,1	57,4	33,3	17,4	18,2	12,7	24,0	26,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	45,1	51,5	21,4	20,9	18,4	29,3	46,9	30,9	19,0	14,1	11,2	21,4	24,6
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	73,3	45,5	41,2	25,5	28,3	37,0	68,8	23,7	29,1	23,0	18,9	26,5	31,0
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	52,2	81,8	39,1	36,4	33,3	48,1	53,3	0,0	75,0	25,0	22,2	43,4	46,2
Kesk-/ Secondary	52,5	53,6	34,5	27,6	32,4	40,5	51,9	36,1	22,7	25,0	13,3	31,7	35,8
Keskeri-/ Secondary-vocational	50,0	46,7	24,1	17,5	20,7	25,8	50,0	35,5	18,9	7,1	16,0	18,5	21,8
Kõrg-/ University	30,0	44,4	22,1	23,5	14,0	26,1	35,7	25,7	22,0	17,9	10,1	19,4	21,7
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	68,0	50,0	30,6	28,6	31,3	37,9	55,6	26,1	28,9	17,1	22,5	26,9	30,9
900–1299 eurot/ 900–1299 €	39,1	56,7	27,0	17,9	18,4	29,2	50,0	37,2	8,1	15,7	8,4	19,4	22,9
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	44,4	53,6	25,0	21,6	24,1	31,8	47,4	31,4	29,5	15,4	6,9	21,6	25,8
≥1700 eurot/ ≥1700 €	50,0	42,9	23,2	20,4	12,1	27,5	35,7	24,5	21,4	17,1	15,4	21,2	24,6
Aasta/ Year													
2024	50,0	49,3	26,6	22,7	21,3	31,3	50,0	29,2	22,3	16,1	13,1	22,5	26,1
2022	48,0	33,2	19,1	13,4	23,2	25,1	45,4	26,0	15,4	15,0	17,6	21,1	22,8
2020	48,2	25,7	18,4	19,4	20,8	24,5	45,7	21,0	16,9	14,1	17,0	20,9	22,3
2018	36,2	22,7	12,0	14,6	17,7	19,1	22,8	17,9	12,1	8,7	9,8	13,5	15,7
2016	34,3	23,0	13,6	14,3	19,4	20,1	25,6	17,7	10,1	11,7	14,5	15,0	17,0

** Tööpäevadel vabal ajal ja vabadel päevadel/ On working days and on days off

3.8 Terviseriskid ja ennetus

Terviseriskide ja ennetuse osa koondab erinevaid terviseriskide ja ennetustegevusega seotud indikaatoreid. *Vererõhu, veresuhkru ja vere kolesteroolitaseme mõõtmist* on käsitletud kõigis TKU uuringulainetes (vt tabelid 3-131 kuni 3-133). Kui vererõhku on viimase 12 kuu jooksul mõõdetud 80,3% vastanutest, siis vere kolesteroolitaset 57,7% ning veresuhkru taset 62% vastanutest.

Alates 2020. a uuringust on käsitletud ka täiskasvanute vaktsineeritust *gripi, difteeria-teetanuse, puukentsefaliidi ning leetrite, punetiste ja mumps* vastu. Seekordses uuringus lisandus ka *COVID-19* vaktsiini jaotus (vt tabelid 3-134 kuni 3-138). Viimase 12 kuu jooksul oli gripi vastu vaktsineeritud 18% vastanutest, difteeria-teetanuse vastu 3,8% ja puukentsefaliidi vastu 10,5%. Kuna puukentsefaliidi vaktsiinkaitse kestab pikemalt, siis kuni 5 aasta vältel vaktsineeritud on 32,9% vastanutest. COVID-19 pandeemia kontekstis oli 2022. a juunikuul seisuga COVIDi vastase vaktsiini saanud aga 82,8% vastanutest.

Hammaste pesemise sagedus ja puuduvate hammaste arv (vt tabelid 3-139 kuni 3-142) kirjeldavad suuhügieeni ja üldist hammaste tervist. Kaks korda päevas (või sagedamini) peseb oma hambaid 68,3% vastanutest (57,8% meestest ja 75,8% naistest), harvem kui kord päevas aga 3,5%. Halvale hammaste tervise olukorrale viitav kuus või enam puuduvat hammast esines 16,4% vastanutest.

Liikluskäitumist on hinnatud helkuri kandmise, sõidukis turvavarustuse ja alkoholihoobes juhtimist käsitlevate tunnuste kaudu (vt tabelid 3-143 kuni 3-148). Liiklusseadus [15] kohustab jalakäijat halva nähtavuse korral või pimedal ajal teel liikudes kasutama helkurit või valgusallikat. Pimedal ajal liikudes kasutab helkurit üldiselt alati 58,7% vastanutest, kuid soolised erinevused on suured: kui naistest on helkuri kasutajaid 67,9%, siis meestest vaid 45,8%. Sõidukit juhtides kasutab turvavööd vahete-vahel või üldse mitte aga 1,4% vastanutest. Viimase 12 kuu jooksul oli alkoholi tarvitamise järel autot juhtinud 6,2% vastanutest (8,5% meestest ja 4,2% naistest).

Seksuaalkäitumisega seotud riskikäitumist on uuringus hinnatud kondoomi kasutamise sageduse, juhuvahekordade esinemise ning HIV-testimise kaudu (vt tabelid 3-139 kuni 3-149 kuni 3-153). Juhuvahekordi esines 2024. a 10,1% meestest ja 3,1% naistest. Juhuvahekordades olnutest ei kasutanud kondoomi kunagi 42,5% meestest ja 57,4% naistest. Viimase 12 kuu jooksul oli HIV testi teinud 9,6% vastanutest (7,2% meestest ja 11,4% naistest).

TKU2024 käsitles taas ka vähi sõeluuringute teemat. Vahelduv küsimusteplokk, mis viimati oli kasutusel 2020. a uuringus, läbis sel korral põhjaliku uuenduse. Põhilised indikaatorid on siiski samad – meestel on küsitud eesnäärmeuuringu ja PSA testi tegemise (vt tabelid 3-157 ja 3-158), naistel mammogrammi ja PAP või HPV testi tegemise kohta (vt tabelid 3-154 kuni 3-156). Jämesoolevähi sõeluuringus osalust 60-aastaste ja vanemate vastajate seas kirjeldavad tabelid 3-159 ja 3-160.

Tabel 3-131. Vastajate jaotus (%) viimase vererõhu mõõtmise aja, vanuse ja soo järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of the last blood pressure measurement, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	67,8	65,4	71,3	81,7	92,0	77,0	73,9	78,1	77,2	85,4	91,0	82,7	80,3
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	22,2	26,5	17,9	10,6	5,1	15,3	11,3	14,8	15,6	7,7	5,9	10,5	12,5
3–5 aastat tagasi/ 3–5 years ago	3,3	5,1	6,7	1,7	0,6	3,5	6,1	4,9	3,0	3,8	2,1	3,6	3,5
>5 aastat tagasi/ >5 years ago	1,1	0,7	1,5	2,2	1,1	1,4	0,9	0,0	2,5	1,9	0,3	1,2	1,3
Pole kunagi mõõdetud/ Never	5,6	2,2	2,6	3,9	1,1	2,8	7,8	2,2	1,7	1,1	0,7	2,0	2,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	90	136	195	180	176	777	115	183	237	261	290	1086	1863
Kolm või rohkem aastat tagasi/mitte kunagi mõõtnute/ Measured three years or more ago/have never measured													
2024	10,0	8,1	10,8	7,8	2,8	7,7	14,8	7,1	7,2	6,9	3,1	6,8	7,2
2022	17,5	16,7	8,2	9,8	5,1	10,7	13,3	7,1	7,6	5,6	2,8	6,4	8,2
2020	10,6	18,0	14,6	5,0	2,5	9,8	11,0	10,2	8,7	4,6	2,3	6,8	8,0
2018	9,4	10,4	11,9	6,4	4,4	8,3	12,2	9,3	6,7	4,7	2,0	6,3	7,1
2016	14,5	14,0	14,1	8,9	2,7	10,4	8,3	9,8	7,2	4,4	3,5	6,3	8,0
2014	6,1	10,9	11,8	13,5	7,9	10,3	10,4	10,4	9,5	7,5	5,6	8,3	9,1

Tabel 3-132. Vastajate jaotus (%) viimase kolesteroolitaseme mõõtmise aja, vanuse ja soo järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of their last cholesterol measurement, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	31,1	40,4	47,9	63,8	74,1	54,2	40,7	47,3	55,7	66,7	74,6	60,2	57,7
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	22,2	28,7	30,2	19,2	16,7	23,4	20,4	20,3	24,1	20,9	17,6	20,6	21,8
3–5 aastat tagasi/ 3–5 years ago	17,8	7,4	10,9	4,5	3,4	7,9	6,2	6,6	5,5	4,3	4,3	5,1	6,3
>5 aastat tagasi/ >5 years ago	0,0	1,5	1,6	2,8	1,1	1,6	2,7	3,8	3,4	2,7	2,2	2,9	2,3
Pole kunagi mõõdetud/ Never	28,9	22,1	9,4	9,6	4,6	12,9	30,1	22,0	11,4	5,4	1,4	11,1	11,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	90	136	192	177	174	769	113	182	237	258	279	1069	1838
Rohkem kui viis aastat tagasi/mitte kunagi mõõtnute/ Measured five years or more ago/have never measured													
2024	28,9	23,5	10,9	12,4	5,7	14,4	32,7	25,8	14,8	8,1	3,6	14,0	14,2
2022	41,7	26,3	18,7	14,4	8	19,8	48,8	26,2	18,5	10	5,2	17,7	18,6
2020	40,5	25,6	16,4	9,9	5,3	17,5	44,4	32,9	19,4	6,0	4,3	18,4	18,1
2018	46,2	30,3	22,5	11,2	11,1	21,7	46,0	31,5	16,4	11,7	5,8	19,6	20,4
2016	48,6	29,8	25,3	13,9	7,2	22,7	49,2	34,7	23,8	6,3	3,7	20,1	21,1
2014	52,3	35,2	25,9	17,0	12,1	26,4	49,5	35,5	22,4	10,7	8,3	21,9	23,7
2012	63,0	46,3	33,0	27,5	19,1	37,3	63,3	48,3	36,6	18,1	12,7	32,2	34,4

Tabel 3-133. Vastajate jaotus (%) viimase veresuhkru mõõtmise aja, vanuse ja soo järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of the last blood sugar measurement, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	Total	
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	38,9	44,1	51,0	65,7	73,8	56,9	51,3	57,5	63,3	69,8	75,2	65,7	62,0
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	27,8	33,1	27,6	17,4	17,4	24,0	25,7	23,2	21,9	20,0	15,8	20,5	21,9
3–5 aastat tagasi/ 3–5 years ago	14,4	8,1	12,0	6,7	3,5	8,5	6,2	8,8	5,5	3,9	6,1	5,9	7,0
>5 aastat tagasi/ >5 years ago	1,1	1,5	2,1	3,4	1,2	2,0	3,5	4,4	4,2	2,0	2,5	3,2	2,7
Pole kunagi mõõdetud/ Never	17,8	13,2	7,3	6,7	4,1	8,7	13,3	6,1	5,1	4,3	0,4	4,7	6,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	90	136	192	178	172	768	113	181	237	255	278	1064	1832
Kolm või rohkem aastat tagasi/mitte kunagi mõõtnute/ Measured three years or more ago/have never measured													
2024	33,3	22,8	21,4	16,9	8,7	19,1	23,0	19,3	14,8	10,2	9,0	13,8	16,0
2022	41,8	30,1	23,3	21,9	14,3	24,7	36	17	16,6	13,7	8,4	15,9	19,5
2020	34,5	31,4	26,5	16,0	6,8	21,8	33,3	23,0	18,3	13,0	7,0	17,2	19,0
2018	35,9	28,0	28,1	16,2	15,6	23,4	41,6	27,0	22,9	17,3	9,4	21,5	22,3
2016	42,3	32,6	32,9	22,0	15,3	27,8	41,7	24,9	26,0	13,4	12,6	21,5	24,0

Tabel 3-134. Vastajate jaotus (%) viimase gripi vastu vaksineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of their last influenza vaccination

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	19,3	10,3	12,7	17,8	23,5	16,6	9,0	19,0	17,4	19,4	23,8	18,9	18,0
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	15,9	12,5	13,2	9,5	6,6	11,1	15,3	11,2	9,3	9,9	13,6	11,5	11,3
3–5 aastat tagasi/ 3–5 years ago	15,9	10,3	7,9	6,5	4,8	8,3	15,3	6,7	9,7	8,3	3,7	7,9	8,1
>5 aastat tagasi/ >5 years ago	19,3	30,9	21,2	18,9	15,1	20,9	25,2	18,4	14,0	15,1	11,4	15,5	17,7
Pole kunagi vaksineeritud/ Never	29,5	36,0	45,0	47,3	50,0	43,2	35,1	44,7	49,6	47,2	47,6	46,1	44,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	88	136	189	169	166	748	111	179	236	252	273	1051	1799

Tabel 3-135. Vastajate jaotus (%) viimase difteeria-teetanuse vastu vaksineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of their last diphteria-tetanus vaccination

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	4,5	7,4	4,8	2,5	1,9	4,1	4,5	4,5	3,0	2,0	4,7	3,6	3,8
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	19,1	7,4	4,8	6,2	1,9	6,7	6,3	5,6	3,9	5,3	3,5	4,7	5,5
3–5 aastat tagasi/ 3–5 years ago	18,0	14,0	13,8	11,1	10,8	13,1	24,3	12,4	5,6	9,0	9,0	10,5	11,6
>5 aastat tagasi/ >5 years ago	43,8	52,9	58,0	49,4	55,7	52,9	51,4	62,9	72,7	67,3	60,4	64,3	59,6
Pole kunagi vaksineeritud/ Never	14,6	18,4	18,6	30,9	29,7	23,2	13,5	14,6	14,7	16,3	22,4	16,9	19,5
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	89	136	188	162	158	733	111	178	231	245	255	1020	1753

Tabel 3-136. Vastajate jaotus (%) viimase puukentefaliidi vastu vaksineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of the last tick-borne encephalitis vaccination

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	15,9	14,7	15,2	9,6	7,4	12,2	8,0	14,5	9,0	7,9	7,7	9,3	10,5
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	25,0	11,8	12,0	9,0	12,3	12,9	8,8	11,2	11,1	9,1	9,7	10,0	11,2
3–5 aastat tagasi/ 3–5 years ago	20,5	14,0	9,9	13,2	6,2	11,8	11,5	9,5	10,3	13,9	8,9	10,8	11,2
>5 aastat tagasi/ >5 years ago	15,9	30,1	22,5	18,0	21,0	21,8	31,0	19,0	18,4	13,9	13,9	17,6	19,4
Pole kunagi vaksineeritud/ Never	22,7	29,4	40,3	50,3	53,1	41,3	40,7	45,8	51,3	55,2	59,8	52,3	47,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	88	136	191	167	162	744	113	179	234	252	259	1037	1781

Tabel 3-137. Vastajate jaotus (%) viimase leetrite, punetiste, mumpsu vastu vaksineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of the last measles, mumps, rubella vaccination

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	2,3	1,5	0,5	-	-	0,7	0,9	2,8	0,4	1,2	0,8	1,2	1,0
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	8,0	1,5	1,6	1,2	-	1,9	6,4	0,6	1,7	0,8	0,8	1,6	1,7
3–5 aastat tagasi/ 3–5 years ago	14,9	5,9	3,7	3,1	0,7	4,7	17,3	1,1	2,6	2,1	3,6	4,0	4,3
>5 aastat tagasi/ >5 years ago	64,4	74,1	73,4	68,1	69,7	70,5	65,5	83,7	84,5	83,9	68,4	78,1	75,0
Pole kunagi vaksineeritud/ Never	10,3	17,0	20,7	27,6	29,6	22,2	10,0	11,8	10,7	12,0	26,5	15,1	18,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	87	135	188	163	152	725	110	178	233	242	253	1016	1741

Tabel 3-138. Vastajate jaotus (%) COVID-19 vastu vaksineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of COVID-19 vaccination

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	4,5	3,7	2,6	5,6	12,6	5,9	3,5	1,7	2,5	8,1	7,4	5,1	5,5
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	41,6	46,3	43,3	42,8	33,1	41,2	43,4	43,1	38,1	46,9	51,9	45,3	43,6
3–5 aastat tagasi/ 3–5 years ago	40,4	32,4	33,5	36,7	36,0	35,4	33,6	36,5	34,3	33,8	26,5	32,4	33,7
Pole kunagi vaksineeritud/ Never	13,5	17,6	20,6	15,0	18,3	17,4	19,5	18,8	25,1	11,2	14,1	17,2	17,3
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	89	136	194	180	175	774	113	181	239	260	283	1076	1850

Tabel 3-139. Vastajate jaotus (%) hammaste pesemise sageduse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by frequency of brushing teeth, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
≥2 korda päevas/ ≥2 times a day	60,0	60,3	67,7	57,5	43,7	57,8	70,2	78,7	77,4	76,2	74,5	75,8	68,3
Üks kord päevas/ Once a day	31,1	32,4	28,2	35,2	43,7	34,4	27,2	19,7	19,6	22,3	23,4	22,1	27,2
<1 kord päevas/ Less than once a day	8,9	6,6	3,6	5,0	5,7	5,6	2,6	1,6	3,0	1,2	2,1	2,0	3,5
Ei pese üldse/ Don't brush teeth	0,0	0,7	0,5	2,2	6,9	2,3	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,1	1,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	90	136	195	179	174	774	114	183	235	260	286	1078	1852

Tabel 3-140. Hambaid harvem kui kord päevas/üldse mitte pesevate vastajate jaotus (%) / Distribution (%) of respondents who brush their teeth less than once a day/don't brush their teeth at all

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	8,3	8,6	4,3	5,6	7,0	6,5	-	2,4	2,1	1,1	2,3	1,8	3,7
Muu linn/ Other town	8,3	7,9	5,2	8,2	9,4	7,7	-	1,9	1,8	1,1	2,0	1,5	3,9
Maapiirkond/ Rural area	10,0	5,0	2,9	8,5	17,9	9,5	7,9	-	4,9	2,6	2,0	3,2	6,0
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	-	15,8	29,2	13,3	14,3	-	5,3	-	-	2,7	8,1
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	25,0	50,0	8,3	-	15,0	13,7	-	-	-	4,2	3,0	2,2	6,3
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	11,5	4,3	2,0	17,6	9,3	8,1	-	2,2	2,1	1,3	2,8	1,9	4,5
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	-	6,7	-	15,0	6,2	-	-	-	4,0	2,9	1,9	3,5
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	8,2	9,1	5,0	3,9	7,5	6,2	3,3	2,0	3,7	0,8	1,6	2,2	3,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	6,7	6,9	3,5	9,1	15,6	8,4	2,0	1,4	3,2	1,5	1,4	1,9	4,5
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	20,0	9,1	5,9	3,5	6,3	6,9	6,3	2,6	2,5	1,6	2,7	2,6	4,4
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	8,0	9,1	12,5	-	45,5	13,6	-	-	25,0	-	-	1,8	8,8
Kesk-/ Secondary	7,3	14,3	-	3,0	18,4	8,9	1,9	5,6	4,5	-	4,4	3,2	5,8
Keskeri-/ Secondary-vocational	16,7	13,3	3,7	11,9	10,8	10,1	12,5	-	3,8	4,4	1,9	3,2	6,3
Kõrg-/ University	9,1	1,5	3,4	5,9	3,5	3,8	-	0,9	1,9	0,7	1,6	1,3	2,1
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	4,0	3,8	7,7	11,1	19,6	10,6	2,7	4,3	5,6	2,4	2,3	3,5	6,1
900–1299 eurot/ 900–1299 €	13,0	16,1	-	5,0	11,5	8,7	2,5	-	1,7	1,2	4,1	2,2	4,5
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	11,1	3,4	2,7	7,7	13,3	7,2	-	-	2,3	2,0	-	1,0	3,6
≥1700 eurot/ ≥1700 €	9,1	6,1	4,4	6,0	5,9	5,8	6,7	1,8	-	-	-	1,0	3,6
Aasta/ Year													
2024	8,9	7,4	4,1	7,3	12,6	7,9	2,6	1,6	3,0	1,5	2,1	2,1	4,5
2022	14,4	7,5	8,7	5,9	13,5	9,5	6,3	1,6	2,3	1,7	3,2	2,6	5,5
2020	6,1	5,9	3,6	13,5	18,5	10,0	2,5	1,2	1,8	2,3	2,6	2,1	5,3
2018	9,4	6,7	5,5	11,4	17,0	10,1	5,0	1,9	1,0	1,2	2,8	2,2	5,4
2016	12,4	8,5	9,9	13,4	20,6	13,1	1,0	1,5	3,0	1,9	2,8	2,2	6,6
2014	11,2	5,9	12,1	18,2	19,3	13,5	2,9	2,4	1,3	4,4	5,4	3,5	7,5
2012	7,6	9,4	9,3	17,1	21,7	13,3	0,8	1,0	2,2	2,3	3,6	2,2	6,9

Tabel 3-141. Vastajate jaotus (%) puuduvate oma hammaste arvu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by the number of their own teeth missing, sex and age

	Mehed/ Males						Kokku	Naised/ Females						Kokku	Total
	Vanuserühm/ Age group					Total		Vanuserühm/ Age group					Total		
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			16–24	25–34	35–44	45–54	55–64			
Mitte ühtegi/ None	89,9	58,8	41,3	17,3	7,9	36,8	89,6	61,7	47,3	22,9	8,0	37,9	37,4		
1–5 hammast/ 1–5 teeth	10,1	36,0	54,1	60,9	52,0	47,0	9,6	38,3	48,1	57,3	51,9	45,6	46,2		
6–10 hammast/ 6–10 teeth	-	2,2	3,1	13,4	16,9	8,1	0,9	-	3,3	13,0	20,2	9,3	8,8		
>10 hammast/ >10 teeth	-	2,2	1,5	7,3	14,1	5,7	-	-	1,3	4,6	13,9	5,1	5,3		
Kõik või on täisprotees/ All or have dentures	-	0,7	-	1,1	9,0	2,4	-	-	-	2,3	5,9	2,1	2,3		
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
Kokku (arv)/ Total (No.)	89	136	196	179	177	777	115	180	239	262	287	1083	1860		

Tabel 3-142. Kuue või rohkema puuduva oma hambaga vastajate jaotus (%) / Distribution (%) of respondents who have six or more of their own teeth missing

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	-	3,4	4,3	21,1	30,2	11,9	2,5	-	5,1	20,2	30,3	12,8	12,5
Muu linn/ Other town	-	13,2	3,4	22,4	40,7	17,9	-	-	6,8	20,8	49,0	21,3	20,0
Maapiirkond/ Rural area	-	-	5,8	22,0	45,0	19,1	-	-	2,4	18,2	39,8	16,0	17,4
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	-	15,8	56,0	22,4	-	-	-	14,3	56,5	20,5	21,5
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	-	16,7	54,5	57,1	42,3	-	-	26,7	32,0	60,0	35,1	37,7
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	-	6,5	4,1	32,4	41,9	17,3	-	-	-	22,1	38,6	16,5	16,8
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	-	-	-	40,0	12,1	-	-	5,0	4,0	52,9	18,9	16,3
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	-	3,0	4,9	18,8	27,9	11,7	1,6	-	4,4	19,8	28,8	12,3	12,1
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	-	3,0	3,5	16,7	37,1	13,1	1,0	-	2,5	15,7	37,9	14,2	13,8
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	12,1	7,8	33,3	49,0	24,9	-	-	8,9	33,3	44,9	23,0	23,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	27,3	4,2	18,2	72,7	17,1	-	-	25,0	44,4	81,8	24,6	20,1
Kesk-/ Secondary	-	-	10,3	24,2	47,4	17,3	1,9	-	-	38,2	44,7	18,1	17,7
Keskeri-/ Secondary-vocational	-	10,0	7,3	24,2	43,3	22,6	-	-	5,7	24,6	49,1	26,3	24,6
Kõrg-/ University	-	1,5	1,1	17,6	25,9	1-	-	-	4,4	12,0	25,8	10,1	10,1
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	-	7,7	7,7	33,3	44,2	22,0	2,7	-	8,8	26,2	57,1	23,9	23,2
900–1299 eurot/ 900–1299 €	-	6,5	2,7	20,0	39,6	17,5	-	-	-	19,3	36,1	15,6	16,3
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	-	3,4	5,4	17,9	46,7	15,7	-	-	4,5	19,6	32,2	14,8	15,2
≥1700 eurot/ ≥1700 €	-	4,1	2,9	15,7	31,4	10,2	-	-	2,4	9,8	21,1	6,9	8,7
Aasta/ Year													
2024	-	5,1	4,6	21,8	40,1	16,2	0,9	-	4,6	19,8	40,1	16,5	16,4
2022	1,0	3,8	9,6	18,9	45,1	17,1	-	3,3	5,0	16,6	38,4	15,4	16,1
2020	0,9	1,7	10,9	27,4	51,3	20,8	0,6	4,1	7,3	22,4	46,3	18,8	19,6
2018	-	1,4	12,0	30,8	51,8	21,7	0,6	1,9	6,0	20,3	46,7	17,6	19,2
2016	0,7	5,5	14,0	37,6	58,2	25,5	-	1,8	11,0	30,1	52,4	22,4	23,6
2014	-	2,7	12,7	41,1	62,5	26,0	0,5	4,2	10,5	33,0	61,4	26,6	26,3
2012	1,3	3,1	14,7	46,9	67,8	28,2	0,4	1,7	13,5	37,9	64,9	28,0	28,0

Tabel 3-143. Vastajate jaotus (%) pimedal ajal helkuri kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of a reflector in the dark, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Üldiselt alati/ Nearly always	38,9	36,8	45,4	53,3	49,2	45,8	40,9	55,8	66,5	77,4	78,6	67,9	58,7
Vahete-vahel/ Sometimes	42,2	41,9	36,7	25,6	28,2	33,8	48,7	30,9	25,9	18,4	13,1	23,9	28,0
Mitte kunagi/ Never	13,3	15,4	9,2	11,7	6,2	10,7	8,7	7,2	4,2	1,1	1,7	3,8	6,6
Ei liigu pimedal ajal teedel ja tänavatel/ Never walk on streets and roads in dark	5,6	5,9	8,7	9,4	16,4	9,8	1,7	6,1	3,3	3,1	6,6	4,4	6,6
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	90	136	196	180	177	779	115	181	239	261	290	1086	1865

Tabel 3-144. Mitte kunagi helkurit kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who never used a reflector by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	16,7	15,5	13,0	14,1	9,3	13,7	7,5	13,6	4,1	2,3	5,5	6,3	9,3
Muu linn/ Other town	16,7	23,7	8,6	10,2	3,7	11,2	13,5	3,8	5,1	1,0	-	3,2	6,3
Maapiirkond/ Rural area	6,7	7,5	5,8	10,0	6,3	7,2	5,3	-	3,7	-	-	1,5	4,0
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	16,7	12,5	5,6	-	4,0	5,3	-	-	-	-	-	-	2,7
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	25,0	16,7	18,2	-	9,6	14,3	-	2-	4,0	-	5,3	6,8
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	19,2	19,6	8,2	2,9	9,3	11,6	7,1	2,3	4,2	-	-	1,9	6,0
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	8,3	-	21,4	-	6,1	8,3	6,7	-	-	-	1,9	3,5
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	12,2	13,6	10,8	14,7	8,8	12,1	9,8	11,0	3,6	1,7	3,9	5,3	8,2
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	16,0	14,9	8,3	9,9	6,5	10,4	9,1	5,6	1,9	0,5	0,5	2,7	5,9
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	18,2	11,8	14,0	6,1	11,2	6,3	13,2	8,9	3,2	5,1	6,9	8,8
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	16,0	18,2	4,2	18,2	-	11,0	16,1	-	-	-	-	8,8	10,1
Kesk-/ Secondary	17,1	21,4	6,9	6,1	5,3	11,2	7,4	11,1	4,5	-	4,3	5,7	8,3
Keskeri-/ Secondary-vocational	-	6,7	5,5	14,9	4,5	7,8	-	3,1	7,5	1,4	1,8	2,9	5,1
Kõrg-/ University	9,1	16,9	13,6	10,3	10,3	12,8	7,1	7,2	3,1	1,3	0,8	3,1	6,4
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	16,0	15,4	3,8	13,3	9,6	10,5	8,1	10,9	4,4	-	4,4	4,6	6,8
900–1299 eurot/ 900–1299 €	13,0	9,7	10,8	10,0	-	7,6	7,3	6,8	3,2	3,6	1,0	3,7	5,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	5,6	24,1	5,4	10,3	10,0	11,1	15,8	2,7	4,5	-	-	2,9	6,3
≥1700 eurot/ ≥1700 €	18,2	14,3	13,0	13,7	8,6	13,3	6,7	5,7	4,8	-	-	3,1	8,6
Aasta/ Year													
2024	13,3	15,4	9,2	11,7	6,2	10,7	8,7	7,2	4,2	1,1	1,7	3,8	6,6
2022	14,3	12,4	7,2	3,9	2,7	7,4	8,8	5,0	4,6	2,0	2,5	3,9	5,4
2020	11,4	15,1	8,9	9,9	6,0	10,0	8,6	6,9	2,5	2,0	2,3	3,9	6,4
2018	19,0	17,6	12,3	6,8	5,3	11,4	7,3	7,6	3,4	3,8	1,9	4,5	7,3
2016	18,1	17,4	8,7	6,7	6,4	10,8	4,2	4,9	2,7	3,0	2,7	3,4	6,4
2014	11,9	20,4	10,4	8,1	6,4	11,4	7,8	5,9	0,7	4,8	1,9	3,8	6,9
2012	12,3	14,1	8,9	10,7	6,1	10,4	5,0	8,3	4,4	2,8	2,4	4,3	6,9

Tabel 3-145. Vastajate jaotus (%) autot juhtides turvavöö kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of a seat-belt when driving, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Üldiselt alati/ Nearly always	98,5	99,2	100,0	98,8	98,1	99,0	98,7	99,3	97,2	99,5	97,5	98,4	98,6
Vahete-vahel/ Sometimes	1,5	-	-	0,6	1,3	0,6	-	0,7	0,5	-	-	0,2	0,4
Mitte kunagi/ Never	-	0,8	-	0,6	0,6	0,4	1,3	-	2,4	0,5	2,5	1,4	1,0
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	66	121	182	169	158	696	75	152	212	217	200	856	1552
Vahete-vahel/mitte kunagi turvavööd kasutanud/ Sometimes/never used a seatbelt													
Aasta/ Year													
2024	1,5	0,8	-	1,2	1,9	1,0	1,3	0,7	2,9	0,5	2,5	1,6	1,4
2022	1,3	1,2	-	2,7	0,6	1,2	-	0,5	1,2	0,4	4,5	1,5	1,3
2020	2,4	3,2	0,6	2,2	1,2	1,8	-	0,5	-	-	0,6	0,2	0,9
2018	-	1,6	-	0,5	0,5	0,6	0,9	-	0,4	0,5	-	0,3	0,4
2016	1,0	0,9	-	1,5	0,5	0,8	-	0,4	-	-	-	0,1	0,4
2014	1,2	1,1	1,5	0,5	0,5	0,9	-	0,9	1,0	1,1	-	0,7	0,8
2012	-	2,7	2,6	3,7	1,1	2,2	-	0,5	-	-	-	0,1	1,2

Tabel 3-146. Vastajate jaotus (%) auto tagaistmel istudes turvavöö kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of the seat-belt in back seat, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Total
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Üldiselt alati/ Nearly always	95,5	91,0	83,9	78,2	82,4	84,9	95,7	89,6	89,1	89,2	90,3	90,2	88,0
Vahete-vahel/ Sometimes	4,5	7,5	14,1	17,2	15,8	12,9	4,3	9,9	9,7	9,3	7,8	8,6	10,4
Mitte kunagi/ Never	-	1,5	2,1	4,6	1,8	2,3	-	0,5	1,3	1,5	1,9	1,2	1,7
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	89	133	192	174	165	753	115	182	238	259	268	1062	1815
Vahete-vahel/mitte kunagi tagaistmel turvavööd kasutanud/ Sometimes/never used a seatbelt on back seats													
Aasta/ Year													
2024	4,5	9,0	16,2	21,8	17,6	15,1	4,3	10,4	11,0	10,8	9,7	9,8	12,1
2022	5,7	8,8	11,8	12,9	13,1	10,9	3,9	7	8,8	9,3	10,4	8,5	9,5
2020	12,4	11,8	16,1	22,1	11,9	15,2	2,5	11,0	8,4	11,0	8,8	8,9	11,4
2018	10,8	13,5	21,2	15,3	6,3	13,9	7,8	6,0	10,3	11,2	6,0	8,2	10,5
2016	14,5	19,0	14,0	16,7	13,7	15,7	10,9	11,5	10,9	10,3	8,5	10,4	12,5
2014**	13,6	17,6	21,3	19,4	10,9	16,9	13,0	16,1	12,8	14,0	13,8	14,0	15,1
2012	23,2	25,8	27,5	24,7	16,4	23,5	17,2	19,2	15,8	14,1	10,8	15,0	18,5

** 2014. aasta ja varasemates uuringutes: juhul kui turvavöö oli tagaistmel olemas/ in 2014 and earlier studies: if there was a seat-belt in the back seat

Tabel 3-147. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise järel auto juhtimise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having driven a car after consuming alcohol in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Ühel korral/ Once	6,9	6,9	5,0	3,0	5,7	5,1	1,6	4,2	3,0	1,9	2,2	2,6	3,8
Korduvalt/ Repeatedly	3,4	6,9	4,4	1,8	1,3	3,4	0,0	3,5	1,5	2,4	0,0	1,6	2,4
Ei/ No	89,7	86,2	90,6	95,2	93,0	91,5	98,4	92,3	95,5	95,7	97,8	95,8	93,8
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	58	116	180	168	158	680	62	143	200	210	186	801	1481

Tabel 3-148. Alkoholi tarvitanult autot juhtinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/
Distribution (%) of respondents who drove a car after consuming alcohol by sex, age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	4,5	18,4	11,1	3,2	10,8	9,9	5,9	5,7	8,3	5,5	1,9	5,6	7,6
Muu linn/ Other town	6,7	12,9	7,5	2,1	2,0	5,6	-	11,4	2,0	2,9	-	3,3	4,3
Maapiirkond/ Rural area	19,0	8,3	9,4	8,5	8,3	9,5	-	6,5	2,6	4,5	4,2	3,8	6,5
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	28,6	6,3	-	4,2	5,9	-	20,0	-	-	-	3,2	4,6
Kirde-Eesti/ Northeastern	-	-	11,1	-	5,3	4,5	-	25,0	-	7,1	-	5,4	5,0
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	15,8	10,3	6,4	3,2	5,4	7,5	-	5,1	2,4	1,6	2,2	2,5	4,8
Lääne-Eesti/ Western Estonia	20,0	10,0	28,6	7,1	-	11,5	-	14,3	5,6	5,0	4,2	5,9	8,2
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	6,5	16,1	8,5	6,5	11,7	9,6	3,2	4,2	6,4	5,9	2,6	4,8	7,0
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	12,2	9,4	10,2	4,3	6,3	8,0	1,8	5,2	4,3	2,4	2,9	3,4	5,5
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	-	27,6	7,1	6,0	7,0	9,8	-	18,5	5,2	11,6	-	7,3	8,5
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	-	-	-	14,3	1,7	-	-	-	-	-	-	1,1
Kesk-/ Secondary	11,5	12,0	11,1	3,2	6,1	8,5	-	7,7	5,3	12,5	3,6	5,4	7,0
Keskeri-/ Secondary-vocational	33,3	15,4	10,2	-	6,5	7,7	-	18,2	4,8	4,2	-	4,4	6,2
Kõrg-/ University	-	16,1	11,0	11,1	5,7	10,6	10,0	5,4	4,4	3,0	3,4	4,2	6,5
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	13,3	16,7	6,8	2,4	4,7	6,8	-	6,9	3,8	6,7	-	3,8	5,0
900–1299 eurot/ 900–1299 €	5,9	10,3	5,9	7,9	8,2	7,8	-	11,4	-	3,2	1,6	3,1	5,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	18,2	21,7	15,2	6,1	3,7	11,8	-	6,9	8,1	2,2	4,8	4,8	7,8
≥1700 eurot/ ≥1700 €	7,7	11,1	10,3	4,0	9,4	8,7	9,1	6,1	8,6	5,1	3,3	6,1	7,5
Aasta/ Year													
2024	10,3	13,8	9,4	4,8	7,0	8,5	1,6	7,7	4,5	4,3	2,2	4,2	6,2
2022	1,2	6,4	6,3	10,0	6,6	6,7	8,7	2,3	4,6	2,2	1,5	3,1	4,7
2020	5,3	10,7	7,3	7,4	4,0	7,0	3,6	3,8	4,4	3,2	1,9	3,5	5,1
2018	15,5	12,4	9,8	7,5	7,9	9,9	7,8	4,2	4,7	3,3	-	3,8	6,7
2016	7,8	9,5	11,6	10,4	6,4	9,3	3,8	3,4	2,6	2,2	0,6	2,5	5,7
2014	19,1	10,3	10,8	11,2	5,7	10,5	8,5	3,6	3,3	3,2	0,7	3,6	7,0
2012	10,5	14,9	12,8	6,9	6,1	10,3	2,3	4,4	4,9	1,6	-	3,0	6,7

Tabel 3-149. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olemise, soo ja vanuse järgi/
Distribution (%) of respondents by having sexual intercourse in the past 12 months, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Püsipartneriga/ With main partner	32,6	61,5	76,0	77,0	71,3	67,6	51,3	79,1	79,8	79,1	52,5	69,3	68,6
Nii püsi- kui juhupartneriga/ With both main and casual partners	2,2	5,9	6,1	5,6	3,4	4,9	1,7	2,7	2,5	1,6	-	1,6	3,0
Juhupartneriga/ With casual/episodic partner(s)	6,7	9,6	3,6	4,5	3,4	5,2	1,7	3,8	1,3	1,6	-	1,5	3,0
Ei ole seksuaalvahekorras olnud/ Have not had a sexual intercourse	58,4	23,0	14,3	12,9	21,8	22,3	45,2	14,3	16,4	17,8	47,5	27,7	25,4
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	29	83	149	137	124	522	59	144	190	204	149	746	1268

Tabel 3-150. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul juhupartneriga seksuaalvahekorras olles kondoomi kasutamise (ise või partner), soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents who had sexual

intercourse with an episodic partner in the past 12 months by condom use (by the respondent or partner), sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Alati/ Always	63,2	43,8	22,6	22,2	17,1	29,2	20,7	34,5	20,0	13,4	7,5	19,7	24,3
Enamikel juhtudel/ Almost always	15,8	18,8	11,3	7,9	9,8	12,0	24,1	13,8	14,0	13,4	0,0	12,7	12,4
Vahetevahel/ Sometimes	10,5	18,8	19,4	15,9	12,2	16,3	20,7	10,3	14,0	4,5	7,5	10,2	13,2
Mitte kunagi/ Never	10,5	18,8	46,8	54,0	61,0	42,5	34,5	41,4	52,0	68,7	85,0	57,4	50,1
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	19	48	62	63	41	233	29	58	50	67	40	244	477

Tabel 3-151. Juhupartneriga mitte kunagi kondoomi kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustatunnuste järgi/Distribution (%) of respondents who never used a condom with an episodic partner by age, sex and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	16,7	20,0	44,4	50,0	54,5	39,3	18,2	35,7	40,9	65,2	90,9	48,4	44,1
Muu linn/ Other town	-	26,3	50,0	52,6	66,7	44,4	30,0	50,0	72,7	63,6	84,6	60,8	52,7
Maapiirkond/ Rural area	11,1	-	47,1	58,3	61,1	44,2	62,5	41,7	52,9	77,3	81,3	65,3	54,6
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	83,3	55,6	75,0	61,5	-	33,3	50,0	10,0	100,0	63,6	62,2
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	-	33,3	-	20,0	66,7	30,8	50,0	50,0	100,0	50,0	75,0	60,0	46,4
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	14,3	20,0	41,7	77,8	60,0	39,7	50,0	42,9	75,0	61,9	87,5	64,2	52,8
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	-	75,0	75,0	60,0	63,2	66,7	57,1	75,0	87,5	50,0	70,8	67,4
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	10,0	18,2	42,1	46,9	53,3	37,6	18,8	36,7	42,4	69,7	86,7	50,4	44,3
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	5,6	7,1	50,0	59,5	60,7	42,0	33,3	43,9	50,0	69,4	90,6	58,6	50,7
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	100,0	36,8	37,5	40,0	61,5	43,5	50,0	35,3	55,6	64,7	62,5	53,2	48,1
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	-	33,3	66,7	40,0	100,0	52,2	-	100,0	100,0	85,7	-	50,0	51,3
Kesk-/ Secondary	11,1	25,0	33,3	90,0	75,0	46,8	40,0	50,0	33,3	100,0	100,0	60,0	53,3
Keskeri-/ Secondary-vocational	25,0	8,3	46,7	48,0	50,0	40,5	66,7	55,6	60,0	73,7	81,8	71,4	54,7
Kõrg-/ University	-	20,0	46,2	45,5	58,3	38,6	50,0	34,2	51,5	55,9	81,8	50,0	45,2
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	-	-	50,0	46,7	63,6	40,8	25,0	75,0	55,6	72,7	81,8	64,2	54,3
900–1299 eurot/ 900–1299 €	20,0	18,2	30,0	41,7	66,7	39,6	50,0	33,3	58,3	59,1	71,4	54,8	48,4
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	14,3	16,7	53,8	64,3	66,7	44,2	14,3	40,0	42,9	87,5	100,0	56,5	50,0
≥1700 eurot/ ≥1700 €	-	29,4	50,0	61,9	42,9	45,9	66,7	35,0	46,2	66,7	100,0	54,4	49,6
Aasta/ Year													
2024	10,5	18,8	46,8	54,0	61,0	42,5	34,5	41,4	52,0	68,7	85,0	57,4	50,1
2022	16,1	25,0	46,3	64,7	62,5	44,0	15,6	36,5	50,0	66,7	64,7	45,6	44,8
2020	15,4	19,4	39,2	52,9	77,4	38,0	20,0	30,9	46,0	55,3	61,9	38,4	38,2
2018	16,7	15,3	29,5	50,0	63,0	35,0	26,8	13,0	48,8	70,7	87,8	51,5	43,2
2016	4,3	14,0	34,7	43,8	88,2	37,3	21,2	23,8	51,2	68,3	92,7	52,5	44,4
2014	22,5	21,3	45,5	59,1	70,5	43,8	19,6	35,9	44,4	50,0	84,6	48,2	46,0
2012	22,2	23,5	42,2	52,3	75,9	40,4	14,0	20,0	48,8	50,0	88,7	50,0	44,4

Tabel 3-152. Vastajate jaotus (%) HIV-testi tegemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having been tested for HIV, sex and age

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Pole tehtud/ Have not been tested	89,9	61,8	49,5	65,4	73,1	65,3	69,6	35,9	23,8	39,7	67,0	45,9	54,0
Tehti viimase 12 kuu jooksul/ Within the past 12 months	4,5	7,4	10,3	8,9	3,4	7,2	13,0	18,2	15,5	8,6	5,3	11,4	9,6
Tehti rohkem kui aasta tagasi/ Over a year ago	5,6	30,9	40,2	25,7	23,4	27,4	17,4	45,9	60,7	51,8	27,7	42,7	36,3
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	89	136	194	179	175	773	115	181	239	257	282	1074	1847

Tabel 3-153. Viimase 12 kuu jooksul HIV-testi teinute jaotus (%) vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents by having been tested for HIV in the past 12 months by age and background variables

	Mehed/ Males						Naised/ Females						Kokku Total
	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	Vanuserühm/ Age group					Kokku Total	
	16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		16– 24	25– 34	35– 44	45– 54	55– 64		
Elukoht/ Place of residence													
Tallinn	-	12,1	11,6	11,3	-	8,3	15,0	18,5	11,2	11,2	5,7	11,9	10,4
Muu linn/ Other town	13,0	5,3	8,8	8,2	5,7	7,7	5,4	11,8	20,3	8,7	6,1	10,1	9,2
Maapiirkond/ Rural area	3,3	2,5	10,3	6,8	3,8	5,8	18,4	24,5	17,1	5,3	4,2	12,0	9,2
Elupiirkond/ Region of residence													
Kesk-Eesti/ Central Estonia	-	-	5,6	5,3	4,2	4,0	28,6	10,0	21,1	-	-	9,6	6,8
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	50,0	-	18,2	10,0	10,0	14,3	-	16,7	33,3	12,5	6,1	13,2	13,6
Estonia													
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	3,8	4,3	6,3	2,9	4,7	4,6	7,1	25,0	18,8	9,3	2,9	11,7	8,7
Lääne-Eesti/ Western Estonia	-	-	20,0	-	5,0	6,2	-	6,7	25,0	8,3	15,2	12,5	10,1
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	2,0	12,1	10,8	12,7	-	8,5	18,0	18,0	10,2	8,3	4,9	10,9	9,9
Rahvus/ Nationality													
Eestlane/ Estonian	2,7	6,9	7,7	9,9	2,4	6,2	15,2	19,0	15,1	8,3	4,9	11,5	9,3
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	13,3	6,1	18,0	7,1	4,2	9,4	-	15,8	16,5	9,7	6,7	11,1	10,4
Haridus/ Education													
Alg-, põhi-/ Primary, basic	4,0	-	4,3	18,2	9,1	6,2	12,9	-	50,0	-	30,0	16,1	10,2
Kesk-/ Secondary	4,9	7,1	13,8	9,1	2,7	7,1	14,8	19,4	18,2	12,5	2,2	12,6	10,1
Keskeri-/ Secondary-vocational	9,1	13,3	7,4	4,5	4,5	6,6	18,8	12,5	11,3	9,0	2,8	8,0	7,4
Kõrg-/ University	-	6,2	12,5	11,9	1,7	8,3	-	19,8	15,6	8,1	6,7	12,1	10,8
Kuusissetulek / Monthly income													
<900 eurot/ <900 €	8,3	23,1	8,0	6,8	5,8	9,2	16,2	4,3	19,8	9,9	4,5	11,0	10,4
900–1299 eurot/ 900–1299 €	-	3,2	21,6	12,5	3,8	8,7	7,3	22,7	12,9	4,9	5,3	9,3	9,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	11,1	3,4	10,8	7,7	3,3	7,2	15,8	21,6	9,1	2,0	10,2	10,5	9,1
≥1700 eurot/ ≥1700 €	-	4,1	5,8	9,8	-	4,9	20,0	24,5	16,7	22,5	-	17,0	10,4
Aasta/ Year													
2024	4,5	7,4	10,3	8,9	3,4	7,2	13,0	18,2	15,5	8,6	5,3	11,4	9,6
2022	10,7	9,1	4,3	6,5	5,8	6,9	16,8	21,1	12,6	4,6	3,9	10,6	9,0
2020	7,2	11,0	9,9	7,1	2,6	7,5	16,3	22,8	13,5	5,7	2,7	11,3	9,7
2018	10,9	18,7	14,0	14,1	6,7	13,0	24,9	33,5	19,0	11,8	3,7	17,6	15,7
2016	16,9	15,0	8,5	7,3	7,8	10,6	25,4	28,8	15,8	10,4	3,6	15,2	13,4

Tabel 3-154. Kunagi mammogrammi või PAP-testi teinud naiste jaotus (%) uuringu tegemise algataja ja vanuse järgi/ Distribution (%) of female respondents who have ever underwent mammography or PAP-test by the initiator of the examination and age

	Mammogramm/ Mammography						Pap-test						
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku	
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		
Naine ise/ Woman’s own initiative	4,4	14,5	34,7	47,6	46,8	32,8	5,3	35,6	41,2	39,6	35,9	34,3	
Sai uuringukutse/ Written invitation	1,8	4,5	13,7	60,9	91,6	41,8	1,8	38,2	65,4	73,6	75,9	58,1	
Arst/ Physician	7,1	10,6	18,4	31,2	25,7	19,9	14,9	55,4	55,3	53,1	36,5	46,1	
Kokku (arv)/ Total (No.)	114	179	236	231	186	946	114	178	231	242	253	1018	

Tabel 3-155. Vastanud naiste jaotus (%) viimase mammogrammi või PAP-testi tegemise aja ja vanuse järgi/ Distribution (%) of female respondents by the time of their last mammography or PAP-test and age

	Mammogramm/ Mammography						Pap-test					
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	1,8	5,1	10,3	18,6	20,6	12,1	8,8	30,6	28,1	22,6	17,4	22,8
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	2,7	2,8	11,2	15,7	14,5	10,2	6,2	20,8	21,9	22,6	12,2	18,0
>2 aastat tagasi*/ >2 years ago*	2,7	10,2	15,9	17,6	10,9	12,6	-	-	-	-	-	-
3–5 aastat tagasi**/ 3–5 years ago**	-	-	-	-	-	-	3,5	9,8	12,1	10,6	8,1	9,4
>5 aastat tagasi**/ >5 years ago**	-	-	-	-	-	-	-	3,5	5,8	5,3	6,4	4,6
Ei ole teinud/ No	92,8	81,9	62,5	48,1	53,9	65,1	81,4	35,3	32,1	38,9	55,8	45,2
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	114	179	236	231	186	946	114	178	231	242	253	1018

*Küsitud ainult mammograafia korral/ Asked for mammography only

**Küsitud ainult PAP-testi korral/ Asked for PAP-test only

Tabel 3-156. Viimase kahe aasta jooksul mammogrammi või viimase viie aasta jooksul PAP või HPV testi mitte teinud naiste jaotus (%) vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of female respondents who did not undergo mammography in the past two years or PAP or HPV test in the past five years by age and background variables

	Mammogram/ Mammography						PAP test/ HPV test					
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	
Elukoht/ Place of residence												
Tallinn	97,4	93,6	82,1	61,6	64,7	79,5	82,5	38,5	45,2	46,6	67,9	51,9
Muu linn/ Other town	97,1	92,2	78,9	63,2	64,0	76,5	75,0	43,8	35,2	37,3	63,6	48,5
Maapiirkond/ Rural area	92,1	89,6	73,8	73,8	65,6	77,0	86,5	34,0	31,2	50,0	56,3	48,4
Elupiirkond/ Region of residence												
Kesk-Eesti/ Central Estonia	100,0	90,0	70,6	53,8	75,0	74,6	100,0	62,5	47,1	30,8	62,5	55,7
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	100,0	83,3	93,3	87,5	61,5	83,9	83,3	18,2	50,0	37,5	61,5	46,7
Rahvus/ Nationality												
Eestlane/ Estonian	95,8	93,5	76,6	64,0	71,4	78,8	81,4	37,5	32,0	40,7	60,9	48,0
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	93,3	86,5	81,8	70,5	44,7	74,4	81,3	43,2	50,0	56,8	68,4	55,9
Haridus/ Education												
Alg-, põhi-/ Primary, basic	96,8	100,0	75,0	85,7	66,7	91,3	93,5	100,0	-	71,4	50,0	78,7
Kesk-/ Secondary	96,1	97,1	81,0	72,0	66,7	85,2	76,9	66,7	31,8	64,0	59,4	63,4
Keskeri-/ Secondary-vocational	93,3	90,6	86,0	70,2	55,4	74,8	75,0	35,5	34,1	45,5	60,0	48,1
Kõrg-/ University	92,9	90,8	75,8	61,2	71,1	75,3	78,6	30,6	40,9	38,0	65,8	42,9
Kuusissetulek / Monthly income												
<900 eurot/ <900 €	97,3	93,3	80,7	76,5	63,8	81,1	83,8	43,2	36,0	46,2	63,0	50,7
900–1299 eurot/ 900–1299 €	95,0	88,4	70,5	68,8	68,5	76,3	80,0	40,5	34,5	58,7	64,3	54,8
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	100,0	86,1	83,3	57,1	59,0	73,9	77,8	28,6	45,2	34,1	56,8	44,9
≥1700 eurot/ ≥1700 €	86,7	98,1	80,5	47,1	68,0	77,8	80,0	39,2	39,5	29,4	64,0	44,8
Aasta/ Year												
2024	95,5	92,1	78,4	65,7	64,8	77,8	81,4	38,7	37,9	44,2	62,2	49,8
2020	98,8	94,2	83,1	43,3	29,5	64,9	77,0	19,0	13,5	14,1	32,6	27,2
2016	96,9	93,6	77,7	47,9	28,3	64,3	66,1	22,0	15,5	18,6	35,2	28,4
2012	96,5	93,3	83,9	52,9	35,4	68,2	61,9	27,5	24,0	22,2	40,3	33,4

Tabel 3-157. Vastanud meeste jaotus (%) viimase eesnäärmeuuringu (palpatsioon/sonograafia) või PSA-testi tegemise aja ja vanuse järgi/ Distribution (%) of male respondents by the time of their last prostate palpation/sonography or PSA-test and age

	Eesnäärmeuuring/ Prostate examination						PSA-test					
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	
Viimase 12 kuu jooksul/ In the past 12 months	1,1	3,7	6,3	11,4	19,4	9,3	0,0	0,7	9,5	22,0	35,3	15,5
1–2 aastat tagasi/ 1–2 years ago	1,1	5,2	6,3	5,7	10,6	6,3	0,0	3,0	5,8	8,1	13,5	6,9
>2 aastat tagasi/ >2 years ago	4,5	6,7	21,4	19,9	21,8	16,6	0,0	3,7	6,3	6,4	10,6	6,1
Ei ole teinud/ No	93,3	84,3	66,1	63,1	48,2	67,8	100,0	92,6	78,4	63,6	40,6	71,6
Kokku/ Total (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	89	134	192	176	170	761	89	135	190	173	170	757

Tabel 3-158. Eesnäärmeuuringut või PSA-testi mitte teinud meeste jaotus (%), vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of male respondents who did not undergo prostate palpation/sonography or PSA-test by age and background variables

	Eesnäärmeuuring/Prostate examination						PSA test					
	Vanuserühm/ Age group					Kokku	Vanuserühm/ Age group					Kokku
	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64		16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	
Elukoht/ Place of residence												
Tallinn	88,9	89,5	63,8	62,3	53,7	70,6	100,0	96,6	84,1	70,6	53,7	80,9
Muu linn/ Other town	100,0	84,2	64,3	65,3	53,8	69,3	100,0	97,4	77,8	60,4	42,3	71,2
Maapiirkond/ Rural area	93,3	76,9	70,1	62,1	41,6	63,8	100,0	82,1	73,1	57,9	32,5	62,6
Elupiirkond/ Region of residence												
Kesk-Eesti/ Central Estonia	100,0	87,5	50,0	66,7	54,2	63,5	100,0	75,0	72,2	83,3	34,8	65,8
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	100,0	100,0	72,7	54,5	52,6	65,3	100,0	100,0	100,0	81,8	63,2	80,9
Estonia												
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	96,0	80,4	77,1	73,5	41,5	72,2	100,0	93,5	79,6	51,5	26,2	69,2
Lääne-Eesti/ Western Estonia	100,0	81,8	66,7	50,0	50,0	63,1	100,0	81,8	64,3	53,8	40,0	60,3
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	89,8	86,2	63,0	61,6	48,5	67,5	100,0	95,5	79,0	63,3	45,5	74,7
Rahvus/ Nationality												
Eestlane/ Estonian	92,0	79,0	64,3	63,0	47,5	66,8	100,0	90,1	74,1	53,8	35,2	67,7
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	100,0	100,0	72,9	61,8	53,2	71,6	100,0	100,0	93,5	83,3	57,8	83,9
Haridus/ Education												
Alg-, põhi-/ Primary, basic	87,5	90,9	73,9	81,8	50,0	79,2	100,0	81,8	69,6	72,7	50,0	79,2
Kesk-/ Secondary	92,7	81,5	60,7	59,4	39,5	66,9	100,0	89,3	85,7	50,0	39,5	72,7
Keskeri-/ Secondary-vocational	100,0	76,7	75,9	66,2	55,4	68,6	100,0	93,3	84,6	71,9	41,5	70,4
Kõrg-/ University	100,0	87,7	59,8	59,7	47,4	65,2	100,0	95,4	74,7	59,7	40,4	70,0
Kuusissetulek / Monthly income												
<900 eurot/ <900 €	80,0	73,1	70,0	58,1	47,1	63,1	100,0	84,6	81,6	66,7	45,1	71,5
900–1299 eurot/ 900–1299 €	100,0	83,9	70,3	77,5	42,0	70,0	100,0	90,3	81,1	71,8	49,0	74,2
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	100,0	86,2	73,0	56,8	48,3	70,0	100,0	96,6	80,6	64,9	26,7	71,3
≥1700 eurot/ ≥1700 €	95,5	89,6	56,7	58,8	54,3	67,7	100,0	95,9	74,6	52,9	37,1	71,0
Aasta/ Year												
2024	93,3	84,3	66,1	63,1	48,2	67,8	100,0	92,6	78,4	63,6	40,6	71,6
2020	95,5	84,8	78,5	70,7	58,5	75,7	99,1	89,4	81,2	57,8	49,7	72,6
2016	85,4	76,2	72,1	58,8	48,2	66,4	93,0	88,8	77,9	58,5	50,8	71,9
2012	91,9	85,2	78,2	70,5	61,4	77,0	96,6	95,7	92,4	81,0	73,6	87,5

Tabel 3-159. Jämesoolevähi söeluuringu kutse saamine 60-aastaste ja vanemate vastajate seas/
Distribution (%) of respondents aged 60 years or older by receiving colorectal cancer screening invitation

	Mehed/ Males 60-64 aastat	Naised/ Females 60-64 years	Kokku/ Total
Jah, kutsuti ja osalesin/ Yes, was invited and did participate	67,4	82,8	77,1
Sain kutse, aga ei osalenud/ Received invitation but did not participate	14,0	6,2	9,1
Ei/ No	18,6	11,0	13,9
Kokku/ Total (%)	100	100	100
Kokku (arv)/ Total (No.)	86	145	231

Tabel 3-160. Jämesoolevähi söeluuringul osalenud 60-aastaste ja vanemate vastajate jaotus taustatunnuste järgi/
Distribution (%) of respondents aged 60 years or older participating in colorectal cancer screening by background

	Mehed/ Males 60-64 aastat	Naised/ Females 60-64 years	Kokku/ Total
Elukoht/ Place of residence			
Tallinn	60,0	82,4	76,1
Muu linn/ Other town	62,5	76,9	72,4
Maapiirkond/ Rural area	73,8	90,5	82,1
Elupiirkond/ Region of residence			
Kesk-Eesti/ Central Estonia	60,0	92,3	75,0
Kirde-Eesti/ Northeastern Estonia	36,4	71,4	59,4
Lõuna-Eesti/ Southern Estonia	85,7	80,0	82,4
Lääne-Eesti/ Western Estonia	62,5	100,0	88,9
Põhja-Eesti/ Northern Estonia	71,0	80,6	77,4
Rahvus/ Nationality			
Eestlane/ Estonian	76,3	88,8	84,1
Mitte-eestlane/ Non-Estonian	50,0	70,5	63,2
Haridus/ Education			
Alg-, põhi-/ Primary, basic	33,3	60,0	50,0
Kesk-/ Secondary	58,8	81,0	71,1
Keskeri-/ Secondary-vocational	61,1	81,4	73,7
Kõrg-/ University	82,1	86,4	85,1
Kuusissetulek / Monthly income			
<900 eurot/ <900 €	60,0	73,1	68,3
900–1299 eurot/ 900–1299 €	72,7	89,4	84,1
1300–1699 eurot/ 1300–1699 €	84,6	96,0	92,1
≥1700 eurot/ ≥1700 €	68,8	78,9	74,3
Aasta/ Year			
2024	67,4	82,8	77,1
2022	57,1	62,8	60,6

Kasutatud kirjandus

- [1] Tervise Arengu Instituut. Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas. <https://statistika.tai.ee/>.
- [2] Reile R, Veideman T. Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2020. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2021. <https://www.tai.ee/et/valjaanded/eesti-taiskasvanudrahvastiku-tervisekaitumise-uuring-2020>.
- [3] Statistikaamet. Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaator 2018v3 http://metaweb.stat.ee/view_xml.htm?id=4601331&siteLanguage=ee.
- [4] Riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine” lisa. RT I, 19.06.2019, 14. <https://www.riigiteataja.ee/akt/119062019014>.
- [5] Statistikaamet. Euroopa Liidu piirkondlike üksuste statistiline klassifikaator 2019 <https://www.stat.ee/296046>.
- [6] Eurostat. Glossary: Minimum European Health Module (MEHM) 2018. [https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Glossary:Minimum_European_Health_Module_\(MEHM\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Glossary:Minimum_European_Health_Module_(MEHM)).
- [7] Tubakaseadus. RT I, 04.01.2021, 17. <https://www.riigiteataja.ee/akt/TubS>.
- [8] Maailma Terviseorganisatsioon (WHO). Gender, Women, and the Tobacco Epidemic: Addiction to Nicotine. Samet J, Yoon S-Y, editors. Geneva: WHO Press; 2010.
- [9] Tervise Arengu Instituut. Passiivne suitsetamine. <https://www.tubakainfo.ee/passiivne-suitsetamine/>.
- [10] Tervise Arengu Instituut. Alkoholiühik. <http://alkoinfo.ee/et/moodukus/moodukusepiires/alkoholiuhik/>.
- [11] Alkoholit tarvitamise häirega patsiendi käsitus. RJ-F/7.2-2020 <https://ravijuhend.ee/tervishoiuvarav/juhendid/149/alkoholitavitamise-hairega-patsiendikasisitus>
- [12] Tervise Arengu Instituut. Mõõdukas alkoholi tarvitamine. <http://alkoinfo.ee/et/moodukus/moodukuse-piires/moodukas-alkoholi-tarvitamine/>.
- [13] Tervise Arengu Instituut. Eesti toitumis- ja liikumissoovitused 2015. https://intra.tai.ee/images/prints/documents/149019033869_eesti%20toitumis-%20ja%20liikumissoovitused.pdf
- [14] Maailma Terviseorganisatsioon (WHO). Body mass index – BMI. <http://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/nutrition/a-healthy-lifestyle/body-mass-index-bmi>.
- [15] Liiklusseadus. RT I, 06.07.2018, 142019. <https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021>.

Lisa 1. Tabelite loend

Tabel 2-1. Vastajate arv ja mittevastamise põhjused soo ja vanuse järgi/ Number of respondents and reasons for nonresponse by sex and age	9
Tabel 2-2. Vastamismäär (%) soo ja vanuse järgi/ Response rate (%) by sex and age	9
Tabel 2-3. Vastamismäär (%) rahvuse, soo ja vanuse järgi/ Response rate (%) by nationality, sex and age	10
Tabel 2-4. Vastamismäär (%) haridustaseme, soo ja vanuse järgi/ Response rate (%) by education, sex and age.....	10
Tabel 2-5. Vastajate jaotus (%) vastamata küsimuste arvu ja vastamisviisi järgi/ Distribution (%) of respondents by number of missing answers and method of submitting questionnaire.....	11
Tabel 2-6. Erinevate vanuserühmade jaotus (%) Eesti elanike ja vastajate hulgas soo ja vanuse järgi/ Distribution of age groups (%) in population and respondents by sex and age	11
Tabel 2-7. Eestlaste osakaal (%) rahvastikus ja vastajate hulgas soo ja vanuse järgi/ Distribution of Estonians (%) in Estonian population and respondents by sex and age	11
Tabel 2-8. Linnaelanike jaotus (%) 16–64-aastaste Eesti elanike ja vastajate hulgas soo ja vanuse järgi/ Distribution of urban residents (%) among 16–64 year-old Estonian population and respondents by sex and age	12
Tabel 2-9. Kaalukoefitsendid TKU2020, TKU2022 ja TKU2024 andmetes soo ja vanuse järgi/ Post-stratification weight coefficients by sex and age in TKU2020, TKU2022 and TKU2024 data	12
Tabel 2-10. Vastajate arv taustaandmete, soo ja vanuse järgi/ Number of respondents by background variables, sex and age.....	14
Tabel 2-11. Vastajate jaotus (%) elukoha, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by place of residence, sex and age	15
Tabel 2-12. Vastajate jaotus (%) elupiirkonna, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by region of residence, sex and age	15
Tabel 2-13. Vastajate jaotus (%) rahvuse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by nationality, sex and age	15
Tabel 2-14. Vastajate jaotus (%) kõrgeima lõpetatud haridustaseme, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by highest finished educational level, sex and age	16
Tabel 2-15. Vastajate viimase 12 kuu netosissetuleku (pereliikme kohta) jaotus (%) soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by monthly net income per family member in the past 12 months, sex and age.....	16
Tabel 3-1. Vastajate jaotus (%) tervise enesehinnangu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by self-assessed health, sex and age	23
Tabel 3-2. Hea/üsna hea tervise enesehinnangu jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of good/rather good self-rated health by sex, age and background variables	23
Tabel 3-3. Halva/üsna halva tervise enesehinnangu jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of bad/rather bad self-rated health by sex, age and background variables	24
Tabel 3-4. Vastajate jaotus (%) pikaajalise terviseprobleemi olemasolu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having a long-term health problem, sex and age	25

Tabel 3-5. Pikaajalise terviseprobleemiga vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with a long-term health problem by sex, age and background variables	25
Tabel 3-6. Vastajate jaotus (%) viimase kuue kuu jooksul igapäevategevust piiranud terviseprobleemi olemasolu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by restricted everyday activity due to a health problem in the past six months, sex and age	26
Tabel 3-7. Igapäevategevusi tugevalt piirava terviseprobleemiga vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with strongly restricted everyday activity by sex, age and background variables	26
Tabel 3-8. Vastajate jaotus (%) liikumisraskuste esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by mobility problems, sex and age	27
Tabel 3-9. Vastajate jaotus (%) enese eest hoolitsemise probleemide esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by self-care problems, sex and age.....	27
Tabel 3-10. Vastajate jaotus (%) igapäevategevustes probleemide esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having problems in performing usual activities, sex and age.....	27
Tabel 3-11. Vastajate jaotus (%) valude või vaevuste esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having pain or discomfort, sex and age	27
Tabel 3-12. Vastajate jaotus (%) rahutuse või masenduse esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having anxiety or depression, sex and age	27
Tabel 3-13. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul töölt/koolist enda haiguse tõttu puudunud päevade,soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by days they were absent from work/school due to being ill in the past 12 months, sex and age.....	28
Tabel 3-14. Haiguse tõttu 15 või rohkem päeva puudunute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with 15 or more sickness-absence days by sex, age and background variables	28
Tabel 3-15. Vastajate jaotus (%) töövõimetuspensioni/töövõimetoetuse saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by receiving disability pension/allowance, sex and age	29
Tabel 3-16. Töövõimetuspensioni/töövõimetoetust saavate vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with disability pension/allowance by sex, age and background variables	29
Tabel 3-17. Vastajate jaotus (%) viimase 30 päeva jooksul mõnede tervisehäirete esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having symptoms/complaints in past 30 days, sex and age.....	30
Tabel 3-18. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul mõnede haiguste/haigusnähtude diagnoosi või ravi saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by some diseases diagnosed/ or treated in the past 12 months, sex and age	30
Tabel 3-19. Vastajate jaotus (%) ravikindlustuse olemasolu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having health insurance, sex and age	31
Tabel 3-20. Ravikindlustuseta vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents without health insurance by sex, age and background variables	31
Tabel 3-21. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul arstiabi kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of medical services in the past 12 months, sex and age	32
Tabel 3-22. Perearstiabi kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who visited a general physician by sex, age and background variables.....	33

Tabel 3-23. Hambaarsti külastanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who visited a dentist by sex, age and background variables	34
Tabel 3-24. Eriarstiabi kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who visited a specialist physician by sex, age and background variables	35
Tabel 3-25. Telefoni teel enda terviseprobleemi tõttu arstiga konsulteerinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consulted with physician by phone due to their health problem by sex, age and background variables	36
Tabel 3-26. Erakorralise meditsiini osakonnas käinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who visited the emergency room by sex, age and background variables	37
Tabel 3-27. Kiirabi vajanud (kutsus ise/kutsuti talle) vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who called the ambulance/for whom an ambulance was called by sex, age and background variables.....	38
Tabel 3-28. Päevaravil viibinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who received treatment at the day care hospital by sex, age and background variables.....	39
Tabel 3-29. Haiglaravil viibinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who were hospitalized by sex, age and background variables	40
Tabel 3-30. Ühtegi eelnimetatud arstiabi liiki mitte kasutanud vastajate (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who did not use any of the previously listed medical services by sex, age and background variables.....	41
Tabel 3-31. Loetletud meditsiiniteenuseid kasutanud vastajate viimase 12 kuu keskmine arstikülastuste/ konsultatsioonide/ravipäevade arv soo ja vanuse järgi/ Mean number of visits/consultations/days at the hospital of respondents that used relevant medical services in the past 12 months by sex and age	42
Tabel 3-32. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul teatud ravimite jm kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by taking some medicine etc in the past seven days, sex and age	42
Tabel 3-33. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul üleväsimuse tundmise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by being overtired in the past 12 months, sex and age	44
Tabel 3-34. Üsna tihti/peaaegu alati üleväsimust tundnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who were often/almost always overtired by sex, age and background variables.....	44
Tabel 3-35. Vastajate jaotus (%) viimase 30 päeva jooksul tajutud stressi, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by feeling stressed in the past 30 days, sex and age..	45
Tabel 3-36. Rohkem kui tavaliselt/talumatus stressis olnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who were under stress more than usual/unbearably by sex, age and background variables	45
Tabel 3-37. Vastajate jaotus (%) viimase 30 päeva jooksul masendunud/õnnetu olemise soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by feeling unhappy/depressed in the past 30 days, sex and age	46
Tabel 3-38. Rohkem kui varem masendunud/õnnetu olnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of being unhappy/depressed more than before by sex, age and background variables.....	46
Tabel 3-39. Vastajate jaotus (%) enesetapumõtete esinemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by reporting suicide thoughts, sex and age.....	47

Tabel 3-40. Viimase 12 kuu jooksul enesetapust mõelnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who thought about suicide in the past 12 months by sex, age and background variables.....	47
Tabel 3-41. Vastajate jaotus (%) lähedaste arvu järgi, kellele tõsiste isiklike probleemide korral loota soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by number of close persons to rely on in case of severe personal problems by sex and age.....	48
Tabel 3-42. Vastajate jaotus (%), kellel tõsiste isiklike probleemide korral ei ole ühtegi lähedast, soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who have no close persons to rely on in case of severe personal problems by sex, age and background variables	48
Tabel 3-43. Rahusteid või antidepressante kasutanute jaotus (%), soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by taking sedatives or antidepressants, sex and age	49
Tabel 3-44. Rahusteid või antidepressante kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who took sedatives or antidepressants by sex, age and background variables	49
Tabel 3-45. Vastajate jaotus (%) suitsetamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by smoking status, sex and age	51
Tabel 3-46. Igapäevasuitsetajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of daily smokers by sex, age and background variables	51
Tabel 3-47. Igapäevasuitsetajate jaotus (%) päevas suitsetatud sigarettide/piibutäite arvu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of daily smokers by number of cigarettes/pipefuls per day, sex and age.....	51
Tabel 3-48. Igapäevasuitsetajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul suitsetamisest loobumise soovitus saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of daily smokers by receipt of advice to quit smoking in the past 12 months, sex and age	52
Tabel 3-49. Praeguste suitsetajate jaotus (%) suitsetamisest loobuda tahtmise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of current smokers by wish to quit smoking, sex and age	52
Tabel 3-50. Suitsetamisest loobuda tahtjate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who want to quit smoking by sex, age and background variables.....	53
Tabel 3-51. Juhu- ja endiste suitsetajate jaotus (%) viimase suitsetamise aja, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of occasional smokers and ex-smokers by time of last smoking, sex and age	53
Tabel 3-52. Tubaka- ja nikotiinitoodete tarvitamine viimase 12 kuu jooksul soo ja vanuse järgi/ Consuming certain tobacco or nicotine products in the past 12 months by sex and age	54
Tabel 3-53. Vähemalt mõni kord kuus e-sigaretti kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who used e-cigarettes at least a few times a month by sex, age and background variables.....	55
Tabel 3-54. Vähemalt mõni kord kuus põsk-/huuletubakat kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who used dipping tobacco at least a few times a month by sex, age and background variables.....	56
Tabel 3-55. Vähemalt mõni kord kuus nikotiinipatju kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who used nicotine pouches at least a few times a month by sex, age and background variables.....	57
Tabel 3-56. Vastajate jaotus (%) erinevate tubaka- ja nikotiinitoodete tarvitamise järgi sõltuvalt suitsetamise staatusest, soost ja vanusest*/ Distribution (%) of respondents by consuming certain tobacco or nicotine products by smoking status, sex and age*	58
Tabel 3-57. Viibimine suitsustes tööruumides (%) töötavatel vastajatel soo ja vanuse järgi/ Staying in smoky rooms at workplaces (%) among employed respondents by sex and age	59

Tabel 3-58. Kokkupuude tubakasuitsuga või e-sigareti aerosooliga avalikes ruumides seal viibitud aja, soo ja vanuse järgi/ Time spent in public spaces where people smoke or vape e-cigarettes by sex and age	59
Tabel 3-59. Vastajate jaotus (%) kodustes eluruumides suitsetamise või e-sigareti kasutamise (ise või pereliige), soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by smoking or vaping e-cigarette at home in living quarters (respondent or family member), sex and age	59
Tabel 3-60. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by alcohol consumption in the past 12 months, sex and age	61
Tabel 3-61. Alkoholi 2–7 korda nädalas tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed alcohol 2–7 times a week by sex, age and background variables	61
Tabel 3-62. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul kange alkoholi tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by hard liquor consumption in past 12 months, sex and age.....	62
Tabel 3-63. Vähemalt mõned korrad nädalas kanget alkoholi tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed hard liquor at least a few times a week by sex, age and background variables.....	62
Tabel 3-64. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul veini tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by wine consumption in the past 12 months, sex and age	63
Tabel 3-65. Vähemalt mõned korrad nädalas veini tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed wine at least a few times a week by sex, age and background variables	63
Tabel 3-66. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul õlle tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by beer consumption in the past 12 months, sex and age	64
Tabel 3-67. Vähemalt mõned korrad nädalas õlut tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed beer at least a few times a week by sex, age and background variables	64
Tabel 3-68. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul siidri või kerge alkoholisegu tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of cider or long drinks in the past 12 months by age and sex	65
Tabel 3-69. Vähemalt mõned korrad nädalas siidrit või kerget alkoholisegu tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed cider or long drinks at least a few times a week by sex, age and background variables.....	65
Tabel 3-70. Vastajate jaotus (%) korraga vähemalt kuue alkoholiühiku tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by consuming six or more standard drinks at once, sex and age	66
Tabel 3-71. Vähemalt kord nädalas korraga kuus või rohkem alkoholiühikut tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Consumption of six or more standard drinks at once at least once a week by sex, age and background variables	66
Tabel 3-72. Viimase seitsme päeva jooksul tarvitatud absoluutse alkoholi kogus soo ja vanuse järgi/ The quantity of absolute alcohol consumed during the past seven days, sex and age	67
Tabel 3-73. Nädalas > 140 g (mehed) või > 70 g (naised) absoluutset alkoholi tarvitanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Consuming > 140 g (males) or > 70 g (females) of absolute alcohol a week by sex, age and background variables	67

Tabel 3-74. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise vähendamise soovitus saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by receiving advice in the past 12 months to limit alcohol consumption, sex and age	68
Tabel 3-75. Viimasel 12 kuul vähemalt kord nädalas korraga 6 või rohkem alkoholiühikut tarvitanud vastajate jaotus (%) alkoholi tarvitamise vähendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents who consumed six or more standard drinks at once at least once a week during the past 12 months by reducing alcohol consumption, sex and age	68
Tabel 3-76. Vastajate jaotus (%) alkoholi liigtarvitamise tõttu ravi saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having been treated for alcohol abuse, sex and age	68
Tabel 3-77. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul mitteametlikust müügikohast alkoholi ostmise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having purchased alcohol from a nonofficial selling-place in the past 12 months, sex and age	69
Tabel 3-78. Vastajate jaotus (%) narkootiliste ainete või retseptiravimite tarvitamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of narcotic substances or prescription medicines, sex and age.....	69
Tabel 3-79. Viimase 12 kuu jooksul narkootiliste aineid või retseptiravimeid tarvitanud vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents by having used narcotic substances or prescription during past 12 months by sex, age and background variables	69
Tabel 3-80. Viimasel 30 päeval narkootilisi aineid või retseptiravimeid tarvitanud vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustatunnuste järgi/ Distribution (%) of respondents by having used narcotic substances or prescription medicines during past 30 days by sex, age and background variables.....	70
Tabel 3-81. Viimasel 30 päeval narkootiliste aineid või retseptiravimeid tarvitanute jaotus (%) tarvitatud aine(t)e, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having used narcotic substances or prescription medicines during the past 30 days by substance, sex and age	70
Tabel 3-82. Viimasel 30 päeval kanepit tarvitanud vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustatunnuste järgi/ Distribution (%) of respondents by having used cannabis during past 30 days by sex, age and background variables.....	71
Tabel 3-83. Vastajate jaotus (%) viimase 7 päeva söögikordade regulaarsuse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by regularity of meals in past 7 days, sex and age	73
Tabel 3-84. Hommikusöögi mitesööjate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who never have breakfast by sex, age and background variables.....	73
Tabel 3-85. Vastajate jaotus (%) eridieedi järgimise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by following special diet, sex and age.....	73
Tabel 3-86. Taimetoitlaste/veganite jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents are vegetarian/vegan by sex, age and background variables	74
Tabel 3-87. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul köögivilja söömise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of vegetables in the past seven days, sex and age	75
Tabel 3-88. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul keskmiselt päevas) söödud köögiviljade koguse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by average amount of consumed vegetables per day in the past seven days, sex and age	75
Tabel 3-89. Mitte kordagi või vähem kui 300 g päevas köögivilju (värskelt või toidu koostises) sünnute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents	

who consumed vegetables (fresh or as ingredients in a dish) less than 300 g per day or never by sex, age and background variables.....	75
Tabel 3-90. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul puuviljade/marjade söömise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of fruits/berries in the past seven days, sex and age	76
Tabel 3-91. Viimase seitsme päeva jooksul keskmiselt päevas söödud puuviljade/marjade* kogus/ Average amount of consumed fruits/berries* per day in the past seven days..	76
Tabel 3-92. Mitte kordagi või vähem kui 200 g päevas puuvilju/marju sünnite jaotus/ Distribution (%) of respondents who consumed fruits/berries never / less than 200 g per day.....	76
Tabel 3-93. Vastajate jaotus (%) tavaliselt päevas söödud leiva/saia koguse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by the quantity of black bread/white bread normally consumed per day, sex and age.....	77
Tabel 3-94. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul kommide, šokolaadi ja/või magusate küpsistite, kookide söömise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of candy, chocolate and/or sweet pastries, cakes in the past seven days, sex and age	77
Tabel 3-95. Vastajate jaotus (%) tavaliselt päevas joodava kohvi koguse järgi/ Distribution (%) of respondents by quantity of coffee normally consumed per day.....	78
Tabel 3-96. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul energijookide tarbimise järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of energy drinks in the past seven days	78
Tabel 3-97. Vastajate jaotus (%) viimase seitsme päeva jooksul erinevate joogivee liikide tarbimise järgi/ Distribution (%) of respondents by consumption of different types of drinking water in the past seven days	78
Tabel 3-98. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul toitumisharjumuste muutmise soovitus saamise järgi/ Distribution (%) of respondents by receiving advice to change dietary habits during the past 12 months.....	79
Tabel 3-99. Vastajate jaotus (%) rasva kasutamise/söömise vähendamise järgi/ Distribution (%) of respondents by reduction in using/consuming fat	79
Tabel 3-100. Vastajate jaotus (%) köögiviljade söömise suurendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by increase in vegetable consumption, sex, and age	79
Tabel 3-101. Vastajate jaotus (%) suhkru kasutamise vähendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by reduction in using sugar, sex and age	80
Tabel 3-102. Vastajate jaotus (%) soola kasutamise vähendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by reduction in using salt, sex and age	80
Tabel 3-103. Vastajate jaotus (%) kaalu langetamiseks dieedi järgimise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having been on a diet to lose weight, sex, and age	80
Tabel 3-104. Vastajate jaotus (%) pikkuse (m), kaalu (kg) ja kehamassiindeksi (KMI) keskväärtuste, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by averages of height (m), weight (kg), and body-mass index, sex and age.....	82
Tabel 3-105. Vastajate jaotus (%) kaaluindeksi (KMI), soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by BMI, sex and age	82
Tabel 3-106. Normaalkaalus (KMI 18,5–24,9) jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents in normal body weight range (BMI 18,5–24,9) by sex, age and background variables	83
Tabel 3-107. Ülekaaluliste (KMI 25,0–29,9) jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of overweight (BMI 25,0–29,9) respondents by sex, age and background variables.....	84

Tabel 3-108. Rasvunute (KMI ≥ 30) jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of obese (BMI ≥ 30) respondents by sex, age and background variables	85
Tabel 3-109. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul tootumisharjumuste muutmise soovitus saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese respondents by receiving advice in the past 12 months to change dietary habits, sex and age.....	85
Tabel 3-110. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul kaalu langetamise soovitus saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese respondents by receiving advice in the past 12 months to lose weight, sex and age	86
Tabel 3-111. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul kehalise aktiivsuse tõstmise soovitus saamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese respondents by receiving advice in the past 12 months to increase physical activity, sex and age.....	86
Tabel 3-112. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) kehalise aktiivsuse suurendamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese by increasing physical activity, sex and age	86
Tabel 3-113. Ülekaaluliste või rasvunud vastajate jaotus (%) tootumisharjumuste muutmise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of overweight or obese respondents by changing their eating habits, sex and age	87
Tabel 3-114. Vastajate jaotus (%) praeguse füüsilise vormi/kehalise võimekuse enesehinnangu järgi/ Distribution (%) of respondents by self-assessment of their current physical fitness/abilities	88
Tabel 3-115. Väga halva/üsna halva füüsilise vormi enesehinnanguga vastajate jaotus (%) / Distribution (%) of very bad/rather bad self-assessed physical fitness/abilities	88
Tabel 3-116. Vastajate jaotus (%) igapäevase töö kehalise pingutuse taseme, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by level of physical activity in everyday work, sex and age	89
Tabel 3-117. Igapäevatöös väga vähese kehalise pingutuse tasemega vastajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with a very low level of physical activity in everyday work by sex, age and background variables.....	89
Tabel 3-118. Päevas jalgsi/jalgrattaga tööle/töölt koju liikumise aeg väljaspool kodu töötaval vastajatel/ Time spent walking or riding a bicycle to and from work per day for working respondents	90
Tabel 3-119. Päevas <15 minutit jalgsi/jalgrattaga tööle/töölt koju liikuvate vastajate jaotus/ Respondents who spend <15 minutes walking or riding a bicycle to and from work per day.....	90
Tabel 3-120. Kehaline aktiivsus vabal ajal vähemalt poole tunni vältel/ Being physically active at least 30 minutes in leisure time.....	91
Tabel 3-121. Nädalas 5 või enamal päeval vähemalt poole tunni vältel kehaliselt aktiivsete vastajate (kel tervises seisund seda ei takista) jaotus soo, vanuse ja taustatunnuste järgi*/ Distribution of respondents who are physically active on 5 or more days per week (without restrictions due to health reasons) by sex, age and background variables*.....	91
Tabel 3-122. Vabal ajal vähemalt poole tunni vältel tervisespordi harrastamine/ Doing physical exercises at least 30 minutes in leisure time	91
Tabel 3-123. Tervisespordi 4-7 korda nädalas harrastanute jaotus*/ Doing recreational sports 4-7 times a week by age, sex and background*	92
Tabel 3-124. Tervisespordi kord kuus või harvem harrastanute jaotus*/ Doing physical exercises once a month or less frequently by age, sex and background*.....	93

Tabel 3-125. Vastajate jaotus (%) ujumisoskuse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by ability to swim, sex and age	94
Tabel 3-126. Ujuda mitte oskajate/veidi oskajate jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who cannot swim or can swim a little by sex, age and background variables.....	94
Tabel 3-127. Vastajate jaotus (%) ajateenistuse läbimise ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents attending military service by age	95
Tabel 3-128. Vastajate jaotus (%) Kaitseliidu tegevustes osalemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by participation in Defence League, sex and age	95
Tabel 3-129. Vastajate jaotus (%) ekraaniaja*, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by screentime*, sex and age.....	95
Tabel 3-130. Vastajate jaotus (%) kel päevas ≥ 4 tundi ekraaniaega** soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents with ≥ 4 hours of daily screentime** by sex, age and background variables.....	96
Tabel 3-131. Vastajate jaotus (%) viimase vererõhu mõõtmise aja, vanuse ja soo järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of the last blood pressure measurement, sex and age	98
Tabel 3-132. Vastajate jaotus (%) viimase kolesteroolitaseme mõõtmise aja, vanuse ja soo järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of their last cholesterol measurement, sex and age	98
Tabel 3-133. Vastajate jaotus (%) viimase veresuhkru mõõtmise aja, vanuse ja soo järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of the last blood sugar measurement, sex and age	98
Tabel 3-134. Vastajate jaotus (%) viimase gripi vastu vaktsineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of their last influenza vaccination	99
Tabel 3-135. Vastajate jaotus (%) viimase difteeria-teetanuse vastu vaktsineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of their last diphtheria-tetanus vaccination	99
Tabel 3-136. Vastajate jaotus (%) viimase puukentefaliidi vastu vaktsineerimise aja järgi/Distribution (%) of respondents by the time of the last tick-borne encephalitis vaccination	99
Tabel 3-137. Vastajate jaotus (%) viimase leetrite, punetiste, mumpsu vastu vaktsineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of the last measles, mumps, rubella vaccination	99
Tabel 3-138. Vastajate jaotus (%) COVID-19 vastu vaktsineerimise aja järgi/ Distribution (%) of respondents by the time of COVID-19 vaccination.....	99
Tabel 3-139. Vastajate jaotus (%) hammaste pesemise sageduse, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by frequency of brushing teeth, sex and age.....	100
Tabel 3-140. Hambaid harvem kui kord päevas/üldse mitte pesevate vastajate jaotus (%) / Distribution (%) of respondents who brush their teeth less than once a day/don't brush their teeth at all	100
Tabel 3-141. Vastajate jaotus (%) puuduvate oma hammaste arvu, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by the number of their own teeth missing, sex and age	101
Tabel 3-142. Kuue või rohkema puuduva oma hambaga vastajate jaotus (%) / Distribution (%) of respondents who have six or more of their own teeth missing	101
Tabel 3-143. Vastajate jaotus (%) pimedal ajal helkuri kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of a reflector in the dark, sex and age	102

Tabel 3-144. Mitte kunagi helkurit kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who never used a reflector by sex, age and background variables.....	102
Tabel 3-145. Vastajate jaotus (%) autot juhtides turvavöö kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of a seat-belt when driving, sex and age.....	103
Tabel 3-146. Vastajate jaotus (%) auto tagaistmel istudes turvavöö kasutamise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by use of the seat-bealt in back seat, sex and age	103
Tabel 3-147. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise järel auto juhtimise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having driven a car after consuming alcohol in the past 12 months, sex and age.....	103
Tabel 3-148. Alkoholi tarvitamult autot juhtinute jaotus (%) soo, vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents who drove a car after consuming alcohol by sex, age and background variables	104
Tabel 3-149. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having sexual intercourse in the past 12 months, sex and age	104
Tabel 3-150. Vastajate jaotus (%) viimase 12 kuu jooksul juhupartneriga seksuaalvahekorras olles kondoomi kasutamise (ise või partner), soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents who had sexual intercourse with an episodic partner in the past 12 months by condom use (by the respondent or partner), sex and age	104
Tabel 3-151. Juhupartneriga mitte kunagi kondoomi kasutanute jaotus (%) soo, vanuse ja taustatunnuste järgi/Distribution (%) of respondents who never used a condom with an episodic partner by age, sex and background variables.....	105
Tabel 3-152. Vastajate jaotus (%) HIV-testi tegemise, soo ja vanuse järgi/ Distribution (%) of respondents by having been tested for HIV, sex and age.....	106
Tabel 3-153. Viimase 12 kuu jooksul HIV-testi teinute jaotus (%) vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of respondents by having been tested for HIV in the past 12 months by age and background variables.....	106
Tabel 3-154. Kunagi mammogrammi või PAP-testi teinud naiste jaotus (%) uuringu tegemise algataja ja vanuse järgi/ Distribution (%) of female respondents who have ever underwent mammography or PAP-test by the initiator of the examination and age	106
Tabel 3-155. Vastanud naiste jaotus (%) viimase mammogrammi või PAP-testi tegemise aja ja vanuse järgi/ Distribution (%) of female respondents by the time of their last mammography or PAP-test and age	107
Tabel 3-156. Viimase kahe aasta jooksul mammogrammi või viimase viie aasta jooksul PAP või HPV testi mitte teinud naiste jaotus (%) vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of female respondents who did not undergo mammography in the past two years or PAP or HPV test in the past five years by age and background variables	107
Tabel 3-157. Vastanud meeste jaotus (%) viimase eesnäärmeuuringu (palpatsioon/sonograafia) või PSA-testi tegemise aja ja vanuse järgi/ Distribution (%) of male respondents by the time of their last prostate palpation/sonography or PSA-test and age	108
Tabel 3-158. Eesnäärmeuuringut või PSA-testi mitte teinud meeste jaotus (%), vanuse ja taustaandmete järgi/ Distribution (%) of male respondents who did not undergo prostate palpation/sonography or PSA-test by age and background variables	108
Tabel 3-159. Jämesoolevähi sõeluuringu kutse saamine 60-aastaste ja vanemate vastajate seas/ Distribution (%) of respondents aged 60 years or older by receiving colorectal cancer screening invitation.....	109

Tabel 3-160. Jämesoolevähi sõeluuringul osalenud 60-aastaste ja vanemate vastajate jaotus taustatunnuste järgi/ Distribution (%) of respondents aged 60 years or older participating in colorectal cancer screening by background.....	109
---	-----

Lisa 2. TKU2024 küsimustik

Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2024

Tervise
Arengu
Instituut

KÜSIMUSTIK

NB! Enne küsimustiku täitmisega alustamist palume Teil kinnitada, et olete tutvunud uuringu kaaskirjas esitatud uuringu eesmärgi, korraldust ning isikuandmete töötlemist puudutava infoga ning nõustute uuringus osalema.

Kinnitan, et mind on informeeritud läbiviidavast uuringust ning annan oma nõusoleku uuringus osalemiseks ja isikuandmete töötlemiseks.

[] Olen nõus osalema

[] Ei ole nõus osalema [lõpp]

ÜLDISED KÜSIMUSED

1. Teie sugu

- 1 mees
- 2 naine

2. Teie sünniaeg

päev		kuu		aasta	

3. Teie rahvus

- 1 eestlane
- 2 venelane
- 3 muu rahvus (palun kirjutage)

4. Teie tegelik perekonnaseis

- 1 vallaline
- 2 abielus/vabaabielus/elan koos kindla partneriga
- 3 lahutatud/lahus elav
- 4 lesk

5. Milline on Teie haridus (kõrgeim lõpetatud haridustase)?

- 1 algharidus (kuni 6 klassi)
- 2 põhiharidus
- 3 põhiharidus koos kutseharidusega
- 4 kesk- või gümnaasiumi haridus
- 5 keskeri- või kutsekeskharidus
- 6 rakenduslik- või kutsekõrgharidus
- 7 kõrghariduse põhiõpe (bakalaureus)
- 8 kõrghariduse kraadiõpe (magister, doktor/kandidaat)

6. Mitu aastat olete kokku koolis (üldhariduskool, kutsekool, tehnikum, kõrgkool) käinud?

--	--	--

 aastat

7. Mitme inimesega Te elate koos ühes leibkonnas?

Palun märkige inimeste arv või 0, kui Te elate üksinda.

mina + veel

--	--	--

 inimest

8. Mitu last elab Teiega koos? *Palun märkige 0, kui Teiega koos ei ela ühtegi last.*

alla 7-aastased lapsed

--	--

7–17-aastased lapsed

--	--

9. Kui suur oli viimase 12 kuu jooksul Teie pere keskmine ühe kuu sissetulek (kõigist allikatest saadud netosissetulek) ühe pereliikme kohta?

- 1 vähem kui 400 eurot
- 2 400–699 eurot
- 3 700–899 eurot
- 4 900–1099 eurot
- 5 1100–1299 eurot
- 6 1300–1499 eurot
- 7 1500–1700 eurot
- 8 rohkem kui 1700 eurot

10. Kuidas kirjeldaksite oma leibkonna praegust elujärge?

- 1 elame mugavalt praeguse sissetuleku juures
- 2 saame hakkama praeguse sissetuleku juures
- 3 praeguse sissetuleku juures on raske hakkama saada
- 4 praeguse sissetuleku juures on väga raske hakkama saada

11. Milline kirjeldus vastab kõige paremini Teie praegusele olukorrale? *Palun märkige ainult üks põhiline.*

- 1 töötan töövõtjana (palgatöö)
- 2 töötan eraettevõtjana (k.a. FIE)
- 3 töötu, otsin aktiivselt tööd
- 4 töötu, kuid ei otsi aktiivselt tööd
- 5 õpilane või üliõpilane (õppimine on põhitegevus)
- 6 ajateenija või asendusteenistuses
- 7 kodune, hoolitsen laste või kellegi teise eest
- 8 kodune, püsivalt töövõimetu
- 9 mittetöötav pensionär

Kui Te töötate, siis vastake ka küsimustele 12–13. Kui Te ei tööta, jätkake palun küsimusega 14.

12. Kellena Te töötate?

- 1 seadusandja, kõrgem ametnik, juht (valitsusametnik, direktor, juhataja jt)
- 2 tippspetsialist (insener, arst, programmeerija, õpetaja, teadlane, loominguline töötaja jt)
- 3 keskastme spetsialist, tehnik (tehnik, inspektor, medõde, maakler, sotsiaaltöötaja jt)
- 4 ametnik, klienditeenindaja (sekretär, teller, administraator jt)
- 5 teenindus-, müügitöötaja (giid, kokk, kassapidaja, lapsehoidja, müüja jt)
- 6 põllumajanduse, kalanduse, metsanduse, jahinduse oskustööline (talunik, kalur jt)
- 7 oskus-, käsitööline (kaevur, elektrik, trükitööline, õmbleja, käsitööline jt)
- 8 seadme-, masinaoperaator (operaator, koostaja, bussijuht jt)
- 9 lihttööline (valvur, koristaja, välimüüja, põllumajandustööline, transporditööline jt)
- 10 kutseline sõjaväelane

13. Mitu tundi Te töötasite viimase 7 päeva jooksul?

--	--

 tundi

Arvestage nii põhi kui lisatööd.

TEIE TERVIS JA ARSTIABI

14. Kuidas Te hindate oma tervist käesoleval ajal?

- 1 hea
- 2 üsna hea
- 3 keskmine
- 4 üsna halb
- 5 halb

15. Kas Teil on mõni pikaajaline (krooniline) haigus või terviseprobleem?

- 1 jah
- 2 ei

16. Mil määral on mõni terviseprobleem viimase 6 kuu jooksul Teie tavalisi igapäevategevusi piiranud?

- 1 oluliselt piiranud
- 2 piiranud, aga mitte oluliselt
- 3 ei ole üldse piiranud

17. Milline järgnevatest vastusevariantidest kirjeldab kõige täpsemalt Teie tänast tervislikku seisundit? Palun märkige igas lõigus üks sobivaim vastusevariant.

a. liikumine	1 mul ei ole liikumisega mingeid raskusi 2 mul on liikumisega mõningaid raskusi 3 pean olema voodis
b. enda eest hoolitsemine	1 mul ei ole enda eest hoolitsemisega mingeid raskusi 2 mul on enda pesemise või riidesse panemisega mõningaid raskusi 3 ma ei ole võimeline end pesema ega riidesse panema
c. tavapärased toimingud (nt töötamine, õppimine, majapidamistööd jm)	1 mul ei ole tavapäraste toimingute sooritamiseга mingeid raskusi 2 mul on tavapäraste toimingute sooritamiseга mõningaid raskusi 3 ma ei ole võimeline oma tavapäraseid toiminguid sooritama
d. valud/vaevused	1 mul ei ole mingeid valusid ega vaevusi 2 mul on mõningal määral valusid või vaevusi 3 mul on väga suured valud või vaevused
e. rahutus/masendus	1 ma ei ole rahutu ega masendunud 2 olen mõningal määral rahutu või masendunud 3 olen väga rahutu või suures masenduses

18. Mitu korda olete käinud viimase 12 kuu jooksul arsti (pereõe) juures või olnud haiglas?

a. pereearsti juures	____ ____ korda
b. hambaarsti juures	____ ____ korda
c. muu eriarsti juures	____ ____ korda
d. pereõe iseseisval vastuvõtul	____ ____ korda
e. pöördunud erakorralise meditsiini osakonda (EMO)	____ ____ korda
f. konsulteerinud arstiga telefoni teel enda tervise tõttu	____ ____ korda
g. konsulteerinud pereõega telefoni teel enda tervise tõttu	____ ____ korda
h. kutsunud endale/kutsutud Teile kiirabi	____ ____ korda
i. olnud ravil päevaravi osakonnas	____ ____ korda
j. olnud haiglaravil	____ ____ korda, kokku ____ ____ ööpäeva

19. Mitu päeva olete viimase 12 kuu jooksul puudunud töölt/koolist enda haiguse tõttu?

Palun ärge võtke arvesse rasedus- ja sünnitusjärgset puhkust, haige lapse hooldamist jms; märkige 0, kui Te pole päevagi puudunud.

		päeva
	Ei ole õppinud ega töötanud	

20. Kas Teil on viimase 12 kuu jooksul diagnoositud või ravitud järgmisi haigusi/haigusnähte?

	jah	ei
a. kõrge veresuhkur, suhkruhaigus	1	2
b. kõrge vererõhk, kõrgvererõhutõbi	1	2
c. vere kõrge kolesteroolitase	1	2
d. ülekaal või rasvumus	1	2
e. ajuinsult	1	2
f. südamelihase infarkt	1	2
g. südamepuudulikkus	1	2
h. liigesahaigused	1	2
i. radikuliit, lülisambahaigused jt seljaprobleemid	1	2
j. luuhõrenemine (osteoporoos)	1	2
k. tuberkuloos	1	2
l. krooniline bronhiit ja/või kopsu laienemine (emfüseem)	1	2
m. astma	1	2
n. mao- või kaksteistsõrmiksoolehaavand	1	2
o. kollatõbi	1	2
p. depressioon	1	2
r. ärevushäire	1	2
s. trauma, vigastus, mürgistus (mis vajasis arstiabi)	1	2
t. COVID-19	1	2

21. Kas Teil on esinenud viimase 30 päeva vältel järgmisi tervisehäireid?

	jah	ei
a. pingutamisel valu südame piirkonnas	1	2
b. liigesevalu	1	2
c. seljavalu	1	2
d. kaela-õlapiirkonna valu	1	2
e. peavalu	1	2
f. hambavalu	1	2
g. kõhuvalu, kõrvetised, puhitus	1	2
h. kõhukinnisus	1	2
i. köha, eriti hommikuti, mis kestnud juba pikemat aega	1	2
j. allergianähud (va allergiline astma)	1	2
k. unetus, unehäired	1	2

22. Kas Te olete viimase 7 päeva vältel kasutanud ravimeid või toidulisandeid?

	jah	ei
a. kõrge vererõhu tõttu	1	2
b. suhkruhaiguse tõttu	1	2
c. kehakaalu alandamiseks	1	2
d. peavalu tõttu	1	2
e. muude valude tõttu (v.a valud südames)	1	2
f. vere kõrge kolesteroolitaseme tõttu	1	2
g. rahusteid	1	2
h. uinuteid, unerohu	1	2
i. antidepressante	1	2
j. hormoonasendusravi üleminekuks või hiljem	1	2
k. impotentsusravimeid	1	2
l. vitamiine, mineraalaineid	1	2

- 23. Kas Teil on kehtiv ravikindlustus?**
- 1 jah
2 ei
- 24. Kas Te saate töövõimetuspensioni või töövõimetoetust?**
- 1 ei
2 jah, osaline töövõime kaotus
3 jah, täielik töövõime kaotus
- 25. Kas Te olete viimase 30 päeva vältel olnud stressis, pinge all?**
- 1 jah, minu elu on peaaegu talumatu
2 jah, rohkem kui inimesed tavaliselt
3 jah, kuid mitte rohkem kui inimesed tavaliselt
4 ei, üldse mitte
- 26. Kas Te olete viimase 30 päeva jooksul olnud masendunud, õnnetu (depressioonis)?**
- 1 jah, palju rohkem kui varem
2 jah, mõnevõrra rohkem kui varem
3 jah, kuid mitte rohkem kui varem
4 ei, üldse mitte
- 27. Kui tihti Te olete viimase 12 kuu jooksul tundnud üleväsimust?**
- 1 peaaegu alati
2 üsna tihti
3 harva
4 mitte kunagi
- 28. Kas Te olete kunagi mõelnud enesetapule?**
- 1 ei
2 jah, viimase 12 kuu jooksul
3 jah, varem
4 jah, nii viimasel aastal kui varem
- 29. Mitu lähedast inimest Teil on, kellele Te saate loota tõsiste isiklike probleemide korral?**
- 1 mitte ühtegi
2 1–2 inimest
3 3–5 inimest
4 üle 5 inimese

SUITSETAMINE

- 30. Kas Te olete kunagi elus ...**
	ei	jah, käesoleval ajal iga päev	jah, käesoleval ajal juhuslikult	jah, varem
a. suitsetanud (nt tavalisi sigarette, paberosse, sigareid, piipu)?	1	2	3	4
b. tarvitanud e-sigaretti?	1	2	3	4

Järgnevad küsimused käsitlevad suitsetamist tubakat sisaldava sigareti, sigari, sigarillo või suitsetamistubaka tarvitamise tähenduses. Kui vastasite eelmises küsimuses, et pole kunagi elus suitsetanud, siis jätkake palun küsimusega 38.

- 31. Kas Te olete kogu elu vältel suitsetanud vähemalt 100 sigaretti, paberossi, sigarit või piibutäit?**
- 1 jah
2 ei
- 32. Kas Te olete kunagi vähemalt ühe aasta vältel suitsetanud peaaegu iga päev?**
- 1 ei
2 jah, kokku aastat
- Kui jah, siis mitu aastat kokku olete Te suitsetanud?*

33. Millal Te viimati suitsetasite?

- 1 täna või eile
- 2 2–30 päeva tagasi
- 3 1–5 kuud tagasi
- 4 6–12 kuud tagasi
- 5 aastat tagasi (palun kirjutage)

34. Mitu sigaretti/paberossi/piibutäit Te suitsetate tavaliselt/suitsetasite varem päevas? Palun vastake iga suitsuliigi kohta ja kui vaja, märkige 0. Kui Te suitseta(si)te harva, märkige palun neid päevi arvestades, kui suitseta(si)te.

1 filtriga sigarette	____	____	tükki päevas
2 filtrita sigarette	____	____	tükki päevas
3 käsitsi keeratud sigarette	____	____	tükki päevas
4 paberosse	____	____	tükki päevas
5 sigareid	____	____	tükki päevas
6 piibutäisi	____	____	tükki päevas

35. Kas Te tahaksite loobuda suitsetamisest?

- 1 jah
 - 2 ei
 - 3 ei oska öelda
 - 4 olen juba loobunud
- (jätkake küsimusega 37)

36. Kas keegi järgnevatest isikutest on viimase 12 kuu jooksul soovitanud Teil loobuda suitsetamisest?

	jah	ei
arst	1	2
hambaarst	1	2
muu tervishoiutöötaja	1	2
pereliige	1	2
keegi muu	1	2
(palun kirjutage)		
keegi ei ole soovitanud	3	-

37. Kas Te olete kunagi proovinud tõsiselt suitsetamisest loobuda ja olnud vähemalt 24 tundi suitsetamata?

- 1 ei ole kunagi proovinud
- 2 jah, olen ühe korra proovinud
- 3 jah, olen korduvalt proovinud, umbes korda
- 4 olen juba loobunud

38. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul ...

	mitte kordagi	mõned korrad aastas	mõned korrad kuus	mõned korrad nädalas	iga päev või peaaegu iga päev
a. suitsetanud vesipiipu?	1	2	3	4	5
b. tarvitanud e-sigaretti ilma nikotiiniga?	1	2	3	4	5
c. tarvitanud e-sigaretti nikotiiniga?	1	2	3	4	5
d. tarvitanud põsk- või huuletubakat (snus)?	1	2	3	4	5
e. tarvitanud nikotiinipatju (ilma tubakata)	1	2	3	4	5
f. tarvitanud nuusktubakat?	1	2	3	4	5
g. tarvitanud närimistubakat?	1	2	3	4	5
h. tarvitanud muid tubakat/nikotiini sisaldavaid tooteid (geelid, pastillid jm)?	1	2	3	4	5
i. tarvitanud kuumutatavaid tubakatooteid	1	2	3	4	5

39. Mitu tundi päevas viibite Te töökohas ruumides, kus ...

	üle viie tunni	1–5 tundi	alla ühe tunni	ei viibi	ei tööl	käi
a. suitsetatakse (tavalisi sigarette, sigareid, piipu)?	1	2	3	4	5	
b. tarvitatakse e-sigaretti?	1	2	3	4	5	

40. Mitu tundi päevas viibite Te tavaliselt avalikes ruumides (ooteruum, sõiduk, klubi jm), kus

	üle tunni	viie 1–5 tundi	alla ühe tunni	ei viibi
a. suitsetatakse (tavalisi sigarette, sigareid, piipu)?	1	2	3	4
b. tarvitatakse e-sigaretti?	1	2	3	4

41. Kas Teie ise või mõni Teie pereliikmetest suitsetab või tarvitab e-sigaretti kodus eluruumides?

	jah	ei
a. suitsetatakse (tavalisi sigarette, paberosse, sigareid, piipu)?	1	2
b. tarvitatakse e-sigaretti?	1	2

ALKOHOL JA NARKOOTILISED AINED

42. Kui sageli Te tarvitasite alkohoolseid jooke viimase 12 kuu jooksul?

- 1 4–7 korda nädalas
- 2 2–3 korda nädalas
- 3 kord nädalas
- 4 2–3 korda kuus
- 5 kord kuus või harvem
- 6 mitte kordagi (jätkake küsimusega 49)

43. Kui sageli Te tarvitasite järgmisi alkohoolseid jooke viimase 12 kuu jooksul?

Palun märkige iga alkoholiliigi tarvitamise sagedus.

	mitte kordagi	mõned korrad aastas	mõned korrad kuus	mõned korrad nädalas	iga päev või peaaegu iga päev
a. kange alkohol (viin, konjak, liköör jm)	1	2	3	4	5
b. vein, vahuvein	1	2	3	4	5
c. õlu	1	2	3	4	5
d. siider, kerge alkoholi segu	1	2	3	4	5

44. Kui mitu klaasi- või pudelitäit tarbisite Te järgnevaid alkohoolseid jooke viimase 7 päeva jooksul? Palun märkige 0, kui ei tarbinud üldse.

a. siider, kerge alkoholi segu			pudelit	1 pudel (0,5 l) = 1,5 purki (0,33 l)
b. lahja õlu (alla 5%)			pudelit	1 pudel (0,5 l) = 1,5 purki (0,33 l)
c. keskmise kangusega õlu (ca 5%)			pudelit	1 pudel (0,5 l) = 1,5 purki (0,33 l)
d. kange õlu (üle 6%)			pudelit	1 pudel (0,5 l) = 1,5 purki (0,33 l)
e. vein, vahuvein			klaasi	1 klaas = 12 cl = 120 ml
f. kange alkohol (viin, konjak, liköör jm)			pitsi	1 pitsi = 4 cl = 40 ml

45. Kui sageli Te joote korraga vähemalt 3 pudelit õlut (3x0,5 l keskmise kangusega) või 6 klaasi veini (st 6x120 ml) või 6 pitsi kanget alkoholi (6x40 ml)?

- 1 mitte kunagi
- 2 kord kuus või harvem
- 3 mõned korrad kuus
- 4 umbes kord nädalas
- 5 mõned korrad nädalas
- 6 peaaegu iga päev või iga päev

46. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul tundnud muret või tajunud raskusi seoses alkoholiprobleemiga...

	jah	ei
iseendal	1	2
lähedasel inimesel	1	2

47. Kas keegi järgnevatest isikutest on viimase 12 kuu jooksul soovitanud Teil vähem alkoholi tarvitada? jah ei

arst	1	2
muu tervishoiutöötaja	1	2
pereliige	1	2
keegi muu(palun kirjutage)	1	2
keegi ei ole soovitanud	3	-

48. Kas Te olete saanud ravi seoses alkoholi liigtarvitamisega?

1	ei
2	jah, viimase 12 kuu jooksul
3	jah, varem

49. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul ostnud alkohoolseid jooke mitteametlikust müügikohast (mujalt kui poest või toitlustusasutusest)?

1	jah, ühe korra
2	jah, mõned korrad
3	jah, sageli
4	ei

50. Kas Te olete tarvitanud või proovinud narkootilisi aineid või retseptiravimeid ilma arsti korralduseta?

1	ei (jätkake küsimusega 52)
2	jah, viimase 12 kuu jooksul
3	jah, varem

51. Milliseid aineid olete Te proovinud või tarvitanud viimase 30 päeva jooksul? Palun märkige nimekirjast kõik ained, mida olete proovinud/tarvitanud ning lisage tarvitatud kordade arv.

	jah	mitmel korral?
a. kanep või kanepitooted (sisaldab THC-d >0,3%)	1	 korda
b. amfetamiin	1	 korda
c. metaamfetamiin	1	 korda
d. rahustid/uinutid arsti korralduseta	1	 korda
e. ecstasy	1	 korda
f. kokaiin	1	 korda
g. heroiin	1	 korda
h. fentanüül ja selle analoogid (nt karfentanüül)	1	 korda
i. opioidsed ravimid arsti korralduseta (nt tramadool, morfiin, metadoon)	1	 korda
j. LSD	1	 korda
k. GHB („korgijook“) või GBL	1	 korda
l. sünteetilised kannabinoidid (nt AB-CHMINACA, MDMB-CHMICA)	1	 korda
m. uimastavad seemned	1	 korda
n. katinoonid (nt soolad, kristallid)	1	 korda
o. muid aineid:(palun kirjutage)	1	 korda

TOITUMINE

52. Millistel toidukordadel Te viimase 7 päeva vältel sõite?

	6–7 päeval	3–5 päeval	1–2 päeval	mitte kordagi
a. hommikusöök	1	2	3	4
b. lõunasöök	1	2	3	4
d. õhtusöök	1	2	3	4
e. oode või muu toidukord	1	2	3	4

53. Kas Te järgite toitumisel eridieeti?

	jah	ei
a. allergiate tõttu	1	2
b. taimetoitluse (söön loomset päritolu toiduaineid piiratud koguses) tõttu	1	2
c. veganluse (ei söö loomset päritolu toiduaineid) tõttu	1	2
d. haiguse tõttu (nt diabeet, tsöliaakia, laktoositalumatus)	1	2
e. kaalu langetamise eesmärgil	1	2
f. individuaalne toitumiskava spordi tõttu	1	2
ei järgi eridieeti	3	-

54. Mitu tassi (2 dl) kohvi Te tavaliselt päevas joote?

tassi päevas

Palun märkige 0, kui ei joo üldse.

55. Mitu leiva-/saiaviilu Te tavaliselt päevas sööte? Palun märkige 0, kui ei söö üldse.

	viilu rukki-, teraleiba päevas
	viilu peenleiba päevas
	viilu/kuklit sepikut, terasaia päevas
	viilu/kuklit saia päevas

56. Kui palju Te sõite viimase 7 päeva vältel keskmiselt (värskelt või toidu koostises) köögivilju, puuvilju või marju ühe päeva kohta?

Võrdluseks: 100g = üks keskmine porgand või väiksem õun, 1 dl köögivilju toidu koostises, 2 dl marju; palun märkige 0, kui ei söönud üldse.

a. köögivilju (v.a kartul)		grammi päevas
b. puuvilju, marju		grammi päevas

57. Kui tihti Te tarvitasite (sh kasutasite roogade koostises) viimase 7 päeva vältel järgmisi toiduaineid?

	6-7 päeval	3-5 päeval	1-2 päeval	mitte kordagi
a. müsli, helbed	1	2	3	4
b. täisterast leivad-saiad (nt seemneleib, täisterasai jne)	1	2	3	4
c. sai, sepik (v.a täistera)	1	2	3	4
d. puder, riis, makaronid	1	2	3	4
e. juust	1	2	3	4
f. piim	1	2	3	4
g. magustamata piimatooted (nt hapupiim, keefir jne)	1	2	3	4
h. magustatud piimatooted (nt maitsestatud jogurt jne)	1	2	3	4
i. linnuliha	1	2	3	4
j. kala ja kalatooted	1	2	3	4
k. liha (sea-, veise, lamba, uluki jne)	1	2	3	4
l. liha- või linnuliha tooted (vorst, viiner, sink jm)	1	2	3	4
m. munad	1	2	3	4
n. köögiviljad (v.a kartul)	1	2	3	4
o. kartulid	1	2	3	4
p. puuviljad, marjad	1	2	3	4
q. magusad küpsedised, koogid, küpsised, vahvlid	1	2	3	4
r. kommid, šokolaad, keedised jm maiustused	1	2	3	4
s. karastusjoogid, mahlajoogid, maitseveed jmt	1	2	3	4
t. energiajoogid	1	2	3	4

58. Millisel kujul tarvitasite Te joogivett viimase 7 päeva vältel?

	6–7 päeval	3–5 päeval	1–2 päeval	mitte kordagi
a. joogivesi kraanist või kaevust	1	2	3	4
b. gaseeritud ning pakendatud joogivesi (joogivesi pudelis, mahutis/konteineris)	1	2	3	4
c. gaseerimata pakendatud joogivesi (joogivesi pudelis, mahutis/konteineris)	1	2	3	4
d. muud gaseeritud või gaseerimata maitse- ja mineraalveed	1	2	3	4

59. Kas Te olete muutnud oma toitumis- või teisi harjumusi?

	jah, viimase 12 kuu vältel	jah, juba varem	ei
a. kasutan/söön vähem rasva(st)	1	2	3
b. kasutan vähem loomset rasva ja rohkem taimset	1	2	3
c. söön rohkem köögivilju	1	2	3
d. kasutan vähem suhkrut	1	2	3
e. kasutan vähem soola	1	2	3
f. tarvitan vähem alkoholi	1	2	3
g. olen pidanud dieeti kaalu langetamiseks	1	2	3
h. olen järginud dieeti kaalu tõstmiseks	1	2	3
i. olen suurendanud kehalist aktiivsust	1	2	3
<i>mitte ühtegi neist</i>		4	

60. Kas keegi järgnevatest isikutest on viimase 12 kuu jooksul soovitanud Teil muuta oma toitumisharjumusi?

	jah	ei
arst	1	2
muu tervishoiutöötaja	1	2
pereliige	1	2
keegi muu(palun kirjutage)	1	2
<i>keegi ei ole soovitanud</i>	3	-

PIKKUS, KAAL JA LIIKUMINE

61. Kui pikk Te olete (ilma kingadeta)? cm

62. Kui palju Te kaalute (ilma riieteta)? kg

Kui olete rase, palun märkige raseduseelne kaal

63. Kas keegi järgnevatest isikutest on viimase 12 kuu jooksul soovitanud Teil kaalu langetada?

	jah	ei
arst	1	2
muu tervishoiutöötaja	1	2
pereliige	1	2
keegi muu(palun kirjutage)	1	2
<i>keegi ei ole soovitanud</i>	3	-

64. Mitu minutit päevas käite tavaliselt jalgsi või sõidate motoriseerimata jalg- või tõukerattaga?

	alla 15 minuti päevas	15–30 minutit päevas	31–60 minutit päevas	üle 60 minuti päevas	ma ei käi tööl või kodus	töötan
a. kokku tööle ja töölt koju	1	2	3	4		5
b. tööpäevadel vabal ajal	1	2	3	4		-
c. vabadel päevadel	1	2	3	4		-

65. Kui suurt kehalist pingutust nõuab Teie igapäevane töö?	1	väga vähest (peamiselt istuv töö)				
	2	kerget (peamiselt liigun)				
	3	keskmist (tõstmine, kergete raskuste kandmine)				
	4	rasket (suurte raskuste kandmine, ronimine)				
66. Kui sageli tegelete vabal ajal aktiivse liikumisega vähemalt poole tunni vältel korraga, nii et hakkate kergelt hingeldama või higistama? (nt tervisesport, aiatöö, tempokas jalgrattasõit või kõndimine)	1	iga päev				
	2	5–6 korda nädalas				
	3	2–4 korda nädalas				
	4	kord nädalas				
	5	2–3 korda kuus				
	6	kord kuus või harvem				
	7	ei saa vigastuse või haiguse tõttu aktiivne olla				
67. Kui sageli harrastate tavaliselt vabal ajal tervisesporti vähemalt poole tunni vältel, nii et hakkate kergelt hingeldama ja higistama?	1	iga päev				
	2	4–6 korda nädalas				
	3	2–3 korda nädalas				
	4	kord nädalas				
	5	2–3 korda kuus				
	6	kord kuus või harvem				
	7	ei saa vigastuse või haiguse tõttu sportida				
68. Kas Te olete sügavasse vette sattumisel võimeline kõrvaliste abivahenditeta vee peal püsima?	1	ma ei oska üldse ujuda				
	2	püsin nõrga ujumisoskuse tõttu vee peal 2–3 minutit				
	3	oskan ujuda ja olen võimeline vee peal püsima 5–10 minutit				
	4	olen hea ujuja ja võin vee peal püsida üle 10 minuti				
69. Kui mitu tundi keskmiselt päevas vaatasite Te viimase 30 päeva jooksul vabal ajal televiisorit, kasutasite arvutit, nutitelefoni või muid elektroonilisi seadmeid (videote vaatamiseks, mängude mängimiseks, interneti kasutamiseks, sotsiaalmeedia suhtluseks vmt)?	üldse mitte	alla tunni päevas	1	1–3 tundi päevas	4–6 tundi päevas	üle 6 tunni päevas
a. tööpäevadel vabal ajal	1	2	3	4	5	
b. vabadel päevadel	1	2	3	4	5	
70. Kuidas Te hindate oma praegust füüsilist vormi/kehalist võimekust?	1	väga hea				
	2	üsna hea				
	3	rahuldav				
	4	üsna halb				
	5	väga halb				
71. Kas keegi järgnevatest isikutest on viimase 12 kuu jooksul soovitanud Teil tõsta kehalist aktiivsust?						
	arst		jah		ei	
			1		2	
	muu tervishoiutöötaja		1		2	
	pereliige		1		2	
	keegi muu	(palun kirjutage)	1		2	
	keegi ei ole soovitanud		3		-	

72. Kas Te olete läbinud ajateenistuse?

- 1 jah
- 2 ei, sest ei kuulu(nud) kutsealuste hulka
(jätkake küsimusega 73)
- 3 ei, tervislike põhjuste tõttu
- 4 ei, muude põhjuste tõttu:
..... (palun kirjutage)

73. Millal Te läbisite ajateenistuse?

- 1 kuni 3 aastat tagasi
- 2 4–5 aastat tagasi
- 3 rohkem kui 5 aastat tagasi (arvesse läheb ka ajateenistus NL-i ajal)

74. Kas Te olete osalenud Kaitseliidu tegevuses?

- 1 ei ole kunagi osalenud, ega plaani seda teha
- 2 ei ole osalenud, aga plaanin seda teha
- 3 jah, kuni 3 aastat
- 4 jah, 4–5 aastat
- 5 jah, rohkem kui 5 aastat
- 6 ei osale, aga varem osalesin aastat (palun kirjutage)

TERVISERISKID JA ENNETUS

75. Millal mõõdeti Teil/mõõtsite ise viimati oma:

	viimase 12 kuu jooksul	1–2 aastat tagasi	3–5 aastat tagasi	üle 5 aasta tagasi	pole kunagi mõõdetud
a. vererõhku?	1	2	3	4	5
b. vere kolesteroolitaset?	1	2	3	4	5
c. veresuhkrut?	1	2	3	4	5

76. Millal vaktsineeriti Teid viimati:

	viimase 12 kuu jooksul	1–2 aastat tagasi	3–5 aastat tagasi	üle 5 aasta tagasi	pole kunagi vaktsineeritud
a. gripi vastu?	1	2	3	4	5
b. difteeria-teetanuse vastu?	1	2	3	4	5
c. puukentsfaliidi vastu?	1	2	3	4	5
d. leetrite, punetiste, mumpsu vastu?	1	2	3	4	5

77. Kui tihti Te pesete oma hambaid?

- 1 kaks või enam korda päevas
- 2 üks kord päevas
- 3 harvemini kui üks kord päevas
- 4 ei pese üldse

78. Mitu oma hammast Teil puudub?

- 1 mitte ühtegi
- 2 puudub 1–5 hammast
- 3 puudub 6–10 hammast
- 4 puudub üle 10 hamba, kuid mitte kõik
- 5 kõik puuduvad või on täisproteesid

79. Kas Te kasutate pimedal ajal valgustamata tänavatel/teedel jalgsi liikudes helkurit?

- 1 alati või peaaegu alati
- 2 vahetevahel
- 3 mitte kunagi
- 4 ei liigu kunagi pimedal ajal teedel ja tänavatel

80. Kas Te kasutate turvavööd, kui juhite autot või istute kaassõitjana esi-/tagaistmel?	alati	või	vahete- vahel	mitte kunagi	ei juhi autot või ei ole kunagi kaassõitja
a. juhina	1		2	3	4
b. kaassõitjana esiistmel	1		2	3	4
c. kaassõitjana tagaistmel	1		2	3	4

81. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul juhtinud autot vm mootorsõidukit pärast alkoholi tarvitamist (kohe või 1–2 tunni jooksul)?

1 jah, ühel korral
2 jah, korduvalt
3 ei
4 ei juhi ise autot vm mootorsõidukit

82. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul autot vm mootorsõidukit juhtides kasutanud telefoni ilma käsi vabaks jätva vahendita?

1 jah
2 ei
3 ei juhi ise autot vm mootorsõidukit

83. Millise partneriga Te olete viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud?

1 püsipartneriga
2 nii püsi- kui juhupartneriga
3 juhupartneriga
4 ei ole viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud (jätkake küsimusega 84)

84. Kui sageli Te olete viimase 12 kuu jooksul juhupartneriga seksuaalvahekorras olles kasutanud kondoomi?

1 alati
2 enamikel juhtudel
3 vahetevahel
4 mitte kunagi
5 ei ole viimase 12 kuu jooksul olnud juhupartnereid

85. Kas Teile on kunagi tehtud HIV-testi? Palun arvestage ka testimistega, mis tehti raseduse, doonorluse, haiglas viibimise tõttu.

1 ei, mitte kunagi (jätkake küsimusega 86)
2 jah, viimase 12 kuu jooksul
3 jah, rohkem kui aasta tagasi

86. Kui Teile on HIV-testi tehtud, siis kus tehti seda viimasel korral?

1 perearsti juures
2 naistearsti/ämmaemanda juures
3 muu eriarsti juures
.....(palun kirjutage)
4 haiglas
5 verekeskuses/mujal doonorina verd loovutades
6 noorte nõustamiskeskuses
7 AIDSi nõustamiskabinetis (anonüümses kabinetis)

87. Kas Te olete kunagi osalenud jämesoolevähi sõeluuringus?

Uuring on mõeldud 60–69-aastastele naistele ja meestele jämesoolevähi varajaseks avastamiseks.

1 jah, kutsuti ja osalesin
2 sain kutse, aga ei osalenud
3 ei

KÜSIMUSED MEESTELE (Küsimused naistele jätkuvad küsimusega 89N)

88M. Kas arst on kunagi uurinud Teie eesnääret kombeldes või ultraheliuuringul?

Uuring võimaldab avastada eesnäärmevähki varajases järgus. Palun märkige viimatise uuringu tegemise aeg.

1 jah, viimase 12 kuu jooksul
2 jah, 1–2 aastat tagasi
3 jah, rohkem kui 2 aastat tagasi
4 ei

89M. Kas Teile on kunagi tehtud PSA testi (vereproovist määratud prostata-spetsiifilist antigeeni eesnäärmevähi varajaseks avastamiseks)?

Palun märkige viimatisel uuringu tegemise aeg.

1	jah, viimase 12 kuu jooksul
2	jah, 1-2 aastat tagasi
3	jah, rohkem kui 2 aastat tagasi
4	ei

KÜSIMUSED NAISTELE

90N. Kas Teie rindu on kunagi uuritud röntgenoloogiliselt (st tehtud mammogramm ehk röntgenuuring rinnavähi varajaseks avastamiseks)?

Kui jah, siis palun märkige viimatisel uuringu tegemise aeg.

	jah, viimase 12 kuu jooksul	jah, 1-2 aastat tagasi	jah, rohkem kui 2 aastat tagasi	ei
a) soovisin ise sellist uuringut	1	2	3	4
b) arsti suunamisel või algatusel	1	2	3	4
c) sõeluuringu raames	1	2	3	4

91N. Kas Teilt on võetud või olete ise kodus teinud HPV (inimese papilloomviiruse) testi või on võetud emakakaelast rakuproov (Pap-test või LBC-test)?

Kui jah, siis palun märkige viimatisel uuringu tegemise aeg.

	jah, viimase 12 kuu jooksul	jah, 1-2 aastat tagasi	jah, 3-5 aastat tagasi	jah, rohkem kui 5 aastat tagasi	ei
a) soovisin ise sellist uuringut	1	2	3	4	5
b) arsti suunamisel või algatusel	1	2	3	4	5
c) sõeluuringu raames	1	2	3	4	5

92N. Eestis kutsutakse emakakaelavähi sõeluuringule 30–65-aastaseid naisi iga viie aasta tagant. Kui Te kuulute sõeluuringu sihtrühma, kuid pole sõeluuringul osalenud, paluksime Teil märkida põhjendus(ed), miks Te seda teinud ei ole.

Ma ei osalenud sõeluuringul, sest ...

Palun märkige sobivad variandid.

1	olin just käinud naistearsti juures kontrollis
2	mul pole uuringuks aega
3	vastuvõtuajad ei sobi
4	kliinik on liiga kaugel
5	ooteaeg vastuvõtule on liiga pikk
6	ma kardan, et proovi võtmine on valus ja ebamugav
7	ma kardan, et mul on vähk
8	ma ei pea seda uuringut vajalikuks või enda puhul põhjendatuks
9	muu põhjus(palun kirjutage)

93N. Juhul kui otsustaksite emakakaelavähi sõeluuringul osaleda, siis mil viisil eelistaksite sõeluuringut teha?

1	eelistan ise kodus testi teha
2	eelistan anda proovi tervishoiuasutuses

Täname Teid uuringus osalemise eest!

Lisa 3. TKU2024 küsimustik inglise keeles/ Questionnaire in English

Health Behaviour Among Estonian Adult Population 2024

QUESTIONNAIRE

NB! Before starting with the questionnaire, we kindly ask you to confirm that you are aware of the aims, procedures, and details of personal data processing of the study (described in the information letter) and agree to participate in the study.

I confirm that I have been informed about the study and I give my informed consent to participate in the study (incl. for processing the personal data).

☐ I agree to participate

☐ I do not agree to participate [END]

BACKGROUND QUESTIONS

1. Sex

- 1 male
- 2 female

2. Date of birth

day		month		year			

3. Nationality

- 1 Estonian
- 2 Russian
- 3 other (please specify)

4. Your actual marital status

- 1 single
- 2 married/cohabiting/living with a steady partner
- 3 divorced/separated
- 4 widow/widower

5. Your education (highest level of education completed)?

- 1 primary education (up to 6 grades)
- 2 basic education
- 3 basic with vocational education
- 4 secondary education
- 5 specialized or vocational secondary education
- 6 specialized or vocational higher education
- 7 tertiary education (bachelor)
- 8 tertiary education (master, doctoral/candidate)

6. How many years altogether have you attended school (general or vocational education)?

--	--	--

 years

7. How many persons live with you as a household?

Please note the number of individuals or 0 if you live alone.

me + additional persons

8. How many children live with you?

Please note 0 if there are no children living with you.

children under the age of 7

7–17-year-old children

9. In the past 12 months, what was your family's average monthly income (income from all sources after tax) per family member?

- 1 less than 400 euros
- 2 400–699 euros
- 3 700–899 euros
- 4 900–1099 euros
- 5 1100–1299 euros
- 6 1300–1499 euros
- 7 1500–1700 euros
- 8 more than 1700 euros

10. How would you describe your household's income nowadays?

- 1 living comfortably on present income
- 2 coping on present income
- 3 finding it difficult on present income
- 4 finding it very difficult on present income

11. Which description matches to your current situation the most?

Please select only one option.

- 1 employed (working for salary)
- 2 self-employed (incl. independent contractors)
- 3 unemployed, actively looking for work
- 4 unemployed, not actively looking for work
- 5 pupil or student (studying is the main activity)
- 6 conscript or replacement service
- 7 homebound, taking care of children or others
- 8 homebound, permanent inability to work
- 9 retired, non-working

If you are currently employed, please answer to questions 12–13, otherwise continue to question 14.

12. What is your occupation?

- 1 legislator, senior official, manager (government official, director, small business manager etc.)
- 2 professionals (engineer, physician, programmer, lecturer, teacher, researcher, creative professional etc.)
- 3 associate specialist, technician (technician, inspector, nurse, broker, social worker etc.)
- 4 office clerk, customer service clerk (secretary, cashier, administrator etc.)
- 5 service/sales worker (tour guide, chef, cashier, babysitter, police officer, salesperson etc.)
- 6 skilled worker in agriculture, fishery, forestry, hunting (gardener, fisherman, farmer etc.)
- 7 skilled worker, craftsman (miner, carpenter, electrician, printing worker, weaver etc.)
- 8 plant, machine operator (operator, assembler, bus driver, crane driver etc.)
- 9 unskilled worker (guard, cleaner, outdoor vendor, agricultural worker, transport worker etc.)
- 10 armed forces

13. How many hours altogether in both your main and hours additional job did you work in the past 7 days?

HEALTH AND HEALTHCARE

- 14. How would you assess your current state of health?**
1	good
2	rather good
3	average
4	rather poor
5	poor
- 15. Do you have any longstanding (chronic) illnesses or health problems?**
1	yes
2	no
- 16. In the past 6 months, how much has a health problem limited your usual everyday activities?**
1	considerably
2	somewhat, but not considerably
3	none

17. Which of the following answers most accurately describes your current state of health? Please note the most suitable answer in each section.

a. mobility	1	I have no problems in walking about
	2	I have some problems in walking about
	3	I am confined to bed
b. self-care	1	I have no problems with self-care
	2	I have some problems with washing or dressing myself
	3	I am unable to wash or dress myself
c. usual activities (e.g. work, study, housework, family or leisure activities)	1	I have no problems with performing my usual activities
	2	I have some problems with performing my usual activities
	3	I am unable to perform my usual activities
d. pain/discomfort	1	I have no pain or discomfort
	2	I have moderate pain or discomfort
	3	I have extreme pain or discomfort
e. anxiety/depression	1	I am not anxious or depressed
	2	I am moderately anxious or depressed
	3	I am extremely anxious or depressed

18. In the past 12 months, how many times have you visited a doctor (family nurse) or been in the hospital?

a. family physician (general practitioner)	____ ____	time(s)
b. dentist	____ ____	time(s)
c. another medical specialist	____ ____	time(s)
d. visit to family nurse	____ ____	time(s)
e. emergency room (ER)	____ ____	time(s)
f. phone consultation(s) with a doctor due to health problem	____ ____	time(s)
g. phone consultation(s) with a nurse due to health problem	____ ____	time(s)
h. called the ambulance/someone called the ambulance for you	____ ____	time(s)
i. received day care treatment	____ ____	time(s)
j. was hospitalized	____ ____	time(s), ____ ____
		days altogether

19. In the past 12 months, how many days have you been absent from work/school due to being ill? day(s)
Please don't consider maternity leave, taking care of a sick child, etc; if you have not been absent, note 0.

If you have not worked/studied in the past 12 months, make a mark here ☐

20. In the past 30 days, have you experienced the following health disorders?

	yes	no
a. elevated blood sugar, diabetes	1	2
b. elevated blood pressure, hypertension	1	2
c. elevated blood cholesterol	1	2
d. overweight or obesity	1	2
e. stroke	1	2
f. myocardial infarction	1	2
g. heart failure	1	2
h. joint disorders	1	2
i. radiculitis, vertebral column illnesses and other back problems	1	2
j. osteoporosis	1	2
k. tuberculosis	1	2
l. chronic bronchitis and/or emphysema	1	2
m. asthma	1	2
n. gastric or duodenal ulcer	1	2
o. jaundice	1	2
p. depression	1	2
r. anxiety disorder	1	2
s. trauma, injury, poisoning (requiring medical attention)	1	2
t. COVID-19	1	2

21. In the past 30 days, have you experienced the following health disorders?

	yes	no
a. chest pain during physical strain	1	2
b. joint pain	1	2
c. back pain	1	2
d. neck-shoulder pain	1	2
e. headache	1	2
f. toothache	1	2
g. stomach-ache, heartburn, abdominal distension	1	2
h. constipation	1	2
i. cough, especially in the morning, as a fit that last for a longer period of time	1	2
j. allergy (excl. allergic asthma) - allergic rhinitis, skin changes etc.	1	2
k. insomnia, sleep disorders	1	2

22. In the past 7 days, have you taken any medications or supplements?

	yes	no
a. for high blood pressure	1	2
b. for diabetes	1	2
c. for weight loss	1	2
d. for headache	1	2
e. for other pains (excl. heart pain)	1	2
f. for high cholesterol	1	2
g. sedatives/tranquilizer	1	2
h. hypnotics	1	2
i. antidepressants	1	2
j. hormonal replacement therapy during climacterium or later	1	2
k. for impotence	1	2
l. vitamins, minerals, trace elements	1	2

23. Do you have valid health insurance?

- 1 yes
- 2 no

24. Do you receive a pension for work incapacity or work ability allowance?

- 1 no
- 2 yes, partial work ability
- 3 yes, no work ability

- 25. In the past 30 days, have you been stressed, under pressure?**
- 1 yes, my life is almost unbearable
 - 2 yes, more than people on the average
 - 3 yes, but no more than people on the average
 - 4 no, not at all
- 26. In the past 30 days, have you been unhappy, depressed (suffering from depression)?**
- 1 yes, a lot more than before
 - 2 yes, somewhat more than before
 - 3 yes, but no more than before
 - 4 no, not at all
- 27. In the past 12 months, how often have you felt overtired?**
- 1 almost all the time
 - 2 quite often
 - 3 seldom
 - 4 never
- 28. Have you ever thought about suicide?**
- 1 no
 - 2 yes, during the past 12 months
 - 3 yes, earlier
 - 4 yes, during the past 12 months and earlier
- 29. How many persons close to you can you rely on in case of severe personal problems?**
- 1 none
 - 2 1–2 persons
 - 3 3–5 persons
 - 4 more than 5 persons

SMOKING

- 30. Have you ever ...**
	no	yes, currently every day	yes, currently occasionally	yes, previously
a. smoked (e.g., regular cigarettes, pipe)?	1	2	3	4
b. vapes e-cigarette?	1	2	3	4

Following questions cover smoking in the context of smoking tobacco in cigarettes, cigars, cigarillos, or smoking tobacco. If you answered 'no' for this item in the previous question, please continue with question 38.

- 31. During your whole life, have you smoked at least 100 cigarettes, cigars or pipefuls?**
- 1 yes
 - 2 no
- 32. Have you ever smoked almost every day for at least a year? If yes, how many years altogether have you smoked?**
- 1 no
 - 2 yes years
- 33. When did you last smoke?**
- 1 today or yesterday
 - 2 2 to 30 days ago
 - 3 1 to 6 months ago
 - 4 6 to 12 months ago
 - 5 years ago (please specify)
- 34. How many cigars/cigarettes/pipefuls a day do you usually smoke/used to smoke before?**
Please provide an answer for each type of smoke
1	filtered cigarettes	____ ____ ____	a day
2	unfiltered cigarettes	____ ____ ____	a day
3	hand-rolled cigarettes	____ ____ ____	a day
4	papirosas	____ ____ ____	a day

marking 0 if necessary. If you smoke(d) seldomly, 5 cigars

--	--

 a day
consider the amount for the days you smoke(d). 6 pipefuls

--	--

 a day

- 35. Would you like to quit smoking?**
- 1 yes
 - 2 no
 - 3 don't know
 - 4 quit already (please continue to question 38)

36. In the past 12 months, have any of the following persons advised you to quit smoking?

	yes	no
physician	1	2
dentist	1	2
another medical professional	1	2
family member	1	2
someone else (please write)	1	2
no one has advised	3	-

- 37. Have you ever seriously tried to quit smoking, and spent at least 24 hours without smoking?**
- 1 have never tried
 - 2 yes, tried once
 - 3 yes, have tried repeatedly, about times
 - 4 have quit already

38. In the past 12 months, have you ...

	never	few times a year	few times a month	few times a week	daily/ almost daily
a. smoked a water pipe/hookah	1	2	3	4	5
b. used nicotine free e-cigarettes	1	2	3	4	5
c. used nicotine containing e-cigarettes	1	2	3	4	5
d. consumed dipping tobacco (<i>snus</i>)	1	2	3	4	5
e. consumed nicotine pads	1	2	3	4	5
f. consumed snuff tobacco	1	2	3	4	5
g. consumed chewing tobacco	1	2	3	4	5
h. consumed other tobacco/nicotine containing products (gels, pastilles, etc.)	1	2	3	4	5
i. consumed heated tobacco products	1	2	3	4	5

39. How many hours a day at the workplace do you spend in rooms where someone ...

	more than 5 hours	1-5 hours	less than hour	not at all	do not work
a. smokes (e.g., regular cigarettes, pipe)?	1	2	3	4	5
b. vapes e-cigarette?	1	2	3	4	5

40. Usually, how many hours a day do you spend in public spaces (club, waiting room, vehicle etc.) where someone...

	more than 5 hours	1-5 hours	less than hour	not at all
a. smokes (e.g., regular cigarettes, pipe)?	1	2	3	4
b. vapes e-cigarette?	1	2	3	4

41. Do you or does a family member smoke or vape e-cigarette at home in your living quarters?

	yes	no
a. smokes (e.g., regular cigarettes, pipe)?	1	2
b. vapes e-cigarette?	1	2

ALCOHOL AND DRUGS

- 42. In the past 12 months, how often did you consume alcoholic beverages?**
1	4–7 times a week
2	2–3 times a week
3	once a week
4	2–3 times a month
5	once a month or less
6	never (please skip to question 48)

43. In the past 12 months, how often did you consume the following alcoholic beverages?

Please note the frequency of consuming each type of alcohol.

	never	few times a year	few times a month	few times a week	daily/ almost daily
a. hard liquor (vodka, cognac, liquor etc.)	1	2	3	4	5
b. wine, sparkling wine	1	2	3	4	5
c. beer	1	2	3	4	5
d. light alcoholic cocktails, long drinks, cider	1	2	3	4	5

44. In the past 7 days, how many glasses or bottles of the following alcoholic beverages did you consume? Please note 0 if you didn't have any.

a. cider, light alcoholic cocktails/drinks			bottles	1 bottle (0.5 l)=1.5 cans (0.33 l)
b. light beer (less than 5%)			bottles	1 bottle (0.5 l)=1.5 cans (0.33 l)
c. regular beer (ca 5%)			bottles	1 bottle (0.5 l)=1.5 cans (0.33 l)
d. strong beer (more than 6%)			bottles	1 bottle (0.5 l)=1.5 cans (0.33 l)
e. wine, sparkling wine			glasses	1 glass = 12 cl = 120 ml
f. hard liquor			shots	1 shot = 4 cl = 40 ml

- 45. How often do you, at once, drink a) three bottles of (3x0.5 l, medium strong) beer or b) six glasses (6x120 ml) of wine or c) six shots (6x40 ml) of hard liquor?**
1	never
2	once a month or less often
3	few times a month
4	approximately once a week
5	a few times a week
6	daily or almost every day

46. Within past 12 months have you been worried or experienced hardship due to alcohol problems of ...

yourself	yes	no
close persons	1	2
	1	2

47. In the past 12 months, have any of the following persons advised you to limit your alcohol consumption?

physician	yes	no
another medical professional	1	2
family member	1	2
someone else	1	2
no one has advised	3	-

48. Have you received treatment in relation to alcohol abuse?

1	no
2	yes, within the past 12 months

3 yes, before

49. In the past 12 months, have you bought alcohol from non-official sites (places other than stores or catering establishments)?

- 1 yes, once
2 yes, several times
3 yes, often
4 no

50. Have you used or tried narcotic substances or prescription medicines without doctors orders?

- 1 no (please continue with question 52)
2 yes, within the past 12 months
3 yes, before

51. Which narcotic substances have you used or tried in past 30 days?

Please mark all substances tried or used and number of times used.

	yes	how many times?
a. cannabis or its products (THC>0,3%)	1	___ times
b. amphetamine	1	___ times
c. methamphetamine		
d. tranquilizers/sedatives without doctors' orders	1	___ times
e. ecstasy	1	___ times
f. cocaine	1	___ times
g. heroin	1	___ times
h. fentanyl and its analogues (carfentanyl, for example)	1	___ times
i. opioids without doctors orders (tramadol, morphine, methadone)	1	___ times
j. LSD	1	___ times
k. GHB or GBL	1	___ times
l. synthetic cannabinoids (i.e. AB-CHMINACA, MDMB-CHMICA)	1	___ times
m. hallucinogenic mushrooms	1	___ times
n. cathinones (salts, crystals)		
o. other:	1	___ times
(please write)		

NUTRITION

52. Which meals and how often did you eat in the past 7 days?

	6-7 days	3-5 days	1-2 days	never
a. breakfast	1	2	3	4
b. lunch	1	2	3	4
c. dinner	1	2	3	4
d. brunch or other light meal during the day	1	2	3	4

53. Do you follow or require a special diet?

	yes	no
a. due to allergies	1	2
b. due to being vegetarian (consume a limited amount of animal products)	1	2
c. due to being vegan (do not consume any of animal products)	1	2
d. due to disease (e.g. diabetes)	1	2
e. for losing weight	1	2
f. due to sports-related individual diet regime	1	2
do not follow or require any special diet	3	-

54. How many cups (2 dl) of coffee do you normally drink per day? cups per day

Please note 0 if you don't drink any.

55. How many slices of **slices of rye bread, whole wheat black bread a day**
black/white bread do you **slices of fine rye bread a day**
 slices/buns of brown bread, whole wheat white bread a day

normally have per day? Please slices/buns of white bread a day
note 0 if you don't have any.

56. How many vegetables, fruits or berries (fresh or as part of a dish) did you eat per day in the past 7 days on the average? For reference: 100 g = an average carrot or apple, 1dl vegetables or 2dl of berries as a part of a dish; please note 0 if you didn't have any.

vegetables (except potatoes) grams a day
fruits, berries grams a day

57. In the past 7 days, how often did you consume (ate or used in a dish) the following food products?

	on 6– 7 days	on 3–5 days	on 1–2 days	not at all
a. granola, cereal	1	2	3	4
b. wholewheat bread or white bread	1	2	3	4
c. whitebread, brown bread	1	2	3	4
d. porridge, rice, pasta	1	2	3	4
e. cheese	1	2	3	4
f. milk	1	2	3	4
g. non-sweetened dairy products (e.g. sour milk, kefir etc)	1	2	3	4
h. sweetened dairy products (e.g. flavoured yoghurt etc)	1	2	3	4
i. poultry	1	2	3	4
j. fish and fish products	1	2	3	4
k. meat (pork, beef, lamb, game etc)	1	2	3	4
l. meat and poultry products (sausages, wieners, ham etc)	1	2	3	4
m. eggs	1	2	3	4
n. vegetables	1	2	3	4
o. potatoes	1	2	3	4
p. fruits, berries	1	2	3	4
q. sweet pastries, cakes, biscuits, wafers	1	2	3	4
r. candies, chocolate, jams and other sweets	1	2	3	4
s. soft drinks, juice, flavoured water etc.	1	2	3	4
t. energy drinks	1	2	3	4

58. Which type of drinking water have you consumed during the past 7 days?

	on 6–7 days	on 3–5 days	on 1–2 days	not at all
a. tap water or water from a well	1	2	3	4
b. carbonized and packaged drinking water (drinking water in a bottle or other container)	1	2	3	4
c. non-carbonized packaged drinking water (drinking water in a bottle or other container)	1	2	3	4
d. other carbonized or non-carbonized, flavoured and mineral waters	1	2	3	4

59. Have you changed your eating or other habits?

	yes, in the past 12 months	yes, before	no
a. use/consume less fat	1	2	3
b. use less animal fat and more vegetable fat	1	2	3
c. eat more vegetables	1	2	3
d. use less sugar	1	2	3
e. use less salt	1	2	3
f. consume less alcohol	1	2	3
g. have been on a diet to lose weight	1	2	3
h. have followed a diet to gain weight	1	2	3
i. have been physically more active	1	2	3
none of the above		4	

60. In the past 12 months, have any of the following persons advised you to change your eating habits?

	yes	no
physician	1	2
another medical professional	1	2
family member	1	2
someone else (please write)	1	2
no one has advised	3	-

HEIGHT, WEIGHT AND EXERCISE

61. How tall are you (without shoes)?

cm

62. How much do you weigh (without clothes)?

kg

If pregnant, please note your weight prior to pregnancy.

63. In the past 12 months, have any of the following persons advised you to lose weight?

	yes	no
physician	1	2
other medical professional	1	2
family member	1	2
someone else (please write)	1	2
no one has advised	3	-

64. How many minutes a day do you walk or ride a non-motorized bicycle, scooter?

	less than 15 min a day	15-30 min a day	30-60 min a day	more than 60 min a day	not employed/ work from home
a. altogether to and from work	1	2	3	4	5
b. in leisure time on working days	1	2	3	4	-
c. on days off	1	2	3	4	-

65. How much physical effort does your everyday work require?

- 1 very little (mainly sitting)
- 2 some (mainly moving around)
- 3 average (lifting, carrying light loads)
- 4 a lot (carrying heavy loads, climbing)

66. In your leisure time, how often do you engage in physical activity for at least half an hour at a time, so that you become slightly breathless or sweaty? (e.g. health sports, gardening, fast cycling or walking)

- 1 every day
- 2 5–6 times a week
- 3 2–4 times a week
- 4 once a week
- 5 2–3 times a month
- 6 once a month or less
- 7 can't be physically active due to injury or illness

67. How often in your leisure time do you exercise (or similar recreational sports) for at least half an hour so that you will breathe a bit heavier and sweat a little?

- 1 every day
- 2 4–6 times a week
- 3 2–3 times a week
- 4 once a week
- 5 2–3 times a month
- 6 once a month or less
- 7 can't exercise due to injury or illness

68. In deep water, can you stay above water/afloat without assisting devices?

- 1 I cannot swim
- 2 as a poor swimmer, I can stay afloat for 2–3 min
- 3 I can swim and can stay afloat for 5–10 min
- 4 I'm a good swimmer and can stay afloat over 10 min

69. How many hours a day during the past 30 days did you watch television, used computer, smartphone or other electronic devices on free time (watching videos, playing games, using internet and social media)?

	none	less than 1 hour	1–3 hours	4–6 hours	more than 6 hours
a. in leisure time on working days	1	2	3	4	5
b. on days off	1	2	3	4	5

70. How would you assess your current physical fitness/abilities?

- 1 very good
- 2 rather good
- 3 satisfactory
- 4 rather poor
- 5 very poor

71. In the past 12 months, have any of the following persons advised you to be physically more active?

	yes	no
physician	1	2
another medical professional	1	2
family member	1	2
someone else (please write)	1	2
<i>no one has advised</i>	3	-

72. Have you attended compulsory military service?

- 1 yes
- 2 no, I am not/ was not liable for military service
(*please continue with question 74*)
- 3 no, I have not attended due to health reasons
- 4 no, I have not attended due to other reasons
..... (please specify)

73. When did you attend compulsory military service?

- 1 up to 3 years ago
- 2 4–5 years ago
- 3 more than 5 years ago (military service during the Soviet era included)

- 74. Do you participate in activities of the Defense League (Kaitseliit)?**
- 1 have never participated, no plans to participate
 - 2 have not participated, but I am planning to participate
 - 3 yes, have been participating for up to 3 years
 - 4 yes, have been participating for 4–5 years
 - 5 yes, have been participating for more than 5 years
 - 6 do not participate, but participated earlier for years (please specify)

HEALTH RISKS AND PREVENTION

75. When was the last measurement (measured yourself or was measured) of your ...

	within the past 12 months	1–2 years ago	3–5 years ago	more than 5 years ago	never been measure d
a. blood pressure	1	2	3	4	5
b. cholesterol	1	2	3	4	5
c. blood sugar	1	2	3	4	5

76. When was the last time you were vaccinated against ...

	within the past 12 months	1–2 years ago	3–5 years ago	more than 5 years ago	never been vaccinated
a. influenza	1	2	3	4	5
b. diphtheria, tetanus	1	2	3	4	5
c. tick-borne encephalitis	1	2	3	4	5
d. measles, mumps, rubella	1	2	3	4	5
e. COVID-19	1	2	3	4	5

77. How often do you brush your teeth?

- 1 two or more times a day
- 2 once a day
- 3 less than once a day
- 4 don't brush my teeth

78. How many of your own teeth are you missing?

- 1 none
- 2 1–5
- 3 6–10
- 4 more than 10 but not all
- 5 all, or have dentures

79. Do you use a reflector when walking on streets/roads after dark (without streetlights)?

- 1 always or almost always
- 2 sometimes
- 3 never
- 4 never walk on streets/roads after dark

80. Do you use a seat belt while driving or traveling in the front or passenger seat in a motor vehicle?

	always or almost always	sometimes	never	do not drive or sit on passenger seats
a. as a driver	1	2	3	4
b. as a passenger on front seat	1	2	3	4
c. as a passenger on back seat	1	2	3	4

- 81. In the past 12 months, have you driven a car or other motor vehicle after consuming alcohol (right away or in 1–2 hours)?**
- 1 yes, once
 - 2 yes, many times
 - 3 no
 - 4 don't drive
- 82. In the past 12 months, have you used your mobile phone or held one in your hand (without hands-free device) while driving a car or other motor vehicle?**
- 1 yes
 - 2 no
 - 3 don't drive
- 83. With which partners have you had sexual intercourse within past 12 months?**
- 1 with main partner
 - 2 with both main and casual partners
 - 3 with casual/episodic partner(s)
 - 4 have not had a sexual intercourse within 12 months
(please continue with question 85)
- 84. In the past 12 months, how often did you use a condom while having sex with a casual/episodic partner**
- 1 always
 - 2 most of the time
 - 3 sometimes
 - 4 never
 - 5 haven't had casual/episodic partners within 12 months
- 85. Have you ever been tested for HIV? Please take into account testing that was done due to pregnancy, hospitalization or donating blood.**
- 1 no, never
 - 2 yes, within the past 12 months
 - 3 yes, over a year ago
- 86. If you have been tested for HIV, where was the last testing done?**
- 1 family physician's office
 - 2 gynaecologist's/midwife's office
 - 3 at the office of another specialist doctor.....
 - 4 at a hospital
 - 5 at a blood establishment/elsewhere while donating blood
 - 6 youth counselling centre
 - 7 AIDS counselling centre (anonymous counselling)
- 87. Have you ever participated in colorectal cancer screening?**
Screening is meant for 60–69-year-old men and women for early detection of colorectal cancer.
- 1 Yes, I was invited and participated
 - 2 I received invitation for screening but did not participate
 - 3 no

QUESTIONS FOR MEN (Questions for women continue with question 90N)

- 88M. Has the doctor ever examined your prostate by palpation or ultrasound examination?**
The study allows detection of prostate cancer at an early stage. Please indicate the time of the last survey.
- 1 yes, within past 12 months
 - 2 yes, 1-2 years ago
 - 3 yes, more than 2 years ago
 - 4 no
- 89M. Have you ever had a PSA test (prostate-specific antigen determined from a blood sample for the early detection of prostate cancer)?**
Please indicate the time of the last survey.
- 1 yes, within past 12 months
 - 2 yes, 1-2 years ago
 - 3 yes, more than 2 years ago
 - 4 no

QUESTIONS FOR WOMEN

90N. Have your breasts ever been X-rayed (i.e. a mammogram or X-ray examination for the early detection of breast cancer)?

If yes, please indicate the time of the last examination.

	yes, within past 12 months	yes, 1-2 years ago	yes, more than 2 years ago	no
a) I asked for the study myself	1	2	3	4
b) at the direction or initiative of a doctor	1	2	3	4
c) in organized screening programme	1	2	3	4

91N. Have you been/ have you taken an HPV (human papillomavirus) test at home or have a cell sample taken from the cervix (Pap test or LBC test)?

If yes, please indicate the time of the last examination.

	yes, within past 12 months	yes, 1-2 years ago	yes, 3-5 years ago	yes, more than 5 years ago	no
a) I asked for the study myself	1	2	3	4	5
b) at the direction or initiative of a doctor	1	2	3	4	5
c) in organized screening programme	1	2	3	4	5

92N. In Estonia, women aged 30–65 are invited to cervical cancer screening every five years. If you belong to the target group of the screening, but have not participated in the screening, we would ask you to indicate the reason(s) why you have not done so.

I did not participate in the screening because ...	1	had just been to the gynaecologist for a check-up
	2	I have no time
	3	reception times are not suitable
	4	the clinic is too far
<i>Please mark all options that apply.</i>	5	the waiting time for reception is too long
	6	I'm afraid that taking the sample will be painful and uncomfortable
	7	I'm afraid I have cancer
	8	I do not consider this study necessary or justified in my case
	9	other reason(please write)

93N. If you decide to participate in cervical cancer screening, how would you prefer to be screened?	1	I prefer to do the test myself at home
	2	I prefer to give a sample in a healthcare facility

Thank you for participating in the study!

Lisa 4. TKU2024 küsimustiku muudatused

Järgnevalt on teemajaotuste kaupa kirjeldatud muudatusi võrreldes TKU2022 küsimustikuga.

- Lisatud aktiivse informeeritud nõusoleku küsimus.

Vastaja demograafiline taust

- Muudetud sissetuleku küsimuse 9 vastusevariante.

Tervis ja arstiabi

- Muudatusi ei tehtud.

Suitsetamine

- Suitsetamise ja passiivse suitsetamise küsimustele lisati e-sigarettide alajaotus; muutus küsimuste järjekord teemaplokis.

Alkohol ja narkootilised ained

- Muutus küsimuste järjekord teemaplokis.

Toitumine

- Sotsiaalministeeriumi tellimusel lisandus küsimus 58 joogivee tarvitamise viiside kohta

Pikkus, kaal ja liikumine

- Lisandus küsimus 66 üldise kehalise aktiivsuse kohta sagedusskaalal, mis võimaldab eristada WHO soovituslikku minimaalset liikumisaktiivsust (min 150 minutit nädalas); sõnastuse muudatus senises tervisespordi küsimuses 67.
- Muutus küsimuste järjekord teemaplokis.

Terviseriskid ja ennetus

- Lisandus uuendatud teemaplokk sõeluuringute (ja -testide) kohta (küsimused 87-93N).
- Jäeti välja TKU2022 teemaplokk Päike ja solaarium.

Summary

Background

Health Behavior among Estonian Adult Population (TKU) is a biennial population-based survey conducted by National Institute for Health Development (TAI) among the Estonian population aged 16-64. TKU covers a wide range of topics on individual health status and health behavior and serves as a key data source for several health policy metrics in Estonia. Data is reported also for international organizations (e.g., WHO and OECD) and has been used in numerous academic articles and student theses over the years.

Methodology

The 17th survey wave of TKU was conducted between March 2024 to May 2024 using combined postal and web-based questionnaire survey. To ensure comparability of data series, the methodology has remained similar. The sampling frame included all permanent residents of Estonia aged 16–64 in January 2024 from which stratified (by sex and age) random sample (n=5000) was drawn by population registry. Similarly to 2022 survey, TKU2024 used substitution of non-responders for which an additional replacement sample (n=3482) was used.

The study questionnaire (see Appendix 3) saw only minor changes compared to previous survey in 2022. The study materials included a cover letter/informed consent, a questionnaire, reminder letters and, in the case of a postal survey, also return envelopes.

In total 2,007 (835 men and 1,172 women) of the 5,000 sampled individuals participated in the survey. The unadjusted response rate of the survey was 40.1% and the adjusted response rate 40.3%. The response rate has declined substantially compared to 2022 survey (unadjusted 48.5%, adjusted 49.2%), but the non-response bias has remained fairly similar. Post-stratification weights are provided with the data. TKU2024 was approved by Human Research Ethics Committee of the National Institute for Health Development (TAEK decision nr 1250, 06.11.2023).

Main findings

Health status, mental health and medical care use

In 2024, 55.5% of respondents had good or fairly good health compared to 58.5% in 2022. The prevalence of long-term health problems has also increased from 43.3% in 2022 to 48.6% in 2024. At the same time, approximately 13% of respondents reported health problem that severely limit their daily activities and this rate has remained constant across past four study waves. Being absent from work or school for 15 or more days due to health in the last 12 months has declined from 21.9% in 2022 to 15.4% and reflects the end of the COVID-19 pandemic. Over a quarter (26.1%, same for 2022) of respondents felt excessive stress, but the prevalence of depressiveness has declined from 29.7% in 2022 to 23.4% in 2024. Depression has been diagnosed or treated within past 12 months for 11.7% of respondents. Antidepressants had been used by 5.7% of men and 10.8% of women. 94.9% of 16-64 year old adults had health insurance. In total, 75.2% had visited family doctor (65.3% in 2022) and specialized health care was used by 66.4%. Only 5.1% of respondents did not use any healthcare services in the past 12 months.

Smoking, alcohol and drugs

The prevalence of daily smoking has consistently declined with 13.2% marking the lowest level and substantial decline compared to 15.9% in 2022. Half of the daily smokers would like to quit smoking. Despite the decline in daily smoking, 8.8% of respondents are exposed to passive smoking at home. E-cigarettes were used (a few times a week or more) by 34% of respondents. Nicotine pouches (similar to tobacco-based *snus* not legally available in Estonia) were used by 3.2% of respondents. During the last 12 months, 34.7% of the respondents had consumed alcohol more than once a week. During the last seven days,

46.2% (41.4% in 2022) of the respondents had not consumed alcohol, but 14.1% (15.3% in 2022) of the respondents had used it in a health-threatening/harmful way (≥ 140 g of absolute alcohol for men and ≥ 70 g for women). During the last 12 months, 4.4% (6.1% in 2020) of the respondents had used narcotic substances and 5.1% (5.3% in 2022) had used narcotic substances in the last 30 days. The most frequent substance used in the last 30 days was amphetamine (7.2% of respondents reporting drug use in past 30 days).

Nutrition, body weight and exercise

The regularity of meals has not changed significantly compared to the 2022 survey: 70.9% (72.8% in 2022) of respondents eat breakfast 6–7 days a week, 70.0% (70.0% in 2022) have lunch, and 81.8% (79.4% in 2022) have dinner. 19.2% (16.5% in 2022) of respondents follow a special diet for the purpose of losing weight, 8.8% (6.6% in 2022) due to illness, and 5% due to being vegetarian or vegan. The recommended minimum daily intake is 300 g of vegetables and 200 g of fruit or berries, but 67.5% of respondents (75.2% of men and 62.1% of women) ate less than 300 g of vegetables per day, and 52.4% (62.4% of men and 45.4% of women) ate less than 200 g of fruit or berries. In the past 12 months, 17.1% of respondents had received a recommendation from a doctor to change their eating habits (12.7% in 2022).

According to the TKU2024 data, the average BMI for men was 27.1 and for women 25.9, and on average, Estonian men aged 16–64 had 6.2 and women 2.2 extra kilos. Although the overall prevalence of overweight has not changed compared to 2022, the proportion of men with excess weight has increased slightly. In 2024, 42.9% of men and 26.9% of women were overweight, 18.6% and 18.4% were obese, respectively. About half (49.9% of men and 46.9% of women) of overweight or obese respondents have never increased their physical activity and one in five (22.1% of men and 10.4% of women) have never changed their eating habits.

Approximately a third of respondents rated their current physical fitness as good or very good. Physical activity has been assessed through the frequency of moderate physical activity for at least half an hour in their free time: 26.8% of respondents were physically active for at least half an hour on 5 or more days a week (if their health condition does not prevent it) and 17.7% of respondents engaged in recreational sports four or more times a week (18.4% of men and 17.2% of women). 26.1% of respondents (31.3% of men and 22.5% of women) had four or more hours of screen time during their free time during the day, which is more than in the 2022 survey (22.8%).

Health risks and prevention

According to 2024 data, 82.8% of respondents aged 16–64 were vaccinated against COVID-19 but compared to the previous survey wave, vaccination against influenza has decreased significantly (18% vaccinated against influenza in the past 12 months vs. 23.7% in 2022). Oral hygiene is characterized by the frequency of brushing teeth: 68.3% of respondents (57.8% of men and 75.8% of women) brush their teeth twice a day (or more often), while 4.5% brush their teeth less often than once a day. There were 6.2% of respondents (8.5% of men and 4.2% of women) who had driven after drinking alcohol in the past 12 months.

In the past 12 months, 12.1% of women had had a mammography (including 20.6% of those aged 55–64) and 22.8% had had a PAP or HPV test in the past 12 months. Men were asked about having a prostate exam and a PSA test. In the past 12 months, 9.3% had had a prostate exam and 15.5% had a PSA test. In both cases, however, more than 65% of respondents had never had the corresponding exams/tests. For colorectal cancer screening, 67.4% of men and 82.8% of women have received an invitation and have taken the exam; 14.0% and 6.2%, respectively, received an invitation but did not take the exam.

Note

TKU data is available on request from National Institute for Health Development. For additional queries, please contact survey coordinator Rainer Reile (rainer.reile@tai.ee).

